

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Dr. Sevim Asimgil

Dilara

R o m a n

Düzenleyen: bilgindK
2018-07-13

IKSVB '21

TİMAŞ YAYINLARI ■ 60
ROMAN DİZİSİ ■ 22

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Yayınları'na aittir. İzinsiz yayınlanamaz
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir

TİMAŞ
BASIM TİCARET VE SANAYİ
ANONİM ŞİRKETİ

Bu Kitabın Serüveni :

Dilara adlı bu kitap,
Tim Tanıtım tarafından baskıya hazırlandı.
Kitabın kapak tasarımı Kenan Özcan'a ait.
Baskı ve cilt takibi Ekrem Çalış tarafından yapıldı.
Kitabın kapak baskısı Besdal Ofset'te, iç baskısı Çalış Ofset'te,
cilt işlemleri ise Sistem Mücellithanesi'nde gerçekleştirildi.
12 baskı olarak 2001 Nisan ayında yayımlandı.
Kitabın Uluslararası Seri Numarası (ISBN) : 975-7544-69-8

İrtibat için: Ankara Cad. No: 50 Eminönü / İstanbul

Yazışma için: P. K. 50 Sirkeci / İstanbul

Tel: (0 212) 512 84 15 / Faks: (0 212) 512 49 00 / 664 77 97

İnternet: www.timas.com.tr

E-mail: timas@timas.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arama: <http://antey.org>

Dilara

Dr. SEVİM ASIMGİL

TİMAŞ YAYINLARI

İstanbul

2001

Dr. Sevim Asımgil

Çocukluk yılları Avrupa'da geçmiş olan yazar, liseyi Bursa'da okudu. İstanbul Üniversitesi'nde yüksek öğrenimini tamamladı.

1988'de doktorluk mesleğini bırakan yazar, kendini tamamen eserlerine ve yurtiçi ve yurtdışında verdiği seri konferanslara adanmış.

Muhtelif hocalardan 15 sene boyunca Arapça dersleri aldı.

Çeşitli gazete ve dergilerde makaleleri yayınlandı.

Dini ilimleri araştırmaya yönelik eserlerinin yanı sıra, toplumun yozlaştırılan değer yargılarının yeniden hayata geçirilmesi yolunda çok sayıda roman da kaleme aldı.

Evli ve iki çocuk annesi olan yazar, iki lisan bilmektedir.

Yayınlanmış romanları şunlardır:

- Siyah Zambak ve Merve
- Sevda Geri Dön
- Dîlârâ
- Meriç'in Gelini
- Düğünümde Ağlama
- Diana
- Ayrılan Kalpler
- İsmailağa Sokağı ve Hüzün Çiçeği
- Aşka Çıkış Yok
- Yüreğim Nereye

Dilârâ, tavana asılı bakır çiçekliklerden taşan yeşillikleri, lambiri kaph duvarları ve kusursuz havalandırma sistemiyle gerçekten de son derece sakin ve huzurlu olan salonun ortasında durmuş, kocaman kristal boy aynasına aksetmiş hayâlini tedirgin bir ilgisizlikle gözden geçiriyordu.

Orta boylu ince yapılı bir kızdı. Elmacık kemiklerinin çıkıklığı ve burnunun kalkıklığı, o kadar muntazamdı ki, onu görenlere bir daha bakma arzusu uyandırırđı. Dudaklarını sımşıkı kenetlemişti. Bakışlarında hem hüzün, hem de avcılara yakalanmış bir ceylânın şaşkınlığı vardı.

Elbisesinin yakasına sokuşturduğu toplu iğnelerden birer birer alarak, genç kızın gelinliğinin belindeki pot yapmış fazlalıkları tespit eden Begüm, sık sık başını kaldırıyor, ona bakıp, iltifatkâr sözler mırıldanıyordu. Hande Nâzân'ın yanında çalışan Begüm'ün iri gözbébekleri, hayranlığından pırl pırlıdı. Dilârâ da genç kızla aynı fikirdeydi, evet, gelinlik, gerçekten ona çok yakışmıştı.

Dikkatle seçilmiş, pahalı ve zevkli giysilerle dolu bu kaliteli butiğin sahibi Hande Nâzân, parmakları arasında zarif bir şekilde tuttuğu sigarasından derin bir nefes çekip, dumanını yavaş yavaş keyifle yana savurdu. Takdim ettiği elbiseleriyle her zaman gurur duyardı, ama şu anda

duyduğu tek memnuniyet, Dilârâ'ya giydirdiği gelinliğin ona verdiği harikulâde alımlı hava idi. Sevinçle:

—Dilârâ, dedi 28 Nisan'da Beyoğlu Evlendirme Dairesi'nin hem gelini, hem yıldızı olacaksın.

Hande Nâzân tanıştığı ilk günden beri genç kıza isimle hitap ediyordu. Dilârâ'yı görür görmez onun dürüst-lüğünün yanı sıra ne kaar samimi olduğunu da hemen anlamıştı çünkü.

—Onbeş senedir bu işle meşgulüm, gelinliğin bir kimseye bu derece yakıştığını ilk defa görüyorum. Ashında bütün gelinler güzeldir pek tabii de Dilârâ çok başka. Elinde altın yaldızlı çubuk taşıyan, sisler arasından çıkmış egzotik bir masal güzelini andırıyor.

Oya Hanım koltuğuna yaslanıp ayak ayak üstüne atarken:

—Yerinde bir yakıştırma yaptın doğrusu; evet bizim gelin 20'nci asrın Sinderella'sı, diye terzinin sözlerinin arasına girdi.

Dilârâ aniden can yakıcı, şiddetli bir tokat yemiş gibi irkildi ve sinirinden kıpkırmızı oldu. Bakışları da donuklaştı. Genç kız öfkesinden kendisine hakim olamayıp ters bir cevap verebilirdi. Ama yaşadığı zorlu hayat koşulları ona sabrı öğretmişti. Tek söz etmeden, bir an hiç kıpırdamadan, heykelleşmişçesine durdu.

Oya Hanım'ın bu benzetmesi gerçekte, Dilârâ'nın nişanlısının bir sürü hala, amca, yeğen dolu kalabalık sülâlesinin aylardır bir türlü isimlendiremediği kendi hakkındaki görüşlerinin bir ifadesiydi. Sinderella, ezilmişliğin sembolleşmiş genç kıızıydı. Üvey annesi ve üvey kız kardeşleriyle beraber umutsuz ve çaresiz bir yaşantı için-

deyken bir prens tarafından kurtuluşa kavuşturulmuş, mutluluğu öyle bulmuş bir zavalılık...

Nâzik ve kibar olmaya çalışsalar da, genç kız daha âileye girmeden dışlanmış olduğunu, onların her yanında bulunuşunda hissedirdi. Dilârâ bakışlarını önce onu hâlâ seyretmeye devam eden Begüm'ün mütebessim yüzünde gezdirdi, sonra en güzel yanı, meşhur iri, sarı hâreli yemyeşil, gür ve uzun kirpikli gözlerini nişanlısı Çetin'e çevirdi. Annesinin sözlerindeki ince ve derin mânâyı o da sezmişti. Gülererek:

—Bir insanın kayınvâlidesi konservatuvar mezunu olursa böyle konuşur işte, diyordu.

Çetin, düzgün bir fizikî yapıya sahip, uzun boylu, siyah saçlı bir erkekti. Temiz takım elbise, beyaz ipek gömlek ve parlak ayakkabılar giymişti. Bu hâliyle kendine güvenen çalışkan ve sevimli bir iş adamı görünümündeydi. Aslında üstüne başına pek dikkat etmez, genellikle blucin ve tişörtle dolaşırdı. İnsan onunla konuşurken hiç zorluk çekmezdi. Gittiği yerlerde etrafına neşe saçardı. İlk defa tanışmış olanlar dahi ona kolayca ısınır ve yanında rahat edebilirlerdi. Şimdi ise duyduğu huzursuzluktan kıpırdanıp duruyordu.

Dilârâ, derin derin içini çekti, göğüs geçirdi. Onları bir arada tutanın ne olduğunu bir türlü anlayamadığı annesi ile babası aklına gelmişti. Anılarının çoğu, şu anki hayatı, annesine, kız kardeşine ve erkek kardeşine egemen olmak isteyen babasının çıkardığı kavgalarla doluydu. Babasının evde bulunmadığı zamanlarda dahi neşesizlik ve mutsuzlukları devam ederdi. Babasının gölgesi sanki hep üzerlerinde gezinirdi. O evden içeri adımını atar atmaz, annesi pür dikkat ve normal hâlimden daha fazla ciddi bir yüz ta-

kınırdı. Birbirleriyle kavga etmekten veya dargın durmaktan çocuklarına ayıracak zaman bulamazlardı. Âilesi tezatlar topluluğuydu. Alışkanlıklarından asla vazgeçmeyen bir anne, inanılmaz hayâller peşinde koşan kızkardeşi Seldâ, serseri olmaya kararlı görünen erkek kardeşi Ömer, bu beşlinin baş üyesi, çalışma hayatındaki dengesizliğinden kendini bir türlü kurtaramamış, arada alkol de alan bir baba ve Dilârâ...

Genç kız kendini nasıl tanımlayacağından pek emin değildi. Belki âilesinin her ihtiyacına koşmaya çalışan, onların sıkıntılarını gidermek için çırpınan biri denebilirdi.

Babası hiçbir işte bir seneden fazla kalmazdı. Bu hususta çok becerikliydi(!) Muhakkak günün birinde kendini kovdururdu. Denediği işlerin sayısı rekor düzeydeydi. Dam aktarır, inşaatlarda çalışır, kahvecilik yapar, şoför olur, kapıcılığa girer, Unkapanı'nda balık tutup satar, daha neler neler... Son 9-10 aydır Çetin'in yanında çalışıyordu. Onun Boğaza nâzır, Tarabya Bebek sırtlarında inşa ettiği apartmanların lüks dairelerini müşterilere gösteriyordu.

Çetin, Dilârâ'yı ilk defa işten dönerlerken, Ahmet Bey'i evine bıraktığı bir günde, evlerinin sokağa bakan penceresini silerken görmüştü. Siyah kıvrıkcık kirpikler daha sonraki günlerde gözlerinin önünden gitmeyince Ahmet Bey'i evine bırakmayı sıklaştırmıştı. Ahmet Bey'in "Bir çay içiver" teklifini memnuniyetle kabul ederdi...

Dilârâ, bu çay servisleri esnasında, Çetin'le çok az ve özel bir tonla konuşurdu. Ama yine de bütün bunlar Çetin'in hayâllerini süsleyen biri olmasını engelleyememişti. Evet genç kız, Çetin'in hayâllerinin sevgilisiydi, ancak gerçekte sevgili olarak asla düşünülmeyecek bir kızdı o.

Dilârá ile beraberlik için tek çare onunla evlenmektir. Bir deli dahi bunu hemen anlardı?

Sarı krizantemlerin güneş ışıkları altında pırıl pırıl parladığı, çocukların neşe içinde parklara koştuğu aydınlık ve ılık bir kış gününde Çetin, genç kızı babasından resmen istemişti.

Ev halkı, buna ne denli şaşırdıysa, Dilârá'nın bu yakışıklı talibi reddedişine de o denli hayret etmişti. Dilârá bütün olup bitenleri büyük bir soğukkanlılıkla karşılamıştı. Çünkü o, Çetin'in tüm ilgisini farketmişti. Keşke iradem de kuvvetli olsaydı, o takdirde istemediğim bu evlilik bu noktalara gelmezdi diye düşündü.

Nişanları Çetin'in evinde yapılmıştı. Salonları çok büyük olduğundan gelen davetlilerin hepsi gayet rahat sığmıştı. Dilârá'nın kızkardeşi çılgın bir sevinçle orada burada dolaşmış, annesi-babası mutluluk ışıltıları saçan gözlerle "askerlik hatırası" çektirir gibi pozlar vermişlerdi fotoğrafcılara... "Ya ben!.. ya ben nasıldım" diye geçirdi içinden. Eski kavimlerde tanrılara kurban edilmek için Nil nehrine atılan bakire kızlara benzetmişti kendini. Onlara da nişan elbisesi gibi şatafatlı, gösterişli tuvaletler giydirdiğini, sonra birer törenle bulanık sulara bırakıldıklarını okumuştur. O genç kızların hepsi de Nil'in akıntısına kapılıp esrarlı bir şekilde kaybolmuşlardı herhalde.

Çetin, Dilârá'nın düğün hazırlıkları esnasında gereken yerlere rahat ve kolay gidip gelebilmesi için Murat arabasını onlara bırakmıştı. Dilârá'nın babası buna çok sevinmişti. Yaşamını bir başkasının sırtından sağlamak veya birinin cömertliğine sığınmak onu hiçbir zaman rahatsız etmezdi. Gereğinde de araçları insafsızca kullanırdı. İnsanlara karşı bu yönden özgür ve bağımsız olmayı

herşeye tercih eden Dilârâ'ya bu tutum çok ters gelirdi. Genç kız onu nâzikçe incitmeden uyardığında kendini haklı göstermek için bahaneler arar dururdu. Fakat oluşturmaya çalıştığı teorilerinin hepsi de bir bir iflas ederdi.

Bâzen Dilârâ, utana sıkıla babasının insanlık şerefini tamamen yitirip yitirmediğini merak ederdi. Genç kızın asabı bozulmuş dudakları titriyordu. Kendini bir budala gibi hissetmeye başlamıştı. Onun çileli dünyasında mutlu olmak için verdiği savaştan habersiz, âile stresi nedir bilmeyen Çetin bazı davranışlarını kimbilir nasıl garip buluyor yadırgıyordu.

Dilârâ iç dünyasının bütün huzursuzluğunu yansıtan şâhâne gözlerini yere dikmiş oradan bir türlü ayıramıyordu. Şu çâresiz durumu, onu çok sıkıyordu. Eşarbinin ucunu sinirle didikliyor, bir ruhî buhran geçiriyordu.

Nişanlısının şu acı ve kızgınlık dolu hali Çetin'i üzmüştü. Can sıkıntısı ile ellerini ceplerine götürdü, sigara araştırdı. Yoktu. Paketi evde unutmuştu. Gözleri köşeye yerleştirilmiş bir büfeye gitti. Çeşit çeşit, renk renk şişeler yan yana duruyordu. Tabi dedi, Çetin içinden, öyle olacak kadın Paris'te bilmem hangi moda evinde kaç seneler kalmış. Genç adam boş bir kadeh aldı, ağzına kadar likör doldurdu:

—Müsaadenizle, dedi ve bir dikişte içindekini bitirip hafifçe dudaklarını yaladı.

Dilârâ başını kaldırdığında nişanlısını içkisini içerken gördü. Hipnotize edilmiş gibi takip etti, onun hareketini. Kekeleyerek:

—İçkiyi bırakacağını söylemiştin, diye mırıldandı.

Çetin laubali bir tavırla boş elini yana savurdu.

—Sadece küçük bir kadehti.

Dilârâ'nın yeşil bakışları şimdi kıvılcımlar saçarak genç adamın üzerinde dolaşıyordu:

—Bildirmiştim, çoğu haram olan birşeyin azı da haramdır diye, bir kadeh değil bir damla dahi içilmez.

İki nişanlının arasında cereyan eden hava gittikçe artarak, sür'atle gerginleşiyordu. Hande Nâzân sigarasını telaşla kül tablasına bastırdı, tecrübeli bir edâyla ayağa fırladı:

—Ooo... bakıyorum bizim gelenimizin dindarlık tarafı hayli kuvvetli, dedi yapmacık bir tebessümle.

Birden Oya Hanım'ın aklına Dilârâ'nın başörtü meselesi geldi. Sinirlendi:

—Ne demezsin, şu saçlarına örttüğü koca eşarbını mühim günlerde dahi başından attıramıyoruz.

Konuşurken kayınvâlidenin onaylamaz sert bakışları genç kızın üzerinden ayrılmamıştı. Biricik oğlunun, işçilerinden birinin müteassıp kızını almasına bir türlü alışmamıştı, memnuniyetsizliğini de fazla saklayamazdı. Oya Hanım Hande Nâzân'ların âile dostlarıydı, hem de Hande Butiğin parlak müşterileri arasındaydı. Bütün giysilerini Hande Nâzân'dan satın alırdı. 55 yaşında olmasına rağmen modayı yakından izler, üstüne başına çok fazla para harcardı. Kocasının durumuna göre müsrif dahi sayılırdı. Hande Nâzân'da mal satın alırken özellikle Oya Hanım'a yakışacak modellerden de seçmeye özen gösterirdi. Çünkü o, her mevsim başında, kendilerine ilk modeller takdim edilen kişilerden biriydi.

Oya Hanım oldukça uzun boyluydu. Yaşına göre hayret edilecek derecede pürüzsüz bir cilde sahip, ela gözlü,

..sıcak kanlı ve hareketliydi. Ancak sıcakkanlılığı beğendiği ve sevdiği kimselere karşıydı, aksi taktirde sözleriyle ve bakışlarıyla soğukluğunu yeterinden ziyade ifade ederdi. Hande Nâzân onu idare etmekte zaman zaman güçlük çekti.

—Anlıyorum.

Hande'nin sesi duyulur duyulmaz, çıkmıştı ve hecelelerinde arabulucu bir ton vardı. Dilârâ'yı incitmekten çekiniyordu.

—Neyi anlıyorsun? dedi Oya Hanım.

—İkinizin arasında basit bir anlaşmazlıktan çok daha fazlasının olduğunu görüp anlıyorum. Butiğime her çeşit insan gelir, yaz aylarında Arapların istilasına uğrarım. Onların bir kısmı koyu müslüman oluyor; günah demeye görsünler, mümkün değil onları o şeyden vazgeçirebilesin. Bu grubun elâstikiyetleri hiç yoktur. Onları bu direnişlerinden vazgeçirmeye zorlayamayız. İnsanları nasılsalar öyle kabullenmeye mecburuz.

Hande Nâzân'ın sesi yumuşacıktı ve hoşgörü aksettiriyordu.

—Özür dilerim, dedi Dilârâ.

—Sözlerinizde çelişki bulunuyor Hande Abla! İslâm'da hükümler Cenab-ı Hak tarafından konmuştur. Farzlar, vacipler, sünnetler, edepler belirlenmiş. Bir müslüman kendi aklına uyarak bir edebi değiştiremez. Allah'ın (c.c.) emrine uymayı, kişinin katalığı diye vasıflandıramayız.

Genç kızın Hande Nâzân'ı terslemek gibi bir düşüncesi yoktu, ama kadının konuşmasındaki hatasını bilmesini istemişti. Hande Nâzân biraz bozulmuş, içinde birşeyler kabarmıştı, ondan aldığı kuvvetle:

—Ama hayatım, Dilârâ'cığım dedi, sen şimdi hakiki İslâm'ı ortaya koyacak olursan daha ne günahlarımız var kimbilir?

—Hande Abla, hakiki İslâm arzu edersek takip çıkarabileceğim birşey değilki. Biz müslümanlığı tatbik edelim veya etmeyelim, İslâm üzerimizde hükümünü icra ediyor.

Hande elbiseye iştirilmiş iğneleri, yerlerine sağlamlaştırıyordu, bu sözleri duymamazlıktan geldi. İğnelerden birinin ucunun Dilârâ'nın etine dayandığını hissedince çabucak iğneyi çekti çıkardı:

—Ah! Pardon, battı galiba

—Üzülmeyin pek acımadı.

Allahu Ekber.. Allahu Ekber..

Açık pencereden görünen camide ezan okunmaya başlamıştı. Ne yamık, ne etkileyici bir sestti.. Ne gürdü..

Arabaların korna sesleri arasından, satıcıların bağırışmaları ve çocuk ağlamalarının üzerinden bir tül yumuşaklığıyla dalga dalga geçerek geliyor, odanın her tarafını dolduruyordu.

Yerdekilere ve göktekilere Allahu Teâlâ'nın azameti hatırlatılıyordu.

Peygamber (a.s.) Efendimizin risâleti ilan ediliyordu.

Namazın felah ve necâta vesile olduğu bildiriliyordu.

Dilârâ ay çiçeklerinin güneşe dönmesi gibi yavaşça, Hande Nâzân'ı öyle ayakta bırakarak pencereye doğru yöneldi.

Sanki birden büyülenmişti.

Salonda bulunanlar, caddenin gürültüsü, uğultusu,

herşey... bir anda yok olmuştu.

Genç kıza dünyanın sonunun geldiği dahi söylenecek olsa Dilârâ bunu fark edemeyecekti.

Zaman durmuş ve herşey susmuştu...

Duyumsayabildiği tek şey ruhunun incecik bir rüzgâr-la uçurulduğu, durmadan daha derinlere, daha yücelere çıkarıldığı idi.

Tüm yıldızlar önünde eğiliyor, havadan gümüş tozlar yağıyordu.

İki tarafından zümrüten çayırırlar...

Tuba ağacının çiçeklerinden başına taç koyuyorlar, yeşil sündüsten elbiseler geçiriyorlardı sırtına.

Boynuna bembeyaz incilerden dizi dizi gerdanlıklar takıyorlar...

Ayağına mercan terlikler giydiriyorlar...

Ötelerden, çok ötelerden kulaklarına nağmeler geliyor..

Binlerce cennet bülbülü bir olmuş şarkılar söylüyorlar..

Meleklerin ellerinde renk renk çiçek buketleri, Dilârâ'nın geçeceği yollara serpiyorlar..

Karşıda bir köşk var nurdan; kapıları açılmış, önünde billûrdan ırmaklar akıyor..

Huri kızları genç kıızı çağırıyor...

Dilârâ, hemen oracıkta onlara ulaşmak istiyor...

Ölüp ölüp diriliyor, dirilip yine ölüyor..

Genç kız dünyayı umurdan çıkarmış, ölümsüzlüğü tuttu tutacak... Hekime anneyi dinlediğinden beri kalbini

tazyik eden duyguları esrar dolu mânevi denizlere bin yol bulmuş, gümbür gümbür akıyor..

İslâm Dilârâ'nın damarlarında akan kan olmuş, bedeni ayakta tutan can, herbir hücresinde ruh...

Genç kız yemin ediyor, bir değil, bin değil, milyon kere, Rabbinin huzuruna Peygamberle beraber gidenler arasına katılacak...

—Kollarını biraz darlaştırsak mı acaba? Genç kız Hande Nâzan'ın kulaklarında çınlayan bu sesini şaşkın şaşkın dinledi. Ve göz açıp kapama bir zamanda gerçeğe dönüverdi.

Fakat az önceki tüm duyguları yerini yavaş yavaş bu insanlardan ve bu ortamdan müthiş bir soğuma hissine bırakıyordu.

Kendini bir örümcek ağının ipliklerine dolanan sineğe benzetti. Bu ağdan kurtulması lâzımdı.

O esnada bir gitardan çıkan müzik eşliğinde güzel bir kadın sesi yayıldı ortalığa. Dilârâ irkildi. Ve aynı anda nişanlısının sesini işitti:

—Yeteri kadar tartışmalar oldu, biraz da şöyle coşku-lu bir parça dinleyelim, içimiz açılsın.

Dilârâ eteklerini elleriyle iki yanlarından tutarak hızla onların bulunduğu tarafa döndü. Begüm odadan çıkmıştı, üçününse ellerinde birer kadeh vardı, pür neş'e yudumluyorlardı.

Ezân okunurken içiyorlardı.

Allahu Ekber.. Allahu Ekber..

Nihâyet müezzinin, içinde Allah'a itaat ve ahirete hazırlık olmayan dünyayı paramparça eden sesi kesilmişti.

Genç kızın yanaklarına ateş basmıştı, tüm vücudu elektrik kablosuna dokunmuşçasına şiddetle sarsılıyordu. Bu ne hayasızlıktı! Mahallelerinin arka kısmına düşen yerde küçük bir cami vardı. Orada öğle namazını müteâkip her perşembe, cemaat dağıldıktan sonra, hekime anne denilen bir hanım vaaz vermeye başlamıştı. Hekime anne Cihangir'de oturan yaşlıca bir hocaydı. Kocası avukathktan emekliydi. Çocukları olmamış, karı koca kendilerini dine vermişlerdi. Hekime anne muhtelif semtlerde sohbet'e giderdi. Dilârâ ismini duydukça onu görmek için meraklanır, sohbetini dinlemek isterdi. Genç kız bir gün bir ev toplantısında onunla karşılaşmış ve tanışmıştı, henüz ancak iki sohbetine gidebilmişti.

Hekime annenin gökten yere tesadüfen inmiş, yine her an oraya dönecekmiş gibi bir hali vardı. İnsanları Allah'a (c.c.) ibadete ve taate çağırır; O'nun nimet ve azaplarını hatırlatan, ahiretteki cehennem ateşini söyleyerek korkutup halkı cehennemden uzaklaştırmaya çalışan, bunun yanında kulluk vazifelerini yapmış olanları Allahu Teâlâ'nın rahmeti ve cennetleriyle müjdeleyen, İslâm dininin hakikatlarını insanlara pervasızca bildiren o altın ağız, caminin en arkalarından hayranlık ve dehşetle dinlemişti. Çünkü Hekime anne konuşmalarıyla cemaatını, imanın sûretinden hakikate geçmeye davet ediyordu.

Çağrısı yüksek dağlara ve en tepelerine idi.

"Mü'min olan, dini bir emre aklı yattığı için değil, Rabbi emrettiği için itaat eder. Cenab-ı Hak dininin ve yaradışının bazı hikmet ve sırlarını insanlardan gizlemektedir. Çünkü insanları imtihana tabi tutmaktadır. Kim mü'mindir, kim değildir, bununla ayrılır. Emirleri yerine getirmenin Allah'ın rızasını ve sevabını, karşı durmanın

ise O'nun gazabını ve cezayı gerektireceğinin işareti haki-ki bir mü'mini derhal uyarır.

Herkesten, belki herşeyden kaçılabilir, fakat Allah'ın kudretinden kaçamayız.

İslâm'ın mesajı açık, sade, net ve müjde doludur.

O'nun daveti dünyada rahatlık, ahirette Allah'ın rızasını ve ebedî saadeti kazanmak içindir.

İlâhi kontrolün karanlıkta ve tenhada insanı asla yalnız bırakmayacağını bilmek, iptali hiçbir suretle mümkün olmayan Allah'ın (c.c.) huzurundaki muhakemeden korkmak insanoğlunu bütün sapıklık ve zulümden alıkoyacaktır" diyordu.

Bütün mesele Allah'tan gerektiği gibi korkabilmekteydi. Dilârâ Hekime annenin anlattıklarının o an öylesine tesiri altındaydı ki hiçbir şey onu durduramayacak, bunu, illâ onlara da söyleyecekti.

—Allah'tan korkmak lâzım, dedi, hepsine teker teker bakarak.

—Biz de korkuyoruz.

Hande Nâzân şaşırtıcı bir canlılıkla vermişti cevabı.

—Korkan, âzâlarını günahlardan alıkoyan ve ibadetlere bağlanandır Hande Abla. Korku eğer bir insanın ameline müsbet tesir etmezse onun varlığı ile yokluğu birdir.

Dilârâ birden sözlerini kesti. Hekime annenin "Kul Allah'tan (c.c.) korktuğunu söylüyor, o halde korkusu onu neden men etti, nefsinin sevdiklerinden neyi terketti? Günahlara dalmış dünyaya sonuna kadar batmış Allah'tan (c.c.) yüz çevirmiş kişiler, Allah'ın keremine, fazlına güvendiklerini, afvını ümid ettiklerini iddia ederler. Peygamberler (s.a.v.) eshâb-ı kiram ve selef-i sâlihîn ilâhî ke-

remi bilmiyorlar mıydı? Allah'ın azabından emin olmaya gelince; onlar Firavun'lar, câhiller ve ahmaklardır" dediğini de nakledecekti, fakat nişanlısı kasetlerle meşgul olmayı bırakmış, onlara yaklaşmıştı. Derin bir saflıkla Dilârâ'yı dinlemeye koyulmuştu. Bakışları tek bir kelime bile anlamazmış gibi bomboştu.

Hande Nâzân genç kızın sözlerine tınmayarak mezu-rasını boynuna atmış, iğne kutusu elinde olduğu halde, işini bir an önce bitirmek için ona yaklaşıyordu. Dilârâ'nın gözleri umutsuzlukla tutuştu, şu an ne yalnızdı bunların arasında.

Oya Hanım tırnaklarının cilasını birer birer gözden geçirirken, acaip bir şekilde tebessüm ediyordu. Tıpkı bir gün, oğluna'ait olan hâtıraları arasından, silik bir anısını netleştirmeye çalışıp anlatırken tebessüm ettiği gibi. Çetin ilkokulda okurken, öğretmeni ona "Besmele nedir" diye sormuş, o da bilememişti. Kadın bunu espri mahiyetinde kelimeleri uzata uzata anlatmıştı. Bunların hepsi insanın inanamayacağı bir gaflet içindeydiler.

Âilesinin, Çetin'in değişeceğini söylemelerine neden kanmıştı sanki! O dünyayı toz pembe gören onbeş yaşında bir kız değildi ki, onbeş yaşındayken de dünyayı toz pembe görmüyordu zaten. Çetin'le yaşam biçimleri, duygu ve düşüncelerinin arasında binlerce kilometre vardı. Konuşarak anlaşılamayacak kadar uzak mesafedeydiler birbirlerinden. Bu evlilik ona kendine duyduğu saygıyı, onurunu kaybettirecek, hepsinden mühimi dininden ödün vermesine sebep olacaktı.

Kafasının içinde ard arda uyarı şimşekleri çakıyordu. Ne yapmalıydı? Çetin'den nasıl kurtulmalıydı? Herşeyi kesip atamaz mıydı? Bütün sıkıntılarından, şu uygunsuz

nişanlılıktan sıyrılmanın bir yolu olmalıydı: Evet, vardı, hiç oyalanmadan, vakit kaybetmeden Çetin'i bırakarak.

Böylesi çok daha dürüstçe bir hareket olacaktı. Çünkü onu istemiyordu. Çetin ile o hiçbir zaman yapamazdı, niçin aldatıyordu onları. Olanların hepsi anlamsızdı, geçen herşey bir düştü. Nasıl o derece sâkin çıktığına daha sonra kendisinin dahi akıl erdiremeyeceği bir sesle:

—Hande Abla, lütfen yardım eder misiniz? dedi şunu sırtımdan çıkarayım.

—Tabii de duvağın provasını yapmadık Dilârâ.

—Gerekmez.

—Niçinmiş o?

Soran Oya Hanım'dı. Dikkat etmesine rağmen sesinde sert bir tonlamanın belirmesini engelleyememişti.

Genç kız gözlerini boş kadehlere dikti. Zira onlara bakmak içinde denetleyemediği bir tepkinin doğmasına ve olanca gücünü kullanıp kararını açığa vurmasına neden olacaktı. İri iri taşlarla işlenmiş gelinliğini bir ucundan tuttu.

—Bunu giymeyeceğim de ondan dedi. Duyulmaz korkusu ile sesini bile bile fazlaca yükseltmişti.

Çetin'in vücudu kaskatı kesiliverdi. Nişanlısının bakışlarından isyan fışkırıyordu. Ne oluyordu? Genç adam çok şaşırmıştı bir an tereddüt etti, sonra elindeki boş kadehi öfkeyle sehpanın üzerine bıraktı, uzun bacaklarıyla birkaç adımda Dilârâ'nın yanına gitti; karşısına dikildi:

—Dilârâ Allah aşkına sâkin ol! Haykırdığının farkında mısın? Seni bugün anlayamıyorum. Aksiliğin üzerinde. Ne söylersem uyum gösterirdin. Şimdi ise...

—Şartlarımı kabul etmiştin. Özür dilerim bunun bir

kafa sallamadan ibaret olduğunu anlayamadım. Genç kız omuzlarını silkerek Hande Nâzân'a döndü:

—Rica etsem, bizi birkaç dakika yalnız bırakır mısınız abla?

—Derhal hayatım.

Dilârâ Hande'nin salona bitişik oturma odasına geçmesini sabırsızlıkla izledi. İnce uzun parmaklarını süsleyen nişan yüzüğünü çıkarırken ise çok sakindi. Tek bir sözcük etmeden yüzüğü Çetin'in önündeki sehpanın üzerine boş içki kadehlerinin hemen dibine koydu. Kadınlar tarafından şımartılmaya alışmış genç adam, Dilârâ'nın bu davranışına sersemce baktı. Ve herşeyi saniyesinde anladı... Hırsla:

—Bunu bana yapamazsın, düğünümüze bir hafta kalmış, diye bağırdı. Nerede olduğunu unutmuş ve hiçbir şeye aldırılmıyor görünüyordu.

—Yaptım bile. Dilârâ Çetin'i terketmiş diyeceklerinden mi utanacaksın?

—Asla eğer sen daha bunu anlamadınsa!

Çetin'in sesi belirgin bir kızgınlıkla çıkmıştı ve şiddetinden duvarlarda akisler yapıyordu. Birkaç saniye bir sessizlik oldu. Genç adamın aklı karışmıştı. Durumu nasıl normale döndürecekti. Sabrının sınırlarını zorlayan bir insanın davranışlarıyla parmaklarını saçlarının arasından geçirdi ve ilâve etti:

—Çocukluk etme, küçük hareketleri, basit sözleri büyütme lütfen!

Çetin ceketini çıkartıp iskemlenin arkasına attı, sonra kravatını gevşetti. Her tarafını bir sıcaklık basmıştı, hızlı hızlı soluyordu. Genç adam Dilârâ'ya yaklaştı ve ona doğ-

ru eğildi.

Ağzından çıkan likörün kokusu genç kıza ulaşmıştı. Dilârâ tiksinti ile yüzünü ekşitti. Tanımak istemediği bir Çetin'di bu. İçki içen bir adam hiçbir zaman onun kocası olamazdı. O bir yabancıydı. Bir yabancıyla da daha fazla duramazdı. Kendini ve onu aldatmaya devam etmek çok yüz kızartıcı birşeydi onun için.

—Seninle evlenmek istemiyorum.

Genç kız kendi sözlerini hayal meyal işitmişti. Avuçlarını ter içindeydi. Dilârâ 22 yaşındaydı, fakat şu an 102 yaşında imiş gibi bir bitkinlik hissediyordu.

—Sayıklamalarını kes artık Dilârâ!

Bu cümle emirle yalvarma karışımı gelmişti Çetin'den. Karşılıklı birbirlerine baktılar. Dilârâ'nın gözlerine Çetin'in saçlarının yer yer beyazlaştığı çarptı, yüzündeysen bir öfke dalgası dolaşıyordu. Kendine güveninden eser kalmamıştı. 1000 sene düşünse böyle birşey olacağı genç adamın hatırına gelmezdi.

—Burası tartışmak için çok ters bir yer, dönerken yolda konuşuruz, şimdi bırak bunları. Çetin sesinin tonunu kontrol altına alabilmiş nazik bir ifadeyle konuşuyordu.

—Hayır Çetin hiç de öyle olmayacak, nişanı bozuyorum. Birbirimizle yapamayacağız. Sana mutluluklar dilerim. Kusura bakma!

Genç adamın buğulu siyah gözlerinin derinliklerinde kedere, ızdıraba benzer birşeyler oluşmaya başlamıştı. Dilârâ birden paniğe kapıldı. Bir dakika daha burada kalmamalıydı, dayanamayacaktı. Çetin'le nişanlandığından duyduğu pişmanlık, onun şu yıkılmış haline karşı hissettiği acıma, neredeyse fiziksel denecek kadar yoğunlaşmış-

ti. Genzi yanıyor, gözlerine yaşlar hücum ediyordu. Bir sokakta kabine girip gelinliğini sırtından çıkardı, kendi elbiselerini ve pardösüsünü giydi.

Oya Hanım Dilârâ'yı kapris bulduğu bu davranışından ötürü tokatlayamadığından, sinirini bastırmak için birbiri peşi sıra parmaklarını çıtlatıyor, olağanüstü bir çabayla kendini şakin ve mantıklı olmaya zorlayarak, iki nişanlının arasına girmiyordu.

Dilârâ salondan fırlarcasına çıkınca:

—Tut onu Çetin, diye kekeledi.

—Ne harikâ fikirlerin var anne! Dokunduğum an avaz avaz bağırır. Daha parmağımın ucu parmağına değmedi.

—Durdur öyleyse!

Oya Hanım şaşkınlığından şuursuzca konuşuyordu.

—Kendin neden denemiyorsun anne? dedi Çetin bitkin bir sesle!

Yanılmıyorsa bunun imkânsızlığının sen de farkındasıdır.

—Az hediyeler almadık ona, nankör kız!

Oya Hanım âsâbının bozukluğundan âdeta tıshyordu.

—Onun insanlık şerefini satın alamadık demek istiyorsun herhalde anneciğim, verdiklerimizin hepsi geri gelecektir eminim.

—Ben de dedi Oya Hanım hafif bir sesle ben de öyle zannediyorum.

Çetin'in elleri titriyordu. Sevgisi büyük bir yara almış, gururu zedelenmişti. Derin hüznünü üzerine abanmış öfkesinin tesiriyle salonun içinde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başlamıştı.

—Fakat onu mahvedeceğim, pişman olacak diye söylüyor.

Hande Nâzân içeri girdiğinde, genç adam nisbeten sakinleşmiş, duygularının şiddeti hafiflemişti. Fakat yüz hatları çelik gibi gergin ve sertti. Hande gelinliği aldı, askıya geçirdi:

—Dilârâ bizi terketti galiba, dedi açık sözlülükle. Az önce çantası elinde, başörtüsünü sıkıca sarmış olarak genç kızın basamakları birer birer inip asil ve vakur dış kapıdan çıkıp gittiğini görmüştü.

Çetin durdu. Dilârâ onun gönül arzusunu düşlerini, güzel umutlarını da peşine takıp gitmişti hem de. Dipsiz bir boşluğa atılmış gibiydi. Tuhaf tuhaf Hande Nâzân'a baktı. Izdırabından kafasının içi karmakarışıkta ama ortada tereddüt edilecek en ufak bir durum da yoktu. O da dü-rüst bir şekilde cevap verdi:

—Evet öyle!..

—Affedersiniz Çetin Bey sorun sadece içki meselesi miydi?

—İçki ve herşey..

—İlk bakışta sessiz sakin biri, ama değil müthiş bir kız. Hande'nin sesinde hem espri, hem hayranlık vardı.

Onun ardından salonda Oya Hanım'ın tiz sesi yükseldi.

—Evet müthiş bir kız. İnsanı umulmadık zamanlarda tırmalayıyor veya bir dinamit gibi patlayıp ortalığı kasıp kavuruyor.

En yüksek puanla tıbbiyeyi kazanmış, sonra o muhtaç ve câhil âile "Aramızdan biri doktor çıkacak" diye sevinirken "Gitmeyeceğim" diye tutturmamış mı? Neymiş efen-

dim, hocanın biri "Tahsil şartları İslâmi değil" demiş. "Ben bir psikopatım" demiyor da.

Başka zaman olsa Hande Nâzân dikkatli seçilmiş bir kaç sözcükle karşısına geçmiş, hiç durmadan konuşan bu kadının öfkesini dindirir ve onu sâkinleştirirdi. Ama o anda Hande'nin hiç kimseyi teskin etmekle uğraşacak hali yoktu. İçinden onları teselli etmek için hiçbir kelime gelmiyordu. Şu elinde tuttuğu gelinlikte bir sanat eseri mahvolmuş gibi hüznün veriyordu ona. O sihirli güzellik yok olmuştu. Ya Çetin ne yapacaktı? Dilâra'nın dış görünüşüne yansımayan iradesinin çok kuvvetli olduğu apaçıktı. Güçlü karakteriyle hepsine bir gösteri sunmuştu adeta. Hande genç kızın bir daha Çetin'e döneceğini sanmıyordu. Bir kere olsun arkasına bakmamıştı. Kadınlara ait bir dergide okumuştı, "İnsan hayatı bir defter kabul edilmelidir. Karalanmış sayfaları yırtılıp atılmalı ve üzücü olaylar hiç olmamış farz edilmelidir". Şimdi genç adamın da Dilârâ'nın onu terk edişini sayfalarından yırtıp atması gerekecekti.

Akl ister istemez kendi yaşamına gitti. Hayattan beklediklerini gerçekten bulmuş muydu?

Kendisi Öğretmen Okulu mezûnuydu. Gözlerinin önünde bir ilkokul sınıfı canlandı. Yüzleri pırıl pırıl saf bir masumiyetle ışıldayan öğrenciler sıralarında oturmuşlar onu dinliyorlardı. Hande elinde bir tebeşir, tahtanın önünde durmuş kıt'aları anlatıyordu onlara. Öğretmenlik hiç yapamayacağı birşeydi. Dün akşam küçük kızı "Anne dairenin alanı nasıl bulunuyordu, unutmuşum" diye tam o bir film seyrederken sorunca sinirlenmiş, çocuğa aksi bir cevap vermişti. Daha ortaokul sıralarında eline geçen kağıt parçalarına modeller çizirdi. Halen Fransa'da bulunan erkek kardeşi Enes ise karalamaya meraklıydı. O ağırlığı-

nı portre çalışmalarına verirdi.

Hande'ye şimdiki işi rahmetlik annesinden kalmıştı. 3-4 sene babasından yardım görmüş, onun vefatından sonra işi tek başına yürütmüştü. Kısa bir sürede de titiz çalışmasının mükâfatını görmüş, mesleğinde ilerlemişti..

Bir dostunun aracılığıyla evlendiği Affan Bey onbeş yıldır radyoda çalışıyordu. Gündüzleri işinde, geceleri evinde bir adamdı. Onca yıldır Hande'den başkasına bakmamıştı. Hande de âilesini daima ön planda tutardı. "Akşam olunca ancak yerim yuvamdır" ilkesinden şaşmayan bir kadındı. Güzel bir dairesi ve liseye giden iki kızı vardı. Kocasını ile tartıştıkları ve anlaşılmadıkları tek konu Affan'ın içkisi olmuştu. Ve bu tek şey de onları mutsuz etmeye kâfi gelmişti. Kalbini saran melankoli duygusunu bir kenara itmeye çalışarak kolundaki saate baktı; 4'ü 20 geçiyordu. Bu saatte kahve de içilebilirdi çay da. Telefon çalmaya başlamıştı. Hande Nâzân dönüp yanındaki telefonun ahizesini kaldırdı:

—Alo!

—Hande Hanım, ben Ayşegül nasılsınız?

Bir müşterisiydi.

—Teşekkürler siz de iyisinizdir?

Ayşegül iyiydi, yalnız aldığı elbisesinin yakası fazlaca kapalı idi, gelip onu açtıracak, eteği uzun geliyordu, onu da kısalttıracaktı. Hande Nâzân güldü:

—Hiç merak etmeyiniz Ayşegül Hanım, dedi, yakasını istediğiniz şekilde açarız, eteğini de kısacık yaparız. Mini mini, mini mini diyecekti, kendini toparladı.

Çok açık bir alay olacaktı. Ayşegül 50 yaşında bir kadındı. Pörsümüş dudaklarına pempe renk bir ruj sürer,

gözlerine kalem çekmeden katiyyen sokağa çıkmazdı. Gerdanını iyice meydana çıkarmakla çok cazip olacağını tahayyül ediyordu. Kırıışmış boyun derilerinin tamamen görüneceğini nasıl düşünemiyordu bu kadın. Eğlence yerlerinde yapılacak makyajı sokaklara döken kadınlara çok kızardı Hande Nâzân. Bir butik sahibi olarak giyimine kuşamına o da dikkat ederdi. Bir bakıma giymiyle iş yerinin reklamını yapardı. Fakat o hep sâde giyinirdi. İlkbahar modellerinin sunulduğu defilede, mankenlik yapmış, yaşına uymayan kıyafetlere dönüp bakmamıştı bile.

Büyük bir orkestra eşliğinde çeşitli ışık gösterileri altında podyumda görüldüğünde ondaki zarafeti meşhur bir fotoğrafçı hemen farketmiş, siyah kokteyl elbisesi, tepesinde bir taç gibi toplanmış saman sarısı saçlarıyla Üle dergisinde bütün bir sayfayı ona ayırmıştı.

Eyvah unutmuştu. Dükkandaki çorap stokunun bir listesini çıkaracaktı. Zira müşteriler aldıkları elbiseye uygun renkte bir de çorap alıyorlardı mutlaka. Not defterini cebinden çıkardı, o gün yapılacak işler listesine bir madde daha ilave etti. Zihni ise hâlâ Dilârâ'nın doğal soylu yürüyüşünde ve tertemiz bakışlarındaydı. Genç kızın neredeyse arkasından nedimeler yürüyecek...

O, Patagonya'dan getirilmiş nefis bir bitki türüydü, sanki, insanda hayranlık uyandırıyor.

Veya ekvator ormanlarının kuytularında yetişmiş el değmemiş bir çiçek, huzur veriyordu kalplere...

Ya da Victoria gölünün gizemli sularına nazla yayılmış bir nilüfer.

Tüm davranışları hemen kırılıverecekmiş hissini veren bir porselen zarafetindeydi..

Dilârâ: Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Hayır hayır, onda daha başka ifade edemeyeceği birşey vardı.

Uzun yıllar ötesinden ufukları aşarak gelmiş, fakat onun çok uzak bulunduğu birşeyler...

Hande genç kızın aşırı derecede etkisi altında kaldığının şuurunda idi, ama bu ona zevk veriyordu... Dilârâ insanın hemen bir yana atamayacağı, kolay unutamayacağı bir tipti.

Hande Nâzân ne içeceklerini sormak için yüzünü Oya Hanım'a çevirdiğinde onun ayakta duran oğluna baktığını gördü.

—Birer orta şekerli kahve getirtiyorum, ne dersiniz?

Oya Hanım "evet" mânâsında başını salladı. Dikkati ensesini ovuşturan Çetin'de idi. Yaşlı kadın oğlunun bu hareketini çok iyi bilirdi. Yavrusu çok yorgun olduğu zamanlarda yapardı bunu.

Hafif çekik gözlerini sımsıkı yumdu. Çok yakından tanıdığı şu hareketi görmek ızdırap vermişti ona. Biricik sevgili evladiydı o. Dilârâ Çetin'in hayatından çıkıp gitmişti, fakat belki de arkada bıraktığı kalpte çok büyük izler kalacaktı. Lanet olasıca inatçı kız... Şecerelerinde yer alan, elden ele geçip, onlara miras kalmış iri tek taşlı kıymetli evlilik yüzüğü, hâlâ sehpanın üzerinde duruyordu. Avize'den üzerine dökülen ışıkları yansıtırken göz kamaştırıcı bir şekilde parlıyordu. Oya Hanım yüzüğü aldı, çantasına attı. Berberden yeni çıktığı belli olan gri saçlarının perçemlerini düzeltirken:

—Nereye gitti şimdi bu kız? dedi.

Çetin çabucak omuzlarını silktilti:

—Herhalde Hacı Osmanbayırı'ndadır.

—Yani çıkmak üzere bulunduğu gecekondı bozuntusu yerlerine mi?

Oya Hanım'ın aşğılaması sesinde bütün şiddetiyle çınıyordu.

—O sâdece başka bir dünyanın insanıydı, yine o dünyasına geri döndü anne.

—Bu senin fikrin, bana göre o klinik bir vak'a.

Çetin elini annesinin elinin üstüne koydu.

—Anne, dedi, anneciğim azıcık insafli olamaz mısın?

—Olurum. Eğer sen bu nişanlılığın ölümünü doğal karşılasan. Dünyada bir sürü kız dururken sen tut da bu yobaz kızla evlenmeye kalk. Hatırın için birşey diyemiyordum, yoksa bu nişan bir hataydı, hiç olmaması gereken birşeydi. Bu evliliği senden başka ideal bulan tek kişi yok çevremizde. Senin herşeyin efendicedir. Babasına baksın o!

Yaşlı kadın gene Çetin'in yanındaydı. Her zaman da onun yanında olacaktı. Oğlu haklı ya da haksız. İşte o böyle bir anneydi.

Oya Hanım mimar olan kocasını 6 yıl önce bir kalb krizi sonucu kaybetmişti. Kocasını sık sık proje çizirdi. Çetin daha o zamanlar projelerle ilgilenirdi. Üniversite imtihanlarında ilk tercihlerine inşaat mühendisliklerini yazmıştı. Fakat eczacılığı kazanınca 2 sene oraya gitmişti, sonra herkesi şaşırtarak tahsilini yarıda bırakmış, arsa alım-satımına başlamıştı. Ardından 26 yaşında iken inşaat işlerine girişmişti. Şimdi 30 yaşındaydı. Hayatta ne istediğini bilen ve onda başarılı olan şanslı azınlıktan sayılırdı. Geniş çapta yatırımları vardı, mes'uliyeti de çok büyümüşü tabii.

Babası hayatta olsa belki de bu derecesine mâni olmaya kalkardı.

Oya Hanım kocasını hiçbir zaman unutamayacaktı. Kalbinin her köşesi daima onu sevecekti. Yaşlı kadın yanağından süzülen bir damla yaşı sildi, Çetin, ona sürekli kocasını hatırlatıyordu. Gözleri, ağız yapısı, boyu, babasına çok benziyordu. Yaşlı kadın bir türlü gözlerini oğlundan ayıramıyordu. Çetin'in ayakta dimdik durması onu aldatmıyordu. Oğlunun ne derece kırıldığını belli etmemek için insanüstü bir çaba harcadığını gayet iyi biliyordu. İçinden elini oğlunun yanağına uzatıp okşamak için dayanılmaz bir istek geçiyordu.

—Buyurun kahvenizi!

Begüm tepsiden aldığı kahve dolu porselen fincanı ona uzatmıştı. Taze kahve kokusu genzine kadar iniyordu.

—Teşekkürler diye mırıldandı Oya Hanım. İstekle eline aldığı fincandan hemen bir yudum içti. Birşeylerle meşgul olmak, şu sıkıntılı havayı hafifletecekti sanki...

—Zırr... Zırr...

Hande elindeki fincanı tepsiye bıraktı, telefonu açtı. Bu defaki teyzesinin kızından geliyordu. Teyzesi banyoda duş alırken ayağı kaymış, düşmüş, başı küvetin köşesine şiddetle çarpmıştı. Şu anda İstinye Devlet Hastahanesi'nde yatıyordu. Bazı testler ve tahliller yapıyordu. Doktoru kırık olmasından kuşkulanıyordu. Ahizeyi yerine bırakırken Hande Nâzân üzgün üzgün başını salladı. Teyzesi bir hayli yaşlıydı. Durumu çok ciddi olabilirdi, derhal gitmesi icab ediyordu.

—En kritik zamanlarda arabamı evde bırakmaya üstüme yoktur, dedi.

Günün bu saatinde bir tanesine binmeyi başarmam bile bir saati alır. Trafik tıkanması da çabası, randevularım da vardı.

Çetin Hande Nâzân'ı dikkatle dinliyordu.

—Sorun değil, Hande Hanım ben sizi bırakırım, dedi.

—Size zahmet olacak ama...

Oya Hanım bir an dahi tereddüt etmeden, onun sözünü derhal kesti.

—Hiç olmayacak, yolumuz aynı, ben de İrem'lere uğrayacağım.

Kapıdan çıkarken Hande'nin gözüne yarım kalmış kahvesi ilişti. Belki de bininci kahvesiydi böyle hepsini içmeden bıraktığı.

Dükkanın bir köşesini bujiteri yapmaya karar vermişti. Bir bey akşam üstü saat 6'da bu meseleyi görüşmeye gelecekti. 7.30'da da provası vardı. Ayağındaki pantolon ve süveterine göz gezdirdi, kırışmışlardı. Kalkıp oturduca tatl tatl hışırdayan Oya Hanım'ın ipek elbisesinin yanında çok basit kahyordu. Gene de değiştirmeyi canı istemiyordu. Sabahın onundan başlayıp gün boyu devamlı bakımlı kalmaktan bıkkınlık gelmeye başlamış olduğunu hissetti için için. Bu çok zor birşeydi. Rujun bozulduğunda tazeleyeceksin, rimelin aktıysa sileceksin, saçların dağıldıysa tarayacaksın, gözün hep kaşlarında olacak, tüyler çıktı mı yolacaksın.

Arabaya oturduğunda yorgunluğunu iyice anladı. Sahil boyundan giderlerken Çetin, iki taraflı meşe ağaçlarıyla çevrili yan yollardan birine sapmıştı. Birkaç yüz metre sonra araba demir parmaklıklı bir bahçe kapısının önünde durdu. İki kenarı boyunca siyah laleler dikilmiş, çakıl

döşeli bahçe yolunun başında taştan oyulmuş normal büyüklükte bir arslan vardı. Hande, zamanın aşınımlarına uğramış aslana gözlerini dikti. İrem'in iyi bir sülâleden geldiğini hep tahmin ederdi, ama bu türlüğü hiç aklına gelmemişti. Hande, İrem'in oturduğu evi ilk defa görüyordu. Asırlık ağaçlar arasında yükselen üç katlı kocaman binanın büyüleyici bir güzelliği vardı. Tahta oymaları nefisti. Ön tarafı beyaz mermer sütunlara dolanmış kırmızı, sarı, beyaz güllerle Bâbilin asma bahçelerini anımsatıyordu. Kimbilir hangi sultanlar bu bahçede salınarak gezinmişti.

Zil çalındığında İrem üzerindeki elbiseyi çıkarmaya hazırlanıyordu. Misafir ağırlayacak durumu yoktu. İki saatte çarşıda idi. Bir yığın şey satın almış, her taraf paketlerden darmadağınktı. Hem o yüzüne salatahık maskesi yapmayı, güzel bir banyo almayı, divana sırtüstü uzanıp "Rüzgar gibi geçti" romanından birkaç sahife okumayı planlamıştı. Sonra da komşuya geçip, pinpon oynayacaktı. Raketlerini ve topunu önceden hazırlamıştı. Planlarını bozacak kim olabilirdi ki? Kapıya doğru yürürken İrem'in dudakları sabırsızlıkla gerildi. Tedbirli olması gerektiğini düşünerek kapının zincirini taktı ve:

—Kim o? diye seslendi.

—Ben Çetin, İrem, annem ziyaretinize geldi. Müsaitseniz biraz oturacaktım.

İrem, yutkunarak zinciri çıkartıp, kapıyı açtı, midesine bir sancı saplanıvermişti. Sakin ve ağırbaşlı olmaya gayret etmesine rağmen heyecanlanmıştı. Kendisi ile ilgili kırık hayallerini kalbinin derinliklerine gömdüğü fakat sevgisi ebedî bir âbide gibi içinde ölünceye kadar yaşayacak olan adam karşısındaydı. Nişan akşamından beri onu

görmemişti.

—Helo Çetin. Hiç beklemiyordum, sürpriz oldu buyurun, çok sevinirim, diyerek dudaklarını ıslattı genç kız.

Çetin'in önünden geçerek mermer merdivenlerden indi.

İrem'in sırtında Hande Nâzân'ın kreasyonu bir elbise vardı. Kesimi basit, çizgileri akıcı ve rahattı. Genç kız kıyafetini kendine yakıştırmasını bilmişti. Mavi gözleri, siyah saçlarıyla elbisesinin açık pembesi, tam bir kontrast halindeydi.

İrem güneş ışığından korunmak için elini gözlerinin üzerine koymuş, arabanın içini görmeye çalışıyordu. Oya Hanım da ona baktığından ikisinin gözleri hemen karşılaştı. Genç kız sevimli mimiklerle güldü.

—Helo Oya Teyze.

—Helo İrem.

Oya Hanım arabanın kapısını açtı. Genç kız onu öperken arka koltukta oturan Hande Nâzân'ı farkettiler.

—Hande Abla, kusura bakmayın sizi görmemiştim, lütfen siz de buyurun, dedi sevinçle.

—Gelişinizle şeref verdiniz. Çekinmeyin evde kimse yok. Annem de nerdeyse gelir.

Hande Nâzân teşekkür etti, kısaca mazeretini bildirdi, gelebileceğini söyledi.

İrem, Oya Hanım'ın koluna girerek onu götürürken, Hande Nâzân bir daha İrem'i inceledi. İyi yetiştirilmiş modern bir kızdı. Feminist olmasının ayarını tam dozajında tutardı. Oya Hanım İrem'i gelin olarak küçüklüğünden beri düşünmüştü. Çetin'in toplumdaki pozisyonuna İrem ile evlenmesi daha uygundu, çok çok uygundu hem de.

Hande Nâzân, belli etmeden sessizce arabayı kullanan Çetin'in profiline göz attı. Genç adamın düşüncelerini ve duygularını anlamak imkânsızdı, yüzü bir maske takmış gibi ifadesizdi. Aylarca önce Dilârâ'yı tercih etmekle seçimini yapmıştı. Ama şimdi ne olacaktı? Oya Hanım hiç vakit kaybetmeden ı ışık hızıyla faaliyete geçmişti. Öyle gizli kapaklı da değil, apaçık. Buraya gelişıyle Çetin'e "İremimiz var bizim" demeye getiriyordu. Hande de Oya Hanım'ın fikrindeydi. Dilârâ ve Çetin birbirlerine katıyyetle uygun değillerdi.

O gün Hande Nâzân gecenin ancak 3'ünde yatağına girdiğinde hâlâ gözlerinde Dilârâ'ya ait hayaller belirliyordu. Tam uykuya dalacakken gözlerini açtı, sersem sersem ve kendi kendine, hiç şüphesiz dedi, gözlerinin yeşilinin inanılmaz tatlılığından ya da pürüzsüz cildinden çok başka çağrışımlar var o kııda. Sonra gözlerini rahatça yumdu.

* * *

Gökyüzündeki kurşunî renkli bulutlar kuzeyden güneye doğru ağır ağır hareket ediyordu. Herşey grileşmişti sanki. Kopkoyu bulutlar genç kızın üzerine üzerine geliyor, bu kapalı hava onun yüreğini daha da daraltıyordu. Karşı tepelerde ne o alışık olduğu renk ayırımları vardı, ne arı vızıltıları, ne de kuş seslerini duyabiliyordu.

Eve geldiğinden beri Dilârâ zamanın çoğunu süpüreerek, silerek, ovarak, cilalayarak, yıkayıp ütöleyerek geçirmişti. Asabi bir enerjiyle hep koşuşturmuştu. Şimdi de bahçenin çiçeklerini suluyordu. Kendini devamlı birşeylerle oyalamaya çalışmıştı, ama ne yapsa boşunaydı. Bütün bu süre içinde ayakları yere basmıyor gibiydi. Durmaksızın titreyen bu dizler onun muydu? Kafasının içinde ise binbir çeşit düşünce tepiniyordu. Keşke ayrılma kararını bir mektupla bildirseydi. Keşke araya başkalarını koysaydı. Keşke daha nazik hareket etseydi, bir genç kıza yakışmayacak davranışlarda bulunmuştu. Hepsinden mühimi de keşke bu direnci en başta göstermiş olsaydı.

Uzaklardan şiddetli gök gürültüleri geliyordu. Sarıyer taraflarına yağmur yağıyordu herhalde. Komşularının köpeğine bakındı. Ortalıkta göremeyince saklandığını düşündü. Köpeklerin şimşekten korkup bir yere gizlendiklerini duymuştu. Belki de Bobi de odunluğa sığınmıştı.

Ansızın alaca karanlığın, bir arabanın farlarından çı-

kan ışıklarla kesildiğini görünce, Dilârâ doğruldu. Araba "murat"a benziyordu. Burada mı kalsa idi, yoksa içeri mi girse daha iyi ederdi. Karar vermesine vakit kalmadan araba tam kapılarının önünde durmuştu. Gelen babasıydı ve yalnızdı. Genç kız endişe dolu kalbinin hızlı hızlı atışını bastırmaya çalışırken çiçeklerin arkasına çekildi. İçinden de acaba koşsam odama kaçamaz mıyım diye geçiriyordu ama koşmakta da geç kalmıştı, babası kapıya dayanmıştı.

Olağanüstü can sıkıcı bir gün geçirmiş olmalıydı, bahçe kapısını tekmeleyerek açıyordu, yüzü çok asıktı. Şu ön ve arka bahçesi küçük evde 15 senedir oturuyorlardı. Kiracıydılar. Evin üç odası da genişçe bir hole açılıyordu. Dış ana kapı çift kanatlı ve eski idi, el ile iteklemeden kapanmazdı.

Babası iki kanadı birden açık bıraktığından Dilârâ, onun kasketini çıkarıp sandalyelerden birinin üstüne fırlattığını, divana çökercesine oturduğunu rahatça gördü. Babası konuşmalarını da duyabilecek bir mesafedeydi. Onu karşılamak için ayağa kalkmış olan annesine bir süre baktıktan sonra:

—Otursana, dedi kısaca.

Annesi babasının yanına sokuldu, yavaşça:

—Canın birşeye mi sıkıldı? diye sordu çekinerek.

—Araba arızalandı. Tekleye tekleye, dura kalka zor getirdim. Sabahleyin de uğraştırmıştı beni. Arıza büyük.

—Deme!

—Evet az daha motor yanacaktı.

—Boşver üzülme, ne suçun var senin bunda, bozulacağı varmış onun.

—Öyle ben bozmadım kaç senelik araba. Bizim dama-da onun tamir parası vız gelir aslında.

Dilârâ, babasının araba ile gelmesinden henüz olay-dan haberi olmadığını tahmin ettiyse de bu tür konuşma-larından nefret etmesine rağmen iyice emin olmak için dinlemişti onları. Kanaati kesinleşince süratle oradan uzaklaştı, evin arka kısmına geçti.

Tel örgülerle çevrili kümeste üç çilli tavuk ve bir horoz vardı. Kümesin içinde tembel tembel geziniyorlardı. Ağa-ca asılı, içinde az yem kalmış torbayı aldı, hepsini avuçla-rına döküp telin aralıklarından hayvanların önüne attı. Rahatsız olmuş gibi tavukların ayaklarının dibine baktı. Hayvanların tırnakları, yemlerin arasında kaybolmuştu. Çünkü on dakika ara ile bu ikinci yem verişiydi. Bu duru-ma bir son vermesi gerektiğini düşündü. Kendini toparla-malıydı. Son günlerde üst üste böyle aptalca yanlışlıklar yapıyordu. Birkaç gün önce de Seldâ'nın bigudilerini buz-dolabının yumurtalığına dizmiş, dün sabah çayına şeker yerine tuz koymuştu. Yarım saat sonra da bir çay bardağı-nı düşürüp kırmıştı. Aklına üşüşen çeşitli düşünceler dik-katini çok dağıtıyordu.

Oturma odaları arka bahçeye bakardı. Annesi ve kar-deşi henüz pencerenin perdelerini kapatmamış olduğun-dan içerisi görünüyordu. Seldâ, kanepeye gömülmüş, tele-vizyon seyrediyordu. Dış dünya ile bağlarını koparmış, kendi hayâl âleminden, merakla ekrana bakıyordu. Dilârâ ellerindeki tozları silkeledi, iki kardeşinin de umutları pa-ramparça olacaktı. Seldâ, Çetin'in sayesinde gireceği mûhitte iyi bir iş bulmayı düşünüyor, Ömer de Galatasa-ray'ın genç takımına girmek için eniştesini yegâne ve mûcizevî bir torpil olarak görüyordu. Antrenör onun arka-

daşıydı, başkan akrabasıydı, spor çevresinde sözünü geçirebilecek pek çok kimseler tanıyordu. Dilârâ yumruklarını sıkı. Herkesin kendi ayaklarının üzerinde sapasağlam durmayı becerebileceği dürüst yaşam biçimleri olmalıydı bu dünyada.

Akşam olmuştu. Karanlığın nemli serinliği, genç kızın cildine ürperti veriyordu. Deminki hafif rüzgâr biraz daha şiddetlenmişti. Dilârâ gözlerini çevresindeki ağaç tepelerine dikti. Geceyi geçirmek için ağaçların dallarına konup gelişi güzel tünemiş kuşlar kalabalığında oldukça huzursuzluk vardı. Bulundukları yerde kırırdanıyorlar, kanatlarını açıp kapıyorlardı. Soğuk bir-iki su damlası alına çarpınca, Dilârâ sebebi anladı. Kuşlar, yağmur yağacağını ondan önce hissetmişlerdi.

Genç kız eve girdi, annesinin, babasının dikkatini çekmemeye çalışarak misafir odasına seğirtti. Annesiyle-babası araba lâfi etmeye devam ediyorlardı.

Yemekte ve yemekten sonra da bitmeyecekti bu mevzu. Dilârâ mutfakta bulaşıkları yıkarken, babası kimbilir kaçınıcı baskı olarak annesine ne zorlukla ehliyet aldığını, arabasının şoförlüğünü yaptığı Osman Bey'i atlatıp nasıl araba kullanmasını öğrendiğini, zengin müşterilerini götüreceği yerlerin yollarını uzatmaktaki maharetlerini bir bir sayıp döktü. Dilârâ en son gelen tabakları da yıkayıp nihayet ellerini kurulayarak mutfaktan çıktığında herkes odasına çekilmişti.

Genç kız bir müddet ıpıssız kalmış evin sessizliğini dinledi. Lavaboya gidip dişlerini fırçaladı, abdest aldı. Banyoya ihtiyacı olduğu halde yapmadı, yıkanamayacak kadar yorgundu. Ama kafasının karışıklığı onu uyutmaya çağa benziyordu. Namazı zor kıldı.

Yatacağı odaya girdiğinde kızkardeşini uyur buldu. Pencere açıktı. Oradan odaya serin bir hava giriyordu. Dilârâ yıpranmış solmuş halının ayak seslerini yutacağından emin yürüdü. Sokak lambasından süzülen bir huzme Seldâ'nın yüzüne vuruyordu.

İki kızkardeş aynı odada yatarlardı. Genç kız bir müddet kardeşinin masum yüzünü seyretti. İki kızkardeşi arada birbirine benzeten çıkarsa da Dilârâ annelerinden aldıkları göz renginden başka kesinlikle bir benzerlik görmüyordu. Seldâ ondan çok daha kısa boylu ve zayıftı, yüzü yuvaklakça idi. Kahverengi saçlarını iri dalgalar halinde tarar, çıkık ve geniş alnını kaküllerle kapatırdı.

İki kardeşin taban tabana zıt kişilikleri vardı. Seldâ canlı, yerinde duramayan bir kızdı. Seldâ demek, istek, hareket ve kararsızlık demektir. Sık sık kendini ani ve beklenmedik duygulara kaptırırdı. Daha 4-5 yaşlarında iken kompleksli bir kız olacağı belliydi. İsteddiği bir oyuncak alınmazsa saatlerce tepinir, bir çiklet olsun aldırma- dan eve girmezdi. Ağaç tepelerinde sık sık kedi kovalardı. Büyüme çağları Dilârâ'nın kardeşine hep denge unsuru olmasıyla geçmişti. Aralarında üç yaş gibi az bir fark olmasına rağmen Dilârâ'nın Seldâ'ya ablalık yapması, tâ çocukluklarında başlamıştı. Kızkardeşinin herşeyiyle ilgilenirdi. Seldâ ağlayıp da, gözyaşları yanağındaki tozlarla karıştığında bir bez ıslatıp şefkatle onun kirlerini silerdi. Sonra kardeşinin çoraplarını, ayakkabılarını giydirir, elinden tutar, Seldâ'yı eğlendirmek için, mahalle sokaklarında bir aşağı bir yukarı gezdirirdi. Ama şimdi elinden tutamayacağı kadar büyümüştü ve Seldâ da zaten elini vermiyordu. Dilârâ hiç aklından çıkmayan yarını, bir daha inceden inceye düşündü. Yarın onu zorlu bir gün bekli-

yordu. Fakat bu saatlerde herhalde herşey geçmiş gitmiş olacaktı.

Bal rengi saçlarını bir kaç fırketeyle tepesinde topladı. Bütün gece kendini öylesine sıcak ve gergin hissetmişti ki, pencereden gelen serin hava ile titredi ve derhal elbisesini çıkarıp, gömleğiyle yatağına girdi. Çarşaf ılıktı. Pikesine sıkıca sarındı, bir ucunu kafasından yukarı çekti, gözlerini sımsıkı yumdu. Nihayet uyuyabildiğinde derin derin soluk alıp veriyordu. Rüyasında bir cami avlusuna girdiğini gördü. Yaşlı bir ihtiyar oradaki şadırvandan abdest alıyordu. Yüzünü tam seçemediği bir kişi izini hiç kaybetmeden onu takip ediyordu. Genç kız adımlarını sıklaştırdı. Sığınacak bir yer arıyordu. Derken karşısına caminin kapısı çıktı. Açıktı... Ayaklarıyla mermerler üstünde uçarcasına koşmaya başladığında bir el onu yarı yolda yakaladı. Onu tutan Çetin'di. Genç adamla boğuşmaya başladı. Çetin onu bir türlü bırakmıyordu. Elleri Dilârâ'nın bileklerine kelepçe gibi geçmişti. Genç kız sağa sola kıvranarak kurtulmaya çalışıyordu.

—Abla! Ablacığım uyan!

Dilârâ hâlâ boğuşuyormuşçasına korkudan donmuş bir şekilde, yüzü bembeyaz, gözlerini açtı, yatağında doğruldu. İlk gördüğü, endişe ile üzerine eğilen Seldâ'nın gölgesiydi. Bir an için nerede olduğunu bilemedi. Seldâ:

—Abla kâbus görüyordun, çok korkulu birşeydi herhalde.

—Kâbus mu? diye kekeledi Dilârâ. Gözleri şaşkınca ve iri iri açılmıştı. Kâbusun ötesinde şeylerle uğraştığını yeni yeni anlıyordu.

—Hem de nasıl, dedi Seldâ eliyle ablasının alınına yapışmış terden sırtlı sıkılam olmuş saçlarını geriye iterken.

—Ne diyordum? diye endişeyle sordu Dilârâ. Kendisini bilmediği bir zamanda birinin onu dinlemiş olması canını sıkmişti.

—Enişteme yalvarıyordun, "Beni bırak! beni bırak" diye, üstelik sanki yegâne istediğin hayatta, bu imiş gibi yalvarıyor ve haykırıyordun.

Dilârâ bazen rüyaların insanın ruh halini ne denli yansıtabileceğini düşündü, hayretle:

—Saat kaç?

—Üçe geliyor.

—Sen benim sesimden mi uyandın?

—Ben pencere tıkırtısına uyandım. Gece rüzgâr çıkmış, pencere oynuyordu. Kalkıp kapattım. Henüz yeni yatmıştım ki, senin çıkardığın garip sesleri duydum. Pencereyi açayım istersen.

—Hayır, bana elbisemi veriver. Böylesine uyandıktan sonra artık uyumam imkânsız.

—Sana arkadaşlık edebilirim Dilârâ.

Bu tıpkı çocukluk yıllarındaki Seldâ'nın heyecanlı se-siydi. Neşeli olduğu zamanlar ablasına ismiyle hitap eder-di. Bu saatte uyanık olmak, Dilârâ ile başbaşa sohbet ede-ceklerini düşünmek hoşuna gitmişti. Gecenin karanlığını yansıtan camlar iri damlalarla ıslanmaya başlamıştı. Ha-va nihayet tam bir yağmura dönüşmüştü. İlkbaharın ilk yağmurları yağıyordu. Sabahın olmasına daha hayli vakit vardı. Sağanak halinde yağan yağmur o zamana kadar büyük bir ihtimalle kesilirdi.

Yağmur damlalarının yumuşak tatlı sesinden başka çıt yoktu ortaklıkta.

Dilârâ gözlerini kapattı, mekanik bir şekilde başını

salladı. Babası yarın boşuna işe gidecekti.

—İyisin, birşeyin yoktur ya dedi, Seldâ, dudaklarını yaya yaya gülüyordu.

—Kendi kendine kaş, göz işaretleri yapıyorsun. Rüya-na kaldığın yerden devam mı ediyorsun yoksa?

Dilârâ'nın başı çatlarcasına ağrımaya başlamıştı. Gözlerini açmadan:

—Çetin babamı işten atacaktır, onu düşünüyorum, diye mırıldandı.

—Niyeymiş o?

—Çünkü ayrıldık.

Seldâ inanmazlık ve hiddet ile ablasına bakarak bir solukta:

—Ayrıldınız mı? Ne zaman? Sen mi onu, o mu seni bıraktı? dedi.

Dilârâ yavaşça gözlerini açtı:

—Soru bire evet, soru ikiye dün, soru üçe cevap ben. Ne o dünyâsının sekizinci acâip nesnesi imişim gibi bakıyorsun bana.

—Son sorum çok enâyice idi, bir an dalgınlığıma geldi, geri alıyorum. Bu evliliğe ne bahanelerden sonra nihâyet râzı olduğunda ben ikna olduğundan emin değildim. İçin için hep bunu beklemişimdir.

—Seni hayâl kırıklığına uğratmadığıma sevindim.

Seldâ bakışlarını sinsice ablasının gözlerine dikti:

—Tabii ya! Eniştemin bir genç kızın onunla evlenmesi için hangi özellikleri vardı ki! Zavallıcık, kültürlüydü, yakışıklydı, durumu iyiydi, büyük bir istikbal vâdediyordu.

—Alay etme!

—Kahkahayla gülmemi mi tercih ederdin? Yakışmaz da değildi doğrusu.

Fakat Seldâ böyle soğukkanlı konuşmaya daha fazla dayanamazdı, gösterdiği tüm gayreti bir yana fırlatarak, Dilârâ'yı omuzlarından tutup sarsmaya başladı:

—Abla! Lütfen! Lütfen aklını başına topl! Birçok genç kızın düşünde dahi göremeyeceği herşeye sahip olacaksın. Bütün bunları sana eniştem sağlayacak. Hepsini bir tekmede yıkamazsın abla!

Dilârâ öfkeyle kaşlarını çatı:

—Benim herşeyi istediğimi kim söyledi sana! Kaç kere duydun benden bu saçmalığı. Hem iki de bir enişte deyip durma, onunla hiçbir bağlantım kalmadı artık.

Seldâ kendi kendine konuşur gibi yavaşça fısıldadı:

—Ben hepsini yeni baştan düzenlerim, mesele mi bu?

—Akşam üzeri bir ara dışarı çıkmıştım hatırlıyor musun?

—Evet.

—İşte o vakit tüm takıları ve hediyeleri Tuğçe'ye gidip teslim ettim..

Tuğçe, Oya Hanım'ın teyzesinin geliniydi. Kocasını avukattı. Orhan Bey, Çetin'in işlerine bakardı. Sekiz aylık Melisa isminde yaramaz bir kızları vardı. Dilârâ Tuğçe'yi çok sevimli bulurdu. Şişmanca neş'eli ve her fırsatta genç kızı konuşmalarına dâhil etmek isteyen bir genç kadındı. Tanıştırıldıkları gün daha:

—"Hanım kelimeleri araya resmîlik koyuyor. Senden nihâyet 4 yaş büyüğüm birbirimize isimlerimizle hitap edebiliriz, Dilârâ" demişti. Sen artık bu âilenin bir üyesisin âile içinde resmîlik tatsız kaçıyor. Ayrıca gelinimizin

bu kadar güzel olmasına da ziyâdesiyle memnunum.

Bu övücü, tatlı sözlerden sonra Dilârâ'nın âileden en çok kimi seveceğine karar vermesi güç olmamıştı.

Seldâ umutsuzca atıldı:

—Tuğçe Abla, onları henüz Oya Hanım Teyze'ye vermemiştir ablacığım.

Fakat Dilârâ artık kardeşini dinlemiyordu. Camın üstünden akıp giden yağmur sularına bakarak dalmıştı. Genç kızın kalbinin bir yanı huzurlu iken diğer yanı savaş kaybetmiş gibi sıkıntılıydı.

Seldâ kollarını göğsüne çaprazlamış, ablasını inceden inceye süzdü. Sonunda onun kararından dönmeyeceğinden şüphesi kalmadı. Annesi de babası da hiç çâresiz, herkeste, kabul etmeye mecbur olacaktı bu ayrılığı...

—Şu gururun yok mu?

—Gururla, onuru ayırmayı öğrensen iyi olur. Bir fark var biliyorsun. Hele sen kompozisyonlarında sık sık kullanırsın bu sözcükleri.

—Edebiyat dersini hatırlatmakla moralimi yükseltiyorsun. Karneme 9 geliyor.

Dilârâ'nın yüzünde pırıl pırıl bir sevinç dolaştı:

—Sınıfını geçiyor musun yoksa?

Seldâ kollarını aşağı sarkıtıp çenesini havaya dikti.

—Hayatım sen biraz yat uyu. Gerçekleri hatırlamayacak kadar kafan karışık ve sersem. Daha 20 gün önce yazılı kâğıtlarımı göstermiştim. Tarih 4, İngilizce 2, Coğrafya 3.

Seldâ bu rakamlara aldırış etmiyormuş gibi görünmeye çalıştıysa da iki kardeş gözgöze geldiklerinde Seldâ

kendinde suçluluk hissi duyarak bakışlarını ablasından kaçırdı. Lisenin her sınıfını ikileyerek geçtiğinden sınıfın yaşı olarak en büyük kıızıydı.

—Cebirim ise 1. Onu çalışmaktan tamamen vazgeçtim.

—Niçin?

—Hiçbirini anlamıyorum. Çarpım tablosunu ezberlemede güçlük çekmiş biriyim, senin çimdiklerine rağmen, o karmakarışık problemleri nasıl çözermişim ben?

—Öyle, cep romanları okuyarak yürümüyor bu işler.

Seldâ omuzlarından aşağı dökülmüş saçlarının bir parçasını aldı, parmağına dolayarak bukle yapıp oynamaya başladı.

—Olur, bundan sonra klâsikleri tercih ederim.

Dilârâ alnını pencere tahtasına dayadı. Tahta sert ve ıslaktı, mühimsemedi, kardeşinin dediğini de umursamadı.

—Seni çalıştırmamı da kabul etmezsin. Kafana göre yaşamak istiyorsun. Kafan ise, canlı renklere bürünmüş ışıltılı pırıltılı, danslı tiyatrolu, kısaca müzikal bir dünya.

Seldâ gözlerini kısarak ablasına yaklaştı:

—Sense akıllı ve dürüst Dilârâ.

Bir Polly Anna!

Tüm çevreye örnek gösterilen genç kız. Her zaman herkesin gözdesi sensindir. Dikkat, seni uyarıyorum.

Şöhretin büyük sarsıntı geçiriyor, o nişan gecesi kayınvalidenin öfkeden mosmor olmuş yüzüne aldırmayarak, annemin ayılıp bayılmasına boş vererek, Çetin ağabeyle el ele tek bir resim çektirmeyişin unutulmadı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Seldâ uyuyanlar var, diye kısık kısık gülüyordu, kendini bıraksa basacaktı kahkahayı.

—Hele o muhteşem nişan elbisesini mahveden köylü tipi eşarp bağlayışın. Arkadan ensenin üzerine bağlayıp boneye benzetmek istediler onu da reddettin. Boynun, kulakların, çenenin altı görünürmüş. Komiktin vallahi!

Ne takı bolluğuydu. Birçok genç kız süzgün ve üzgün gözlerle göğsüne takılan broşa değer biçmeye çalışmıştı, sen neş'esiz neş'esiz ortalıkta dolaşırken. Birbirinden beter, akıl almaz hareketlerin sürüp gitti. Bir defa nişanla dışarı yalnız çıkmadın. Ya, annem, ya ben kuyruğu sizinle beraber olduk. Eminim Çetin'den ayrıldığın kadar milyonları geri verdiğine de seviniyorsundur. Kuşlar gibi hürsündür. Bizim kızmamız olmasa memnuniyetinden kanatlanırsın da. Kesinkes eminim sen çıldırdın, yakında raporunu eline verirler. Bu konuda herkes de benim fikrimde olacaktır. Senden yana tek bir kişi bulamayacaksın, hiç arama.

Dilârâ dudaklarına yayılmış, hafif bir tebessümle, sözlerini hiç kesmeden dinlemişti kardeşini.

Seldâ'nın komplimanları abartılıydı ama, Oya Hanım'ın minnet hissettirmesinden kurtulduğuna sevindiği gerçektir. Kardeşinin onun derin duygularının bir kısmını anlayıp, bu şekilde yüzüne çarpması, tam Seldâ'ya göre bir davranıştı.

—Söylev sona erdi mi?

Seldâ yatağına oturdu, dizlerini karnına çekti ve kollarıyla sıkı sıkı sardı.

—Gibi. Sevgili anne-babamız tarafından yarın devam ettirilecektir.

İki kardeşin gözleri buluştu, birbirlerini aceleci olma-
yan müşfik bakışlarla süzdüler.

—Zannederim imsak olmuştur, Seldâ dedi, Dilârâ. Ar-
dından yerinden kalktı, pencerenin iki kanadını da sonu-
na dek açtı. Yağmur dinmişti. Hava toprak ve ıslak ot ko-
kusu ile yüklenmişti. Gelişi güzel taşlarla döşeli, evleri yı-
kık dökük sokaklarının tek lüksü olan lamba henüz sön-
memişti. Ondan dökülen ışık altında yapraklar ve dallar-
da kalan yağmur damlaları elmas taşlar gibi parlıyordu.

Bitişik bahçedeki kiraz ağacında iki saksığının kıya-
sıya kavga edişleri duyuluyor, az ileride erkenden uyanan
bir serçe sürüsü daldan dala konuyordu. Dilârâ arkası
kardeşine dönük olduğu halde:

—Haberimiz yok. Ooo.. Ortalık ağarmaya başlamış de-
di. Seldâ pozisyonunu değiştirip sırt üstü uzandı, ellerini
başının arkasına bağladı. Yer yer yağmur suyu çekmiş ta-
vanı gözden geçirdi. Tuhaf şekiller meydana gelmişti. Ba-
kışları onlarda:

—Eğer beni namaz kılmaya zorlayacaksan abla, boşu-
na zahmet etme.

—Haklısın, tam da buna hazırlanıyordum.

—Rica ederim abla! Bana ısrar etmekten sıkıl, usan,
istersen utanabilirsin de.

Dilârâ bir süre kiraz ağacındaki saksığanları izledi,
sonra ağır ağır kardeşine doğru döndü:

—Utanma sana ait olmalı, dedi gayet sakin. Lokman
Hekim, oğluna şöyle nasihat edermiş:

—"Oğlum horoz senden daha akıllı olmasın! Halbuki o
her sabah zikir ve tesbih ediyor, sen ise uyuyorsun". Bir
de şöyle bir beyit okumuştum.

Gece karanlığında güvercin dallar üzerinde
Feryad ile zikir ediyor, ben ise uykuyadım.
Bu hal beni utandırсын! Eğer aşık olsaydım,
Güvercinden evvel gece ben ağlardım.

—Sağ ol abla! Sayende hayvanlarla haşır neşir oluyorum. Cık cık... Cık cık... Öörüüü... Öörüü.. Daha var mı? Möö... Möö...

Dilârâ hırsla haykırdı:

—Miyav miyav, miyav.. Alaylarla nereye varacağını sanıyorsun sen. Plastik çiçek gibi yapay bir hayatın içine her gün biraz daha gömülüyorsun. Bir gün orada boğulacaksın. Dilârâ ayaklarını divandan aşağı sarkıttı, terliklerini giydi.

—Abdest alıp geleyim bak sana ne okuyacağım.

Dilârâ acelesinden kurulanmadan raftan Kur'an-ı Kerim'i aldı. Arasına kâğıt sıkıştırdığı sahifeyi açtı. Şehâdet parmağını satırlar üzerinde gezdirerek okumaya başladı. Cenab-ı Hak buyuruyor:

"—İşte bu kıyamet; çaresiz vuku bulacak gündür. Artık dileyen Rabbine varacak bir yol edinsin. (iman edip itaatten ayrılmasın)

Çünkü biz size (âhirette olacak) yakın bir azabı haber verdik. O gün kişi, ellerinin kazanıp öne (âhirete) gönderdiği amellere bakacak ve kâfir şöyle diyecektir.

"Ah! Ne olurdu ben bir toprak olaydım!" (En Nebe Sûresi: 39-40).

—Perşembe vaazında bu ayetler okundu, ben de işaret koydum. Dilârâ başının örtüsünü düzeltirken âyetlerin kardeşine etki edip etmediğini merak ettiğinden gözünün

ucuyla onun yüzünü inceledi. Sıkıntılı bir halde oturuyor, gayet ilgisiz dinliyordu. Genç kız Kur'an-ı Kerim'i kapattı, yerine koydu.

—Sen çok değiştin diye başladı Dilârâ, böyle değildin. En azından bu kadar değildin. Hayata bakışın, zevklerin ve davranışların iyice saptı, demeye getiriyorum.

Seldâ'dan hiçbir cevap gelmeyince, Dilârâ onun kolunu tutup hafifçe sıktı:

—Hey, dalûn nerelerdesin?

—Kendi hayatımı yaşayacağım yerdeyim. Ben doğuştan özgürlüğe aşık bir insanım abla. Buyruklardan hiç hoşlanmam. Hayatımı kendi kararlarımla sürdüreceğim. Rica ederim, sen de beni yönlendirmeyi iş edinme kendine!

Bu haksız yere, bir nevi azarlamaydı. Seldâ'nın sözleri sinirleri zaten gergin olan Dilârâ'nın yüreğinin ortasına oturmuştu. Genç kızı kötümser bir ruh hali kaplamıştı. Dokunsalar Dilârâ neredeyse ağlayacaktı. Ablasının somurttuğunu Seldâ farkedince, hızla yerinden kalktı, yanına gitti, Dilârâ'ya sevgiyle sarıldı:

—Ablacığım amaçlarına ulaşmandaki başarına daima hayranlık duymuşumdur. Kur'an-ı Kerim'i okumasını bir ayda öğrendin. Tecvid derslerine, hiç aksatmadan devam ediyorsun. Herşeyinde bunlara benziyor. Yalnız arada, eline aldığın şeye sımsıkı sarılmana kıızıyorum. Tutturdun mu tutturuyorsun. İyi kalpli olmana karşı çok buyurgansın da, gücenme rica ederim. Şu anda senin buyurgan huyunu ben üstleniyorum. Hadi canım, sen cici cici kalk namazını kıl. Ben biraz daha yatacağım. Yarın toplantım var.

—Amma da değişik bağımsızlığını kanıtlama yöntem-

lerin var. Okulu bırakacaksın, kimseden emir almayacaksın, toplantın var. Büyük patron gibi konuşuyorsun, dedi Dilârâ.

—Kişiliğime sahip çıkmamı abartmasan olmaz.

Seldâ sinirlenmişti. Ablasından uzaklaşırken:

—Bana renkli rüyalar, sana hayırlı sabahlar, dedi. Ben yatıyorum. Dilârâ'nın akli kardeşinin sözlerine takılmıştı. Seldâ'nın durumuna bakılacak olursa yalnız aptallık değil, aynı zamanda kendisi için son derece tehlikeli bir yoldaydı. O bahsettiği ne biçim toplantılardandı? Dilârâ'ya "Sen de gel" hiç demiyordu. Kardeşine yaptığı uyarılara güvenmişti, fakat onların hiçbir yararı olmadığı anlaşıyordu.

—Uyuma numarası yapma bana, seni o toplantıya bırakmayacağım.

—Kendine hayır dedirtmesen olmaz, ne kızsındır yani. Gideceğim ablacığım. Nedenini öğrenmek, seni ilgilendiriyorsa, o toplantı Feministler Derneği'nin 2-3 ay sonra düzenleyecekleri konferans için yapılacak. On gün sonra okullar tatil. Öğretmenlerin çoğu gelmiyor derslere. Ben de Çarşamba ve Cuma günü okula gitmedim. Çünkü sözünü ettiğim o derneğin çiçeği, taptaze sekreteriyim. Sadece öğleden sonraları çalışacağım. Bu işi bana, İklim'e'nin sözlüsü Ersan buldu. Senin tarihe karışan nişanının flaş kızlarından İrem de oraya geliyor. Alacağım paraya gelince, aylık az; olsun, hiç yoktan iyidir. Bir bin lira için ona buna dilenmekten kurtulacağım. Annem biliyor, senin koca çeneciğinden çekindiğimizden alıştırma alıştırma söyleyecektik. Seldâ, ablasının moraran yüzünü görmezlikten geliyordu.

—Ayrıca konuyu değiştirdin. Konu sendin ablacığım. Kırk kalpler zincirine bir kişiyi daha ilave ettin. Evde

kalmak istemiyorsan muhit değiştirmen şart. Buralardan bir erkeğin sana evlenme teklifinde bulunması için aslanın cesaretine sahip olması lazım. Bir, iki, u bundan sonra tek bir kelime etmeyeceğim.

Dilârâ sesini çıkarmadı. Allah'dan Seldâ ayrılma sebeplerinin detaylarına girmemişti. Bir sürü tartışmada ondan çıkardı yoksa. Genç kızın buna hiç takati yoktu. Belki Seldâ da bu inceliği dikkate alarak sormamıştı. Hem zaman daralmıştı. Az sonra tepelerin arasından gmşs bir pırlıltıyla şafak skerdi. İstanbul'da sabah, Buhâra'da oğle, Madrit'te yatsı namazı vakti idi. Yeryüzünde her an, Allah'a ibadet ediliyordu. Dilârâ seccadesini yaydı, huzurla namazını kıldı, bir müddet oturduğu yerde öylece kaldı. Bu saatlerde muhakkak ki etin, Yeniköy'deki lüks dairesinde uyuyordu. Zihnini meşgul eden u insandan diğer ikisi annesiyle babası ise hemen 3-4 metre yakınında bitişik odadaydı. Babası, kömür madeninde çalışan bir işçinin oğluydu. O henüz bebekken adamağız ölmüş, karısına ve oğluna sefil bir hayat bırakmıştı. Bir kömür madeni işçisinin tembel mizaçlı oğlunun uzun boyuna ve yakışıklılığına kapılarak onunla evlenen annesi klasik bir öykünün içine girmişti. "İki gönül bir olunca samanlık seyran olur" atasözü on göre değildi. Kısa zamanda orta okul son sınıfı okurken bir tatil günü Osman'a kaçmasına pişman olacaktı. Astsubay olan babası on çok kızmış, bütün mirasını oğluna bırakmıştı. Her taraftan esen mahrumiyet rüzgarları annesinin hırınlılığını daima körüklemişti. Bu yıpranmalar sonucu ikisinin de hayatları çekilmez hale gelmişti. Dizi dizi birbirini üreten kompleksli davranışlar, yanlış anlamalar, iğnelemeler başlamıştı aralarında. Bağırırır dururlardı. Onlar atışırken u kardeş ekseriye masanın altına girer, korka korka kavg-

yı durdurmaları için annelerinin eteğini çekştirirlerdi. Çok öfkeli olduğu zamanlarda yerlerdi annelerinden tokadı veya babalarından.

Erkek kardeşi Ömer feryad etmemek için sık sık dişlerini sıkar, derin bir çaresizlikle boynunu bükerti. Ah! O, yaşantılarının her sahifesi acı bir ses, her satırı ızdırab dolu seneler. Ereğli'nin fakir bir mahallesinde geçirdikleri bu çocukluk günlerinin anısı Dilârâ'nın zihninde inanılmaz bir canlılıkla beliriyordu. Gençliğinde annesinin babasına karşı çok sık âfî çıkışları olurdu ve feryad ederdi:

—Böyle huysuz, akılsız olduğunu bilseydim, seninle evlenmezdim. Babası hışımla onun üzerine yürüyerek yapıştırırdı cevabı:

—Keşke baştan öyle zannetseydin, bana büyük iyilik etmiş olurdun.

Sonra İstanbul'a gelmişlerdi. Babasının kafasında bir yığın hayâl vardı. Zengin olacak, arabası, katı olacaktı. Genç kız dalgın dalgın etrafına bakındı. Hayatları boyunca plândan başka birşeyleri olmamıştı. Bazı yerlerde odanın duvarlarının sıvası dökülmüştü. Bütün evin bakıma ve boyanmaya ihtiyacı vardı. Dilârâ'evi fakir ve çökmüş yaşlı bir kadına benzetti. Yarım kilo pırzelayı çocuklarının arasında taksim etmeye çalışan annesinin elleri gözünün önüne geldi. Artık kırış kırıştılar. Sevmediği ve hastalıklı bir kayınvalide ile tam 15 sene beraber kalmıştı. Onun katı geleneklerinin çilesini çekmişti. Yüzüne yerleşmiş mutsuzluk ve yorgunluk izleri hiç gitmezdi. Güldüğü zamanlarda dahi insanı acındıracak bir ifadesi vardı. Sevddiği delikanlı ile evlendiğinde 16 yaşındaydı. 18 yaşında iken ise ondan nefret ediyordu. 23 yaşında ilk kızı Dilârâ'yı dünyaya getirmişti. 26'sında ve 27'sinde gene an-

ne olmuştu. Oğullarına kayınpederinin ismini takmışlardı. Kızlarınınkini ise yaptıkları güzel isimler listesinden seçip almışlardı. Filim seyrediliyor, roman okunuyor, ama hayat bizzat yaşanıyor ve ona hayat çok zor gelmişti. Hep yaşadığı zamanların ötesinde mucizevi bir gün bekleyerek ömür tüketmişti. Sanki günün birinde bir peri gelecek evin bacasından altın dolu bir kese atacak, sihirli değneğini onlara değdirecekti. Kendini sigaraya alıştırmış, tam bir tiryâki olmuştu. Tesellisini sigara dumanlarında arardı.

Babaannelerinin Trabzon'daki kızkardeşi onun hastalığı sebebi ile vefatından az önce gelmiş bir ay onlar da kalmıştı. Allah (c.c.)'a devamlı şükür halinde bulunan, yapılan en küçük iyiliklere dahi teşekkür eden bu akrabayı görmek onlar için sürpriz olmuştu. Kadın su içse "Elhamdülillah" diyor, kuru ekmek yese, ona şükrediyordu.

Geçmişe üzülmek, geleceğe endişelenmek diye birşeyi yoktu onun. Bir tek amacı vardı, içinde bulunduğu her anı Allah'ın emrettiği şekilde yaşayabilmek.

Çok sevdiği oğlunun bir kaza sonucu ölümünü anlatırken bile bir hoştu. Tatlı tatlı gözleri yaşıyor, "Yavrum şehittir, inşaallah" diyordu. O hayata, yüce bir âlemden bakıyordu. Bu yüzden yaşamı inanılmaz derecede kolaylaşmıştı. Ayşe Hala, nefrit olduğunu, böbreğinin birini sonbaharda alacaklarını anlatırken bile tasasızdı. Onu ameliyattan daha çok alâkadar eden şeyler vardı:

"Hastanın inleyişi tesbihdi. Bağırışı tahlildi. Nefes alış sadakaydı. Uykusu ibâdetti. Bir yerden bir yere götürülüşü Allah yolunda cihattı. Sıhhatli iken işlemekte olduğu ibâdetlerin sevabı, hasta iken de yazılacaktı".

Dünya kurulalı beri insanlığın tek rüyası olan mutlu-

luğu bu sade, temiz kalpli kadın bulmuş, tahtını kurmuş, saltanatının tadını çıkarıyordu.

Onların hüznünlü keyifsiz hayatlarına acıyarak bakan kadın orada kaldığı müddetçe herkesi mütemadiyen savrulduğu susuz, çorak yerden kaldırmaya, aralarında hakkın boğulan sesini yükseltmeye çalışmıştı. Dilârâ'yı etkilemesi çabuk olmuştu. Belki de genç kızın içinde müsait iman tohumları hep vardı. Sadece uygun koşullar bekliyordu ortaya çıkması için. Ayşe Hala gittiği zaman namaz kılmaya başlamış, başını örtmeye kararlı, Kur'ân okumaya hevesli, kendi çabalarıyla yoluna devam edecek bir Dilârâ bırakmıştı geride.

Genç kız eline geçen dini kitapları okuyor, bilgisini arttırmaya çalışıyordu. Ruhundaki bilinçli açılma ve kutsal uyanışla bambaşka bir hayatı teneffüs etmeye başlamıştı. Dilârâ'nın sanki binlerce senelik bir karanlıktan sonra içinde bir güneş doğuyordu yavaş yavaş... Bir daha asla, ebediyyen batmayacak bir güneş...

Buzları eriyor, her tarafında bir arınma hissediyordu. Gönlünde her gün yeni yeni çiçekler açıyordu. Tuhaftı, gene de bütün bu duygular genç kıza çok tanıdık, çok bildik geliyordu. Kalbinin kendini tanımasıydı bu. Benliğine kavuşmaktı. Bakışlarının çok ötelere ulaşmasıydı. Genç kız sevinçliydi. Saadetler ülkesine adımını atmıştı... İklimler ayaklarının dibinde sere serpe yatıyordu.

Susuzluktan çatlamış dudaklarına nurdan bir kadeh dayamışlardı.

İçecekti kana kana...

Ayşe Hala'ya ve Hekime anneye karşı kalbi minnetle doluydu, pak ellerini öpmek arzusuyla yanıyordu. Onların gözünün önündeki hayâllerine yarı uyanık, yarı uykulu

olarak uzandığını hissedince dalgınlığından silkindi, etrafına bakındı. Seldâ derin derin uyuyordu. Çetin'in getirip masaya bıraktığı çiçekler ambalajından taşmıştı. Aceleyle çıkarken onları suya koymayı unutmuştu. Kimse de farkına varmamıştı. Birden gözlerine yaş hücum etti.

Bir keresinde bir çiçekçinin önünden geçerlerken babasından bir gül istemişti. Asil ve zarif yeni açmış bir beyaz güldü. Alınmadığı için de babasına belli etmeden gizlice ağlamıştı. Şu an istemediği halde Çetin'in kucak dolusu çiçek getirmesine ağlıyordu. Hiçbir şey insanın istediği gibi olmuyordu. Güneş ışıkları odaya girmiş, tavanda ve duvarlarda geziniyordu.

Dilârâ az önce kapının açılıp kapandığını duymuştu, babası gitmiş olmalıydı, çok erken saatlerde kahvede oturma adeti vardı. Dilârâ solmaya yüz tutmuş çiçekleri kucakladı, odadan çıktı.

Annesi holde idi. Kilimin üzerine oturmuş, ayaklarını öne doğru uzatmış, Dilârâ'nın çeyizine yetiştirmeye çalıştığı dantel yatak örtüsünü örüyordu. Yanağının üstünde birkaç beyaz tel saçı uçuşuyordu.

Gençliğinde saçları küçük kızıninkiyle aynı renkteydi, ama oldukça kirlaştiklerinden artık belli bir rengi kalmamıştı. Onları arkasında topluyor, tek bir örgü yaparak, beline doğru bırakıyordu. Bu tarz tarayış, onun kemikli yüzünü iyice meydana çıkarıyordu. Derin göz yuvaları, köpürölü burnu, sert görünüşlü çene yapısı hemen göze çarpıyordu. Dilârâ eğildi, annesinin alnına bir öpücük kondurdu. Kalbi annesine karşı şefkatle kabarmıştı.

—Dilârâ kızım bakıyorum erkenci yine sensin. Güneş, bir kerecik olsun doğduğunda seni yatakta yakalayamayacak mı hiç?

—Haydi Dilârâ çay demlenmiş, bize birer bardak çay dolduruver tâze tâze.

Genç kız çiçekleri henüz kucağında tutarken mutfaktan çıkan babasının sesini duyunca şaşırđı. Yanılmıştı, babası evdeydi. Yeni açılmış pakete bakılırsa sigara alıp gelmişti. Babasının yüzü sapsarıydı. Gene de genç kız onun yaşına göre yakışıklı olduğunu düşünmeden edemedi. Kahverengi gözleri çiçeklere takılınca:

—Gene mi çiçek? Bizim damat çok kibar adam doğrusu, dedi.

Dilârâ'nın göğsünü müthiş bir sıkıntı doldurdu, o ruh haliyle çabucak çiçekleri oradaki bir sandalyenin üstüne bırakıverdi. Jelâtinden fırlayan çiçeklerin bir kısmı yere dökülmüştü. Genç kız onları görmüştü, fakat kaldırmaya teşebbüs etmedi.

—Ne olur biraz sakın olun. İkinize de söylemek istediğim birşey var.

Osman Bey irkildi, kızı çiçeklerden birinin üstüne basıyordu. Bilerek gibiydi, belki de bilmeyerekti. Ayrıca genç kızın bakışları buğulu, duruşu çok tedirgindi. Onu yatıştırmak istercesine:

—Hayrola kızım, kötü birşey yoktur ya? diye sevecenlikle sordu.

Nesrin Hanım kocasını ikaz etme ihtiyacını duydu, başını dantelinden kaldırdı.

—Ayakta durma Osman, dedi otur yerine. Sıkıştırma-yahm kızı. Evet Dilârâ sen devam et yavrum.

—Çetin ve ben.. Biz.

Osman Bey kızının ağzında gevelediğı şeyi anladığını zannederek atıldı:

—Biraz çekiştiniz bunu mu demeye çalışıyorsunuz? Olur böyle şeyler. Evlendiğinizde de..

—Baba! Evlenecek değiliz. Dün nişan bozuldu.

Odaya çöken ölüm soğukluğundan genç kızın söylediği sözcükler sanki havada donarak asılı kalmıştı. Ocaktaki çaydanlıkta kaynayan suyun sesinden başka birşey duyulmuyordu. Sessizliği Nesrin Hanım bozdu:

—Ne oldu Dilârâ? Babanın dediği gibi kavga mı ettiniz? Nişanlılıkta olur böyle şeyler. Eminim elinde kocaman bir çukolata kutusuyla Çetin öğlene yakın gelir. İkinizi..

—Anne hayır, kararım kesin..

Ama ne Nesrin Hanım'a, ne de Osman Bey'e kızlarının sözlerindeki katıyyet yetmiyordu. Çetin'in ne kadar iyi bir insan olduğunu onun yanında ne denli güvence dolu bir yaşamı olacağına inandırmaya çalıştılar Dilârâ'yı. Genç kız kendini sarp ve yalçın kayalarla dolu bir sâhile sürüklenen büyük bir dalgaya kapılmış gibi hissetti.

—Anne! Baba! Beni anlamaya çalışın. Namaz kılacak dediniz, daha bir vakit kılmamıştır. Ezan okunurken içki içip, şarkı dinliyorlardı. Babacığım hani sana verdiği sözler?

—Çocuk bana gayret ederim, dedi kesin konuşmadı.

Dilârâ "Siz 'söz verdi' dedinizdi, bütün bu yaptıklarınız haksızlık bana" diye bağırarak istiyordu. Ama yaşamları zaten tümüyle haksızlıklarla dolu değil miydi? Kalbine müthiş bir ümitsizlik çöreklenmişti, ancak, hayır yılmayacaktı. İçinde bir sürü mazlum, kargın insanı taşıyan, kavgalarla, mutsuzluklarla dönen şu dünyada harcanmayacaktı. Bâtıla tutsak olmayacaktı.

—Hiç imkânsız kararımdan dönmeyeceğim. And olsun dönmeyeceğim anneciğim.

Dilârâ küçük bir dişi aslan yavrusu gibi tehlikeye tetik ve hazır duruyordu. Nesrin Hanım gözlerini kısıtı. Yüzünde fırtınalar kopuyordu. Az öce kızına diplomatik davranmayı hatırlından geçirdiyse de Dilârâ'nın aşırı öfkesi karşısında onun da duygularını açığa vurmaktan kendini alıkoyması imkânsızlaşmıştı.

—Saçmalama;

Dilârâ oturduğu divanın ucunda donup kaldı. Yemin etmesi de meseleyi halletmemişti. Feryad etmemek için kendini zor tutuyordu, bütün cinleri başına toplanmıştı. Hecelerin üzerinde dura dura:

—Israr ederseniz evden kaçacağım, dedi.

Nesrin Hanım çabucak örgüsünü toplayıp yanındaki torbanın içine bıraktı. Bu sözler karşısında kocasının saldırgan siniri tutmadan, kızı buradan kaçırmalıydı. O ayağa henüz kalktığında, Osman Efendi, bütün gücü, öfkesi ve hırslı ile Dilârâ'nın suratının ortasına bir yumruk indiriverdi. O kadar sür'atli hareket etmişti ki, kızını onun önünden çekip alamamıştı Nesrin Hanım.

—Şımarıklığın çılgınlık derecesine vardı. Vurmayayım diyordum, ama arandın.

Osman Bey'in kaba ve ısırgan sesi tokadından daha sertti. Oda genç kızın etrafında fıldır fıldır dönüyordu. Gözlerinin karaltısını geçirmek için bir süre olduğu yerde kıpırdamadan durdu. Dudaklarının arasından ağzının içine birşeyler sızıyordu. Eliyle ağzının çevresini silince avucunun kıpkırmızı olduğunu gördü. Kandı... Burnu kanıyordu. Dişlerini sıktağı halde tutamadığı gözyaşları ya-

naklarından aşığı yuvarlanıp kana karışıyordu. Kan, çiçeklerin bembeyaz yapraklarına da damlamıştı. Dilârâ annesinin uzattığı pamukla burnuna tampon yapmaya çalışırken:

—Güller kan içinde kalmış, ativer onları anne, dedi.

Nesrin Hanım, kocasının hırsla çıkıp açık bıraktığı evin kapısından gülleri dışarıya fırlattı. Her tarafı zıngır zıngır titrerken, tam mânâsiyle yenilgiye uğradıklarını kabul etti. Ellerinden birşey gelemeydi. Yapılacak hiçbir şey kalmamıştı.

Hayatı hep böyle tersliklerle mi geçecekti, rahat yüzü görmeyecek miydi? Hayatın ona düşmanlığı, insafsızca sürüyordu. Nesrin Hanım'ın kötü bir talihi olduğu konusundaki fikirleri yeniden tazelenmişti. Yorgun ve bezgin, kaderine küskün, kendini divanın yastıklarına bıraktı. Sinirlerinin gevşemesini gerginliğinin geçmesini bekledi. Dilârâ'nın tepkisi inanılmaz bir derecedeydi. Hiç inadı olmayan, sinirlendiği zaman birkaç tatlı sözle yatıştıveren kız dinî meselelere karşı çıkıldığında tam mânâsiyle dikleniyordu, kimseyi dinlemiyordu.

Buna sebep Ayşe Hala idi. Gizli bir kinle kalbinden ona söylendi. Gencecik kızının kafasına ahiret korkusunu yerleştirmişti. Kaç defa duymuştu:

"Kızım dünyaya kul olmak için geldik, hesap vermek için döneceğiz".

Dünya kendiyle ahiret alemine geçilen bir köprüdür. Ahirete gitmek için ise ölüm şart. O ölüm ki, bütün dünya lezzetlerinin yok olması demektir. Büyük iş... Büyük tehlike...

İnsanoğlu dünya meşgalelerine öylesine dalmış ki, ölümü hatırlasa dahi ona fazla tesir etmiyor.

O sıhhatli, canlı insan pis kokulu bir leş, bir çürümüş yığın olacak...

El, ayak, tüm beden kemikleri birbirinden ayrılacak, onu böcekler, yılanlar, fareler, çıyanlar yiyecek...

İbadet daima tehir ediliyor, boş vakit bulunacak sanılıyor. Hiç imkânsız bu. Çünkü her meşguliyeti başka bir meşguliyet takip eder. İnsan dünyayı terketmedikçe asla ondan kurtulamaz.

Her gelecek yakındır.

Ölüm dünyadaki zevk ve safa sahiplerinin nimetlerini bulandırmıştır. Hakiki nimet içinde ölüm olmayan nimettir. Ona talib olun. Hiçbir şey sizi bundan alıkoymasın".

Belki de Dilârâ onun yanına giderdi. Veya şu yeni tanıştığı Hekime annenin kursları varmış yâ oralarda kahr-ı devamlı.

Zayıf ve beceriksiz bir kadın olabilirdi ama, kızının evden çıkıp gitmesine izin veremezdi.

Yüzünü, gözünü silmesi için Dilârâ'ya temiz bir mendil uzattı.

—Babanı çok kızdırdın. Onun durumu umurunda değilmiş gibi hareket ediyorsun.

—Umurumda.

Nesrin Hanım dayandığı yastığını düzeltti. Kızını, aksiliğinden vazgeçirmeye davet eden bir sesle:

—Babanın güvencesi yok Dilârâ, dedi. Hayat, onun için zor geçti, bu yüzden katı oldu.

Nesrin Hanım yüzünde hasıl ettiği isteksiz tebessümünün silinmemesine özel bir gayret göstererek konuşuyordu.

—Evet, kızının zengin diye istemediği biri ile evlenmesine ısrar edecek kadar katı. Ayrıldım diye dünya batmaz korkmayın anne, rızık Allah'tandır. Açlıktan yerlerde sürünmüyoruz.

Dilârâ'nın kelimeleri arasına sıkışmış sessiz çığlıkları çocukluğundan beri baskı altında tuttuğu kalbinden geliyordu. Baş kaldırırlarının hepsi bu kelimelere yüklenmişti. Acılarını yok etmek istercesine iç güdüsel olarak elini göğsüne bastırıyordu.

Nesrin Hanım kızının sararmış yüzüne, solgun dudaklarına, titreyen kirpiklerine üzüntüyle karışık bir merakla baktı. Gözlerini derin bir hüzün bürüdü ve annelik şefkatiyle yüreği ezildi:

—Çok kötü gözüküyorsun, seni hiç böyle görmemiştim.

—Ben de kendimi böyle görmemiştim.

O sırada Seldâ odasının kapısını sessizce aralayıp başını uzatmış, kısık bir sesle soruyordu:

—Geleyim mi? Bağrıışmalar kesildi. Ne yapmaya karar verdiniz?

—Hiçbirşeye dedi, Dilârâ.

—Fikrinde ısrar etmeye hâlâ devam mı ediyorsun?

—Neden etmeyeyim ki?

—Elbette edebilirsin de diye çekinerek konuştu, Seldâ, ben vazgeçeceğini düşünmüştüm. Sadece bir saniyecik ama.

Seldâ, ablasının kendisini ters ters süzdüğünü görünce, vücudunun belinden yukarı kısmını yan tarafa döndürerek gerindi, zarif parmak hareketleriyle esnemesini gidermeye çalıştı:

—Birer çay içelim mi? Asab bozukluğuna iyi gelir.

—Seninkilere mi, bizimkilere mi?

—Seninkilere ve özellikle anneminkilere abla, annemin yüzü sapsarı.

Dilârâ sıkıntıyla mutfağa yöneldi. Annesi için çok üzü-lüyordu. Onun evden bir ölü çıkmış gibi müteessir olduğunu gayet iyi biliyordu.

—Sen çayları hazırlarken ben gidip bir gazete alayım Dilârâ.

Dilârâ mutfağın kapısında durdu, döndü, duvara asılı küçük aynaya bakarak saçlarını hızlı hızlı tarayan Seldâ'yı donuk donuk tepeden aşağı gözden geçirdi.

—İlkelerinden vazgeçip doğru dürüst, normal birşey giysen olmaz mı?

—Neden vazgeçsem dedin, neden?

—Feminist ilkelerinden... Ne demek istediğimi bal gibi anladın. Beni kandıramazsın.

—Pantolon giymenin feminist ilkelerle filan alâkası yok. Sadece rahat bir kıyafet.

—Her tarafını çıkarttığı içindir.

Tabii şu gömleğinin kollarını sıvayışının, arada parmaklarını kemerinin mâdeni tokasına geçirmenin de bir alakası yoktur. İlgi çekmek için yapmayacağın yok.

Nesrin Hanım'ın canı çok sıkındı, sınırları zaten bozuktu, daha fazlasına katiyyen tahammülü kalmamıştı:

—Allah'ım bir kedi ile köpek oldu bunlar, diye soludu.

—Anne, yörüngelerimiz çakışıyor. Bu kız imanını giderici fikirlere saplandı.

Dilârâ sözlerini ayakkabılarını giymekle meşgul kar-

deşinin onu duyabileceğı bir şekilde yüksek sesle söylemişti:

Seldâ zevklerinin ve düşüncelerinin çarptırılmasına çok içerlerdi. Bir kolu pervaza dayalı, bir bacağını kapının dışına atmış, acaip bir pozda durdu, bakışları küskün ve tehdid dolu olarak:

—Dediğini duydum, dedi.

—Öyle tabii, duymam icab ederdi.

—Sana nasihatım var, Dilârâ. Seldâ için çok fazla endişeleniyorsun. Çocuk değil artık. Herkes gibi o da bazı yanlışlıklar yapacak hayatta.

Dilârâ annesinin iğneleyici imâsını anladıysa da, anlamamazlıktan geldi. Çetin lâfı istemiyordu şimdi:

—Karışmamam için sağolun kendisi de çok sık uyarıda bulunur.

—Haklı. Sen yine eskisi gibi kimsenin dikine gitmeye çalış.

—Diklik yataylık meselesi değil bu anne! Zehir içmeğe hazırlanan bir kimseye müdahale etmeden oturulur mu hiç? En basit bir mantık örneği...

—Çocukluklarınızda bu kızla Ömer herkesle kavga etmek için mutlaka bir neden bulurlardı. Ama sen insanları mutlu etmeye uğraşan bir tiptin. Onlardan beter oldun.

—Kımmış beter olan?

Ömer'in sesi ikisinin de yerlerinden sıçramasına neden olmuştu. Dönüp kapıdan yana baktılar.

Ömer'in saçları darmadağınktı. Vücûdu insana hep yarı aç hissini veren incelikteydi. Yüzü de vücûduna uygun düşüyordu, kupkuru ve sarıydı. Boynunu ovuyor, tembel tembel başını sağa sola oynatıyordu.

—Kafa kafaya vermiş ne konuşuyorsunuz?

Ömer'in sesi uyku mahmurluğu taşıyordu.

Dilârâ hafifçe güldü:

—Merak etme seni çekeştiriyoruz.

—Hiç tavsiye etmem. Çünkü dünkü maçı da kaybettik, biliyor musunuz? Bu sene ligin yarısında mâalesef istediğimiz yere ulaşamıyoruz. Sürekli kadro değişikliği sonuçları olumsuz etkiledi. Şanssızlığın da payı var tabii. Kalecimiz öyle hatalı goller yedi ki taraflı tarafsız herkese "Buna kaleci demeye bin şâhit lâzım" dedirtti. Kaleci değiştirilmeyecekti. Bu yüzden de efendim, bu hafta sinirli olacağım.

—Aman ne mühim sebep!

Dilârâ bunu söyler söylemez pişmanlık duydu. Resmen belâsını arıyor, anlamsız tartışmalara ışık yakıyordu.

Ömer ellerini beline dayamış, hesaplaşmaya hazırlanmıştı bile.

Dilârâ onu hayâl kırıklığına uğratmaya kararlıydı, hemen mutfağa girip, gözden kayboldu.

Ömer'in cevâbı ağzında kalmıştı, ablasının arkasından bağırdı:

—Bana koyu demli bir çay yap, yanında kahvaltımı da getir.

Nesrin Hanım'ın boğazına sinirinden bir yumru tıkanmıştı. Bu oğlan gittikçe babasına çekişiyordu. Dudaklarında kızgın bir gülümseme kıpırdandı:

—Bu ne kabalık oğlum!

—Anne yeterince nazik olmak için havamda değilim demiştim.

—Havan!.. Tuttuğun takımın kazanmasına veya kaybetmesine bağh. Manyaklık bu... Sen manyaksın! Top senin neyine acaba? Fasulye sırıgına benziyorsun, sen habire top peşindesin. Korkarım, bir gün bağırmaktan ses tellerin kopacak. Pas ver Nûri!.. Pas ver Mehmet!.. Sahanın dilencisi oldun!

—Hele bir büyük takıma transfer olayım, sen görürsün!..

—Bana kalırsa, mahalle takımından kovulmamaya çalışsan daha iyi edersin.

—İnsanı yüreklendirmede birebirsindir doğrusu.

—Sanki yüreklendirilmeye ihtiyacın var da! Transfer ücretin 100 milyon olacakmış, bir araba, bir ev, bilmem daha neler vereceklermiş miş, miş...

—Sol bacağı kuvvetli bunu unutma anne!

—Ay! Onunla iş bitseydi, sokaklardaki tüm sol bacaklılar sahaları doldururdu.

Nûri de, Ali de top oynuyor, hepsi de öylesine eğlence için oynuyorlar. Sen gemi azıya aldın. Hobin, fobin, herşeyin top... "Şut çek! Şut çek!" sesin buralara geliyor. Seni düşünme düşünme inmek bana vallahi! Mâdem beceremiyorsun bırak.

—Kim demiş beceremediğimi, onun alnını karışlarım. Pazar maçında oyunumu görecektin. Orta sahayı ben kontrol altına aldım. Ve benden bir şuuut ve gol... Seyirciler baktı kaldı.

—Hiç pes eder misin sen! Zeytinyağı gibi illâ üste çıkacaksın! Millet kedi olah bir fâre tutmana şaşmıştır.

—Gerçekler yeterince berbat, bir de sen üstüme varmaz mısın anne?

—Kendine bir iş bul oğlum. Bir Açık Öğretim çıkardın başımıza çalışmamana bahâne... Okuyor musun, okumuyor musun anla anlayabilirsen. Yoksa havadan para yağmasını mı bekliyorsun?

Dilârâ hiç sesini çıkarmadan üstünde dumanları tüten çay bardağını tabağıyla annesine uzattı, çayla beraber içinde zeytin, ekmek, peynir bulunan tepsiyi de Ömer'in önüne koydu. Avucunda bir karanfil fidesi tutuyordu.

—Ben dedi, bu filizi bahçedeki saksıya dikeceğim ane, akşam Bânu'dan almıştım. Çok güzel koyu kırmızı bir rengi var.

Seldâ gelmişti ve soruyordu.

—Hani benim çayım abla?

—Ömer'in çayının yanında.

—Teşekkürler.

Seldâ eğildi, çayını tepsiden alırken, Ömer onun koltuğunun altına sıkıştırdığı gazeteyi çekip aldı.

—Önce ben okuyacağım.

Seldâ boş olan eliyle gazetesini çekti:

—Hayır olmaz Ömer! Geri ver... Sabah sabah uyku sersemliğiyle gittim aldım onu.

—Dün gazeteyi ben almıştım, sana da fotoromanını okutmuştum unuttun mu?

—Yalnız foto roman mı? Seldâ için o gazetede daha neler vardı. Gündüz ve gece kıyafetleri, yüz maskelerinin târifi... Çeşitli saç şekilleri... Kuru ciltlere krem tavsiyeleri... Sonra kolyeler, bilezikler.. Güzin ablanın nasihatları.. Bugünkü televizyon programı... Günlük falı.

—Lütfen Ömer sen sonra okursun.

—Beklemesini öğrenmelisin. Kimse söylemedi mi sana bunu? Hadi, hadi acıdım gene. Meraktan çatlatmayayım seni. İşte yıldız falınız efendim. "Sakın makyajsız dolaşmayın. Başınızda büyük bir kısmet dolaşıyor, kendinize çok dikkat etmelisiniz. Hafif bir soğuk algınlığı geçireceksiniz. Sabah, akşam birer aspirin yutun" Sıcak sıcak ıhlamur içmekte iyi gelir.

Bir de neyi merak ediyordun Cihan Ünal, Türkan Şoray'la yeniden evlenecek miymiş. Evlenmeyecekmiş, gözün aydın, belki seni alır.

Ömer, Seldâ'nın alaylı suratına bir tokat atma isteğiyle kıvrandığını bile bile, ağzını yayarak muzipliğine devam ediyordu.

Çekiştirmelerinden az sonra her taraf gazete parçalarıyla dolardı.

Dilârâ, yavaşça kapıyı üzerlerine kapayıp bahçeye çıktı.

Yağmur sonrası, her yer pırlıl pırlıl, hava çok temizdi. Muhteşem bir gökkuşağı harikulâde renkleriyle görüntüyü tamamlıyordu.

Çetin'in bu sabah nasıl olabileceği hatırına geldi, genç kız belli belirsiz bir suçluluk hissi duyuyordu ona karşı. Hayatın esprisini yakalamış neş'eli bir insandı Çetin. Yaşamında gördüğü en rahat tipti. Barışmamız için eve gelirmi diye bir düşünce Dilârâ'nın hiç hatırına gelmiyordu. Bunun çok yersiz olacağından emindi, asla gelmezdi. Çetin her ne kadar kendinden emin görünürse de aslında alıngan bir yapıya sahipti. Ters bir hareket, kırıcı bir söz gücenmesine yeterde artardı. Saksı ile uğraşırken Çetin genç kızın düşüncelerinden bir yaprak gibi süzülüp geçti ve havada uça uça kayboldu.

İçeridekiler her yere uzak oluşundan bu evden hoşlanmazlardı. Aslında burayla ilgili hiçbir şeyden hoşlanmıyorlardı. Halbuki çevrenin sessizliği, doğanın güzelliği, duvarları gelişi güzel tuğlalarla örülmüş küçük bahçelerden sokağa taşan erik ağaçlarının, kiraz ağaçlarının baharda çiçekli, kışın karla kaplı, geceleri ucundan ay ışığı süzülen dalları onu büyülüyordu. İlkbahar buralara geldi mi, sokağın çocukları toplanıp, karşı düzlüğe giderlerdi.

Ya Bânu'nun dedesinin her sabah erkenden camiye giderken bastonundan çıkan o tok, o uyarıcı sesler..

—Esselâmu aleyküm, Dilârâ.

Dilârâ başını kaldırdı. Bânu'nun annesi Hatice Hanım teyzeydi. Uzun boylu, geniş omuzlu, iyi huylu, temiz kalpli Hatice Hanım'ı Dilârâ severdi. Tam karşılarına isabet eden evde oturduklarından ayağında nalınlarla gelmişti. Dilârâ onun selâmını hararetle aldı.

—Ve aleyküm selâm teyze. Ben de şimdi sizi hatırımdan geçiriyordum. Karanfil ektim.

—Pencereden gördüm. Yalnız biraz daha derine gömecektin, kökünü, gene de belli olmaz, belki tutar.

—Buyur teyze, içeri girelim.

—Sağ ol, yarına yetiyecek iki bohça dolusu işimiz var, patron gelip alacak kızım.

Hatice Teyze genç yaşta dul kalmıştı. Oğlunu evlendirmiş, kızı ve babasıyla oturuyordu. Sênelerdir kızıyla dışarı iş yapıyorlardı. Ev kendilerininindi, bir de kirada dükkanları vardı, geçinip gidiyorlardı.

—Dilârâ?

—Efendim, Hatice Teyze.

Genç kız merakla bekledi. Onun mühim birşey diyece-

ğini hissetmişti.

—Şey... Bu kıyafetlerimizle bize haram olan kimselere görünemez miyiz?

Dilârâ'nın güzel gözleri çocuksu bir sâfiyetle açıldı:

—Fakat örtümüz başımızda bizim.

—Günün en büyük hatalarından biri de tesettürü baş örtüsünden ibaret saymakmış, ne bileyim kızım, Hekime anne öyle söyledi. Bâliğa olmuş her müslüman, "Tesettürüm Allah'ın emrine uygun mu?" diye İslâm şeriatına sormalıymış. Eşarplarımız, elbiselerimiz, ziynetmiş. Kur'an ve Sünnet, tesettür konusunda kapalı değilmiş. Âyette geçen "Cilbab", vücudu baştan aşağı örten (çarşaf, car, v.s.) dış kıyafetin adı imiş.

Genç kızın altıncı hissi dirilmiş, ona bütün anlatılanların doğru olduğunu telkin ediyordu. Kalbi büyük bir teslimiyetle Cilbab emrini yükleniyordu. Hafifçe irkildi. Şimdiye kadar hiç kimseden böyle birşey duymamıştı. Neden ama? Hekime anne her tarafta örtülmüş farzları, unutulmuş sünnetleri tebliğ ediyordu. Allah ondan râzı olsundu. Dedikleri muhakkak doğrudu.

Bütün benliğini bir dehşet hissi kapladı. Kendisi gibi daha milyonlarca müslüman kadını bir aldanışın içindeydi şu halde.

—Ne yapacağız?

—Soruyor musun daha Hatice Teyze, emri bildirilen şekliyle derhal uygulayacağız.

Eve girdiğinde gözleri, kızkardeşinin az önce önünde tarandığı aynaya gitti. Orada solgun ve süzgülü allak bulak olmuş bir yüz gördü. Gözleri pişmanlık dolu, dudakları utançla titriyordu. Yavaşça yere çömeldi. Uzun süre ön-

ce öğrenmesi icab eden, ya da görmesi gereken gerçeğe o henüz şimdi vâkıf oluyordu. Çok yazıktı... Ellerini yüzüne kapadı. Arka arkaya yanında beliren Çetin'le olan anıları kalbine ızdırab veriyordu. "Allah'ım beni affet" dedi yüksek sesle.

—Noluyorsun Dilârâ, diyerek ona seslenen annesine cevap vermeden önce bir daha dedi:

—"Allah'ım affet beni".

* * *

Kadını Yetiştirme ve Güçlendirme Derneği adı altındaki Feminist kulübün o gün için düzenledikleri toplantı, Bebek'teki Serdar Otel'i'nin salonunda yapılmıştı.

Seldâ teşrifatçılığı yüklendiğine bir ara pişman olduysa da hiç ahşık olmadığı bu işi en iyi şekilde becerdiğine kaniydi. Kıbar bir tebessümü yüzünden hiç eksik etmemiş, hareketlerine dikkat ederek, yüksek topuklu ayakkabılarını tıkırdata tıkırdata dolaşmıştı ortalıkta.

Caddede mühim bir işi başarmış insanların huzur dolu ruh haliyle yürüyordu. Toplantı dağlalı bir hayli olmuştu.

Eskimiş, sakıncalı olmaktan çıkmış anlayışları aşmak, çeşitli sosyal seviyedeki insanlarla ilgi kurmak genç kızın çok hoşuna gidiyordu.

Ablasının nişanında tanıştığı İrem'in konuşmalarını fevkalâde beğenmişti. Kız hem câzip, hem de kültürlüydü.

Sonbahar gelmişti, meşe ağaçlarının yeşil yaprakları kızıla dönüşmüş. Akça ağaçların yapraklarıysa altın sarısı bir renk almıştı. Tüm İstanbul, insanın içine hüznün veren renklere bürünmüştü. Toprak karış karış, Mehmet Raufun "Eylül"üydü.

Seldâ etrafını seyrederek Beşiktaş'a indi. Açılmıştı.

Bir sandviç yiyip, bir bardak portakal suyu içti. Sonra, kaç gündür tasarladığı kıyafeti almak için dükkan dükkan dolaşmaya başladı. Mankenlerin üzerindeki etek bulûzlar, vitrinlere dizilmiş aksesuarlar yüreğini hoplatıyordu. Hiçbir şeye imrenmeden, benim olsa, diye bakıp iç geçirmeden edemiyordu.

Caddeden otobüsler, dolmuşlar, hususi arabalar vızır vızır gelip geçiyordu. Çarşı cumartesi günlerinin o alışılmış kalabalığıyla dopdoluydu ama Seldâ, sonunda aradığı kıyafeti bulmayı başardı. Bu penyeden yapılmış, açık bej renk, pliseli, dik yakalı bir elbiseydi. Biraz düşündükten sonra buna bir de saç tokası ekledi. Pazarlıklarının uzun sürmesinden İklime'nin evine geldiğinde randevu saatini biraz geçirmişti.

İklime, Seldâ'nın okuldan arkadaşıydı. Bir süper markette çalışıyordu. Patronu yahudi olduğu için Cumartesi günleri öğlende tatile giriyorlardı. Genç kız boş zamanlarında bazan babasının kırtasiye dükkanına gider, annesi gibi o da babasına yardım eder, bazan de arkadaşlarıyla gezerdi.

Seldâ geldiğinde İklime kısacık kesilmiş kumral saçlarını kurutuyordu.

—Sana hemen bir Coca Cola getireyim, dedi İklime.

—Hayır teşekkürler, meyve suyu içtim, diye cevap verdi Seldâ, eline bir dergi alırken.

—Ben, karikatürlere bakacağım, sen hazırlan.

Karikatürler ilgi çekici değildi, hiçbir komiklikleri yoktu. Kalkıp odada dolaşmaya başladı. Zevkle döşenmiş odada birşeyler eksikti. Çalışan kadınların evinde sıcak bir hava olmuyordu.

İklime gardrobun kapağını açmış, elbiselerini seyrediyordu. Hangi giysiyi seçeceğine hâlâ karar verememişti. Sonunda Ersan'ın yanında hiç giymediği çiçekli bulûzla, siyah eteği çıkardı. Beline geniş bir kemer taktı.

—Kedi balığı! Misafir odasından Seldâ'nın sesi geliyordu.

—Ne?

—Çok güzel balıklarınız var.

—Haa, evet.

İklime, tombul yanaklarına allığını sürdürdü. Dolgun dudaklarında kırmızı bir ruj gezdirdi.

—Hareket ettikçe nasıl da pırıl pırıl parlıyorlar, İklime...

—Öyledirler.

Seldâ'nın aklı, balıkları seyrederken Nûri'ye gitti. Nûri acaba annesine Seldâ'dan bahsetmiş miydi? Hayriye Teyze basit, sıradan bir kadındı. Evlenir de aynı evde oturmaya mecbur kalırsa onunla yapabilecek miydi, bilmiyordu.

Gözlerini yumup dudağını ısırdığı anda, bir çift soğuk iri el gözlerini kapadı. Boş bulunup neye uğradığını şaşırان genç kız arkasına döndü. İklime gülerek bir koltuğun kenarına oturdu.

—Beni beklerken kendini böyle mi oyahyorsun, hayâl kurarak?

—Usulca gelerek ödümü kopardın! diye yutkundu Seldâ. Gözlerini kocaman açtı:

—Ne çabuk hazırlandın?

—Pratiğim var kızım.

—Müsaade edersen ben de şu yeni aldıklarımı giyeceğim.

—Tabii hayatım. Buyur.

Seldâ odaya geçerken, İklime telefona gitti. Ahizeyi kaldırdı, numaraları dikkatle çevirdi. Ersan'ın telefonu çalıyordu, beklemeye başladı. Onun Dâvûdî ve otoriter sesi kulağına geldiğinde heyecanlandı.

—Az sonra biz çıkıyoruz, dedi İklime.

—Tamam anlaştık. Bizim mesai de bitiyor, yarım saatin içinde saatin önünde oluruz. Sakın yollarda eğlenmeyin.

İklime ağır ağır ahizeyi yerine koydu.

Yola koyulduklarında Seldâ'ya Dilârâ'nın gölgesi onların takip ediyor gibisine geldi. Ömer'e karşı da vicdanında bir suçluluk hissi ayaklanmıştı. Onlarla bağlantılarını gözardı etmek imkansızdı. Kalbinde bir ses bütün bunların yanlış olduğunu fısıldıyordu ona. İklime'nin saçma bulacağını bildiği halde endişelerini sözlere döktü.

—Bugün mahallede maç var, Ömer, Nûri'nin maçta bulunmayışının nedenini derin derin araştırmaya kalkarsa diye aklımdan geçiyor İklime.

—İster misin sora sora tâ Yıldız Parkı'na gelsin.

İklime, arkadaşını kızdırmak için gülerек inadına böyle diyordu. Bu tarzda şakalar yapmasını severdi. Seldâ'nın yüreği ağzına gelmişti:

—Hiç de komik değilsin! diye homurdandı.

—Veya ablan! Duysa inan kalkıp gelmeye hiç üşenmez.

—Yok canım, diye karamsar bir tavırla karşı çıktı Sel-

da. Sen bugün gene tam formundasın.

—Şaka ediyorum, haydi gül biraz. Gereksiz bir ödlelik seninki. Hem Nûri, seni kimseye dövdürtmez, yakışıklı bir çocuk değil mi? Sesin çıkmıyor. Şimdi de hiç farketmedim, diye bir yalan uydur.

—Yoo!.. Ne olmuş yani?

—Yanisi şu; bugünlerde tek arkadaşlık ettiği kız sensin. Yoksa senden hoşlandığını farketmedim mi sanıyor-sun?

—Yüreğimi kaldırdın bir kere, bu şirinliğin de bana fayda etmiyor.

—Ooo... İkisinin de yırtıkları aynı yerde, arkalarının tam ortasında.

Enselerinin dibinden alaycı, boğuk bir erkek sesi gelmişti. Seldâ da, İkime de gayri ihtiyarı yüzlerini aynı anda arkaya döndürdüler. 20-25 yaşlarında yüzünde yılışık bir tebessümle bir delikanlı onları takip ediyordu.

—Terbiyesiz.

İkime son derece öfkeli görünmesi ve sesini de çok sertleştirmesi gerektiğini biliyordu, fakat bunda pek başarılı olamıyordu.

—Daha adını doğru dürüst bilmiyorsunuz, lâf atmaya kalktınız onun ismi yırtmaç.

—Yırt ve maç. İki kelime yanyana getirilmiş. Birleşik isimlerden. Dilbilgim kuvvetlidir. Yırt kelimesi yırtmak mastarından, emir. Birşeyi ikiye ayır demek. Maç kelimesi İngilizcede çok mânâsına geliyor. Yırtmaç; çok yırt, anlamında bir kelime oluyor. Ama korkmayın ben çok yırtacak değilim.

Esmer delikanlı önlerine geçmiş, yan yana yürüyerek

laf yetiştiriyordu. Gözlerindeki pırıltıdan çok eğlendiği belliydi. Onun bir üniversiteli olduğunu tahmin ediyordu İklime.

—Küstah ve pek aptal olmayan birisiniz, dedi gayet pişkin.

Delikanlı sırttı:

—İkincisine teşekkürler.

—Daha akıllıca birşey yapın. Kaçın. Erkek arkadaşlarımız sizi görmeden.

Genç çocuk bir reverans yaptı:

—Seçme hakkım var mı?

—Yok.

—Öyleyse size iyi eğlenceler.

Genç çocuğun ümitvar hali değişmiş, ciddi adımlarla onların yanından uzaklaşıyordu.

—Kibar çocukmuş, dedi İklime.

Seldâ'nın koluna girdi. Arkadaşının durgunluğu dikkatini çekmişti:

—Tek kelime etmiyorsun, ne düşünüyorsun kukumav kuşu.

Kendisini bir kanun kaçağına benzetmekle meşgul bulunduğu söyleyemezdi tabii Seldâ, onun yerine:

—Ben şâhane söz düellonuzun alkışlayıcısıydım şekerim, dedi.

Ersan onları görmüş eli ile bulundukları yere çağırıyordu. Seldâ Nûri'ye bakındı. Bir ağaca sırtını vermiş onların gelişlerini seyrediyordu. Nûri'nin yerinden kıpırdamayışı İklime'nin ağına gitmişti. Gözleri Nûri'de:

—Kusura bakma ama, dedi, şu Nûri hoş, çok yönlü,

ir o kadar da bencil çocuktur.

Yıldız Parkı'nda tabiat, önlerinde büyüleyici incelikleriyle uzayıp gidiyordu. Yarıları çürümüş yapraklara bastıkça geride bir hışırtı kalıyordu. Kuşlar sessizleşmiş, güneş eski parlaklığını kaybetmişti. Çınarlar yüzyıllık yalnızlıklarına dönmüş... Ağaçların dallarına ayrılıklar terkedilmişlikler, keder oturmuş. Akşamlar erkenden inecek... Geceler uzayacak... Sokaklarda hüznün dolaşacak... O Henry "son yaprak" isimli hikâyesini belki de böyle bir havada yazmıştı. Seldâ karamsarlık içindeydi, bir türlü açılmıyor, suskunluğunu üzerinden atamıyordu. Burada bulunmaları, gülümsemeleri, samimi konuşmaları bu yabancı erkeklerle tehlikeli biçimde göz göze gzmeleri doğru muydu?

Ersan ile Nûri aynı mağazada tezgahçılık yapıyorlardı. İş yerindeki arkadaşlıkları dışarıda da devam ederdi. İkisnin bir araya gelmesi fevkâlade espri ve bol kahkaha demekti.

İklimeler önceleri, Ersan'la dedikodulara sebep olmadan rahatça gezebilmek için Seldâ'yı yanına almıştı. Sonra da Seldâ yalnız kalmasın diye Ersan'ın hatırına Nûri gelmişti. İki aydır arada sırada hep beraber geziyorlardı. Arka arkaya gelen şakalar ve sıcak hareketler Seldâ'nın tedirginliğini yavaş yavaş gideriyordu. Genç kız havasını buluyordu, çekingenliğinden sıyrılması, yanaklarında gülücükler açtırıyordu.

Havuzun yanında ak saçlı, başı takkeli, eli tesbihli bir ihtiyara rastladılar. Törelere, gelenek ve görenekleri ciddiye alan tiplerdendi. Bastonuna dayanmış, ancak üç yaşlarında olabilecek torununa parmağını suya sokmasını öneriyordu.

Küçük kız çok hoş bir çocuktı. Dudaklarını şişirmiş, hem istiyor, hem de düşünüyordu. Kollarını arkasına saklamıştı.

—Ama dede, balıklar diyordu. Balıklardan korkuyorum.

—Korkma diye cevap veriyordu, dedesi orada seni yiyecek büyüklükte balık yok. Senin parmağını görseler kaçар onlar.

Seldâ, küçük kıza çok yakındı, uzandı, sevgi ile kıvr kıvr saçlarını karıştırdı. Fakat yaşlı adamla gözleri karşılaşınca dondu, kaldı. Düşmanca bir tavırla bakıyordu Seldâ'ya.

Yaşlı adam, kâfir gibi yaşamayı ideal edinmiş, kalpleri dünya sevgisiyle dolu, bâtıla dalmış, şeytanın kendilerini yoldan çıkardığı, sapıklığın karanlıklarında kalmış, Avrupa'nın izlediği delâleti baş tacı etmiş, ahlâksızlık kargaşalığında kimliği kaybolmuş, tutarsız gençlikten nefret ederdi. Müslümanın sancağı dikilerek, binlerce şehid verilip müslümanların müslümanca yaşaması için alınan yaprağının yeşiline, mermer şadırvanlarından şakırdayan sularına, çiçeklerine, kuş yuvalarına Kur'an'ın sesi sinmiş, göklerinde islâm yazılı bu ecdad yâdigarı topraklarda kim peydahlamıştı bu nesli?

Yurduna yabancı,

Tarihine düşman,

Dini gitmiş, imanı belli değil,

Hayasızlığı almına oturmuş, sabitleşmiş.

Şerefi yerlerde sürünen nesli...

Kısa kirpikli gri gözlerinde, Seldâ'nın içinin ürpermesi-ne sebep olan bir ifade vardı. Siz kimlersiniz? der gibiydi.

Bu serseri ve sınırsız özgürlüğün, anarşinin, ne işe yaradığını sorar gibiydi... Yaradılışının sebebini, an be an gitmekte olduğu sonu ve boyun eğmekle yükümlü bulunduğu hükümleri bilmeyenlerin kafasına bastonunu indirdi indirecek...

Hürriyet isteniyormuş..

Hürriyet, ne kendisine ne de başkalarına zararı dokunmamak demek değil miydi? Bunları ne biçim hürriyetti.

Empoze edilen batı tipi zevk, eğlence ve rezalet hercümercinde, kutsal izzetlerini kaybetmişlerdi.

Dünyada rahatlıktan, ahirette ebedî saadetten mahrum bırakmışlardı kendilerini.

En büyük hürriyet Allah'ın önünde herkesin eşit olmasıydı. Mutlak ve yegâne Hakim Allah'tı. (c.c.) Cenab-ı Hak buyuruyor:

"Allah katında en değerliniz, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır" (Hucurat, âyet: 13).

Hürriyet, insanların aralarında birbirlerinin yasaları değil, Allah'ın hukukunun geçerli olmasıydı. Ve Türkiye'nin ulaşması gereken yüksek teknoloji ve ekonomik kalkınmaydı.

Bunlarsa, cinsel özgürlük, pespayelik ve dinsiz olma savaşı veriyorlardı.

Yaşlı adam bakışlarıyla açıktan açığa onları kovuyor, yüzlerine tükürüyordu.

Seldâ gözlerini kaçırdı. Öylesine tanıdık ve bildik anlatımlardı ki,

—Etrafta insanlar var, dedi, dikkatleri, başka tarafa çekmek gayesiyle. Durumu diğerleri de anlamıştı. Nûri

dişlerini sıkıyordu, canı sıkılmıştı.

—Aman ne güzel, bize ne bundan! O insanlar park yollarında gezinen, dört genç görüyorlar sadece. İkel geleneklerin gumbür gumbür yıkıldığı bu çağda bize hayret edecek degillerdir.

Banklardan birine oturmuş Rum madamlarına benzen iki yaşlı kadın kafa kafaya vermiş bir gazetede bulmaca çözüyorlardı. Elbiseleri yukarı çekildiğinden, kırışmış, etli diz kapakları çıplak kalmıştı. Gençler önlerinden geçerken sempati ile tebessüm ettiler.

—İşte dedi Nûri, medeni iki ihtiyar.

Duvar diplerindeki bazı bitkilerin üzerinde birkaç kelebek neş'esiz neş'esiz uçuşuyordu.

—Bir fırtına geliyor galiba! diye mırıldandı Ersan, başı ile Batı tarafını işaret ediyordu.

Ufukta simsiyah bulutlar kümelenmeye başlamıştı.

—Bugün fırtına olacağından dün gece hava raporunda hiç söz edilmedi, dedi İktime baygın bir bakışla.

Nûri iki avucunu birbirine sürdü:

—Kardeşim mesele basit. Hava raporunda meselâ yağın yağmur var dendi mi sen ince ve kolsuz bir gömlekle dışarı çıkacaksın, günlük güneşlik gölgede sıcaklık bilmem kaç olarak okundu mu yağmurluğunu giyeceksin, şemsiyeni de yanına alacaksın.

Tepeye vardıkları vakit, karşıdan denizi gördüler. Güneş batmak üzereydi. Akşam güneşi koyu mavi gri sular da dolaşıyordu. Oturdıkları yer sessiz ve ıssızdı. Çevrede hiç kimse görünmüyordu. Seldâ yine de kendilerini yalnız hissetmiyordu. Hayâlindeki Dilârâ'nın onları kınayan bakışları buraya da yetişmişti. Ablasına İktime'ye uğrayaca-

ğını bildirdiği zaman "Geç kalma sakın" demişti.

Annesi ile babası bir akrabaya taziye için Kadıköy'e geçeceklerdi. Huyları idi, erken kalkamazlardı, onlardan yana içi rahatı.

Daha fındık, fıstık yiyor, sinemadan bahsediyorlardı. Sohbetlerinin en koyu zamanıydı. Âilesinin Seldâ'ya güvenleri tamdı. Ancak ne zaman gecikse eve döndüğünde annesini o yoksa Dilârâ'yı onun dönüşünü beklerken bulurdu. Koruyucu sevgide çok ileri gidiyorlardı doğrusu. Geç kalma olayını büyütmeden kat'iyyen yapamazlardı.

Gerçekten de Dilârâ arada kitabını kucağına bırakıyor, sıkıntılı ve üzgün, dikkatle dışarıyı dinliyordu. Bir ayak sesi var mı acaba diye. Seldâ geç kalmıştı. Kemiklerine kadar kötü birşeylerin varlığını sezinliyordu. Romatizmalılar sızılarında, yağmur yağacağını nasıl anlarsa, genç kızın da altıncı hissinde işte öyle bir huzursuzluk vardı. Arif Nihat Asya'nın çok sevdiği şiirlerini anlamadan okuyordu. Düşünceleri o güzel içli mısraları atlayarak Seldâ'da yoğunlaşıyordu.

Kitabı yanına koydu, eline işini aldı. Bânu'ların tüccarı işini genişletmişti. Bir işçi daha arayınca Dilârâ talib olmuştu. Çocuk çamaşırları dikiyordu. Bu işi iyi beceriyordu. Biraz daha iş olsa bayağı iyi para kazanacaktı.

Uzaktan uzağa hafif bir fren sesi duyduğunda, yeni bir gömleğin dikimine başlamak üzereydi. Kim olduğuna bakmak için ayağa kalktı. Baş dönünce sendeledi, tutuna tutuna pencereye gitti, hafifçe perdeyi araladı, alnını cama yapıştırarak karanlıkların içine göz gezdirdi. Sokağın en ucunda kime ait olduğunu bilemediği bir araba durmuştu. Daha iyi görebilmek için elleriyle gözlerine siper yaptı. Çantasını omuzuna asmış, kızkardeşinin duvar dip-

lerinden yürüyerek eve doğru geldiğini farkettiler. Luna-park'taki dönme dolabı seyreden bir çocuğun şaşkınlık, sevinç ve korkusunu duydu. Seldâ kapıda durup bir an ablasına baktı. Dilârâ kardeşini sisler arasından hayâl meyâl görüyordu. Birden soluğunun camda iz bıraktığını anladı, hemen pencereden çekildi, hızlı adımlarla gidip kapıyı açtı.

Seldâ içeri girdi. Dilârâ geri çekilmediğinden ablasıyla çarpıştı. Gülerek onu tutan Seldâ, ablasının yüzündeki buruk tebessümü görünce ciddileşti, lambanın aydınlığında Dilârâ'nın yüzü kireç gibiydi, elbisesinin altında, göğsü hızlı hızlı inip kalkıyordu.

Dilârâ dayanamayarak alçak bir sesle fısıltı halinde:

—Sen o arabadan mı indin? dedi.

Seldâ tehlikeli bir yüzsüzlükle:

—Evet, cevabım verdi.

Dilârâ nefesini tuttu?

—Kimler vardı arabada?

—İklim ve sözlüsü.

—Başka.

—Bir de Nûri.

Seldâ bu ismi fısıltıdan da öte yavaş söylemişti.

—Seninle bir alâkası var mı?

—Neyi kastettiğine bağlı. Kastettiğin flörtüm olup olmadığı ise böyle birşey yok.

Dilârâ biraz rahatlamıştı.

—Öyle birşey aklıma gelmedi, dedi. Göz göre göre yalan söylüyordu.

Seldâ ablasının yeni bir soru yağmuruna tutmasına

fırsat vermeden dönüp odasına daldı. Ablasının düşünce ve endişe ile arkasından ona baktığını tahmin ediyordu. Dilârâ; Seldâ'nın kafasının Nûri'nin hayâlleriyle dolu olduğunu bilse ne yapardı kimbilir? İşinden, şefinden, Malboro'yu sevdiğinden, Ferdi Tayfur'a hayranlığından, pul koleksiyonundan bahseden Nûri'nin hayâlleriyle... Nûri ile ilgili geleceğe ait planlar kurabilmek için Seldâ'nın yalnızlığa ihtiyacı vardı. Fakat ablası onu rahat bırakmak niyetinde değildi. Kaçması ondan kurtulmasını sağlayamamıştı.

Dilârâ içeri girmiş, tam karşısına oturmuştu bile. Banyodan Ömer'in sesi geliyordu. Avaz avaz bütün gücüy-le şarkı söylüyordu.

Sen beni bırakıp

Böyle gitmezdin hiç.

Yapmazdın, etmezdin.

İki kardeş bir müddet onu dinlediler. Seldâ çantasını açıp mendilini çıkardı, alnındaki teri sildi:

—Bu çocuğa hamamda güzel şarkı söylendiğini kimin dediğini bilsem, boğacam onu, dedi.

Dilârâ'nın aklıysa bambaşka yerdeydi, kuşku bir kurgun gibi saplanmıştı kalbine:

—Araba kimindi Seldâ? diye sordu, kardeşini ürkütmemeye çalışarak.

Seldâ eve gelirken kendi kendine karar almıştı. Ablasıyla kat'iyen tartışmaya girmeyecekti. Dilârâ'nın onunla alâkalanmalarından bıkmıştı. Ağzından bir laf kapmaya kalkarsa inatçı bir katı gibi pasif direnişe geçecekti. Kayıtsız bir tavırla masanın üzerine abandı, çenesini avucuna dayadı. Fakat bakışları tavrındaki kayıtsızlığı yalanlı-

yordu.

Dilârâ'nın sabrı tükenmişti:

—Evet, bütün gece bekleyecek miyim?

Seldâ sırttı. Hülyâlı hali, canının sıkılması, Dilârâ'yı kırmak istememesi, hepsi bu sırtışın içindeydi.

—Biraz da Ömer'le uğraşsan diyorum.

—Onunla uğraşmıyorum mu sanıyorsun?

Dilârâ ilgiyle Seldâ'nın saçlarını, yüzünü, boynunu, vücudunu, ayaklarını inceledi.

—Yeni bir elbise daha, ne zaman aldın bunu.

—Bugün.

—Bugün aldın, peki, nerede giydin? Pes doğrusu.

—Sür'at asrındayız. İklime'de değiştirdim. Bilirsin, yeni aldığım bir elbiseyi giymeden edemem.

Dilârâ uzandı, kardeşinin elinden sapı ile oynamaya başladığı çantasını çekti aldı.

—Şunu bırak ve beni dinle, dedi, asık bir suratla.

—Sözlüsü, sözlüsü deyip duruyorsun, İklime'nin sözlendiğinden kimsenin haberi yok.

—Kendi aralarında söz kestiler.

—Kendi aralarında da evlenirler.

—Dilârâ! Bana gömleğimi getiriver, yoksa şarkı söyleyim bak. Düğün birazdan başlar.

Ömer banyodan çıkmış holden sesleniyordu. Saçlarını kurularken şarkısına hafif hafif mırıldanarak devam ediyordu.

Seldâ, Ömer'in gömleğini gardroptan aldığı gibi, odadan çıkıp kardeşine verdi:

—Söylediğin şarkı böyle devam etmez ki.

—Beste yapmaya çalışıyorum kızım. Hem sen nereden çıktın feminist hanım. Dilârâ merakından deli oldu.

Ömer'in kaşları, çatmasından tek bir çizgi halini almıştı. Seldâ'nın geç kalmalarına onun da canı sıkılırdı.

Seldâ, çok defa Ömer'de bir tür kişilik bölünmesi bulunduğunu düşünürdü. İki Ömer vardı. Biri hoş anlayışlı, duygulu bir kardeş, öteki ise vurdumduymaz ve kaba biri.

Bir evin odalarının miktarının az olmasına karşılık fertlerinin sayısının fazla olması ne zordu. Hele bir de çok misafir gidip geliyorsa.

Onun, bunun arasında konuşma konusu olmadan bir baş ağrısı dahi çekemiyordu insan. Seldâ'nın bindiği araba Ersan'ın babasınındı. Çocuk, Seldâ ile Nûri'yi mahallelerine bırakmak için gidip evden getirmişti. Münasip bir inme yeri ararken köşeye kadar gelmişlerdi. Dilârâ'nın onları görmesi ne aksilikti. Ömer'in tesadüfen evde bulunması da bir başka terslikti.

—Soruma cevap vermedin Seldâ.

—İklime ile beraberdik Ömer'ciğim.

—Arkadaşlardan onu tanıyanlar, hakkında çok dedi-kodu yapıyorlar. Mümkün olanla, olanaksızı ayırmak hayli zor.

Ömer, İklime'yi birkaç defa evlerine geldiğinde görmüş, sempatik bulmuştu. Bir seneden beri de ona rastlamamıştı.

—İyi kızdır.

—Check up mı yaptı? "Çok değişmiş" diyorlar. Boyu da uzamış.

Seldâ:

—Hayır, fazla değil.

Ömer gömleğinin düğmelerini iliklemiş, kravatını geçiriyordu boynuna.

—Hâlâ saçlarını omuzlarına düpedümdüz mü bırakıyor?

Seldâ derin bir nefes alarak:

—Bak Ömer, dedi, derdin nedir? Onun nasıl görüldüğü seni neden ilgilendiriyor?

—İlgilendirmiyor, fazla ilgilendirmiyor.

—Sakın ümitlenme!

—Söylemene gerek yoktu. .

Ömer sitemkâr bir bakış fırlatınca Seldâ üzüldü.

—Of!.. Şaka yaptık.

—Şakanın altında doğduğumdan beri büyük hakikatler yatıyor.

—O sözlü Ömer.

—"Boş ver, boş ver arkadaş, başka bulursun". Dilârâ hoca, özür dilerim seni unuttum.

Dilârâ divanın ucuna sığınmış hiç konuşmadan kardeşlerinin konuşmalarını dinliyordu.

Kendilerini nefsin yanıltıcı akışına bırakmış kardeşlerine çok acıyordu. Akla, sezgiye, sağduyuya, kulaklarını tıkamışlardı. Ancak güçsüzlerin ve aptalların gözlerini kamaştırabilecek ithal malı hayat tarzını seviyorlardı. Onun tuzacağına düşmüşlerdi. Ona sevdalıydılar veya tutkulu. Bu gerçek faziletleri hiç indirgeyen bir tutkunluktu...

Montaigne "Bir amaca bağlanmayan ruh, yolunu yitirir, çünkü, her yerde olmak hiçbir yerde olmamaktır" demiş. Gâyenin ne olması lâzım geldiğini bilememiş ve söy-

leyememişti. Bir insan yaşamdan ne beklediğine karar vermeli, yatırımlarını ona göre yapmalıydı evet, fakat bu yatırımları yaparken hangi riskin göze alındığının da iyi düşünülmesi gerekirdi.

Allah (c.c.) insanları başıboş bırakmamıştı.

Allah (c.c.) insanları kulluk yapmaları ve ebedî olmaları için yaratmıştı. Ancak bir evden başka bir eve nakle-dileceklerdi. Her insan dünyada bir misafir, ona verilen-lerde emanet ve âriyetti. Misafir göç edecek, âriyet ve emanetler sahiplerine geri verilecekti. Her seferin bir azı-ğı olur. Dünyadan ahirete olan sefer için azık ibadet yap-maktı. Zira orada cennet ve cehennem vardı. İkisinin ara-sı sınımlanabilecek bir yer yok...

Gün günü, gece geceyi takip eder...

Bir çocuk doğar, bir insan ölür.

Gelin ayrılır ana evinden gözleri yaşlı, duvağını sürü-yerek...

Yaşlı bir ana asker oğlundan mektup bekler pencere-de...

İncecik beyaz köpüklü dalgalar şarkı söyler, kumsalla-ra...

Kutuplarda buz dağları yüzer...

Niagara çağlar coşkuyla..

Tuna nehri akar durgun durgun..

Bir kervan yürür Sina çölünde..

Himalayaların tepesine lapa lapa kar yağar,

Fakat onların derlenmesinin temelinde dağılma var-dır..

Zenginlik, fakirlikle, hayatlar ölümle kâinat yıkılarak

son bulacaktır.

Bunu değiştirecek hiç, hiçbir çare yoktur. İlâhî bir kanun bu...

O halde fânîyi verip, bâki olmak, azı verip çoğu almak, isyanı ebedî saadetle değiştirmek niçin ve nasıl zor gelirdi insanoğluna.

Ömer tamamen giyinmiş, hazırlanmıştı:

—Seldâ istersen seni de götürüyüm, dedi.

Seldâ bu teklifin ne derece samimi olup olmadığını kestiremedi. Büyük bir hayâl kırıklığına uğramamak için ihtiyatlı konuşmayı uygun buldu:

—Çok kibarsın.

Ömer, genç kıza yaklaştı.

—Kibârlık gösterisi yapmaya alışmıyorum, ben, aptal kıız, senin için olduğu kadar kendim için de götürmek istiyorum seni. Orada dans edecek birini bulamayabilirim.

Seldâ taşkın bir sevinçle kollarını kardeşinin boynuna doladı:

—Beni hiç götürmezdin. Bu hayâl ettiğimden de güzel. Umduğumdan fazla birşey, çok teşekkür ederim.

—Amma haksız lâf ettin kıızım benim de bu ikinci gidişim, ne götürmezisini. Takım arkadaşıyız diye çağırmış ocuk beni.

Dilârâ:

—Ömer biliyorsun olmaz bu, diye karşı ıktı.

—Hayır bilmiyorum. Hekime annenizin ve senin fikirlerini hesaba katmıyorum tabii.

Ömer, Dilârâ'nın itiraza yeltendiğini görünce elini kal-

dırarak onu susturdu:

—Rica ederim, bu konuyu kapatalım. Konuşmamız durumu değiştirmeyecek. Üçüncü dünya harbini ilan ederim devam edersen!

Ömer, iri hafif esmerimsi dişlerini göstere göstere gülüyordu, yaptığı esprisini beğenmişti.

Dilârâ bir müddet onlara çaresizlik içinde bakarak sustu. Sonra:

—Bir dakika, diye atıldı.

Belki hâlâ bir ümit vardı. Belki kalplerine bir pişmanlık düşürebilirdi, belki durdurabilirdi. Hep belki dedi, içinden.

—Neden sen olsun dinlemiyorsun? İslâm gevşeklik, taviz, duymamazlıktan gelme tanımaz Ömer. Bu düğün müslüman usûlü değil.

—Dakikan doldu. İslâm'ı evde bir mesele haline getirdin, babamın bizleri didiklemeleri hiç kaldı senin yanında Dilârâ.

—Özür dilerim, İslâmiyet'in tümü ile hayatlarımızdan çıktığını unutuyorum.

—Hayır öyle de değil.

—Nasıl peki? Sen Cuma namazına bile gitmiyorsun, gâliba bir kerre gittin.

—İkiydi. Birincisini beş ay önce Fatih camisinde, diğerini geçen hafta Bakırköy'de kıldım. Söz önümüzdeki Cuma üçleyeceğim ablacığım, bu defâ, Beşiktaş'ta kılacağım, orayı çok seviyorum.

Dilârâ ile Ömer konuşurken Seldâ gitmiş elbisesini değiştirmiş, yeniden makyaj yapıp gelmişti.

Gözkapakları altın rengi bir farla ışıldıyor, acele olarak sürmüş olduğu tırnak cilasını kurutmak için ellerini sağa sola sallıyordu.

—Çok sıkıyor nefes bile alamıyorum. Elbisenin göğüs kısmı çok dar geliyor.

—Herhalde çok rahatsızsındır.

—Hem güzel, hem rahat olmak zordur, Dilârâ'cığım dedi, Seldâ, tırnaklarının üstünü üflerken:

—Acemi ve ukâla bir mankene benzemişsin.

—Neden herşeyi mahvediyorsun sanki, diye inledi Seldâ.

Fantazileri ansızın kesilmişti. Parmaklarını birbirinden ayrı tutmaya çalışarak avuçlarını şakaklarına bastırdı. Ablası bazen sözleriyle insanı dayak yemekten beter ederdi.

—Özellikle bu neş'eli günümde ve gecemde seni dinlemek istemiyorum abla.

Bu gece Seldâ'ya herşey capcanlı ve yeni, bütün renkler daha parlak geliyordu. Hayata karşı huzur ve barış içinde olduğu ender zamanlarından birini yaşıyordu. Ömer'in yanına gitti, dikildi.

—Nasıl elbisem.

Ömer hiçbir ayrıntıyı kaçırmak istemezmiş gibi genç kızı baştan aşağı büyük bir dikkatle süzdükten sonra bir ıslık çaldı:

—Güzel.

Seldâ ince kaşlarından birini havaya kaldırdı:

—Güzelden öte ağabey enfes.

—Pekâlâ enfes diyeyim.

—İklimen'in, çok cömert kız. Hangi eşyasını istersem veriyor. Bu elbise iki-üç ay bende kalacak. O da benim binbir emek vererek işlediğim bulûzumu aldı giymek için. Değiş tokuş ettik.

—Benim de arkadaşlarımla arasında Mehmet öyle. Ayakkabılarımla eski olduğunu söyleyince, bu gece giymem için kendi eli ile en yeni ayakkabılarını getirdi verdi. Aslan Mehmet. Yalnız ayakkabılar, bir numara büyük geliyor. Ömer sevimli bir şekilde burnunu kırıştırdı:

—Senin elbisen dar, benim ayakkabım bol, idare edeceğiz bu gece.

Seldâ, Ömer'in çenesini tuttu:

—Kardeşini dam olarak götürüyorsun, herhalde unutmazsın.

Ömer omuzlarını geriye doğru gerdi, kendisine hoş bir poz verdi:

—Hayranlarımdan vakit bulabilirsem tabii. Benimle dans edebilmek için kızlar sıraya girecektir. Seldâ, enerjilerimizi alalım çabucak, bırakalım çene çalmayı.

—Enerji mi?

—Kızım yemek işte. Ne var? Domates çorbası ve yaz olduğuna göre fasulyenin tâzesidir.

—Biraz daha nazık olamaz mısınız?

Seldâ gülüyordu.

—Vejeteryanlık kabalık mı?

—Değil, ağabeyciğim, sen ot çeşitlerini sevdikten sonra.

—Saç, baş yolma dediğin bundan çıkar.

—İnan ağzımdan kaçtı, sebze diyecektim. Vakit kay-

betmeyelim, boşver yemeği, gelinle damadın çıkışını kaçı-
rınız. Gelince yeriz.

Dilârâ'nın yanakları gittikçe daha çok soluyordu. Aciz kaldığı zamanlar hep böyle olurdu. Onların hayatlarının şu boşa akıp gidişini durduramıyordu. İkisi gülüşerek şakalarını sürdürürken Dilârâ sabit gözlerle onlara, onlardan çok ötelere daldı. Gözünün önünde cehennemin tabakaları sıralanıyordu.

Mahzun bir halde, susmuş, boynunu bükmüş, Dilârâ'ya karşı Ömer'in kalbinden acıma geçti. Dilârâ'yı omuzlarından tuttu, sakın bir ciddiyetle:

—Dilârâ, çıkmaza girdin. Kabul et ki düşünce yapın günümüzün hayat şartlarına çok ters. Kafadaki müslüman imajı çok itici. Sosyal hayatındaki korkunç hareket-sizliğin sorumlusu kendinsin. Buna karşılık her gün delicesine ibadet ediyorsun. İhtiyar bir genç kız oldun. Sana Dilârâ nene mi desek, öyle de güzelsin ki yakışmıyor. İnan seni şu solmuş, eski elbisenle götürürüm, yeter ki gel.

Dilârâ hayır mânâsına başını salladı.

Kalbinde milyonlarca hayır baş kaldırdığı halde üzüntüsünden bir tanesini sözcük haline getirip ağzından çıkarıyordu.

—Senin söylediğin şeylerin herkes tarafından kabul edilmesi 1400 kûsûr sene evveldi. Şimdi 20'nci asırdayız ablacığım. Her neyse, yine de yap devam etmek istiyor-san.

Dilârâ Seldâ'ya baktı, onun gözlerinde eski günlerin samimiyetinden birşeyler bulmak istiyordu. Ama kızkardeşinin bir an önce evden çıkmaktan başka birşey düşündüğü yoktu. Göz bebekleri nirsuz, fersizdi.

Anlamam gerek hiçbir zaman daha iyi olamayacak artık diye geçirdi kalbinden Dilârâ. Sanki bir ortak geçmişleri yoktu, birbirlerinden tamamen kopmuşlardı. Yollar ayrılmıştı. Dilârâ haykırmamak için dişlerini birbirine geçirdi.

—Üzgünüz abla!

—Değilsiniz, yalan söyleme Seldâ.

—Eh, evet değiliz, hele ben üstelik çok sevinçliyim abla.

* * *

Orly hava alanında bilet ve pasaport işlemlerinin bitirilmesi ve eşyalarının tartılması boyunca geçen birkaç dakika Enes'e hiç bitmeyecek gibi geldi; öylesine heyecanlıydı. Sıra ona gelip uçağa bindiği zaman, birkaç kişinin yerleştiğini, küçük bir erkek çocuğunun ayakta durmuş heyecanla, çizgi-roman okuduğunu gördü.

Enes kumral ve orta boyluydu. Koyu gri takım elbise giymişti. Pantolonunun paçaları hayli bol ve ceket çok uzundu. Davranışlarında kendinden emin bir erkeğin rahatlığı vardı. Sıkıca taranmış kıvrıkcık saçları yüzünün keskin ve sert hatlarını iyice ortaya koyuyordu. Ne istediğini bilen erkeklere özgü bir yüzdü bu.

Oturacağı koltuğun önüne geldi, başının üzerine isabet eden küçük gözü açtı, elinde tuttuğu çantasını ve paltosunu oraya yerleştirdi. Koltuğuna geçip emniyet kemeri taktı.

Egzos dumanlarının kokusu, taksilerin hırıltısı, kamyonların gürültüsü, korna sesleri, sürekli ışıklandırılan vitrinler, şehrin gece ve gündüz hiç bitmeyen görkemli hareketliliği geride kahyordu. Kiliselerin çan kuleleri sisler arasında kalıp gözden kaybolurken sessizce dudaklarını oynattı:

—Elvedâ Paris, dedi.

Beş senesi orada geçmişti. Nice anıları vardı o topraklarda... Penceresi Sen nehrine bakan o küçük öğrenci odasını, kimi mimar, kimi sosyoloji, kimi kimya tahsili gören arkadaşlarıyla akşamları Saint Germain bulvarında toplanıp yaptıkları ilmi tartışmaları, Eyfel kulesinden Paris'i seyredişlerini unutmuyacaktı hiç. Ve o Pakistanlı dostunu... Onu hatırlamaya dayanamıyordu işte. Ondan ayrılmak Enes'e çok zor gelmişti.

Yanına bir Amerikalı oturmuştu. Birinin Fransızcası, diğerinin İngilizcesi yoktu. Arada gözleri karşılaşıyor, hiç konuşmadan birbirlerine bakıp gülüşüyorlardı. Amerikalı, kocaman göbekli, dazlak kafalı, fakat sevimli bir adamdı.

Hosteslerin üniformaları ince bedenlerine sıkıca oturmuş, hepsi de tam makyajlıydı. Yüzlerine oturtmaya mecbur oldukları tebessümleriyle yolcuların isteklerine koşmaya hazır, geziniyorlardı. Hosteslik adı altında modern hizmetçilik yapıyorlardı. Enes, biraz da bu fikrin etkisiyle öğle yemeğini geri çevirdi, hiçbir meşrubat içmedi. Şuursuz bir taklitçilik müslüman kızlarını nerelere getirmişti.

Uçağın her tarafından melodik bir ses duyuldu:

—İnişe geçiyoruz, kemerlerinizi bağlayın.

Enes, altlarında yayılan kentin görebildiği yerlerini sevgiyle seyretti. İstanbul'a her dönüşü onu mutlu ederdi. Dört yıldır hiç gelmemişti.

Pasaport ve valizlerini aldıktan sonra Amerikalı ile birbirlerinin ellerini tuttular. Uluslararası yaygın işaretlerle anşalmak ikisinin de hoşuna gitmişti. Ayrılırken daha çok gülüştüler.

Dış hatlar terminalinde, yolcu çıkış kapısının gerisinde ablası Hande Nâzân, alnını bölmeye yapıştırmış kolu-

nu sallıyordu kendisine. İtişip, kakışan, bir an önce hava-
alanından uzaklaşmak için telaşla bagaj arabalarını sü-
ren o hareketli kalabalığa rağmen siyah kürkü ve yanında
iki sevimli kıızıyla hemen dikkati çekiyordu. İnce, uzun
boy lu bir kadındı.

Hande Nâzân kardeşini öpmek için ileri atıldı, ama
Enes hürmetle onun elini öpmekle yetindi. Yeğenleri ile
de aynı ölçülü davranışı muhafaza etti. Ablasını ve nere-
deyse çocukluk çağında bıraktığı yeğenlerini genç kız ola-
rak orada bulmak ne kadar güzeldi. Enes bundan sevinç
duydu.

—Eniştemi göremiyorum abla, dedi Enes, etrafına ba-
knarak.

—Kaç gündür üşütmüş yatıyordu, işe dün başladığın-
dan izin almaya çekindi. Haydi çıkalım buradan.

Enes iki kocaman ve ağır bavuluyla bir valizin bulun-
duğu el arabasını itti.

Arabaya doğru giderlerken Hande Nâzân kardeşinin
yorgun yüzüne bir göz attı, sakal ona çok yakışmıştı. Dış
görünüşünden çok yetenekleri ve kişilikleriyle var olan er-
keklere benzemişti.

Dışarıda lapa lapa kar yağıyordu. Enes paltosunu gi-
yip, önünü kapattı.

—Ne zaman havaalanında bulunsam kar yağar, dedi
Enes. Atkısını boynuna sıkı sıkı dolayarak.

—Bir iki saat önce başladı. Kaç gündür devam eden
soğuk karla sonuçlandı. Enes artık karı sevmiyor musun
yoksa? Başka ne olacaktı, ki Şubat ayındayız. Günlük gü-
neşlik bir gün, papatyaları açmış kırlar, gelinciklerle süs-
lü bayırlar beklemiyordun herhalde.

—Gayet tabii abla da 3.000 km.'lik bir mesafeden beri karın beni izlemesi, mânidar geldi.

Reyyan dayısının hemen yanında yürüyordu, kıkırdadı:

—Avrupa Kıt'ası gökten beyaz çiçekler atarak sizi uğurlamış ve karşılıyor dayıcığım.

Enes ablasının yanındaki koltuğa geçti oturdu. Arkasını koltuğa dayadı. Uzun yolculuğunun etkisini üstünden atmaya çalıştı.

Karaköy'den geçerken, başını geriye çevirmeden parmağıyla karşı sahili işaret ederek:

—Asya da karlı, dedi.

Herşeyin katı, gri ve donuk olduğu kış, şipşirin neş'eli bir gün yaşıyordu. Doğa bir telaş, bir cümbüş içindeydi. Her yer beyazla süslenmişti. Apartmanların damları, ağaçlar, arabaların üstleri hep kardı.

—Asya da selamlıyor dayıcığım. Bize yarın kardan adam yapar mısın? Başına bir şapka takarız, boynuna bir atkı dolarız.

—Niçin bugün değil de yarın?

—Yorgunsundur dayıcığım. Cevabı küçük yeğeni Merfua vermişti. Enes ablasının kızlarının ne kadar nazik olduğunu düşündü. Gösterişli, biraz abartılı çocuklardı belki ama, akıllı çocuklardı.

—Abla kızlar zeki ve hassas.

Hande Nâzân, bir kamyonu solluyordu, onu geçer geçmez:

—Dayılarına benzediler, dedi.

—Ne yalan ama! Neden bütün iyi hasletleri dayıların-

dan almış oluyorlar, anneleri dururken.

Hande'nin gözleri sevinçle ışıldadı, bir kakhaha attı:

—İşte şimdi dönüşüne değdi. Ne de olsa kadınız Enes-
ciğim, iltifattan hoşlanırsınız.

Dalgaların sesi ve martı çığlıklarının eşliğinde Tarab-
ya'ya vardılar. Hande'nin evine geldiklerinde, enişte bey
yeni işten dönmüştü. Enes'i hasretle kucakladı:

—Seni tekrar aramızda gördüğümüze çok sevindik
Enes. Lütfen şöyle buyur.

Affan Bey köşelerine küçük kadife yastıklar konmuş
geniş kanepeyi gösteriyordu.

Enes gözlerini etrafta gezdirdi. Hatırladığından daha
genişti burası. Mermer şöminenin üstüne asılmış, bir dağ
evini, kayalık uçurumu ve beyaz bulutlarla dolu mavi gök-
yüzünü gösteren büyük yağlı boya tablo odaya çok yakış-
mıştı.

—Standart bir ev, emniyet ve rahatlık demek, aile yu-
vasını özlemişim.

—Bir de yemek olarak patates pürelı et, zeytinyağlı
dolma yapmışsam, dedi Hande Nâzân.

Affan Bey ekledi:

—Yanında da tel kadayfımız var.

Enes memnuniyetle gülümsedi:

—Onu sevdiğimi de mi unutmadınız?

Hande Nâzân, kanepeye, kardeşinin yanına oturmuş-
tu. Gözlerinin içi gülerek başını salladı.

—Her tel kadayfı yediğimizde seni hatırlamışsındır
Enes.

Hande kavuşmanın heyecanına kapılmış, biri bitmeden bir başka sual soruyordu kardeşine. Arada, mutfakta sofrâ hazırlıkları ile meşgul kızlarına emirler yağdırmayı da unutmuyordu.

Neden sonra Affan Bey:

—Seni yorduk Enes, dedi. Şöyle bir 10-15 dakika uzan, istersen bir duş al yemekten önce.

Affan Bey Enes'i kolundan tutup odadan çıkardı:

—Eşyalarımı odana taşıdım, yavaş yavaş yerleştirirsin.

—Çok teşekkür ederim enişte, fakat bana kiralık bir yer bulabildinizse eğer.

—Eğeri meğeri yok kesinlikle burada kalıyorsun; onun için kiralık ev aramadık.

Affan Bey odanın kapısını açtığında Enes'in ilk gördüğü şey yerde kıbleye doğru serilmiş beyaz ipek halı seccâde oldu. Kenarına konmuş kristal tesbih de çok göz alıcıydı.

—Ne güzel seccâde, ne güzel tesbih...

—Ablana bir Arap şeyhi vermiş, biz de sana hediye etmeye karar verdik, diye açıkladı Affan Bey.

—Sadece merasim kıt'asıyla karşılanmadığım kaldı, Enişte, o da benim kabahatim, bir Cumhurbaşkanı olamadım. Gerek ayırdığınız zaman, gerek gösterdiğiniz sevgiyle bana karşı hep cömert davranmışsınızdır.

Affan Bey'in yüzü sıcak bir tebessümle aydınlandı. Kayınbirâderinin onu takdir etmesinden memnurluk duymuştu. Odadan çıktı, nâzik bir hareketle kapıyı kapattı.

Enes banyoya girdi. Az sonra kurulanırken sıcak bir

banyoya gerçekten ihtiyacı olduğunu anladı; vücûdu çok rahatlamıştı. Sinirleri gevşemiş, o çok sevdiği yemekleri bile canı çekmiyor, biran önce yatmak istiyordu.

Ama sofraya oturduğunda iştahı açıldı. Yemeklerin hepsi konduğunda masa bir şölen sofrasına dönmüştü. Herkes tabağını ikişer kez dolduruyordu, o da diğerlerinden geri kalmadı. Cilalı masanın üstüne serilmiş sarı renk dantel servis takımına herhangi birşey damlatmaya dikkat ederek yedi.

—Yemekler hârika olmuş abla.

Hande Nâzân çatalını bir zeytin tanesine batırıyordu:

—Senden bu sözü duyabilmek için dünden beri olimpiyat yarışlarındayız Enes, dedi.

—Demek beğenme zorunluğum da vardı.

Enes "birincisiniz" der gibi gülerek sağ kolunu havaya kaldırıp salladı. Sonra tabağındakileri bitirdi.

—Bana, bir küçük parça ekmek daha verir misin lütfen Merfua. Enes Merfua'nın uzattığı ekmek lokmasıyla tabağını dikkatle sıyırdı ve ekmek parçasını ağzına attı.

Dayılarını hayranlıkla seyreden iki kızdan Reyhan dayanamadı:

—Sizin yemek yeme tarzınız, halleriniz, fikirleriniz bizimkilerden başka dayıcığım, dedi.

Genç adamın çatalı bir an havada kaldı, sonra tabağının kenarına koydu. Bardağa uzandı bir yudum su aldı. Çocukların dikkatine çok şaşırmıştı. Başını kaldırdı: Yeğenleri hayretten irileşmiş gözlerle onu tetkik ediyorlardı.

Boylarının ve yaşlarının arasında farklılık olmasa kızları birbirinden ayırmak mümkün olmayacaktı.

İki çift, elâ göz, kumral saçlı iki baş, ucu hafif süzgün burun ve yanaklarda irili ufaklı çiller... Büyük bir ihtimalle kızlar, gelince iki rekat namaz kıldığını, yemekten önce ellerini yıkayıp kurulamadığını, sofraya oturunca Besmele okuduğunu, yemeğe tuzla başladığını, tuzla bitirdiğini, en küçük ekmek kırıntılarını dahi toplayıp yediğini, sofrada yaptığı hep izlemişlerdi... Babalarının pikaba bir yemek müziği koymak istediği zaman reddedişini, onun alkol alma isteğine karşı çıkışını da. Babalarıyla, aralarında geçen dialoğu da.

Enes, Hakim'den rivâyetle:

"Kim zina eder veya şarap içerse, insan gömleğini başından çıkardığı gibi Allah'da ondan imânı çıkarır" hadisini ve

Enes İbni Malik'in rivayetinden:

"İçki mevzuunda on kişi Allah'ın lânetine uğrar. Bunlar:

- İçkiyi imâl ettirenler,
- İmâl edenler,
- İçenler,
- Taşıyanlar,
- Dağıtanlar,
- Satanlar,
- Ondan kazanılan parayı yiyenler,
- Satın alanlar,
- Sattıranlar ve
- Taşıtanlar

hadis-i şeriflerini bildirince, o:

—Eniştesi bu aslan sütüdür, diyerek şakaya getirip al-

kol şişesini sofraya koymaya kalkmıştı.

Enes'te:

"Enişteciğim sana saygım vardır, ama dinime de var ve İslâm'a olan saygım herşeyi aşar. Ben bu sofraya oturamayacağım", demişti.

Enes genzini temizledi, hafifçe öksürdü, "Ben bir müslüman gibi yaşamaya başladım, sizler de kâfir gibi yaşamaya devam ediyorsunuz" dese en doğru, en açık bir tanım yapmış olacaktı, fakat şu an böyle söylenir miydi hiç. Bu mevzulara kırıncı ve itici olmadan başka zaman girecekti.

Enes'in sözcüklerle dile getiremediği şeyleri bakışları anlatıyordu.

Hande, kardeşinin aklından kimseyi incitmeyecek bir cümle aradığını seziyordu. Paris'te Enes'le görüşüp gelenler, "Enes Fransa'da müslüman olmuş" demişlerdi. Bu sözleri ilk duyduğunda Hande Nâzân çok sinirlenmiş eli ayağı titremişti. Ne demekti bu, Enes zaten müslümandı.

Paris'e yerleşmesinin ikinci senesinden itibaren mektuplarında uzun uzun İslâm'dan bahsetmeye başlamıştı. Bahseder ya... Hande okuyup geçerci. Meğer görmek, duymaktan çok bambaşkaydı.

Şu masanın ucunda, başında bembeyaz bir takke ile oturan genç erkek kardeşi Enes'ti, evet, amma sanki Enes değildi.

Onu gördüğü andan beri nabızı, "Enes gerçekten müslüman olmuş", "Enes hakiki müslüman olmuş", diye atıyordu.

Hazırladığı portakal dilimini Reyryan'ın ağzına sokuştururken:

—Tabii öyle olacak, dedi Hande. Dayınız mektuplarında müslümanca yaşamaya kararlı olduğunu bildirmişti, hatırlamıyor musun?

Reyyan'ı bu cevap tatmin etmemişti, kafasının içi çok karışık, soru doluydu. Olağanüstü farklılıklar vardı ortada. Lokmasını bitirince sabırsızca içini çekti ve sordu:

—Nedenini merak ediyorum anne.

Kızları çok zayıf olduğundan Hande Nâzân her fırsatta onları bizzat beslerdi. Soyduğu bir portakalı da uzanıp babasının yanında oturan, Merfua'ya verdi:

—Allah öyle istiyor, diye yavrum.

—Şu halde dayım, Allah'ın dediklerine uyuyor, siz babamla ikiniz ise...

Merfua sözünün burasında durdu, devam etmeye çekiniyordu. Parantez içini en iyisi annesinin babasının anlayışına bırakmaktı, yüksek sesle yine:

—Yine neden? dedi.

Affan Bey, bıçağıyla önündeki portakal kabuklarını didikliyordu. Gülmeye benzer sesler çıkardı önce, sonra:

—Cenneti veya cehennemi göze alma meselesi kızım, dedi. Dayın iyi kalplidir, bizi dışarıda bırakmaz, bacaklarımızdan çeker alır içeri. Oh! Ne âlâ memleket, bedavadan cennete gireceğiz. Cehennem yolculuğundan sonra cennet.

Enes eniştesinin bunları hakâret maksadıyla söylemediğinden emindi, şaka ediyordu, ama şiddetli bir rahatsızlık duydu. Din hafife alınmıştı. Hiçbir günah, iyi niyetlerle yapılmakla iyi amellere sokulamıyordu. Affan Bey, Enes'e bakıyordu, onun yüzünün kıpkırmızı kesildiğini görünce uygunsuz birşey söylediğini anladı. Bu alınmaya bi-

raz canı sıkıldıysa da, misafirini kırmak istemediğinden bakışlarında soğukluk belirmemesi için bütün gücünü harcarken, kolunu Enes'in omuzuna attı:

—Enes dedi, seni bu derece etkileyen kim? Çok fazla değişmişsin, çocuklar haklı.

Enes'in dudaklarında tuhaf bir gülümseme peydahlandı fakat gözleri gülmüyordu.

—Değişmek mi, yoksa asla dönmek mi? Ya da evrenin tüm kurallarına hükmeden tevhide teslimiyet mi? Herşeyi açıklayabileceğimi ummuyorum enişte. Bir kısmını belki...

Genç adam dirseklerini masaya dayadı, bacaklarını sandalyesinin tahtasına koydu.

—Çocukluğumda kendisiyle müthiş meselesi olan bir kişiydim. "Aile problemlerinden kaynaklanıyordur" dene-
mez, rahmetlik anne-babam birbirleriyle iyi geçinirlerdi. Meseleyi kişiliğimin alt yapısına bağlamak haksızlık olur, çevremle iyi geçinirdim ve çalışkan bir talebeydim. Benim kavgam içimdeydi. Devamlı kimsenin bilmediği bir acı ve yalnızlık hissiyle kıvranırdım. Bunları aşmalı, hayatla, sevinç ve mutluluğu paylaşmalıyım derdim, kendime. Ne birinden kurtulabiliyor, ne diğerlerine varabiliyordum.

Ruhum sonsuzluğa doğru çırpınıyordu hep...

İçten içe fânilikle boğuşuyordum, ölümsüz olmak istiyordum. Gönümde yanmak isteyen bir meşale vardı, onu alevlendirememenin ızdırabı beni perişan ederdi. Karanlıklarında boğuluyordum. Bütün bunlar ne zaman başladı, kesin birşey söyleyemeyeceğim, bildiğim sürekli şiddetlendiği idi.

Geceleri bazen bir ateş böceğinin ardına takılıp gidiyordum onu gözden kaybedinceye kadar, bazan uçan kuş-

tan medet umuyordum. Yerden bir çiçeği koparıyor, uzun uzun inceliyordum.

Allah, tabiat ve insan. Bu üçü arasında bir ilgi, bir bağ kurmaya çalışıyordum.

Bir bekleyiş hasreti vardı ruhumda bitmez tükenmez. Bunun ne olduğunu bilemiyordum, fakat bana sunulduğu takdirde onu hemen tanıyacağımdan emindim.

Sır ve hikmetlerle dolu kâinatla arama girmiş perde-lerden sıkılıyordum.

Bunalm geçiriyordum.

Yoksa içimde güneş doğmayacak, ebediyyen benim için aydınlık bir sabah olmayacak mıydı?

Gözlerim ufuklarda elemle dolaşıyordu zaman zaman...

Ablam bu hallerimi bilir. Niçin dahyorsun böyle? derdi.

Fransa'ya gittiğimde günlerin çoğalan hüznü katmerleşip tamamen üstüme çullandı.

Fırsat buldukça müzelere gidiyor, resim sergilerini geziyordum. Parklarda oturuyordum saatlerce...

Enes kendini duygularına kaptırmış, soluk soluğa konuşuyordu.

Bir ara Reyyan küçük beyaz elini dayısının koluna koydu, Enes, ona doğru eğildi ve kolundaki ele hafifçe vurdu. Sanki iyi dinle diyordu.

Hande Nâzân olduğu yere büzülmüş, kardeşi anlattıkça o da anıdan anıya geçiyordu.

Geceleri geç saatlere kadar sahil boyunda tek başına dolaşan Enes... Odasında oturmuş dalgın dalgın gözlerini

tavana dikmiş Enes... Liseyi bitirince kaçır gibi Fransa'ya giden Enes...

Şimdi de oturmuş açık seçik hayatının muhâsebesini yapıyordu.

—Paris'in ipekli bir gününde, ders çıkışı Louvre git-
tim. Müzenin geniş salonları turistlerle, öğrencilerle, reh-
berlerini dinleyen araştırmacı gruplarla doluydu. Bir saat
boyunca kendimi sergilenen eserlerin güzelliğine kaptıra-
rak orada burada dolaşıp durdum.

Johannes Vermeer'in "Klavyen Çalan Kadın", Eugene
Delacroix'ın "Mezarlıkta Yetim Kız", Quentin Metsys'in
"Altın Tartıcısı" isimli tablolarından çok etkilenmiş, önle-
rinde uzun müddet kalmıştım.

Arada sırada yanımda şişman, kısa boylu, iyi giyimli
bir adam belirliyordu. Henri de Toulouse - Lautrec'in bir
resmine bakarken zihnim, sanatla hayat arasında olan sı-
kı bağlantıya takılmıştı. Her ressam tablosuna görebildi-
ğini aksettirmişti.

O adam iyice yanıma yaklaşmıştı, anlaşılır biçimde
gayet düzgün bir Fransızca ile bana hitab ederek dedi ki:

—Güzel tablolar insana ressamlarını düşündürüyor
değil mi?

—Öyle dedim, hayran hayran. Resimlerdeki yüzey, de-
rinlik ve renk beni çok sarmıştı. Kendime göre değerklen-
dirmeler yapıyordum.

—San'atkârları bunları yapabilmek için kimbilir ne
uğraş vermişlerdir.

—Şüphesiz, dedim çabucak.

—Fakat gene de resimlerdeki insanların hiçbirinin du-
yu organları çalışmıyor, aklı, idrakı, şuuru, içgüdüleri, ha-

reketliliği yok, sayıları da pek az.

Şu anda yer küresinde ise 5 milyar insan var, yani 5 milyar tablo diyebiliriz. Gözleri görüyor, kulakları işitiyor, koku alıyor, acıyı-tathıy, tuzluyu-tuzsuzu ayırıyorlar, ağlıyor, gülüyor, seviniyor, kederleniyorlar, doğal güçleri var, oturup kalkıyor, yatıyor, bir anda halden hâle geçiyorlar.

İnsanın ana rahmine düşüşü bir hârika. Çocuğun hayatına başlangıç olan erkek hücreğine "Sperma" ismi veriliyor. Kadınınkine ise döl hücresi deniyor. En güçlü olan sperma, döl hücreğini buluyor, onun içine giriyor, kısa zamanda tek hücre haline geliyor ve 15 dakika sonra üremeye başlıyor. Bu tek hücreden çok hücrenin meydana gelmesi ve insan oluncaya kadar geçen embriyon safhaları muazzam.

Bütün bunları yapan ne san'atkâr ama.

Şimdi de maddenin en küçük yapısını, güneş sistemini, oradan uçsuz bucaksız uzayı gözümüzün önüne getirelim. Cüzden külle, basitten mürekkebe geçelim.

Karada, denizde ve havada olan bütün canlıları tasavvur edelim. Vicdanlılar anlar ki, mevcûdad ve mahlûkat eşsiz, muhteşem, mucizevhi bir san'ât galerisidir.

Ne sefildir o ruhlar ki, şu büyük ve görkemli evrenin san'atkârına karşı bir haşyet, bir heybet duymazlar.

Allah'ın varlığının alâmetleri yanından duygusuz ve düşüncesiz olarak geçip gider, hârikulade eserleri görmez ve onlardan yüz çevirirler.

Mahlûkatın, dünyanın ve sebeplerinin yaratılışında insanoğluna Allah'ı (c.c.) tanıması için yardımlar vardır.

Kişi Allah'ın (c.c.) tanıyınca onu sever. Sevince de iştiyakla kulluğu kabullenir.

Ben Őu műzeye "Allahu Ekber" ibâresi altından geçip gelmek isterdim. Birden sözűnű kesti:

—Siz Türksűnűz, ben Türkleri diğ er insanların arasından hemen ayırıyorum.

—Ben de Pakistanlıları, diye cevap verdim.

GeniŐ, esmer yűzűnde açık bir memnuniyet dalgalanıdı. Samimiyetle omuzlarımdan tutup beni çıkıŐa doğ ru sűrűklemeye baŐladı:

—Koltuğ unuz altındakiler ders kitapları. Siz burada talebesiniz. Bir kere daha geliriz, bugűnlűk yeterli. Buranın yapımı, 15. yűzyıl sonlarında, I. François devrinde baŐlatılmıŐ, 19. yűzyılda III. Napoleon devrinde tamamlanabilmiŐ. Bir gűnde gezmek ayıp olur.

Őakacı biriydi. Kendisi 2 senedir Pakistan sefârethanesinde vazife g rűyormuŐ. Kűfre inanılmaz derecede dűŐmandı. Zannederim biraz da argo konuŐmayı seviyordu.

—Serseri Avrupa, zır zır deli Amerika diyordu.

Gezegenlerin hareketlerine dair kanunlara Kepler kanunu diyorlar. Kepler yok iken de gezegenlerin hareketi o ūekilde idi. Bu kanunları ve Kepler'i yaratan Rabbimin yűce ismi niçin geçmez?

Bu sorum bűtűn dűnya insanınadır. Edison elektrik ampűlűnű icad etmiŐ, hayır reddediyorum, sadece keŐfetti. Ve baŐkaları da... Hepsisi de...

Herkes kâinat kitabından yalnız Allah'ın ilmini okur. ūu halde "Allah'ın ilminden Coğ rafya, Allah'ın ilminden Kimya, Allah'ın ilminden Fizik, Allah'ın ilminden Tıp" demeli.

Kâinattaki hadiseleri onu yaratan Allah'a vermeyen-

ler korkunç cahillerdir arkadaş. İlk vazifemiz Allah'ı (c.c.) tanımak.

Dünyanın bütünsel bir manevi kalkınmaya ihtiyacı var kısaca.

Pakistanlı dostumla tanışmamız böyle oldu işte.

Dışarda fırtına çıkmış, hava tipiye dönmüştü. Kar yüklü dallar, pencere camlarına vuruyor, ağaçların arasından rüzgarın uğuldayan sesi geliyordu. Akşamın karanlığı odayı sarmış, birbirlerini zor görmeye başlamışlardı.

Kimsenin aklına kalkıp elektriği yakmak gelmiyordu. Bu sıcaık, her bir penceresine bir çiçek saksısı yerleştirilmiş odada, kendilerini Enes'in derinden gelen duygulu sesine kaptırmışlardı.

—Bir ay kadar her boş vaktimde onunla beraber bulundum. İslâm'ı tebliğ etmeyi çok seviyordu. Bir gün ona takıldım.

—Dostum, noktasız ve virgülsüz konuşuyorsun. Varsa bile ben farketmiyorum, bana da bir paragraf ayır.

Küçük, siyah gözlerinde alabildiğine bir hayretle beni süzdükten sonra; gayet ciddi dedi ki:

—Sen şimdi ancak dinleyecek durumdasın. İleride konuşursun ileride memleketinde. Bak kâfiye yaptım.

Benim İslâm'ı hiç bilmediğimi anlamıştı. Bu konudaki bilgisizliğimi yüzüme vururken, tatlı bir espriyle de utanmamı engellemeyi unutmamıştı.

Bir gün öğle vakti beni camiye götürdü. İlk defa bir camiye giriyordum. Adımıımı atar atmaz, secdeye kapanmış, insanları görünce, bana ne olduysa oldu, ben, benden gitim. Ruhum aradığını bulmuştu, kulluğumu hissetmiştim,

kalbim Rabbimi bilmişti.

Prangalarımдан çıkmış, hürriyetime kavuşmuştum.

Kaçışım durmuştu, isyanlarım bastırılmıştı, başkaldırlarım susmuştu, kurtulmuştum. Zafer benimdi.

Dünyam ile barışmıştım.

İman bayrağını dalgalandıra dalgalandıra huzur denizinden cennetlere kürek çekebilirdim.

Ölümsüzlüğü görmüştüm. Kendimi orada yere attım.

Enes'in seyrek kirpiklerinin arasında tane tane yağ damlaları meydana gelmişti. Enes ağlıyordu. Buşını kaldırdı, gözlerini, şöminede, çatırtılarla yanan odunlara dikti, ama Hande'ye öyle geliyordu ki, kardeşi birşey görmüyordu. Bakışları madde âlemini aşmıştı, fısıltıyla:

—Ve, dedi.

Hepsi de duymak için nefes almaktan çekinirken, Enes:

—O andan sonra İslâm gönlümde alev alev yanan bir sevdâ oldu diyerek, cümlesini tamamladı.

Hande Nâzân'ın kulaklarının derinliklerine o güne kadar hiç işitmediği bir nağme çalınmıştı, oradan kalbine inip, bütün vücûduna yayılmıştı. Hafifçe bir kapı aralanmış, Hande hârîka bir dünyanın eşîğine getirilip bırakılmıştı. Kapı daha çok açılsın, daha çok şey duysun istiyordu. Bu saatler sonsuza dek sürsün istiyordu.

Enes'e her bulunduğu yeri ve anı dolduran bir mâneviyat gelmişti. Onun yanında insan kendini ufak tefek birşey hissediyordu, varlığını mânâsız buluyordu.

Önce bakışları, hayatın içinden hiçbir kötü ve çirkine bulaşmadan dosdoğru geçiyormuş hissini veriyordu, sonra

ağzında, yalnız Hakkı söylemek için açılacağı ifadesi vardı, sonra yüzünde berrak bir mânâ dolaşıyordu. Nefsini bir kere öldürmüş, fakat vücûdunun her parçasına isimlendirilemeyen binlerce dirilik gelmişti. Ona sanki bütün melekler örnek insanın mührünü vurmuştu. Hande Nâzân, utanmasa tekrar tekrar kardeşine elini sürecekti. Hayretle öbür Enes'ten soğuduğunu, yalnız bu Enes'i sevdiğini düşündü. Bu garip fikir de neyin nesiydi? Az önce yaşadığı anlar, hücrelerine nüfuz etmiş; hafif titreşimler halinde orada yaşamaya devam ediyordu.

Affan Bey, konunun böyle duygusalığa döküleceğini hiç tahmin etmemişti. Onun da gözlerine yaşlar hücum ediyordu. Mevzuyu değiştirmeye karar verdi:

—Gece olmuş, hem de beyaz gece.

Affan Bey'in mikrofonic sesi büyümlü havayı bozmuştu.

Hande kalktı elektriği yaktı. Merfua sevinçle ellerini çırpı.

—Anne düğünde de yağar mı dersin? Karlar üzerinde bir gelin, ne hoş olur.

—Bir tablo adına benzedi. Dayının anlattıklarından etkilendin gâliba.

Hande Nâzân mekânîk hareketlerle ocağın altını yaktı, çaydanlığı koydu üstüne.

—Enes, eniştesinin arkasından, kalkmaya davranıyordu, ablasının sözü üzerine tekrar yerine oturdu.

—Çetin ile İrem evleniyorlar. Cumartesi gecesi düğün var.

Hande, sūr'atle kardeşinden yana döndü, birden bir korku hissetmişti kalbinde.

Acaba Enes bu evliliğe üzülmü müydü? Liseyi okurlar-

ken kardeşi bir ara İrem'e tutulmuştu. Az mı mavili şiir-
ler dinlemişti.

—Hayırlı olsun, inşaallah.

Enes'in sakın sesi Hande'yi rahatlattı, gevrek bir kah-
kaha attı:

—Ben de kan davasından endişelenmiştim.

—Hepsi geçmişte kaldı abla. Bir çift koyu mâvi gözü
hayâl meyal hatırlıyorum. Benim açımdan kan davası
yok.

Reyyan ve Merfua ayakta yan yana durmuş, dışarısını
seyrediyorlardı. Karın heyecanına kapılmış Merfua yerin-
de zor duruyordu, dayanamadı, heyecanla bağırđı:

—Anne balkonda kar topu oynayabilir miyiz?

Başının etrafında vızıldayan bir sineği kovar gibi Han-
de, elinin tersiyle bir işaret yaptı:

—Çıkın çıkın dedi.

Tabakları bulaşık makinasına koydu, işini bitirince,
temiz bir bezle masanın üstünü sildi. Kardeşiyle konuş-
mak ona çok zevk veriyordu.

—Seni evlendirmeyi düşünüyorum Enes.

—Zamanlaman bir hârika ablacığım. Sevgi ve
fedakârlığın senin kafanda daima fazla mesai yaptırır, es-
kiden beri bilirim. Önce iş ve ev ablacığım.

—Doğru, önem sırasını sen benden güzel yaptın.

—Hem bana uygun kız bulman çok zor.

Hande şakacı bir gülümsemeyle:

—Seni şaşırtabilirim, dedi.

—Şaşırt.

—Senin için Dilârâ isminde bir kızı düşünüyorum.

—Kimmiş bu Dilârâ?

Hande Nâzân, Dilârâ'nın Çetin'in eski nişanlısı olduğunu söylemeyi o an yersiz buldu. Kızın ailesini anlattı ve tarifini etmekle yetindi.

—Tam boy ilan mı verdin, nerede karşılaştın bu kızla.

Hande ocağın altını kıstı:

—Bir tesadüfle tanıştım, dedi sakın sakın.

Genç adam akşam namazını kılmak için kalkarken:

—Unut gitsin abla, evlenmeyi hiç düşünmüyorum, şimdilik dedi.

—Unutamam. Unutulacak biri değil çünkü o, diye Hande kardeşinin arkasından lâfını yetiştirdi.

Çay bardaklarını mutfak dolabından çıkarıp büyük bir tepsiye dizdi. Servisi yapmaları için kızlarını çağırdı. Kendisi çay içmekten vazgeçerek sıcak bir banyo almaya karar verdi.

En çok sevdiği şeylerden biri tam köpürtülmüş, sıcak suyla dolu küvetin içine uzanmaktı.

Havluyu başının altına koydu. Bugün çok çok koşuşturmuştu. Sıcak su müthiş bir gevşeme sağlıyordu. Aşağı yukarı yirmi dakika süreyle kokulu sulara gömülü kaldı.

—Anne! Anne! Banyoda uyuyakalmanın tehlikesini unuttun mu?

Büyük kızının sesiyle sisli bilinci aralanırken dehşetle açtı gözlerini. Birden kalbi küt küt atmaya başladı, doğrulup toparlanmaya çalıştı. Sıcak su çenesine kadar yükselmişti. Titreyerek havlusuna sarındı. Çok korkmuştu. Bir daha böyle birşey yapmamaya karar verdi. Boğulabilirdi.

Banyo yapmasına rağmen gecenin yarısına dek hâlâ uyuyamamış, Enes'in anlattıklarını ve geçirdiği boğulma tehlikesini düşünüyordu...

Ertesi sabah butiğine erkenden gitti. Butik dün aynen bıraktığı gibiydi. Değişen birşey olmazdı zaten.

Bir meşguliyet bulamadan oturuyordu. Gözlerini dikkatle salonun eşyalarında gezdirdi. Burası onun kutsal yeri, ekmek kapısıydı. Birden aklına iyi bir fikir geldi. Evet!.. Şu koltuklar yan yana çok uygunsuz dizilmişlerdi, onları yeniden düzenleyecekti.

Bu uğraşı da onu oyalayamamıştı. Akşamdan beri kişiliği başka yönlerle doğru çekiliyordu. İdrâkinin önüne getirilmiş kalın perdeler gevşemiş sallanıyordu.

İç dünyası kesin olarak, tümüyle yerinden kıpırdamıştı. Buna sebep te Enes'in konuşmalarıydı.

Kardeşi bu sabah da Hande kahvaltısını yaptıktan sonra karşısına gelmiş, kimi hafif gülererek, bazen başını hayretle sallayarak, arada gözlerinde beliren tatlı bakışlarla uyarılarına devam etmişti.

—Dünyada neden bulunuyorsun abla?

—Sen kimsin?

—Nereye gidiyorsun? Niçin bunları kendine sormuyorsun. Sen akıllı, olgun bir kadınsındır.

Hande de ters bir sesle:

—Eh! Bu da birşey tabii. Senin maksadını anlamadığımı sanma, amacın beni kendine benzetmek demişti.

Enes bu söze çok gülmüştü.

—Ablacığım anlasan ne olur, anlamasan ne olur, diyerek tekrar tekrar basmıştı kahkahayı. Sonra ciddileşerek:

—Ömür senin, iradeyi cüz'iyen elinde. Kişiyi cennete veya cehenneme götürecektir iki yol da çok açık belirlenmiş. Sen kendin cehennem yolunda gitmekte ısrar edersen ben ne edeyim?

Hande kardeşinin bu tarz konuşmasına sinirlenememişti. Çünkü kalbi aralıksız onun haklılığını tasdik ediyordu. Kendini gittikçe daha güçsüz ve daha zayıf hissediyordu.

—Oğlum daha dün geldin. Kaçmıyoruz buradayız, herhalde. Bunları anlatmak için önümüzdeki günleri bekleyebilirsin.

—Burada mısın? Abla öbür tarafta da olabilirsin. Ölüm an meselesi.

—Aman Allah korusun böyle şeyler söyleme, bir tuhaf oluyorum.

—Neden çok değil de, bir tuhaf, geçmişinin ve geleceğinin meselesine. Seni günah işlemekten alıkoyar.

Hande Nâzân oraya buraya dağılmış modelleri topladı, numara sırasına göre üstüste koydu.

—Uff dondum! Hava, buz, buz!

Bujiteri kısmına bakan Cumhur Esencan her zamanki saatinde, dokuza beş kala içeri girmişti. Vücûdunu kaplayan ürpermeyle doğruca kaloriferin yanına gitti. Cumhur Esencan aşağı yukarı kırk yaşlarındaydı, ama açık renk saçları ve neş'eli tavırları onu daha genç gösteriyordu. Çalışmasının nedeni boş vakitlerini doldurmaktı, kendisi oldukça zengindi. Müşterilerine daima dürüst ve güler yüze davranırdı. Tanıdıkları onun sıcak ve herkesle iyi geçinen bir insan olduğunu söylerdi.

—Hande Hanım, hayrola erkenden dükkana niçin gel-

diniz? Günaydın. Ben de sandım ki açık unuttuk, hasta mısınız yoksa? Boğazınız sarılı.

—Günaydın, sadece yorgunum. Eşarbi üşüdüğüm için boynuma doladım. İrem'in düğününe gideceklere, üstüste elbise dikmek, beni sıktı.

—Bugün dinlenirsiniz.

—Evet düğüne üç gün kala çok şükür hepsini sahiplerine teslim ettim.

—Düğüne gideceksindir tabii.

Cumhur Bey, gülümseyerek Hande Nâzân'a bakıyor ve onun cevabını tahmin ediyordu.

Hande Nâzân gülümsemekle yetindi. Cevap verme gereğini duymamıştı. İkisi de onun gitmesi lazım gelen düğünlerden biri olduğunu biliyordu.

İşçi kızların hiç birisinden eser yoktu henüz. Kar yolları kapamıştı. İtir'in evi çok uzakta idi, belki de gelemezdi.

Cumhur Esencan kapı altından atılmış günlük gazetesini almış bir koltuğa geçip oturmuştu. Hışırtyla gazetenin ilk sahifesini açtı.

—Haftaya Cumartesi de benim doğum günüm. Karım ve oğlum evimizde kutlayalım diyor.

—İyi fikir.

—Fakat pazar gününe alacağız. Cumartesi akşama kadar burası açık çünkü. Butiğin senin için ne denli kıymetli olduğunu onlar da öğrendi.

—Evet.

—İrem Hanım'ın düğünü için...

Cumhur Esencan gayri ihtiyari sustu. Bir anda Hande

Nâzân'ın kısa ve mesafeli cevaplar verdiğinin farkına varmıştı. Kadın sohbet etmekten kaçınıyordu.

Ayrıca hiç beklemediği birşey daha olmuştu, Hande dalgın bir şekilde başını yukarı kaldırmış, tavana ve duvarlara bakıyordu. Kadının sükûnete ve kendini dinlemeye ihtiyacı olabilirdi. Bir gün önce butik çok kalabalıktı, o telaştan sonra da hava alanına koşmuştu. Cumhur Esencan Hande Nâzân'ı kendi haline bıraktı, gazetesini okumaya döndü, büyük puntolarla yazılmış başlıkları gözden geçirmeye başladı.

Hande Nâzân, bir türlü kafasını toparlayamıyor, susuyordu. Susuyor ve düşünüyordu. İştten, düğünden, kutlamalardan, havadan sudan bahsedip sohbet etmeye çalışan bu adam bir müslüman kadını olarak ona ne kadar yabancıydı, bunu hiçbir şey, hiç kimse değiştiremezdi. İtiraf etmeliydi ki, geldiğinden beri bu butikte gözüne paçavra parçalarıyla dolu bir ardiye, palyaçoların makyaj odaları gibi birşey geliyordu. Düğünde orijinalliğini kaybetmişti onun için. Cumhur Esencan'ın bıraktığı gazeteyi alıp okumayı denedi, yazılar gözünün önünde birbirine karışıyordu. Akl ölüm ve ahiret düşüncelerine kayıyordu. Birden ölüverirse ne yapardı? Ölüm an meselesiydi gerçekten. Şu saatlerde tabuta konmak için yıkanıyor, kefenleniyor olabilirdi. Aman Allah'ım; eğer ölüverirse onunla cennet arasında ne derin uçurumlar, ne büyük engeller vardı, ne aşılması güç bir uzaklık. Hande Nâzân'ın vücûdunu dolaşan cehennemf bir rüzgar göğsünü daraltıyor, alnından soğuk terler boşanıyordu.

Yerinden kalktı, gitti, pencereleri örten panjurları açtı. Tülleri geri çekti. Dışarıda tam bir tipi hüküm sürüyordu. Bembeyaz, yumuşacık kar tanelerinin rüzgarın önün-

de mahzun, aciz şaşkın savruluşlarını seyretti uzun uzun. Kar, hiç dinmeyecekmişcesine fasılasız yağıyordu. Hiç durmaksızın.. Ama duracaktı. Tıpkı hayatlar gibi. Hande'nin ne kadar ömrü kalmıştı? 2 günü mü? 6 ayı mı 10 senesi mi? Hiç mümkün değil bilinebilsin... Kişinin ömrü zamanın içine gizlenmiş. Ancak her gelecek yakın değil miydi? Ömür bir su gibi akıp gidiyor, bir rüzgar gibi esip geçiyordu. Ah! o kendisinden kaçınılması imkânsız ölüm!.

"O ölüm ki, hiçbir akıllıya dünya ile sevinmeyi bırakmıyordu.

Rızık kesildiği, nefesler son bulduğu an dünya hayatı bitecek, ahiret başlayacak..

"Hasan'ı Basri buyurmuştur: "Dünyadan hiç kimse yoktur ki, ölüm zamanında üç hasret boğazını tutmasın:

Topladı doymadı,

Umduklarının hepsine kavuşamadı,

Ahiret azığını gerektiği gibi hazırlamadı". Enes bir mektubunda böyle yazmıştı.

Hande Nâzân'ın ahiret hazırlığı hiç yoktu, hiç..

Ahirette kalınacak yerin cennet veya cehennemden biri olduğunu bilen bir kimsenin, ölüm sonrası için güzel ameller işlemesi azık toplaması gerektiği az bir düşünceyle dahi anlaşılıyordu.

Hande Nâzân'ın bin çeşit teferruatla yüklü günlük yaşantısında nefes alacak vakti yoktu, ibadetleri nasıl edebirdi.

Müslümanca yaşayabilmek için butiğinden mi vazgeçsindi? Bütün hayatını zahmetli ve zaman tüketici ev işleriyle doldurmayı katıyyen göze alamazdı. Ama ona ebedî saadeti kazandıracak bir çıkış da olmalıydı. Bir çözüm

vardı, mutlaka. Mutlaka vardı...

—Ah Hande abla, *Cumhur Bey*, dışarıda her yer kar.

Begüm, bütün süslü püslülüğüyle, bütün rahatlığıyla, bir kuş gibi cıvıdayarak içeri girmişti.

Başına kırmızı bir yün bere takmış, sırtına aynı renkte kalın bir kazak geçirmiş, esmer güzeli Begüm, paltosunun karlarını neş'yle silkeliyordu. Simsiyah saçlarla çevrili hafif üçgenimsi yüzünde tam bir gamsızlık ve umursamazlık hüküm sürüyordu...

"Bilmiyor" dedi Hande Nâzân içinden, "Zavallı hiçbir şey bilmiyor. Sanki bir ot".

* * *

Oya Hanım, Çetin'i daha doğduğu gün, kolları arasına aldığı andan beri onun evliliği ile ilgili hayâller kurup durmuş, her hastalığında "Ya oğlumun damatlığını göremezsem" diye endişeye kapılmıştı.

O ümitle beklediği olayı bugün yaşamıştı.

İrem'in hâlis ipek ve Fransız dantelinden yapılmış gelinliği olağanüstü güzellikte ve son derece romantik bir görünümdeydi. Genç kız yanaklarında beliren gamzelerle çok şirindi. Başını her oynatışında ise kulaklarına babası tarafından takılan elmas küpeleri rengarenk ışıltılar saçmıştı. Yaşlı kadın, damatlık elbiseleri içinde oğlunu ilk defa gördüğünde, ne kadar yakışıklı olduğunu düşünüp, mutluluktan ağlamıştı.

Düğün en ufak bir aksaklık olmadan sürmüştü. Davetliler, zengin program ve yapılan temiz servisten çok memnun kalmış unutulmaz bir gece-geçirmişlerdi.

Hande Nâzân, kocası ve kızlarıyla düğünden ayrılırken, Affan Bey Oya Hanım'ın kulağına eğilmiş:

—Cidden çok hoş bir düğün oldu, demişti.

Olup biten olaylardan sonra en uygun sona varılmıştı. Ama Çetin için bu düğün, uğradığı şaşkınlığın uzantısı imiş gibi birşeydi.

Kutlamalar bitmiş, gelinle damat, alkışlar arasında, öpücüklerle, başlarına konfetiler serpilerek uğurlanmışlardı. Bir gece Hilton'da kalacak, ertesi sabah Uludağ'a balayına gideceklerdi.

İrem, Japonya, Hindistan gibi egzotik yerlere gitmek istemişti. Buralarla ilgili sürüyle seyahat broşürü ve kitapçık getirmişti onlara. Fakat Çetin'in işlerinden dolayı, Bursa'ya gitmekle iktifa edeceklerdi.

Oya Hanım içi sızlayarak kimbilir kaçınıcı kez kocasını düşündü. Bu gece onu her zamandan fazla aramıştı.

İnsanların bedenleri zamanla büyük değişikliklere uğruyordu. O parlak saçlar donuklaşıyor, bembeyaz oluyor, kirpikler dökülüyor, pembe ciltler sararıp soluyordu. Yüz, boyun, eller, güzellik kremlerine meydan okuyarak, kırışıyor, yılların yorgunluğunu aksettiriyordu. Fakat insanların isimleri aynı kalıyordu bir de renkleriyle kokularıyla, şekilleriyle hatıralar, canlılıklarını muhafaza ediyordu. Yaşlı kadının gözleri oğluyla gelininin çıktığı camlı kapıya takılmış kalmıştı.

Hemen yanbaşında birinin durduğunu hissedince dönüp baktı, teyzesiydi.

—Çok dalgınsın Oya.

—Hayır değilim... Ben şey..

Gözlerinin böyle sık sık yaşlarla dolması çok aptalcaydı. Kocasına olan özleminden kurtulamayacak mıydı?

Oğlunun mutsuz olduğuna endişelenmekten bir an daha geri duramayacak mıydı?

Küçük işlemeli el çantasından bir beyaz mendil çıkardı, göz pınarlarında gezdirdi:

—Sanırım düğün yorgunluğu, dedi.

Teyzesi Fatma Hanım merakla tetkik ediyordu onun yüzünü:

—Bence düğün yorgunluğundan daha başka birşey. Çetin için mi endişeleniyorsun?

—Bunu o kadar açıkça mı belli ediyorum teyze?

—Belki ben anlıyorum, teyze ana yarısı derler. Çetin akli başında kendine hakim bir çocuktur Oya.

—Dilârâ'yı mahvedeceğini söylemişti, kendi harab oldu. Tam iki ay kızıdan bir haber bekledi. Her telefon çalışında Dilârâ'dır diye koştı, gelen mektupları bir bir kontrol etti. Onun özür dileyceğini zannediordu. İrem ile çıkmaya başlayınca anladım ki artık ümidini kesti. Tarafsız olamadım, buna üzülüyorum. Oya Hanım bir an suçluluk duygusu içinde bocaladıktan sonra ekledi:

—İrem'i tercih ettiğimi galiba fazlaca belirttim.

Fatma Hanım pörsük yanaklı iri başını kardeşine doğru eğdi:

—Bunda hiçbir şey yok. Çetin'i kendi yaşamını seçmekte daima özgür bırakmışsındır. Sen, amcaları, halası, çevrenizden iyi görgülü bir kızla evlenmesini istemiş olabilirsiniz. Normal bir arzu bu. İlk önce herkes yadırgadı. Halasının oğlu da çevrenizin dışında, Trakya'lı olmayan biriyle evlendi. O da evlenirdi. Çetin sayılan ve sevilen bir çocuktur. Onun beğendiğini hepimiz kabullenenecektik. Mesele sevginin mantıkla kontrol edilememesinde.

Oya Hanım kıpkırmızı oldu, ardından hafifçe morardı:

—Teyze dedi, sen de mi Dilârâ'yı unutmadığı fikrindesin?

Fatma Hanım'ın bakışları anlayış ve acıma doluydu:

—İrem'in sevgisi ikisine de yetecektir. İleride hatırla-

maz dahi...

Oya Hanım onun bu sözleri inanarak söylemediğini biliyordu. Teyzesi hayatının tek gerçeği sevgili kocasını hatırandan çıkarabilmiş miydi? Teyzesi 15 yaşında babasının asla vermek niyetinde olmadığı bir buğday tüccarıyla yalvar yakar evlenmişti. 40 sene onunla beraber yaşamış, iki oğul büyötmüşlerdi. 40 sene boyunca hiç pişman olmamıştı evliliğinden. "İyi zamanlarımda, kötü zamanlarımda oldu, ama asla pişmanlık duymadım, çünkü kalbimin sesini dinledim" derdi. Kocasının ölümünün üstünden on yıl geçtiği halde her an sevgi ve saygıyla anardı onu.

—Ben Dilârâ'yı da sevmiştim, hoş kızdı Oya. Zengin bir havası vardı.

—Evet öyleydi teyze, fakat . Oya Hanım ne diyeceğini bilemeyip bir süre duraksadı ve arkasından:

—Pek fazla müteassıptı, dedi.

—Hâli bizim Edirne'den İstanbul'a ilk geldiğimiz zamanlarımıza benziyordu.

—Fakat, biz modern hayata çabucak uyduk, teyze.

—Hocanın biri "Dinsizliğin adını modernlik koydular" demiş. Adam hepimize hakâret ediyor. Hem modaya uymayı hem de dindâr olmayı kabul etmiyor demek adamcagız.

—Dilârâ'da onlardandı teyze. Biz de kâfir değiliz, çok şükür. Elhamdülillah müslümanız.

Oya Hanım Tuğçe'nin acele acele onlara doğru gelmekte olduğunu görünce sustu. Tuğçe başını sallayarak yaklaşıyordu.

—Anne! Oya Hanım Teyze, Allah aşkına ne yapıyorsunuz bu köşede. Herkes sizi soruyor.

Genç kadın onların arasına girmiş, sebebini anlamak için bakışlarını birinden diğerine çeviriyordu.

Sırtında şık buz mavisi bir elbise ve beyaz mink bir ceket vardı. Bir eliyle, boynunu süsleyen sıra sıra incileri düzeltiyordu. İri, yumuşak, masumca bakan, gözlerinde telaş okunuyordu.

—Dışarıda komedi oynanıyor. Bir sürü insan birbirinin arabasının camından içeri bakarak sizi arıyor. Gidip bulunduğunuzu haber vereyim.

Tuğçe küçük küçük ve sık adımlarla koşarak dışarı çıkıp dalgınlıkla cam kapıyı birden bırakınca, mink ceketinin eteği kapıya sıkıştı. Genç kadın dönüp öfkeyle çekeerek, kürkünün eteğini kurtarmaya çalıştı.

Fatma Hanım'ın dudakları küçük bir tebessümle kıvrıldı:

—Gelinin çok cazip bir kadın, azıcıkta sakar, dedi.

—Sakar kelimesi pek uygun değil teyze, fazlaca işgüzar.

Oya Hanım kapıyı tutarak teyzesine yol verdi, peşinden kendi de geçerek kapıyı kapadı.

Az sonra yoldaydılar. Cihangire gidiyorlardı. Bu akşam Oya Hanım, teyzesinin yanında kalacaktı.

İstanbul'da bütün kış görülmemiş, kar yağışı hâlâ devam ediyordu. Teyzesinin oğlu, Volkswagen'i dikkatle sürüyor, ancak 40 km. yapabiliyordu. Silecekler hızlı hızlı çalışmasına rağmen önlerini zorlukla görebiliyorlardı. Caddedeki lambaların üzerine kar birikmiş donuk donuk parlıyordu.

Oya Hanım gözlerini yumdu. Muhteşem düğünleri bitmişti. Herşey ne çabuk sona eriyordu. Kestiremediği bir

zaman boyunca göz kapakları kapalı kaldı. Kendini hayat-
tan kopmuş gibi hissetti... Taksim Gazinosu ve birçokşey
geride kalmıştı.

Bekleyişler, umutlar, beraberlikler...

Çok sevdiği, sevmekten asla vazgeçemeyeceği oğluyla
bundan böyle eskisi gibi olamayacağını bilmek kolay de-
ğildi elbette.

Birçok geceler ve gündüzler oğlunun yolunu gözetleye-
cekti pencereden.

Acaba bugün şöyle ansızın bir uğrar mıydı?

Zil seslerini dikkatle dinleyecekti, çalan o mu? diye.

Her sabah oğlu tarafından öpücükler konulan alnı
şimdiden sızlıyordu.

Çevresinde her an görmeye alışık olduğu o yakışıklı
yüzün hasreti gözlerine yerleşmişti bile.

Kalbi ayrılık acısıyla yanıyor, eski günlerini özlüyor-
du.

Duyduğu yalnızlık hissi, elle tutulacak kadar yoğun-
laşmıştı. Bu duygulara bir ömür boyu nasıl dayanılacaktı?

Ön taraftan Tuğçe'nin konuşmaları geliyordu. Kimin
ne giydiğinden, gelen hediyeleri toplayıp bagaja koydu-
ğundan, orkestradan, yere saçılan paraları nasıl kapıştık-
larından söz ediyor, gülüyordu.

Tuğçe neş'eli bir kadındı. Enerjisi ve canlılığı herşeye
yansırı. İnsan onun yanında uzun süre hüzünlü kala-
mazdı.

Oya Hanım'ın içi ağır ağır ölürken, Tuğçe'nin bu hali-
ne canı sıkıldı, onu böyle kimsenin farketmemesi ne garip
şeydi.

—Oya:

Fakat, hayır yanıyordu, teyzesi elini şefkatle eline almış, gene meraklı, araştıran gözlerle bakıyordu kendisine. Dudaklarını güçlükle araladı:

—Bu nasıl dünya imiş teyze! Hikâyesi çok zor diye fı-sıldadı.

Oya Hanım'ın aynı pozda oturmaktan ayakları uyuşmuştu, onları hafif hafif oynattı. Diliyse ağzının içinde kocaman geliyordu. Rahat nefes almak için azını açtı. Sonra da:

—Hayat, pembe şeker helvalarına benziyor. Renk ve tatlılıklar gidiyor, insanın elinde kupkuru tahta çubukları kalıyor, dedi.

Söylediği sözler bomboş beyrinde akisler yapıyordu. Bu mutlu gecesinde hiç söylenecek laflar mıydı bunlar? Mantıksızca konuşuyordu. Birden hıçkırdı. Bu akşam o kadar çok şeye ağlamıştı ki artık şu an neye olduğunu bilmeden hıçkırıyordu.

Bir müddet hiç kimse konuşmadı.

Sustuğunda Fatma Hanım, sesini kısarak sordu:

—İyi misin? Açıldın mı?

Oya Hanım ne mânâya geldiği belirsiz bir şekilde omuzlarını silkti.

Sonra hoş birşey oldu. Parmaklarını sıkıca kavramış teyzenin elinin basıncı Oya Hanım'ın bütün vücuduna bir rahatlık verdi.

Bu yaşlı, tecrübeli, kuvvetli el, onu çok yalnız bırakmış, hayata karşı arkasına sığınabileceği bir kalkandı sanki.

İçinde duyduğu zayıflığı belli eden bir tavırla o da teyzesinin eline sarıldı, başını onun göğsüne dayadı.

İkisi de yalnızdı, beraber oturabilirlerdi. Ne zamana kadar? Bir gün bu vücut da yıkılıp gitmeyecek miydi? Sevgililer bir bir kayboluyordu. Herşey varken yok oluyordu... Ne bir arzu, ne bir ümit hepsi sonunda geçiciydi, boştu...

—Teyze, teyzeciğim, diye mırıldandı, gülmekle ağlamak yanyana bu dünyada. Ve herşey tatsız tutsuz.

* * *

—Yaprak kıpırdamıyor, nasıl haziran bu Hanım?

—Tipik bir İstanbul yazı, dedi Nesrin Hanım. Sıcaklar birden bastırdı. Temmuz ve ağustos aylarında daha da artar.

Ayrı ayrı ikisi de yatağın içinde kıpırdanıp duruyor, serinlemek için bacaklarıyla pikelerini sağa sola savuruyorlardı.

Nesrin Hanım'ın halasının kızı, kocası ve çocukları akşam oturmasına gelmiş, ancak 10 dakika önce gitmişlerdi.

Guguklu saat biri vuruyordu. Pencerelerin ikişer kanatları da sonuna kadar açıktı. Nesrin Hanım yattığı yerden pencere tarafına döndü, dışarıyı seyretmeye başladı. Yıldızlar kalabalığının ortasında duran parlak, hilâl biçimindeki ay, onları gözetliyor gibiydi. Sâkin sâkin, donuk, rüyâmsı güzelliğini yeryüzüne sahyordu.

Nesrin Hanım'ın hayata küskün kalbi bir tuhaf oldu. Karamsar bir ruh yapısına sahipti. Hiçbir şeyde acı çekme fırsatını kaçırmazdı. Üzüntü veren şeylerden düşüncelerini uzaklaştırmaya çalışacağına, onlara daha çok bağlanırdı. Huzur sanki alışıktı olmadığı birşeydi. Yıldız yağmuru na tutulmuş gecenin derinliklerinden ağustos böceklerinin cırlamaları geliyordu. Onları dinlerken Nesrin Hanım, halasının kızının anlattıklarını hatırladı, okul arkadaşlarından birinin kimyâger, diğerinde mühendis olduğunu

söylemişti. Bunu işitmek onu kasavetlendirmişti. Zihninde çocukluğu ve genç kızlığı canlandı. Ömür boyu çektikleri birdenbire başına üşüştü. Yaşamını kendisi aptalca rezil etmişti, hatalarından dolayı da sürünüyordu.

Orta okuldan ayrılması, ardından gelecek lise ve üniversiteye hiç gidememek demekti. Ne kafasızlık etmişti. kimya, matematik, geometri, her dersi ayrı ayrı severdi. Hayâl meyâl aklında kalmıştı, üçgenin iç açılarının toplamı 180° , karenin 360° idi. Okuluna 40° ateşle gittiği zamanlarını bilirdi. Doktor olmak isterdi hep... Muayenehâne açacaktı, salonda sıraya girmiş hastaları sabırsızlıkla onun gelmesini bekleyeceklerdi. "Doktor Hanım filmimi getirdim", "Doktor Hanım tahlillerim işte", "Sizi evde bir hastaya götürmeye geldik, müsait misiniz acaba efendim" diyeceklerdi ona. Dilârâ ise onun gibi bir serseriliğe kapılmadığı halde ayağının ucuna kadar gelen doktorluğu, bir an dahi tereddüt etmeden tepmişti. Kestirip atmıştı: "Fıtrî duygularımla ve aklımla iki dünyâ mı da en yüksek düzeyde gerçekleştirmek istiyorum. Bu ne paranın artmasıyla ne de mülk ve makam sahibi olmakla ancak, müslümanlıkla mümkündür. İslâm'ın hüküm sürdüğü sınırların dahilinde kalmakla" demişti.

İşin garibi kız tıbbiye gitmemesinden dolayı hiç nadim olmamıştı, gürbüz bir sevinç içinde geçiyordu günleri. Gözleri ıslıl ıslıl, cildi pırıl pırıl, neş'eli, zeytin ekmeğini yiyor, çorbasını içiyor, solmuş elbisesini dert etmeden giyiyor, eskimiş ayakkabılarından hiç sıkılmıyordu. Neş'esini o daracık, karanlık banyoda çamaşır yıkarken bile muhâfaza ediyor, kaybetmiyordu. Çünkü sevaplar çekilen sıkıntılara uygun veriliyordu. Yitirdiklerinden dolayı dertlenmiyordu kat'iyyen... Sıkıntılarıyla doğrudan doğruya yüzleşiyor, dimdik kalıyordu.

Nesrin Hanım diğerk iki çocuğunu ne yazık, bir türlü anlayamıyordu. Ama birşeyin çok iyi farkına varmaya başlamıştı. Yanlış gelenek ve bâtil inanışlarla bilinçsiz olarak çocuk büyötmüşlerdi. Uyduruk bir kültürle uyduruk bir şahsiyete bürünmelerine seyirci kalmışlardı. Bülöğ çağlarında belirli bir eğitim ve öğretim vererek yavrularının kişilik yapılarının sağlıklı belirlenmesine katkıda bulunamışlardı.

Dilârâ müstesna bir çocuktur. Hidâyete ermesi de öyle olmuştu. Bir Seldâ'ya, bir Ömer'e çok dikkatli, şefkat dolu duygularla, ruh yapılarını hesaba katarak yaklaşmak lâzımdı. Gözlerinin önünde yuvadan kopmuşlardı. Uzun süre için aynı yere kapanmak zorunda bırakılmış yabancılar gibiydiler çocuklarıyla. Karakterleri az veya çok farklılık gösteren insanları bir arada tutmak ve mutlu etmek için sadece âile bağı kâfi gelmiyordu. İnsanlar arasına hak ve hukuklar koyarak bunu ancak İslâm temin edebiliyordu. Büyük kızının bir "anneciğim", "babacığim" deyişiyardı ki bütün elem, gam, kederi ahır götürür, anne-baba olmanın ulviliğini tattırırđı insana. Seldâ ve Ömer'in davranış ve konuşmalarında, aralarındaki kültür farkını belirleyen, dünyalarının başka olduğunu bütün köprülerin yıkılmış, ulaşımın imkânsızlığını ifade eden birşeyler bulunurdu.

Kocasıyla olan ilişkileri de başarısızdı. Sevginin bittiği yerde onunla pekâla saygı ve hürmeti yeşertebilirlerdi. Eğer aralarında Kur'an-ı Kerim'i hükmettirebilseydiler...

Kronikleşmiş yaraları pek çoktu. Bir yara, başka yaraları açıyordu, sızlıyor ve kanıyordu... Sipsivri, keskin bilmiş maddî sorunlar da onu ayrıca bunaltıyordu.

Müthiş yorgundu. Sırtüstü döndü, ayaklarını uzattı,

kendini gevşetmeye çalıştı. Kalbini kaplayan sessiz inilti-ler dursun, uyusun istiyordu. Kaçınılmaz kötü kaderinin belirsiz işaretlerini taşıdığına inanıp sık sık ovuşturmayı alışkanlık haline getirdiği alnında uzun kemikli parmak-larını gezdirdi.

—Of!.. dedi, derin ve sinirli bir soluk çıkararak.

Osman Efendi hemen ayağıyla hanımının ayağını dürttü...

—Bana mı? Sıcağa mı?

—Sadece hayata!.. Dilârâ bir iş daha arıyor, biliyor musun?

Hanımının oflaması, puflaması, ağlamaklı konuşması, Osman Efendi'nin canını sıkmış, sinirine dokunmuştu. Hiddetle:

—Arasın efendim. Biraz sürünsün de o eşşek görsün çalışmak neymiş, dedi.

Nesrin Hanım'a, Çetin ile evlenmemekten başka bir kusur işlememiş Dilârâ'ya karşı sarfedilen bu hakâret dolu sözler, çok fazla yakışksız geldi. Ashında Dilârâ'nın tutumunu, abartılı ve mantıksız bulmaya, kızı istemediği bi-riyle evlenmeye zorlamaya hiç hakları yoktu.

—Kız zayıfladı. Seldâ ablasına yardım etmiyor, dikiş-ten nefret edermiş. Dilârâ'nın üstüne kaldık. Koca bir kış geçti üzerimizden. Allah'tan kiramız çok ucuz. Kahvede oturmakla iş zor bulunuyor. Arkadaşlarının dükkanlarına uğrasan diyorum, hal hatır sorarken, lâf lâfi açar, onların da eşi dostu vardır, belki şöyle muntazam devamlı bir iş bulurlar sana.

Osman Efendi dirseğinin üzerinde doğrulup, hanımı-nın üzerine doğru uzandı.

—Bazen böyle büyük akıllılıkların oluyor, ama bazan da işe yaramıyor. Hepsine gittim, yok!.. yok!..

"Çoğu da senin tembelliğini bildiğinden araya girmeye çekinmişti, başın ağrısa evde kalırsın, Ramazan gelse, oruç tutacağım diye işten çıkar bir ay çocukların gözleri önünde sıkılmadan yersin, içersin" dese, Nesrin Hanım'ın incek kafasına yumruk. Bundan adı gibi emin.

Kendini zorlayarak, dilinin ucuna gelen sözleri hızla yutkundu.

—Yeterince araştırdın öyle mi? Vah! Vah! dedi yatağına boynunun altına doğru sokuştururken. Alçak yastıkta yatamazdı.

—Bu ne doğru, ne yalan. Yeterince ben hiçbir şey yapmadım hanım. 10 yaşında su satmam için elime testi verilip pazara salındım. Okuyup meslek sahibi olsaydım, kapı kapı iş için dolaşmazdım şimdi. Şu an deniz kıyısında yazlıkta olurdum. Kıyıda bir sandal... Elimin altında telefon.. Bir telefon ederdim bir milyon, bir başka yere daha telefon, gelirdi on milyon. Oturduğum yerden tıkr tıkr para, şıkır şıkır binlikler kazanırdım.

Gene oturduğu yerdendi. Sıkı bir çalışmayı hayâlen olsun kabullenemiyordu. O anlatırken Nesrin Hanım onun söylemediği, bilhassa sakladığı satır aralarını gizli bir öfkeyle okuyordu. Kayınvâlidesinin dediğine göre; ilk okulda kitaplarını taşımaya üşenir, her gece kahvelerde kâğıt oynayanları seyrederdi.

—Para dedin de hatırıma geldi, yedekte birşey kalmadı. Acaba Çetin'in arabasını bırakıp ben işten ayrılıyorum diye çekip gelmeseydin, seni kendi çıkarır mıydı?

—Kızım, adamı beşparalık etmiş, ele güne rezil olmuş, ben onun yanında kalmaya devam edeceğim olur mu? Ne

sözler edersin! Ömrün boyunca saçmalamaktan geri durmayacaksın.

—Şaşkınlıktan böyle konuşuyorum ne edeyim?

—Çalış. Çalış! Görüyorsun bitmişim, tükenmişim, varma üstüme... Babamdan çekinmesem işe giderim derdin, geberdi gitti, haydi göster kendini. Bu defa da romatizmalarını öne sürersin.

Aralarındaki hava öyle gerginleşmişti ki, Nesrin Hanım nefes almaya bile korkuyordu. Fırtınadan önce görülen sessizliğe benzer bir sükût oldu aralarında.

Tek bir kelime, ufak bir hareket, patlamaya yol açabilirdi.

—Suss! dedi, Nesrin Hanım. İşâret parmağını dudaklarına dayamıştı.

—Neden? Komşuların mı?

—Hayır, onlar dün yine köye gittiler. Çocuklar uyamp duymasınlar.

—Duyarlarsa duysunlar be! İlk defa senin bir romanın sahifeleri arasına mektup sıkıştırıp bana sırnaştığından bugüne kadar olan herşeyi biliyor onlar. Kocasının böyle söylemesi Nesrin Hanım'ın en içerlediği şeylerden biriydi. Bam teline şiddetle basmıştı.

—Önce sen koymuştun: "Bir Kadın Düşmanı" senin romanındı, dedi, husumetle. Kendi kendini sanki uçurumdan aşağı atıyordu.

—Hayırrr. Kerime Nadir'in "Hıçkırık" isimli romanıydı. Hâlâ sen mi diyeceksin.

—Herşey oldu, bitti, geçti. Şimdi önemi var mı artık bunun. Eskiye ne diye deşiyorsun.

Nesrin Hanım başından yemenisini hırsıyla çekip çıkar-

dı, yeniden bağladı.

—Benim için önemi var.

Osman Bey hınçla diretiyordu. Sabırsızlığını gizlemeye hiç gerek görmeden tekrar, tekrar:

—Evet, cevabını bekliyorum, diyordu.

Otuz senedir bunun tartışmasını sürdürürlerdi. Ona sadece ızdırıp ve yalnızlık vermiş bu evliliğe bulaşmıştı bir kere. Aptal kadın, dedi, kendi kendine aptal, ne açtırrsın onun uğursuz ağzını, kötü kalbini, inatçı kafasını.

Fakat açtırmıştı bir kere. Dinlemeye mecburdu gerisini...

—Hem bu ne kibârlık hanım! Kimden öğrendin? Susacak mışız! Hiçbir şey umurumda değil. Sokaktan geçenler de duysun, rezalet, vezaret, vızgelir bana! Susmuyorum, yetti canıma! Dört tane laf ebesi, terelelli insan evde, her biri başka hava çalıyor.

Nesrin Hanım, tartışma ve kavga yolunun sonuna kadar açılmasını göze alarak:

—Beş, dedi. Onun da tüm siniri ayaklanmıştı, beyninin içinde hiddet fokurduyordu.

—Kadın! Alay etme benimle, şimdi evi başına geçirim. Allah'ın lâneti! Mendebur karı! Kocam hiç düşündüğün yok. Yalnız gelsin para! Sen de pofur pofur sigara tütür.

—Bir sigaram var, onu mu görüyorsun? Bu eve saçımı süpürge ettim. On senedir aynı mantoyu giyiyorum, siyah topuklu ayakkabılarım dört senelik, pembe bulûzum çeyizimden, eşarbımı da Seldâ'nın doğumunda hediye getirmişlerdi.

—Kadın bir tarih şerefsizim. Müzelik... Nasıl hatırlar-

sın bunları? Kılı kır yarmak huyundur, kurusun! Her Allah'ın günü yemeğe tuz koymayı unutursun ama!

—Gıırr...

—Banyo kapısının sesi. Eminim Dilârâ'dır. Teheccüd namazına kalkmıştır.

Osman Efendi birşey demeden başını yastığa koydu, pikesini üstüne çekti.

Dilârâ mahallede hayâ ve iffet semboli haline gelmişti. Ondan büyük mahalle delikanlıları, genç kız geçerken başlarını öne eğip yana çekiliyor, Dilârâ'ya hürmetle yol veriyorlardı. Hikayesi duyulmuş, beyaz Mercedes'in yakışıklı sahibini süklüm, püklüm deflemesi fakir insanlar arasında saygı uyandırmıştı. Osman Efendi mahalle halkının bu duygularını sezmışti. İçin için kimseye belli etmeden Dilârâ ile iftihar ediyordu. Sonra Dilârâ, kazancını kuruşuna kadar eve harcıyordu. Osman Efendi gırtlacağına diken batmışcasına huzursuzlandı, kızına acımıştı.

—Hanım, dedi söyle Ömer'e iş bulsun kendine. Ablasından utansın.

Kocası, Ömer'e içerlediğinde, bazan az sonra basıp ezeceği bir sinekmiş gibi süzerdi, şimdi de o sineği kısırmış gibi konuşuyordu. Hiç değişmeyecek miydi? Ölünceye kadar ondan ılımlı bir konuşma, bir anlayış beklemek, beşeri bir hata mı olacaktı. Peki bu duruma, öfkeyle ağlamak mı, yoksa kahkahalar atması mı daha uygun olurdu?

Nesrin Hanım karar veremiyordu. Kafası budalaca buna takılmıştı. Pikesini tuttu, hışımla yana attı:

—Benim sinirlerim iyice bozuldu, dedi, hole çıkıp bir sigara tüttüreceğim.

* * *

—Bir çay daha ister miydiniz?

Dilârâ şaşırarak döndü, hekîme annenin hizmetini gören kızdı. Sevimli ve terbiyeli, cevap bekliyordu.

—Efendim?

—Manzarayı çok beğendiniz galiba Dîlârâ Abla, çay ister misiniz, diye soruyordum.

Herkesin ona biraz hayretle baktığını gören genç kız kızardı:

—Evet, teşekkür ederim, size zahmet olacak.

Çay bardağını ikinci defa boşu boşuna doldurtacaktı. Dilârâ ne yediğinin ne de içtiğın farkında değildi çünkü. Önüne getirilip bırakılan tabaktan bir kurabiye almış, hâlâ onu elinde tutuyor, bitiremiyordu.

Ağaçların arasından boğazın sularının kasvetli parıltısı aksediyordu. Uzaktan uzağa vapur sesleri geliyor, hafif dalgalı denizin üzerinden kotralar, gemiler, süzülüyordu. Güneş batıda tepelerin arkasında kaybolmuş ve koyu mâvi gökyüzünde pembenin çeşitli tonlarında ve turuncu bulutlar bırakmıştı. Erken doğmuş bir yıldız yalnız olarak terkedilmiş bir pırlanta gibi parlıyordu.

İstanbul'a akşam iniyordu.

İnsanı kendine döndüren, iç hesaplaşmalara sebep olacak yalnızlığın kalplere sızıntı verdiği bir akşam.

Boğazın iki yakasında birbirinin peşisıra ışıklar yanmaya başlamıştı.

Tâ uzaklarda görülen adalar gittikçe koyulaşan ışıltılı bir gölge hâlini alıyordu.

Sessizce yerleşen karanlık Dilârâ'ya neler çağrıştırmıyordu, düş yıkımları, sönen umutları, acıları...

Genç kızın kalbine ölümcül bir hüznün çörekleniyordu. Hafifçe silkindi, kurabiyenin son parçasını ağzına attı, satine baktı, altı olmuştu.

Dilârâ'ya on-onbeş dakika gibi gelmişti, fakat hekîme anne bir saatten fazla bir zamandır konuşuyordu.

Hekîme annenin sohbet ve derslerinden hiç vakti olmadığı için bugünkü konuşmayı çok zorlukla temin edebilmişti genç kız.

Bu çırpınışı Seldâ'nın hak ve hakikatları, hekîme annenin ağzından dinlemesini istemesinden olmuştu. Onun feyizli, ledunni, ilmi ile süslü konuşmalarından etkilenir de kardeşinin belki aklı başına gelirdi.

Hatice Teyze, Bânu ve Dilârâ, gönüllerinden gelen bir istekle, anlatılanları yüreklerinde duyarak, âhîret saadetlerinin özlemi içinde dinlemişlerdi.

Seldâ ise yer minderlerinden birinin arkalığına yıkılırcasına yaslanmış, hiçbir konuyla alâkadar olmamış, asık bir yüzle oraya buraya bakınmış, somurtmuştu.

İnsanı hudutlu âlemin sert realitesinden çıkarıp ruhunun önünde engin, geniş sınırsız ufuklar açan o sözlerin bitmesini sabırsızlıkla beklemişti.

Dilârâ onun hekîme anne susar susmaz koyverdiği ra-

hat soluğu görmemek için kardeşine çok sinirleniyordu çünkü, hemen çayından yudumladı.

Bulundukları oda son derece sade eşyalarla döşeliydi. Yer minderleri rahatlık ve sıcak bir hava vermişti buraya. Köşede duran dikiş makinasının üstüne yıkana yıkana yıpranmış bembeyaz bir örtü konmuştu. Ondan tertemiz bir sabun kokusu geliyordu. Bânu kalkmış perdeleri çekiyordu. Elektrik düğmesine basarken sordu:

—Hocam size son bir suâlimiz var, bir müslüman feminist olabilir mi?

—Asla kızım.

Feminizm kadının ezilmişliğinin, sömürülmesinin en temel nedeninin erkek egemen ideolojisi olduğuna inanır. Ve bu ideolojiyi yıkmaya çalışır. Bir başkaldırı. Erkek ve kadına eşit haklar isterler.

—Nasıl istemesinler ki?

Seldâ saygısızca sözün arasına girmişti. Ablasının kaş, göz işaretlerini umursamayarak devam etti:

—Kadın banyoda çamaşır makinası, mutfakta bulaşıkçı, odalarda süpürge, pazarın alış-verişçisi, çocukların dadısı, tarlada ırgat, kocasının esiri, monoton hizmet yığınları bir sürü ve bütün bunları bir köle sorumluluğuyla yapıyor. Madden ve manen kadının nefes alma imkânı bile yok.

Seldâ başını inat ve isyandan dimdik tutuyordu.

—Haklısınız. Müslüman kadını son yüzelli yıldır işkence ve zulüm içinde kıvrandırılmaktadır.

Hekîme anne mevzuya büyük bir ciddiyetle girmişti, kelimeleri dikkatle seçerek konuşuyordu.

—İslâm tarihinde kadının gerçek, İslâmî anlamda, âilede ve toplumda yerini aldığı dönemler azdır.

Müslüman erkeklerin çoğunluğu, hanımına ve çocuklarına karşı, İslâm'a göre hak ve vazifelerini bilmez. Hak ve vazifelerini kendi akıl ve nefsi arzularına göre yorumlamaları kadını bugünkü akımların kapısına dayamıştı. Kadının da Kur'ân ve diğer metinleri bilmemesi, belli bir bilgi düzeyinde bulunmaması yavaş yavaş müslümanlığundan sıyrılıp, mânen bomboş kalması, sonuçta batı taklitçiliği, meseleyi iyice çarpıttı.

—Kadınlar şimdi bayrak açtı hekîme anne, ezilmişliğe karşı çıkıyorlar. Ülke çapında şumullü bir çalışma var. Romanlar yazılıyor, filmler çekiliyor, röportajlar yapılıyor bu hususta.

Hekîme anne yumuşak bir şekilde:

—Ne oldu ki dert edindiniz kendinize şu feministliği, dedi.

—Feministliğe ait soruları, doğrudan beni hedef alıyor. Feministliğin hayatımın merkezini oluşturduğunu zannediyorlar. Biraz da haklılar.

Seldâ'nın gözleri görülmemiş bir meydan okuma ile parlıyordu.

Yaşlı kadının tüylü kaşları hayretle yukarı kalktı:

—Bunu tahmin etmem gerekirdi, fakat edemedim, diye itiraf etti.

—Feministlik hakkında, tavuz kuşunun kuyruğu gibi şatafatlı, debdebeli bir yığın demogojik sözlerin arkasında Allah'a isyan vardır.

Kadınımızın, çıkışı, kurtuluşu, vahiy kaynaklarının dışında araması yanlışır yavrum.

Feministlik Türkiye'de cahil ve ihmâl edilmiş bir kadının serüvenidir. Şöyle de diyebiliriz, göstergesi sapmış kadının için Feminizm biçilmiş bir kaftan oldu.

Erkek ve kadın eşittir, tütsüsünün içine girmek büyük hata. Bir müslüman hanımı, ekonomist, bilgisayarçı, hemşire, eczacı, mühendis, doktor, bakan her ne bedel karşılığı olursa olsun, asla iffetsizliğe ve hayâsızlığa soyunamaz, tesettüründen sıyrılamaz. Bir müslüman kadına ait özelliklerini, hiçbir sûrette üzerinden atamaz.

Feministçi, fotoroman ve TV. ile müstehcen neşriyatın meydana getirdiği kadın modelidir.

—Kadın ve erkek eşit haklara sahip olamaz mı Hekîme anne?

Seldâ "olur" der gibi konuşuyordu.

—Feministlikte kadının kendi cinsine has özellikleri hiç dikkate alınmamıştır. Kadın harcanmış, âile hırpalanmış, çocuk sokağa salınmıştır, kızım.

Bir duvarda şöyle bir yazı okumuşlar:

"Kadın olmak çok zor; çünkü erkek gibi düşüneceksin, genç kız gibi görüneceksin, eşşek gibi çalışacaksın".

İşte günün Feminist kadını bu.

Biyoloji bize erkek ve kadın arasındaki yaratılıştan gelen farklılıkları açıklamaktadır. Kadının her hücresi, kadınlığının karakterini taşır. Asıl eşitlik, yeteneklerin yaratıldıkları fitrat üzerine geliştirilmesi ve çalıştırılmasıdır.

İslâm dini, maddi ve mânevi gelişmeyi bir bütün olarak görür, uyumlu bir yaklaşımla, insanın kendi emrinde olan bütün kaynaklardan istifade etmesini sağlar. Allah'ın emri istikâmetinde, bütün yaratılmışların, kadın ve

erkeğin durumuna göre hak ve hukukunu gözeterek herkese lâıyk olduğu yaşamı verir.

İslâm'ın öz bünyesinde hiçbir kadın sorunu yoktur.

İslâm'ın kadını dünyada huzurlu ve rahattır ve o, bir ebedî saadet yolcusudur.

Bânû'nun yüzünde çok derin bir takdir havası belirdi:

—Herşeyi ve herkesin istikâmetini en adil bir şekilde ancak İslâm'ın tayin etmesi ne güven verici bir durum Hekîme anne... Feministlerin sadece menfî hayâl boşluklarında çırpındıklarını bilmemeleri de ne kötü onlar için.

—Buna bunalmış ve stresler içinde kıvranan kadının kendini ölüme atışı desek de olur, kızım. Mânevi bir ölüm.

İslâm'ın yaşanmadığı her saha bozuk çıkar.

İslâm'a karşı gelenlere, tağuta ve şeytana hizmet ediyor demektir. Bir sürü yeni kavram, dolaşıyor ortalıkta. Müslüman olan, İslâm'ın dışındaki bütün akımlara karşı çıkar.

Hekîme anne anlatırken, araştıran bakışlarla Seldâ'nın tepkisini ölçmeye çalışıyordu bir taraftanda. Algılama yeteneği çok yüksek bir kadındı. Yararlı olmak için gücünün yettiğince tüm çabayı sarfetmesine rağmen, Seldâ'nın işitip duymadığını, bakıp görmediğini anlamıştı.

Genç kızın, kurduğu tasarılar ve yaşadığı düşler evreninde kıpırdamadan oturmaya devam ettiğı gözünden kaçmıyordu.

Tahta divanın ayağının dibinde kocaman gri bir kedi uyukluyordu. Umursamaz sarı gözleriyle bir süre Hekîme anneyi tetkik etti ve sonra gerinerek uykusuna koyuldu. Yaşlı kadın ağır ağır parmaklarını siyah tüylerde gezdiren-

rek onu okşadı.

—İnsanların iç örgüsünü meydana çıkarmak zannedildiği kadar kolay değildir.

Hekîme anne sakinliğini ve ciddiyetini koruyordu, ancak tebessümü tamamen silinmişti.

Dilârâ sinirli ve üzgün, çay bardağını tabağında evirip çeviriyordu.

Hekîme anne onun duygularını anlıyordu. Bunu ifade eden bir yumuşaklıkla:

—Çayını içmeyi unutma Dilârâ, diye uyarıda bulundu.

Hatice Teyze yastığına dayanırken Dilârâ'ya yaklaştı, yavaşça, kimseye duyurmamaya çalışarak:

—Seldâ sonunda aklını başına toplayacak, meraklanma, dedi.

Dilârâ bundan asla emin değildi. Kızkardeşi mânevi bir kriz geçiriyordu. Sabahleyin Kur'ân dersi almaya gelen hanımlardan birinin sıkılarak bildirdiği haber çok fenaydı.

Seldâ nasihatlarla karşı katı, evet çok katıydı. Tanımlanması zor birşeyler vardı onda. Hayatının en kritik anlarını yaşamakta olduğu kuşkusuzdu. Çok dalgın, çok hülyâh, nasihat kabul etmez bir durumdaydı.

—Hidâyet bir nasib meselesidir; Dilârâ.

Hekîme annenin gözlerinin altındaki mor halkalar iyice koyulaşmıştı. Konuşmaktan kadıncağız yorulmuştu muhakkak. 70 yaşındaydı. Sesi kısık çıkıyor, kelimeler ağzından zorlukla dökülüyordu artık.

Doğru söylüyordu, hidâyet bir nasib meselesiydi, konuşmayı daha fazla uzatmanın mânâsı yoktu. Hiçbir ya-

rarı olmayacaktı Seldâ'ya. Dilârâ kızkardeşinin şu soğuk ve tutuk duruşunu da çok iyi tanırdı. Ayrıca dudakları da gerilmişti. Kalkıp gitmek istiyordu. Eline çantasını almış ayağa fırlamamak için çaba sarfediyordu.

Duvar saatinin tiktakları konuşma aralarında bir tuhaf duyuluyordu. Her tiktakla gecenin kalın bir perde gibi karardığı hissediliyordu.

Hekîme anne kalmaları için ısrar ediyordu.

—Hatice Hanım, daha erken, namazları kılalım, yemek de yensin öyle gidersiniz, diyordu.

—Sizi zahmete sokmayahm Hekîme anne, dedi Hatice Hanım. Namazları kılıp, müsaadenizi rica edelim.

—Canım sizler misafir sayılmazsınız ki, kızlar mutfağa girecek istediklerini hazırlayacaklar.

Dilârâ boşalmış çay bardaklarını toplayıp tepsinin içine koydu.

—Herşey için teşekkürler Hekîme anne, dedi. Allah razı olsun.

Namazlarını kılıp kapıdan çıkıyorlarken Hekîme anne, Dilârâ'yı omuzundan tutup durdurdu. Gözlerinin derinliklerinde bir sevgi ışığı yanıyordu.

—Herşeyi bir güne sığdıramayız kızım. Bazı şeyleri de zaman ve olaylar halleder.

Sonra bizler Allah'ın (c.c.) kaderinde bir geçişiz. Kul olarak bize düşen sebeplere yapışmak ve dua etmektir, unutmama bunu, dedi.

Akşam havası temiz ve serindi. Biryerlerde tek bir kuş ötüyordu, garip ve mahzun.

Hatice Teyze karşı kaldırımın kenarında boş olarak beklemekte olan bir taksiyi çağırırdı.

Dilârâ şoförün arabaya bindiğini, kapının sertçe kapandığını, sonra da motorun çıkardığı sesi dalgın dinledi.

Hatice Teyze ve Bânu'dan ayrılıp iki kardeş eve doğru yürürlerken, Dilârâ sabırsızca:

—Sana söylemek istediğim birşey var, yo hayır iki şey, var dedi. Nûri ile arkadaşlık ettiğinizi haber aldım, doğru mu?

Seldâ hazırlıksız yakalanmıştı, ablasının birden, böyle birşeyi söyleyeceği hatırlından hayâlinden geçmezdi. Katiyyen düşünemezdi.

—Ben.. Ben diye kekeledi.

—Sizin ikinizi Çamlıca tepesinde görmüşler.

—Ne o, peşime dedektif mi taktın yoksa?

—Peşine dedektif takmaya lüzum yok ki, sen ne yapar eder, herşeyini ortaya dökersin. Gizlemeyi de, gizlenmeyi de beceremezsin. Nûri'nin tam bir serseri olduğunda herkes hem fikir. Seninle konuşmamız lâzım.

—Bence değil ve de konuşmayacağım. Milyonlarca açıklama isteyeceksin, çünkü.

—Demek doğru.

Dilârâ kardeşinin nârin bileğini tutmuş, duyacağı cevaptan korkarak, bütün kuvvetiyle sıkıyordu.

Seldâ, tam mânâsı ile köşeye sıkışmıştı, kolunu ablasının elinden kurtarmak için şiddetle çekti. Dilârâ'nın hayatına karışmasına asla izin vermeyecekti.

—Sana ne abla? Bana büyüklük taslayıp durma!

Seldâ'nın sözleri bir yumruk gibi inmişti aralarına.

Dilârâ cevap vermeden bıraktı onu. Kapının önü bu tür konuşmalar için ters bir yerdi. Komşuları onları göre-

cek olursa, birkaç dakika içinde etraflarında toplanırlardı. Mahallede, sokak muhabbetleri pek rağbetteydi.

Kapıdan girdiklerinde evin içi sessizdi. Dilârâ uzandı, holün ışığını yaktı, anahtarını çantasına koydu.

Mutfak tarafından hafif bir ışık geliyordu. Yanık yağ kokusu duyuluyordu. Anneleri akşam yemeğinin hazırlıklarıyla meşguldü...

Dilârâ seslenip annesine geldiklerini bildirdi, sonra sırtından örtüsünü çıkardı, portmantoya astı:

—Sen öğle yemeği de yemedin, hemen mutfağa girip, sana birşeyler koyayım Seldâ.

Seldâ ışıktan rahatsız olmuş gibi gözlerini kırpıstırıyordu:

—Ben birşey yemeyeceğim.

—Peki daha sonra beraber yeriz.

—Daha sonra da istemiyorum, biraz başım ağrıyor da.

—Geçmiş olsun. Annemin baharatlı şerbetinden bir bardak hazırlayayım, her çeşit ağrıya iyi gelirmiş.

—Annemin deneylerine kobaylık edecek halim yok abla...

Anneleri "Şifâhî Bitkiler" kitabından okuyup okuyup, bir sürü icadlarda bulunurdu.

—O zaman bir ağrı kesici vereyim sana.

Bu ilgiden sıkılmaktan Seldâ'nın içinden odasına koşmak geliyordu, ama sadece adımlarını hızlandırmakla yetinerek yürüdü.

Ayağı halıya takılınca tökezlendi, bir iki adım sendeledi, neredeyse düşüyordu. Kapının koluna tutunduğu sırada kapı açıldı ve Ömer başını uzattı:

—Ooo... Sokak gülü hoşgeldiniz. Hekime anne Feministlik hakkında neler dedi. Suratın matematik imtihanından çıkmış gibi karman çorman. Haydi anlat, neler dedi?

—Allah aşkına hayır, zaten yeterince kafam ambele oldu.

Odada, yerlere dağılmış dergiler, Seldâ'nın hemen gözüne çarptı, kızdı, bunu gizlemeye çalışmadan:

—Ne arıyorsun bu odada, yine benim eşyalarımı mı karıştırıyorsun? diye çıktı. Ömer, Seldâ'nın, her fırsatta ırını zıvırını karıştırmaya bayılırdı.

—Hayır, yalnız İklime'den aldıklarına bir göz attım.

Seldâ Ömer'i içeri doğru itti:

—Alçak sesle konuş, babam duymasın, İklime ile arkadaşlık etmemi istemiyor.

Ömer esnedi:

—Dün babam eve geldiğinde seni aradı, göremeyince sordu. Gidişâtını beğenmiyormuş. Anneme çattı, bana da bağırdı.

Hiçbir işe yaramıyormuşum, seni takip etmeli sık sık nereye kaybolduğunu gözetlemeliymişim hiç olmazsa. Bu kadarlık birşeyi becermekten bile acizmişim.

Bizi boynuzlatacakmışsın. Ben de mahallededir, canı sıkılıyor, çıkıyor ne var bunda, dedim.

Seldâ minnetle:

—Sağol Ömer, dedi.

—Birşey değil yavrum.

Tekrar esnedi. Sonra duvardaki saate göz attı:

—Evde kalınca uyukum geliyor, ben çıkıyorum, bu ak-

şam maç var.

Genç kız Ömer'in sık sık esneme huyuna sinir olurdu, hele çıkardığı haayt sesine. Nefretle baktı ona.

—Uyku ve maç, yanyana ne uygunsuz iki söz.

—Sonrası çok uygun. Mağlûbiyet ve uyanıklık.

—Aristo gibi konuşuyorsun.

—Pöh pöh, o da kimmiş benim yanımda.

Ömer solmuş, eski, küçük kalmış eşofmanını yakasına paçasına dikkat etmeden giyerdi hep. Seldâ onu her böyle gördüğünde ikaz ederdi ve bundan bıkmıştı.

—Futbolcuyum, diye böyle süklüm, püklüm giyinmen gerekmiyordur zannımca.

Ömer kardeşine doğru birkaç adım attı:

—Kızım "Sefiller'i oynamıyor muyuz?

—Bunu mu kanıtlamaya çalışıyorsun?

—Hiçbir şey kanıtlamaya çalışmıyorum ben, diye kükredi Ömer âniden.

—Haydi bakalım şimdi de bir iş bul kendine de.

Seldâ hiç kıınıldamadı. Bakışları Ömer'in üzerindeydi. kollarını yavaşça göğsünde kavuştururken dudaklarını ısırdı. İstemeyerek Ömer'i kırmıştı.

Kardeşi ona çalışmadığını hatırlattığını sanıyordu. Bu şekil konuşması ve davranması başka türlü açıklanamazdı. Hatice Teyze'nin, Bânu'nun, Dilârâ'nın ısrarlarıyla Hekîme anneye gitmeye mecbur kalışından şu ana kadar, uğursuzluklar peşini bırakmamış, arka arkaya gelmişti.

Hekîme annenin onun kılık kıyafetini, namaz kılmasını, kınayan bakışları, fikirlerinin bir paçavra gibi yüzüne vurulmuş olması. Dilârâ'nın söyledikleri hep asab

bozucu şeylerdi.

Seldâ başını öne eğdi:

—Birşey dediğim yok, diye mırıldandı.

—Neden fikrini değiştirdin? Bana bunu tavsiye edenler ordusuna buyur, sen de katıl. Herkesin en büyük marifeti bana çalışma tavsiyesinde bulunmak değil mi?

Cevab beklemeden, Seldâ'nın yüzüne hiç bakmayıp, arkasını döndü, hışımla odadan çıktı, gitti.

Seldâ kendisini çok kötü hissediyordu. Ömer'i incitmek aklının ucundan geçmemişti. Zavallı Ömer, diye düşündü. Babasının tavırları, henüz bir iş bulamaması sinirlerini harab etmiş olmalıydı. En küçük birşeyden hemen parlayıveriyordu. Bütün gün ortalıkta dolaşırken takındığı o vurdumduymaz tebessümün arkasında büyük sorunlar yatıyordu çocukta.

—Lütfen şunu iç ve otur.

Seldâ boş bulunarak irkildi.

Ablası, yüzünde endişe ve üzüntü dolu bir ifadeyle ona bir bardak su ve bir tablet uzatıyordu.

Seldâ, ikisini de kız kardeşinin elinden alıp, masaya bıraktı.

—Sonra içerim.

Dilârâ divana geçti, oturdu. Ayaklarını öne arkaya doğru sallarken:

—Kavga bitti, dedi düz bir sesle.

Seldâ her an kaçmaya hazır, tetik bir ruh gerginliğiyle iskemlelerden birine ilişti.

İkisi bir arada kavgasız, münakaşasız oturabilecekleri inancını çoktan kaybetmişti. Aralarındaki iletişim tama-

men kesikti. Çünkü Dilârâ tek birşey tanıyordu; o da İslâm'dı.

—Bir masada Nûri ile gazoz içiyormuşsunuz.

Onları gören kimse ayrıntıları dahi bildirmeyi ihmal etmemişti. İnkâr etmenin bir faydası olmayacaktı, ablasını kandıramayacaktı. Dilârâ'ya açıklama yapmaya mecburdu. Yalnız nasıl olacak, nereden başlayacak onu bilemiyordu.

Neyi, ne kadar söylemeliydi.

Ablası onun Nûri ile selâmlaşmasını dahi tasvip etmezdi.

Müslümanlıkta genç bir kızın veya kadının kendisine haram olan erkeklere selâm vermesi caiz değildi.

Dilârâ gözlerini kırmış, yüzü solgun, başı yana eğik bekliyordu. Sükût uzayınca huysuzlandı:

—Öyle miydi değil miydi? Cevap ver Seldâ!

Madem ki gerçeği saklamanın ve susmaya devam etmenin, ikisi de imkânsızdı, ayrıntılar üzerinde neden durdu Seldâ. Dosdoğru cevap verecekti.

—Evet, dedi utanarak.

—Ve dün de onunla beraberdin. 3-4 saat dışarıda kalmıştın...

—Evet, ama...

—Ve İkime'ye gidiyorum, diye çıkışlarında ve bu hafta işimiz fazlaydı, biraz dernekte kaldım, değişlerinde de... Öyle mi?

—Dilârâ bazan...

—Cevap ver bana!

Seldâ tirtir titriyordu.

Gizli servislerde de insanları böyle suâle çekiyorlardı muhakkak, hiç nefes aldırmadan...

Seldâ birden ayağa kalktı; televizyondan spikerin "Amerika ile olan ilişkilerimiz..." diyen dolgun, tok sesi kulağına çarpmasaydı, avazı çıktığı kadar "evet", "evet" diye bağıracaktı. Kendini zorlukla tuttu. Annesiyle babası haberleri dinliyorlar, oturma odasından mırıltıları geliyor-du.

—Durmadan soru sormaktan vazgeç abla, başımı döndürüyorsun, sersemledim. Olup bitenleri benden dinlemek ister misin sen?

Bu konunun isteyip istememekle ilgisi mi kalmıştı? Çok saçma bir sualdi.

Kızkardeşinin ne dolaplar çevirdiğini, geleceğine ait tasarılarını öğrenmeye can atıyordu.

Yoksa oldukları yerde sayıp duracaklar ve birbirlerini sürekli kıracaklardı.

Nûri ismi ne zamandır onun kafasını kurcalıyordu. Arada sırada kabaran şüpheleri, uykusunu dağıtır, boğazından birşeylerin rahatça geçmesine mâni olurdu.

—Nûri'yi beğeniyorum.

Seldâ, Dilârâ'nın baştan beri tahmin ettiği cevabı vermişti.

Seldâ ablasının üzüntüden koyulaşmış gözlerinden yüzüne akan kırıklığı ve gerginliği sıkıntıyla izledi. Fakat o da sıkıntılıydı. Ve bu meseleye son vermek niyetindeydi.

—Sakın düşünme bile.

—Neyi?

—Beni Nûri'den ayırmayı.

Dilârâ kendini kontrol etmeye çalışarak:

—Onunla mes'ut olamayacaksın, dedi kısık bir sesle.

—Olacağım.

—Hayâlperest bir insanın cevabı bu, akılcı düşünsen hakikatları görürsün. Onunla beraber bulunduğun anlar hep günah.

Dilârâ birşeye dayanma ihtiyacı duymuştu, ayaklarını sıkıca yere bastırdı.

—Din bütün herşeyden daha önemlidir Seldâ, senin sevginden de.

Seldâ, sanki ablası hiçbir şey söylemiyormuş gibi duruyordu.

Dilârâ, aniden gözyaşlarına boğuldu.

—Seni kaybetmek istemiyorum Seldâ. Tehlikeli fikirlerle hayata başladın. Sen benim kardeşimsin! Seninle neş'eli saatler yaşadık, başbaşa seneler geçirdik. Seni seviyorum, belki aptalca bulacaksın ama gerçek; son nefesi-zime kadar, seninle sıratı müstagim üzere, el ele olmak, beni mutlu edecek. Beraber bir Kur'an Kursu'na gidelim Seldâ.

Dilârâ omuzlarını büzdü, gözlerindeki yaşlarla kardeşine gülümsedi:

—Hep bu ümitle yaşıyorum.

Ablasının demek istediğini anlıyordu Seldâ, fakat onun duygularını hiç hesaba katmadan ya da kenara atarak konuşması gene de asabını bozdu.

Bu iş yalnız mantık meselesi olsaydı, herşey belki gayet basit halledilirdi. Bir de üstelik Seldâ'nın arzuları, yaşamak istediği hayat tarzı ablasınınkinden bambaşkaydı.

—Yoksa teklifimi hayâli bir idealcilik mi buluyorsun?

—Galiba.

—Tamamen akla uygun Seldâ, iyi düşün.

Dünyanın kine inandığın kadar ahiretin hayrına şerrine inansan derhal kabul edersin. Fani verilip bâki alınacak, mûcizevi bir kazanç.

—Abla, yorma kendini daha fazla, herşeyi biliyorum, diye bıkkın bir sesle onun sözlerini kesen Seldâ, bakışlarını Ömer'in divanda açık bıraktığı gazetenin bir sayfasındaki "İpek Yolu" isimli yazı serisine çevirdi.

—Nûri'ye, kimbilir onda bulunmayan hangi özellikleri verdin. Veya onun özelliklerini abarttın kendi kendine. Duygu yoğunluğu içindesin; hakikatı göremiyorsun. Bir gün renkli düşlerin, o güzel umutların, kafanda yücelttiğin rüyân, problemlere dönüşecek.

Seldâ'nın yüz kasları öfkeyle gerildi, ağzının çevresinde bembeyaz bir halka meydana gelmişti:

—Hiçte değil, dedi. Nûri hususunda beni asla anlayamazsın sen. Boşuna tahlillere girişme, tahminler yürütme. Meseleye kapanmış gözüyle bakıyorum bundan böyle.

—Dâvâ da halloldu bitti öyle mi? Boş boş, lâflar ediyorsun. Bu bir çözüm getirmez. Durumunu gün ışığına sermelisin. Kaç senedir burada yaşıyoruz. Orta ve liseyi burada okuduk. Babaannemiz burada öldü. Herkes bizi saygıyla anar.

Senin farketmediğin yanlışları, başkaları tüm açıklığıyla görebilir. Burada lekeli bir kız olarak yaşayabileceğini sanmıyorsundur sanırım. Anneni-babanı düşün, yalvarırım, mahalle arkadaşların ne der?

Hele Ömer'in durumu, çok kötü olur. Sana olan güve-

nini en ince lifine kadar koparmak, ortalığı kıpkırmızı boyamak demek bu, yâ ben? Böyle birşeye katiyyen katlanamam. Âilenin şerefini korumak mecburiyetindesin, Seldâ!

—Kimsenin haberi yok.

—Ama olacak. Seni istiyor da niçin âilesini göndermiyor?

—Onbeşinci yüzyılda yaşamıyoruz.

—Allah'ın emriyle, demeyi unuttun mu? O zaman yirminci asırda yaşamış olursun. Flört ederek evlenmeyi kim koydu senin kafana. Sen dinsiz imansız biri değilsin. Anasına-babasına açmış mı meseleyi?

Çok meraklılardı da. Üst katlarını çıkacak öyle girişeceklermiş evlenme işine. Benim boyumu da çok kısa buluyorlarmış. Kim aldırıyor onlara, önemli olan Nûri'nin beni herkese tercih etmesi.

Seldâ'nın konuşmaları biraz evvelki hızını kaybetmişti. İster istemez acı gerçekle yüzyüze gelmişti. Nûri ile geçirdikleri altın saatler beklenmedik bir anda darbe almış, didik didik edilmişti.

Bundan böyle eskisi gibi olamazlardı katiyyen. Birşey mahallede duyulmaya görsün ağızdan ağıza geçerek sür'atle her tarafa yayılırdı.

Genç kızın zihnine korkunç tahayyüller hücum ediyordu. Babası veya Ömer duyarsa, şiddet filimlerine taş çıkartacak sahneler meydana getirmekten bir an dahi tereddüt etmezlerdi.

—Kendini bu berbat duruma nasıl soktun Seldâ?

Dilârâ'nın kalbi acıyla burkuluyordu, midesine de taş gibi birşey oturmıştu. Eliyle midesine bastırıyor gene de ondan kurtulamıyordu.

—Özel bir çaba sarfetmedim dedi, Seldâ sersemce. İkime ve Ersan'la bir kaç defa grup gezisine çıktık. Daha sonra da biz onlardan ayrıldık.

Dilârâ'nın içindeki sızılar canını acıtacak dereceye ulaşmıştı, gözlerine yaşlar hücum ediyordu.

—Bu seni daha aşağılık hâle getirdi.

Kişinin dini arkadaşının dini gibidir. Seni hiç yalnız bırakmamalıydım.

—Bu işin seninle alâkası yok, zırvalamayı bırak.

—Var. Şüphelendiğim andan itibaren senden hiç ayrılmamalıydım.

Seldâ şaşkın şaşkın ablasına baktı. Ablası sesinin duyulmaması için avucunu ağzına kapatmış, bu defada hıçkırarak ağlıyordu. Seldâ iki kolunu da yanlara doğru açtı:

—Allah'ım dedi, bundan daha mânâsız bir ağlama sebebi duymadım da, görmedim de.

Seldâ'nın morarmış dudakları incecik bir çizgi gibi gözüküyor, uçları sinirinden titriyordu.

—Bu temelsiz, gerçek dışı suçluluk duygusunu da nereden çıkardın? Bir o eksikti. Nûri ile arkadaşlığımın başlaması senin suçun değil, onunla gezmemin senle ilgisi yok! Senin suçun değil bunlar, Allah, Allah! Sen... Nasıl desem..

Seldâ, ablasına yakıştıracak kötü bir sıfat bulamıyordu:

—Senin sinirlerin allak bullak olmuş. Beni de birazcık anla ve öyle idare ediver, sıkıştırıp durma!

Dilârâ elinin tersi ile gözyaşlarını sildi:

—Hayır Seldâ. Böyle birşey düşünemem dahi. Müslü-

man sıkmaktan, kötülükten ve zulümden yana değildir. Ama müslüman ahlâksızlık ve hayâsızlıktan yana da asla olamaz.

Seldâ, kuşkulu kuşkulu dudaklarını büzdü. Bu seni şu utanılacak halinde bırakamam demek mi idi acaba, yoksa yaptığın terbiyesizlik mi demekti. Ne demek olursa olsun ikisi de gurur kırıcıydı.

Dilârâ onunla böyle konuşuyorsa, kendisinin de ablasını kırmak için sözcüklerine dikkat etmeye çabalaması gerekmezdi artık. Masanın iki kenarına avuçlarını sıkı sıkı yapıştırdı, ablasına doğru eğildi:

—Son defa söylüyorum, beni bırakır mısın?

—Bırakamam, birinin seni kurtarması lâzım.

Seldâ'nın gözleri sinirle alevlendi, iç gerginliği gittikçe artıyordu.

—Ben kurtulmak istemiyorsam. Son adım dâima yalnız atılır. Son kararı daima kişi kendisi verir, abla!

Dilârâ bir an durdu, kardeşini Nûri'den kurtarmak için var gücünü topladı, ona ne kadar yanıldığını göstermeliydi. Kalbinde dalgalanıp kabaran öfkesini bastırmaya çalışarak, elinden geldiğince yumuşak bir sesle:

—Bu işin felsefesi, dedi. Onun yapay çekiciliğine kapılman seni böyle konuşturuyor.

Seni kullanmasından ve sonra hayâtından çıkarıp atmasından korkuyorum. Seni incitmesinden... İşlediğin günahlardan..

Maziyi kesin bir biçimde arkada bırak, yepyeni bir geleceğe yönel Seldâ.

Bülbülün yumurtanın içinde saklı olması gibi, çiçeklerin en güzel renk ve kokularının tohumda gizlenmesi gibi,

saadet, imanın derinliklerindedir ancak.

Dağları yarararak ve etrafını sulayarak denize coşkuyla ulaşmaya çalışan bir ırmak gibi olmanın zevkini tadabil-sen, her anın pırıl pırıl olacak. Güneş her sabah yalçın ka-yahıkların arkasından terü taze doğar. Sen de her gününü İslâm'la yepyeni yap.

Söylediklerim seni kırmamasın Seldâ, ben çok üzgünüm.

Nûri'nin ilk defa seninle arkadaşlık etmediğini biliyor-sundur. Gezdiği kızların isimleri herkesin ağzında.

Seldâ artık dinlemiyordu. Ablasının her ağzını açışı, ona acı veriyordu. Başının ağrısı, bahane olmaktan çıkmış, gittikçe şiddetleniyor, şakaklarını zonklatıyordu. Bir iki yudum su ile Dilârâ'nın getirdiği tableti yuttu. Gözleri-ni yumarak aklına başka şeyler getirmeye çalıştı.

—Dilârâ!.. Seldâ... Sofra hazır.

Anneleri onları yemeğe çağırıyordu.

Dilârâ derhal kalktı, acıkmıştı. Banyoya geçip lavabo-da ellerini yıkadı, kız kardeşine oradan seslendi.

—Gece yarısı acıkırsın, bir iki lokma sen de al Seldâ.

Seldâ'nın aklından da aynı şey geçiyordu. Bütün gün birkaç kurabiyeden başka birşey yememişti. Belki analje-zik almasına rağmen kesilmeyen bu baş ağrısı da geçerci.

Mutfağa geçtiklerinde annelerini yemek masasının başında onları beklerken buldular.

Kızarmış biberleri özenle bir tabağa yerleştirmiş, kes-tiği ekmek dilimlerini bir naylon sepete dizmişti.

—İkinizde de farklı birer hava var.

Nesrin Hanım kızlarını görünce ilk tepkisi böyle ol-muştu.

Seldâ ve Dilârâ arka arkaya annelerine yaklaşıp onu iki yanağından öptüler.

—Nasıl farklılık? Daha mı iyi, daha mı kötü? dedi Dilârâ.

—Valla Seldâ, süt dökmüş kedi gibi, sen de bir tuhaf-sın.

—Ablam da koyun gibidir anne. Bizim ev halkı, insan-ları hayvanlara benzetme rekorunu kimseye kaptırmaya-cak anlaşılan, tebrikler.

Nesrin Hanım, çorba doldurduğu kâseyi Seldâ'nın önüne koyuyordu, içinden küçük kızına çok kaba bir söz söylemek arzusu geçti, fakat kendisini tuttu. Zaten uzun zamandan beridir hep tutuyordu. Eski ağız alışkanlığıyla, kızgın zamanlarında ona "köpek", "eşşek" diye bağırma isteği gene geliyorsa da artık o kelimeleri katiiyen kullan-mıyor, diline hakim olabiliyordu.

Çocukluklarında yavrularına bu sözlerden çok sarfet-miştî. Şimdi de çok pişmandı.

Çocuklar büyüyor, günün birinde ana-babalarının kar-şısına, geçmişlerinin hesâbiyle dikiliyorlardı.

Kaybettikten sonra kazanmaya çalışmak, çok kerre bir çırpımştan öteye geçemiyor, bir teşebbüsten ibaret ka-hyordu.

Kocasî Ömer'in arkasından, bazende hiç çekinmeden yüzüne, "Bu çocuk arkadaşlarının ineği" diye bağırırdı kızdığında.

Ömer iki üç gün bunun ezikliğiyle gezer dolaşırdı. Dilârâ çorbasını bitirmişti.

—Sıcak sıcak iyi geldi, dedi. Eline sağlık anneciğim pek de lezzetli olmuş. Annesinin koyduğu makarnadan bir

çatal alıp ağzına attı:

—Bu biraz fazlaca pişmiş anne.

—Yemek yaparken gidip gidip televizyon seyretmenin sonucu.

Nesrin Hanım gülüyordu. Tabagını ileri doğru iterken, küçük kızıninkine baktı:

—Sen makarna almayacak mısın?

—Ben makarnayı ayrılanla beraber yiyeceğim.

Seldâ kalktı, dolaptan yoğurt kabını çıkardı, bir bardağa su ve yoğurt koyup çırpı, kendisine ayrılan yaptı.

—Yoğurt isteyen var mı?

Kimseden ses çıkmayınca tabağına makarna koyup, yerine oturdu.

—Hekîme annenin konuşmaları güzel miydi Dilârâ?

—Güzel miydi söz mü anne, kadın kültürlü, kendini yetiştirmiş, beş altı yaşlarında iken daha karşısına bir yastık dayar, ona birşeyler anlatırmış. Sohbet etmek için doğmuş.

Nesrin Hanım kirpiklerinin arasından Seldâ'yı süzdü, sonra uzanıp elma soyduğu bıçağıyla onun tabağına vurdu:

—Soğutmadan ye, enfes olmuş.

—Hepsini bitireceğim anne. Hiçbir şey yiyemeyeceğimi düşünmüştüm, fakat beklediğimin tam tersi oldu.

Sesinin ne kadar normal çıktığını duyunca Seldâ sevindi. Her ağzını açışta sesi çıkmayacak sanıyordu. İç dünyası bir savaş meydanı gibiydi. Ruhu harabeler arasında geziniyordu.

Annesiyle ablası çıktıktan sonra içmek için koyu bir

kahve hazırladı kendisine. Bir fincan kahveyi iki-üç nefeste bitirdi. Dilârâ'nın sözleri acı olabiliirdi, ama içinde hiç yanlış yoktu. Seldâ'nın bugüne kadar görmek istemediği hakikatları, yüzüne çarpmıştı. Âilesine sarılmasından başka seçeneği olmadığını önüne sererek, kendisinin yaşadığı duygusal karışıklığa yardım etmeye çalışmıştı.

Nûri'nin beş kardeşi vardı, hepsi de okuyordu. Evleri iki odadan ve bir mutfaktan ibaretti. Onlarınkinden küçüktü. Babası mahalle kahvesini çalıştırıyordu. Bu sıralar Nûri'yi evlendirmelerine imkân yoktu.

Herşey öylesine çabucak ve kendi dışında gerçekleşmişti ki, Nûri'nin sevgisi herşeyi unutturmuştu. Dilârâ'nın nasihatlarını bilinçsizce, işin şuuruna varmanın gereğini duymadan kulakardı etmişti.

Şimdiki gibi devam etmesi, ya ya etmemesi çok daha iyi diye geçirdi aklından.

Bundan böyle babasının bu ilişkiyi duyması gün meselesiydi.

Seldâ'nın aklı, nefsinin arzularıyla cedelleşirken, kanı ve kalbi kaymıyordu.

Çok kuvvetli olan iç güdüleri, duyguları ve alışkanlıkları "Ablanın dediklerini yap" diyen mantığının sesini git-tikçe duyulmaz hale getiriyordu. Ama onları kontrol altına alması gerekiyordu. Macerasında gözü kapalı direktmesi çılgınlıktı. Fakat bu çılgınlık damarlarında tutuşmuş, düşünce adına ne varsa, hepsini yakıyordu.

Yere bir kart düşmüştü. Eğilip aldı, okudu. Açık Hava Tiyatrosu'nda yapılacak "Batı Müziği" konserine bir davetiye idi. Ömer kimbilir kimden almıştı, belki de hediyeye etmişlerdi.

Nûri ile buluştuklarında bunu ona bildirmeye karar verdi. Müziği çok seviyordu, muhakkak o da giderdi.

Seldâ fincanını ve cezveyi yıkadı odasına girdi, kapıyı kapadı. Şimdi önünde bir an önce bitmesini istediği iki uzun gün vardı. Çarşamba ve perşembe. Nûri ile Taksim parkında cuma günü saat 3'te buluşacaklardı. Bütün giysilerini aklından geçirip spor ve çekici birşeyler bulmak için beynini çalıştırmaya başlamıştı bile.

Ve bu buluşmadan bir hafta kadar sonra Seldâ Nûri'ye kaçtı.

* * *

O gün, ortalığı mart ayından beklenmeyecek bir sıcaklık bürümüştü. Çiçekler bahçelerde sâkin sâkin güneşleniyor, rengârenk kelebekler neş'e ile dallar arasında koşuyordu. Bir haftadır havalar çok güzel gidiyordu. Yazı müjdeleyen bir gündü.

Dilârâ'nın sonbahar kalkar kalkmaz yapılması gereken bir yağın işi birikmişti. Pencereilerin, kapıların boyanmaya, hahların yıkanmaya ihtiyacı vardı. Bütün bir kış boyunca evin içinde hafif, nemli, küflü bir koku hissedilmişti. Bol bir havalandırmayla ve ne zamandır tasarladığı badanâyı yaparak bunu gidermeyi düşünüyordu genç kız.

Mutfakları ufak ve sıkıcı idi. Küçük bir yemek masasını zor sığdırmışlardı. Duvarlarının renginin koyu yeşil olması onu daha da iç sıkıcı bir havaya sokmuştu. Orayı ve odaları tatlı bir krem rengine boyamak çok olumlu sonuç verecek, odaları büyük göstermekle kalmayıp evi daha sempatik hale koyacaktı.

Tavanlar da sigara dumanlarından ve poyrazda sobanın tütmesinden çok islenmişti.

Dilârâ gözlerini etrafta gezdirerek:

—Bu evin temizlik işleri bir haftadan önce bitmez, dedi.

—Bana göre ancak üç gün sürecek, bilemedin dört diye karşılık verdi Bânu.

—Nasıl?

—Çünkü ben sana yardıma geleceğim.

Bânu örtüsünün ön kısmını arkasına atmış, masanın başına geçmiş, Ömer'in akşamdan kalmış kabak çekirdeklerinden yiyordu.

Dilârâ minnetle tebessüm etti. Bânu her vakit düşünceli ve yardıma hazırdı böyle.

Çocukluklarından bu yana kaç kez imdadına koşmuş, onu nice sıkıntılarından kurtarmıştı.

—Sen çok zayıfladın, şu son aylarda, biliyor musun Dilârâ? Ev işlerinin ağır kısmını da yüklenmen yok mu?

Dişleriyle bir çekirdeği kabuğundan ayırmakla meşgul olduğundan Bânu'nun sesi bir acaip çıkıyordu.

Dilârâ divanda oturmuş, bitirdiği çamaşırları güzelce katlayıp poşetlere yerleştiriyordu.

Bânu uzandı, onun arkasına dokundu hafifçe.

—Sabahtan beri 5 takım çamaşırın dikişini, düğmelerinin takılmasını tamamen bitirmişsin. Bir ayda iki kişilik işi çıkarıyorsun. Bu şekilde çalışman ne kadar sürecek, yorulduğunu anlamıyor musun sen?

Dilârâ günün birinde belki çalışmaktan yorulabilir, her gece geç saatlere kalmaktan bıkalırdı, fakat henüz değil, yakın bir gelecekte de değildi.

Helâl kazancıyla Ömer'e bir pantolon alabilmek annesinin beğendiği bir elbiseliği ona hediye etmek, babasının sırtına yeni bir gömlek geçirmek, mahalle çocuklarına ceket dağıtmak, bir hasta ziyaretine giderken beraberinde

ona sevebileceğini tahmin ettiği birşeyler götürmek onu öylesine mutlu ediyordu ki, onların gözlerinde gördüğü sevinç ışıltıları için yapmayacağı fedakârlık, katlanmayacağı sıkıntı yoktu.

Gözlerinin önünde kara kara gölgeler uçuşuyor, ayağa birden kalksa başı dönüyor, biraz fazlaca yürüse kalbi çarpıyordu. Fakat hiç mühimsemiyordu.

Maddi ihtiyacı olanlara yardıma koşabilme tasarılarının verdiği çalışma şevki o kadar güçlüydü ki, her işin üstesinden gelebilirdi.

Babasının yüzü azıcık gülmüştü. "Evimize bet bereket geldi" diyordu.

—Senin için çok üzülüyorum, bu aşırı çalışmana mâni olacağım.

Dilârâ'nın gözleri yaşırdı, arkadaşının sadakat ve dostluk dolu sahiplenmesi onu duygulandırmıştı. Bânu en ince hesaplarla uğraşan sayısız detaylara kafa yoran bir kızdı ama Dilârâ'ya olan aşırı bağlılığından bazı şeyleri bile bile göz ardı ediyordu şu an.

—Ömer'e bir dükkan bulup açmadıkça rahatlık benim için hayâl Bânu. Bunun içinde çok para lâzım. Sana her zaman anlatmışımdır.

—Benim yapabileceğim birşey varsa...

—Sanırım ben bu sorunun yalnız kendi başıma üstesinden gelmeye mecburum, sana bize münâsip bir dükkân ara diyemem canım kardeşim.

—Deme zâten dükkan var.

Bânu'nun bu sözü birçok anlama gelebilirdi, ya da bir anlama. Ona dikkatle bakan arkadaşının tebessümü sıcaktı. Bir sürprizi olan insanların heyecanı içindeydi.

Bânu dedesinin dükkanını kastetmiş olabilir miydi?

Kiracılarını çıkaracağını duymuştu. Onun önünden geçerken Ömer kaç defa "Benim böyle bir yerim olsa kısa zamanda ne eder eder, köşeyi dönerim" demişti. O dükkam çok beğeniyordu. Bânu'nun dediği dükkansa ne kadar sevinecekti.

Birden Ömer'i hayâl etti. Dükkanda işinin başındaydı. Üzerinde tertemiz bir takım elbise vardı. Çırakları etrafında dolanıyor, o da müşterilerle pazarlık ediyordu.

Dilârâ içinden ansızın uyanan bu umudu, benliğine hakim olmadan yok etmeliydi, çok büyük bir umuttu bu, Ömer'in geleceği, erkek kardeşinin istikbâlini kurtarması demekti.

Ömer doyumsuzluk çekmiş, örselenmiş, ruhsal çatışmalarını çözememiş bir çocuktü.

Onu yegâne yönlendirebilen duygu, sevgi idi. Birini severse onunla arkadaşlık eder, severse bir yere gider, bir yemeği severse yer, çorabı dahi rengini severse giyerdi, sevmezse, solmuş çoraplarla dolaşırdı.

İş seçiminde de âileyi hayâl kırıklığına uğratmıştı. Her neredense kafasını ayakkabıcılığa takmıştı. Bu meslekte sâkin ve sabırlı olma zorunluluğu vardı. Ama belki de ruh sağlığının hiçe sayıldığı bir âile ortamından yara almadan çıkamamış olan Ömer'in öfkeli kişiliğini denetlemesini ve herşeyde en öne geçme dürtüsünü yenmesini sağlardı.

Seldâ'nın, onun en samimi arkadaşıyla kaçması Ömer'i daha da perişan etmişti. Evde küçük kız kardeşinin adını andırmıyordu. Kendini ihânete uğramış kabul ediyor, arkadaşlarından utanıyordu. O futbol tutkusu da

gitmişti. Zamanının çoğunu evde geçiriyordu. Eş dost onu aylak gezen erkekler kesiminden sayıyordu. Babası ise serseri grubundan addediyor, her fırsat bulduğunda Ömer'e hakaretleri yağıdırıyordu.

Bânu'nun babası bunları biliyordu, hiç Ömer'e dükkan verir miydi?

Dilârâ henüz altı aylık peşin, en az bir milyon depoziteyi temin edebilecek duruma da gelmemişti. Üstüste dizdiği çamaşırları bohçalarırken Dilârâ:

—Anlayamadım, dedi.

—Elbette anladın. Hatırından geçen şeyin üzerinde durabilirsin, dedemle konuştum. Kiracı bir aya kadar çıkıyor, kendine büyük bir mağaza satın almış, onun bitmesini bekliyor. Dükkanı derhal tahliye edecek. Dedem orayı Ömer'e verecek. Dükkan boşalınca söyleyecektim, üzöldüğünü görünce müjdeyi erken verdim.

Dilârâ sevinçten neredeyse çığlık atacaktı ve gözleri bir daha dolu dolu oldu.

—Her söylediğime ağlayacak olursan neyi doğru, neyi yanlış yaptığımı nasıl anlayabilirim ki Dilârâ?

—Ömer için çok mühim birşey bu Bânu, beni hoşgör. O serbest çalışmak istiyor. Emir altına girmenin düşüncesi bile onu deli ediyor.

Babamla olan dengesiz ilişkileri, okumayı sevmemesi onu bu raddelere getirdi.

Yalnız birşey var. Bânu deden isteyeceği depoziteyi bana takside bağlar mı?

—Dedem sizden depozit almayacak. Kiranız da uygun olacak. Ona bu kararı aldırmam bana çok ucuza iki öpücüğe mal oldu. Başarım nasıl?

—Fevkalâde senden ancak bu beklenirdi. Bu iyiliğini hayatım boyunca unutmayacağım. Allah razı olsun, senden dedenden, annenden. Gerçekten çok çok sevindim Bânu.

—Sevinç gösterme yolun oldukça garip, açıktan açığa ağlıyorsun Dilârâ.

Bânu ona böyle söylerken arkadaşının uçsuz bucaksız duygu zenginliğinin, hiçlik ve ızdırap kökenli olduğunu biliyordu. Gülmekten çok ağlamasını bilen bir ortamın kıydı. Mayası acılarla yoğrulmuştu.

Senelerdir birbirlerinin dertlerini paylaşırlardı. Farklı liselerde okumalarına rağmen dostlukları her geçen gün biraz daha kuvvetlenmişti.

Bânu Dilârâ'ya, onun sadakat ve fedakârlıklarına hayrandı. Arkadaşı o maharetli elleriyle cenaze bile yıkayıp kefenliyordu. Baş sıkışan ona koşuyordu.

Birine doktora gitmek için yanına arkadaş mı gerekiyor, hemen akla Dilârâ gelirdi. Birkaç saatliğine çocuğuna bakacak bir kimseye ihtiyacı olanların imdadına, Dilârâ koşardı. Bir hasta mı beklenilecek Dilârâ'dan rica edilirdi. Acil bir vak'a olunca doğum işine de girişiyordu. Bir ebe hanımdan ilk yardım için gerekli bilgileri öğrenmişti. Dilârâ'yı yürümekte zorlanan bir kadının elinden yükünü almış taşırken görmek en olağan şeylerdendi, iyiliği sokakta ağlayan çocuklara kadar uzanırdı. Onların yanına gider üşenmeden dakikalarca susmaları için uğraşırdı. Yolda bir çivi görse birinin ayağına batabilir diye, eğilir alır, münasip bir yere atardı.

O büyük küçük herkesin Dilârâ ablası idi. Kimseden bir kuruş almıyor, herşeye Allah rızası için koşuyordu, mütemadiyen gül üreten bir bahçeydi sanki, çevresine de-

met demet çiçekler sunuyordu.

O çorak toprakları sulayan yağmur, herşeyi gölgeleyen bir bulut gibiydi.

Yiğit bir kızdı, yürekliydi. Ve yürekliliğinden dolayı da kat'iyyen büyüklenmezdi.

Kendini hiçbir zaman zillete düşürmezdi. Zulme boyun eğmez, tevazûluğu elden bırakmazdı.

Dünyasından asil ve vakur geçiyordu.

Bânu onu nasıl sevmesindi. Dilârâ ona, Allah'ı (c.c.) hatırlatıyor, sözleri ilminin artmasına sebep oluyor, amel-leri ve işleri çok çalışma şevki veriyordu. Örtünmesinde dedesinin yanı sıra Dilârâ'nın tesirinin de büyük payı vardı. İslâmî şartlara tamamen uygun bir yer bulamadıklarından Bânu ve annesi evde çalışıyorlardı. Dilârâ da aynı işe başlayınca samimiyetleri daha da artmıştı.

Dilârâ ne iyi arkadaştı, sabahları beraberce onların evlerinde mahalle halkına Kur'an dersleri veriyorlardı. Gelin, kız, nene, çocuk eline Elif cüzünü alan kapılarına dayamıyordu. Bir telaş, bir sevinç öğlene kadar sürerdi çalışmalarını.

Biri kapıyı tıklatıyordu. Bunu önce Bânu duydu.

Her kimse çekinerek hareket ediyordu.

—Ben açayım Dilârâ, dedi, Bânu. Örtüm üzerimde.

Genç kız maharetini ve canlılığını aksettiren bir hareketle kapıya koştu.

Kapı Dilârâ'nın oturduğu yere uzaktı, yavaş sesle de konuştuklarından aralarında geçen kelime ve cümleleri pek anlayamıyordu.

—Dilârâ bir hanım gelmiş, içeri alayım mı?

Dilârâ ayağa kalktı, üstünü başını düzeltti:

—Bir dakika geliyorum.

Eşikte etrafına parfüm kokuları saçan Tuğçe'yi görünce gözlerine inanamadı.

—Merhaba Dilârâ.

—Tuğçe! Merhaba, Hoşgeldin.

Genç kadın yanağının üstüne düşen saçlarını kulaklarının arkasına atarak:

—Seninle konuşabilir miyim Dilârâ, dedi, sıkıntıyla ve üzgün.

—Tabii, içeri buyur önce.

Çetin'den ayrıldığından bu yana, genç kadını ikinci görüşüydü Dilârâ'nın.

Bir keresinde de Galatasaray'da karşılaşmışlardı. Dilârâ, açık, kumral saçlarını sarıya boyatmış olmasından başka onda bir değişiklik bulamadı.

Tuğçe kocasıyla önceden Avrupa'ya gittiğinden Dilârâ'nın nişanına gelememişti. Sonraları birkaç defa Dilârâ'ların evine geldiyse de Bânu ile hiç karşılaşmamışlardı. Bu yüzden Bânu onu tanımazdı. Fakat ismini duymuşluğu vardı. Kim olduğunu bilirdi.

Bânu'nun beyni bilgisayar gibi işlerdi. Herhangi birşeyi bir kez öğrenmeye görsün, ne kadar zaman geçerse geçsin hemen hatırlayabilirdi. Tuğçe muhakkak ki boşuna gelmemişti.

Bânu, genç kadının özel görüşmek istediği kanısına varmıştı, bir üçüncü şahıs ona, kalabalık gelecekti.

Çabucak:

—Ben müsada isteyeyim, Dilârâ dedi.

—Gitmek zorunda değilsin, buyur otur daha.

Bânu, elâ gözlerinde derin bir mânâyla arkadaşına baktı, bakiştılar.

İkisinin de gözlerinde Tuğçe'nin bu ziyaretinin merakı vardı.

—Akşama, sana yine uğrarım. Ben de gidip işlerimizi toplayayım. Mehmet Bey yarın erkenden uğrayacak. Selâmün aleyküm.

—Ve Aleyküm selâm.

Yalnız kalır kalmaz genç kız Tuğçe'ye doğru yöneldi.

Tuğçe, bahçeye açılan camlı balkon kapısının yanına gitmiş, tül perdenin aralığından bahçeye göz atıyordu. Arkası dönük olmasına rağmen, Dilârâ onun tüm dikkatinin kendi üzerinde olduğunu seziyordu. Bânu'yu uğurlamasını sabırsızlıkla beklemişti. Bu gelişte mühim birşeyler olduğu besbelliydi.

Genç kızın birden yüreği kalktı, düzensiz çarpan kalbinin vuruşlarını göğsünde ve boğazında hissetti.

Tuğçe'nin buraya gelmesinin sebebi o daracık pencereden, nar ağacına ve tavuklara bakmak için olamazdı şüphesiz.

Genç kadının aceleci adımlarla yanına gelip karşısında durmasını gözlerini kırpmadan takip etti.

Onun kısılmış ve üzgün kahverengi gözlerinden aklında yatanı, söylemek istediğini, bulup okumaya çalışmak imkânsızdı. Bu sebepten Dilârâ, sabırla konuşmasını bekliyordu.

—Şey... Dilârâ, mevzuya hemen girmeye mecburum, Çetin ile İrem kaza geçirdiler.

—Geçmiş olsun!

Geçmiş olsundu da Dilârâ'yı bundan haberdar etmeye ne lüzum vardı.

—Kaza iki gün önce oldu. Doktorların İrem için koydukları, teşhis; Servikal Fraktür, Craniumda fissürmüş. Boyun kırığı ve kafatası çatlağı. İki kolu ve bacağı tamamen hareketsiz. 24 saat komada kaldı. Dün akşama doğru kendine gelmiş.

Bu sabah ısrarla evini istedi, erkenden aldık getirdik. Bir kanama olursa tekrar komaya girer ve İrem ölürmüş.

Tuğçe'nin sesi duyduğu acıyla yüklüydü.

O konuştuğça Dilârâ'nın sanki kanı çekiliyordu, çok üzölmüş, yüzü bembeyaz olmuştu, demek ki büyük bir kaza geçirmişlerdi.

—Çetin'in vücudunda pek birşey yok. Yalnız doktorlar gözlerinden korkuyor, cam kırıkları girmiş, o henüz hastahane de.

Genç kadın bir an Dilârâ'nın gözlerine dikkatle baktı. Sonra başını başka tarafa çevirdi ve fısıltıyla:

—İrem seni istiyor, dedi.

—Beni mi?..

Dilârâ kekelemesinden biraz utandı. Sorusu da çok aptalcaydı. Tuğçe'nin söylediklerini gayet açık, kelimesi kelimesine duymuştu. Bunu Tuğçe de anlamış olmalıydı, buna rağmen:

—Evet, seni istiyor, diye üşenmeden tekrarladı genç kadın.

Sonra Dilârâ'yı omuzlarından tuttu, gözlerini onun dehşetten irileşmiş gözlerine dikti:

—Lütfen bana yardım et! Yalnız seni değil, herkesi şaşkına çeviren bir arzu bu. Ama unutma Dilârâ, İrem ölüm döşeğinde. Yaşama şansı milyonda bir. Kabul et de seni götüreyim.

—Götürecek misin?

Genç kız sesinin titremesini engelleyemiyordu.

—Ne zaman?

—Hemen şimdi.

Tuğçe ona, düşünmek için dahi zaman tanımıyordu.

—Vakit yok Dilârâ, her an geç kalma ihtimalimiz var.

Dilârâ verdiği gitme kararına bir türlü akıl erdiremeyecek, dudaklarını büzüp:

—Peki, dedi.

Tuğçe:

—Teşekkürler, dedi onu sempati ile süzerek.

—Tuhaf değil mi? İrem senin onun ricâsını reddetmeyeceğinden, emindi. Belki de bana öyle geldi.

Dilârâ'nın ayakları bedenini zor taşıyordu, terliklerini sürüye sürüye askının yanına gitti, dış örtüsünü aldı, sırtına geçirdi:

—Annem seni çok severdi Tuğçe, izin vereceğinden eminim, ama gene de ona bildirmeliyim. Annem üç ev ötedeki komşumuzda, gidip haber vereyim.

Dilârâ annesiyle görüşüp de arabaya, Tuğçe'nin yanına oturduğunda saat ikiyi geçiyordu. İçinden saat 4-5 arası dönebileceğini hesapladı çabucak. Heyecamını üzerinden atamamıştı daha, hareketlerine ve konuşmalarına bir telaş hâkimdi. Tuğçe'nin arabası, pahalı, gösterişli ve hızlıydı. Ama yolda giderlerken zaman hiç geçmiyor, mesafe

katedemiyorlar gibi geliyordu genç kıza.

Uzaktan bir geminin düdüğü duyuluyor, bir jet gökyüzünde bembeyaz bir iz bırakarak uçuyordu.

Dilârâ boş gözlerle çevresine bakındı, karmakarışık olmuş beynini birazcık dinlerdirecek birşeyler arıyordu.

Fakat öğle güneşinde parıldayan deniz, sabili gölgelendiren ağaçlar, çocuklarını el arabalarına oturtup onları gezdiren anneler, kara kaşlı, kara gözlü helva satıcıları, mayolar, tişörtler, bir sürü pılı pırtı satan işportacılar genç kıza sadece geçmişini canlandırdı. Çetin'le geçirdiği nişanlılık devresini çok yakınına getirdi. Oysa Çetin onun mâzisinde kalmış, silinip atılmış, bir hâtıraydı. Geçmiş bir daha asla yaşanmazdı.

Çetin'den ayrıldığından beri ne kadar zaman geçmişti. Birbuçuk sene mi, belki de iki.. Bazı şeyleri hatırlayabilmesine şaşıyordu. Genç kızın o olayın etkisinden bütünüyle kurtulabilmesi için bu iki sene, yeterli bir zamandı. Ve herşeyi unutmaması için de. Çetin'le ilgili hatıralara gömülme de ne oluyordu?

Günlerden Cumartesiydi. Tatil günü olduğundan yollar araba doluydu. Havayı güzel gören çoğu kimse otobüse binme yerine kendi arabalarını kullanmayı tercih etmişlerdi.

Sarıyer'e doğru büyük bir akım vardı. Trafik sıkışıklığı eve yaklaşırken biraz hafiflemişti. Arabalardan fırsat buldukça genç kadın konuşuyor, kazayı anlatıyordu.

İrem ile Çetin Florya'da bir arkadaşlarına yemeğe gitmiş, oradan dönüyorlarmış. Arabayı İrem kullanıyormuş. Bir arabayı sollarken, karşıdan hızla gelen bir başka arabayla çarpışmışlar.

İrem içkili de değilmış. Çetin Dilârâ'dan ayrıldıktan sonra ağzına bir damla içki koymamışmış. Hiç içmezmiş. Yalnız İrem bir bardak bira almış hepsi de bu kadarmış.

Tuğçe ağlamaklıydı. İrem'in ölme ihtimâli, Çetin'in gözlerinin durumu onu çok etkilemiş ve sarsmıştı.

Az ilerideki kavşaktan kocaman bir kamyonun yola çıktığını gören Dilârâ dehşet içinde.

—Dikkat et! diye bağırdı.

Tuğçe, arabayı, birkaç santim mesafe ile kamyona çarpmaktan kurtarmıştı. Ondan sonra genç kadın bir daha bir-iki kelimeden başka konuşmadı. Direksiyonu tutan elleri hafif titriyordu. Hayli korkmuştu.

Evin önünde durduklarında, genç kız güneşin evin bütün camlarına vurduğunu gördü. Bahçedeki çimlerin üstünde güneş ışınları tembel tembel dolaşıyordu.

Daha önce açık yeşil renkte olan evin dış rengini değiştirmişlerdi. Bu düz beyaz renk çok daha güzel bir görünüm vermişti.

Basamakların başına henüz gelmişlerdi ki kapının önüne cicili bicili giydirilmiş bir kız çocuğu çıktı. Dilârâ onu hatırladı, Melisa idi. Çıkık alını, kıvrık dudakları, ince uzun burnu, annesininkine inanılmaz derecede benziyordu.

Melisa annesinin eteklerine sarılmış ağlıyordu. Hiç fâsılasız ve usanmadan. Çok sinirliydi. Babaannesi onu bahçede topraklarla oynamaktan alıkoymuş ve yıkamıştı.

Genç anne eğildi, Mesila'yı kaldırıp, kucağına aldı.

—Mmm. Mis gibi kokuyorsun, babaannen ne iyi etmişte banyoya koymuş seni... Haydi gel, seni köpeğin külübesine bakan odaya yatırıvereyim, azıcık, minnâcık uyu

orada, ne dersin? diye sordu, Tuğçe umutla:

Melisa gündüzleri alışık olduğu uyku saatini çoktan geçirmiş olmasına karşın bu teklifi kabule yanaşmıyor, en küçük bir uyku belirtisi dahi göstermiyordu. Zırlamalarını kesmiş, cin gibi bakınıyordu. Annesinin kucacı çok rahat gelmişti. Tuğçe söyleniyordu:

—En sıkışık zamanlarımda uyumamaya bayılırsın.

Genç kıza döndü:

—Haydi gel Dilârâ, seni bir an önce İrem'in odasına götüreyim, dedi.

Salondan geçerlerken Dilârâ kalabalığa hayret etti. kimisi oturuyor, bazıları da ayakta duvara dayanmış konuşuyorlardı. Dilârâ çoğunu tanıımıyordu, hiç görmemişti. Tertemiz beyaz önlüğünü giymiş, bir doktor, kapı dibinde bulunan bir koltuğa kendini atmış olan İrem'in annesini teselli ediyordu.

—Ümit kesilmez, hanımefendi, bu durumdan kurtulup, iyileşen çok hastaya rastladık biz, diyordu.

Dilârâ önce ilk karşısına çıkan Oya Hanım'ı, arkasından Fatma Hanım'ı ciddi ve saygılı, selâmladı, ardından:

—Geçmiş olsun efendim, dedi.

Önlerinden geçtikleri herkes onlara yol açıyordu. Bir anda bütün dikkatler Dilârâ'ya yönelmişti. İrem'in isteğinden hepsinin haberi olduğu belliydi. Tuğçe ile Dilârâ'nın geldiğini görünce, hastanın odasını hemen boşaltmışlardı.

—Hastada değişik bir durum görürseniz bize bildirin hanımefendi.

Dilârâ'nın arkasından bir an resmi bir kadın sesi gelmişti. Merakla geriye döndüğünde, uzun boylu, kahveren-

gi saçlı, elâ gözlü bir kadınla karşılaştı, yüzünde ciddi bir ifade vardı. Göz göze geldiler, kadının kaşları hafifçe yukarı kalkmıştı. Hiç göz görmemiş gibi bakıyordu genç kıza. Ama böylesine güzel bir çift göz görmediği muhakkaktı.

—Hemşire hanım, diye Tuğçe onu tanıstırdı.

Dilârâ'nın ağzı kupkuruydu, buna rağmen:

—Peki efendim, demeyi başardı.

Tuğçe, İrem'in yattığı odanın kapısını açtıktan sonra aceleyle odanın içine bir göz attı, genç kızın geçmesi için yol verdi. Dilârâ girdikten sonra usulca kapıyı üzerlerine kapadı.

Başını kaldırınca genç kız durdu. Odadaki eşyalar geçen iki yıldan bu yana aynen bırakılmıştı. Odaya hâkim olan pembe rengi, son derece zarif cilalı mobilyaları, yerleri kaplayan beyaz halıyı Dilârâ derhal tanımıştı.

Annesi halı için beyaz rengi seçtiğini duyduğunda nasıl da sinirlenmişti. Çetin, annesiyle onun zevklerinin ne denli zıt olduğunu anlamış ve gülmüştü.

Yeniden bu evde ve bu odada bulunmak, arabaya oturduğundan beri peşini bırakmayan anıları daha ziyâde çoğaltmıştı.

Birçok şey ayrıntılarına kadar zihnine hücum ediyordu. Zaman geriye doğru akmıştı. Sanki, aradan iki sene, veya 24 ay, ya da 700 gün geçmemişti. Şu dakika, ongün sonra gelin olarak gireceği odaya bakan genç kızdı. Yatak örtüsünü ne renk almalarının münâsip olacağını düşünüyordu.

Ama, hayır, şimdi orada o somyada gencecik bir kadın yatıyordu. Pek zavalh bir görüntüsü vardı.

İrem'in yüzü sapsarı, dudakları renksizdi, sırtına gelişî güzel patiska bir gömlek geçirilmişti. Uzuvarları sargılar içindeydi.

O güzel yüz, kendinden emin asil bakışlar, etrafına te-
bessümler dağıtan dudaklar ne duruma gelmişti. Yazın
son moda bikini mayolarla plajlarda güneşleyen, kış me-
siminde kayak yarışlarına giren, eğlence yerlerinde zarif
dekolte kıyafetleriyle hayran bakışları kendine çeken ka-
dının, şu kadın olduğuna bin şâhit lâzımdı.

İrem, hafifçe başını çevirmiş, yarı kapalı, yorgun göz
kapaklarının ardından onu süzüyordu.

—Geldiğiniz için teşekkür ederim, sizi zahmete sok-
tum.

Genç kadının ağız kaslarında zayıf bir tebessüm zor-
lukla geziniyordu.

—Önemi yok, İrem Hanım!

—Önemi var, bu benim son arzum.

Dilârâ, duvar dibinde duran bir tabureyi çekip oturur-
ken, ona itiraz etti; böylesine ümitsiz olması çok gereksiz-
di, pekâlâ kurtulabilirdi. Cenab-ı Hak herşeye kâdirdir.
Fakat genç kız hastayı teselli etmeye çalışırken neredeyse
görmeyen gözlerle bakıyordu. Kalbi delicesine atıyordu.
Bu eve niçin çağrılmıştı sanki? Örtüsünden bir kısım
avuçlamış parmaklarıyla şuursuzca didikleyip duruyordu.

Odanın her tarafına genç kıza ürpertiler veren
meş'um birşeyler sinmişti, o şey tuzaklarını kurmuş pusu-
da bekliyordu.

İrem, dudaklarını yummuştu.

Şaşkın ve heyecanlı olan Dilârâ'nın aralarındaki ses-
sizlik uzadıkça titremesi artıyordu.

Sözcüklerin anlatamayacağı şeyler söylüyordu bu sükût... Birbirlerine karşı hissettikleri duyguların itiraflarıyla dopdoluydu. İnsanın içinde ağlamak veya kaçmak arzusu uyandırıyor. Dayanılır gibi değildi.

İrem'in şu direncini yitirmiş, güçsüzlüğünü tamamen idrak etmiş, kendini bilinçsizce hayatın sonuna terketmiş yataşı, genç kızın yüreğine bir bıçak gibi saplanıyordu.

Dilârâ aynı zamanda ona sarılmak, genç kadının etrafında manyetik bir alan husule getiren köpürmüş, taşmış garipliğini gidermek isteği duyuyordu. Ama bunu yapamazdı. Ona bu denli yakın, hem de bir o kadar uzaktı.

Hayat çok tuhaftı.

Dilârâ Çetin'in eski nişanlısı olarak, onun karısıyla karşı karşıyaydı. Aralarında aynı insanla ilgili fakat birbirinden farklı anılar vardı.

Daha fazla tahammül edemeyerek, genç kız yüzünü bir an için şifonyere doğru çevirdi. Şifonyerin üstüne büyük bir vazo konmuştu ve içinde taze çiçekler vardı.

—Bir eşim ve çocuklarım olsun, istedim Dilârâ.

Gevşemiş dudaklar kıpırdıyordu. Yanaklarında tutunmak için çırpınan o cılız tebessümü solmuştu.

—Feministler de bir yuva özlemi duyuyor, neylersin, bir doğa kanunu bu. Ve ben mutlu yuvamı terk ediyorum, orada çocuk cıvıltılarını duyamadan... Çetin mükemmel bir baba olurdu. Sevgi dolu, sorumluluk sahibi bir baba. Baharda içi civcivlerle dolu kuş yuvaları gördüğünüz zaman beni hatırlayın Dilârâ!

İrem'in sesine yapışmış hüznün genç kızın kalbini parçalıyordu.

—Her kaza geçiren illâ ölür diye bir kural yok. İki ay

komada kaldıktan sonra sıbhatına kavuşanlar çok işitilmiştir, İrem Hanım!

Fakat İrem, Dilârâ'nın söylediklerini duymamış gibi kendi konuşmasını sürdürdü.

—Kocamın parası ve makamı benim oldu. Fakat kalbi sizi sevdi. Sizin dünyanızı. Sizde olup bende olmayan şeyi Dilârâ.

Ona ulaşmam mümkün değildi, çünkü bana çok yabancı bir âlemde o, ben o âlemi hiç tanımadım.

Bir gün Çetin'in bürosunda bir arkadaşımızın telefon numarasını ararken, kocamın hatıralarını yazdığı bir defteri elime geçti, yırtıp atmaya unutmuştu, belki de saklamıştı. Benim ona tesadüf edeceğimi bilemezdi ki.

Kendimden utanmama rağmen kadınlığıma yenildim ve defterde yazılı olanları okudum. Sonra eve getirip, hırs-la şömineye attım, yaktım. Kıskanmıştım.

Sizden bahsediyordu. Beraber geçirdiğiniz saatleri, en küçük teferruatına kadar yazmıştı. Bir yerinde, "Onun devamlı çok uzaklara, sonsuzluğa bakan yaprak yeşili gözlerini çok beğenmişim, unutamam da. Ancak hakikatte benim asıl sevdiğim o bakışların ulaştığı yerd" diye yazmıştı. Çetin'in kromozomları sizinkinden. Bir erkeği en iyi karısı tanır, Dilârâ. Yalnız onun duyguları çok derinlerde, üstü kapalı, kendi başına onları meydana çıkarmayı beceremiyor. Birinin yardımına ihtiyacı var. Sık sık tasavvufa ait kitaplar okuyordu. O kitapları okurken adeta kendinden geçiyordu.

Kişiliklerimizin farklılığına rağmen, Çetin beni çok mesut etti. Ona bedelini vermek istiyorum, ölürsem, onun elinden tut, onunla evlen Dilârâ!

Neye uğradığını şaşırarak genç kızın kalbi birden delicesine attı. Bu dünyada bu vasiyetin bir benzerini yapabilecek bir kadın daha tasavvur edilemezdi. Hayâl gibi bir şeydi. Korku, hüznün, inanmazlık, bu vasiyetin imkânsızlığı bir yumru gibi oturdu Dilârâ'nın içine.

Hem hastaya bir canlılık gelmiş, basbayağı rahat konuşuyordu, öleceğe hiç benzemiyordu. İnşallah ölmezdi...

—Yoksa beni bencil, şımarık, başkalarının derin ve ince duygularıyla ilgilenemeyecek biri mi sanmıştınız?

—Böyle bir şey demedim.

—Kalbinizden geçirmekle mi iktifa ettiniz? Çok kolay bir yaşamım olduysa da bütün insanların kalplerine saygı duydum daima. İnsancıl yönüm çok gözlemcidir. Meselâ sizin de Çetin'i beğendiğinizi, ama idealiniz uğruna terkettiğinizi sanıyorum. Yanılıyor muyum acaba Dilârâ?

İlk andan beri aralarında gelişmekte olan güçlü çekimi hissettiren samimi bir suâldi bu. Genç kadın Dilârâ'nın hiç dokunulmamış bir yerine parmak basıyordu. Genç kız bunu reddedemezdi, kabul de etmek istemiyordu, öyle durdu. Hiçbir hareket yapmadan, tek bir söz söylemeden.

—İkinizi de mutlu etmeyi amaçlıyorum. Bilmem beni anlayabiliyor musunuz?

—Pek sayılmaz.

Dilârâ bu sâkin, mantıklı sesini başkası konuşuyor gibi duyuyordu.

—Hande Nâzân, hakiki müslümanlar için, "Sanki onlar kendilerine biraz meleklik karışmış başka bir insan türü, öyle temiz ve nezih bir halleri var ki, milyonlarca insanın içinden bir bir ayrılabilirler" der. Siz onlardan biri-

siniz, dokunsam kaybolacak gibisiniz. Size parmağımı sürsem uçar gider misiniz göklere Dilârâ.

İrem'in son kelimeleri duyulur duyulmaz çıkmıştı. Bütün enerjisini vererek yaptığı konuşması onu yormuştu.

Dilârâ gözlerini kaldırıp, hastanın cılız ışıklı gözlerine bakması gerektiğini biliyordu.

Başını ağır ağır kaldırdı ama içinden kafasını arkaya çevirmek geliyordu, buradan çıkıp gitmek veya.

Genç kadının gözlerindeki zayıf ışıltılar da kaybolmuştu.

Gene bir süre sessizlik kapladı ortalığı...

Genç kız nasıl davranacağını, ne söyleyeceğini bilemiyordu. Saniyeler asırlar kadar yavaş geçiyordu.

Konuşmuyorlar, birbirlerine bakmıyorlardı şimdi.

Dilârâ neden kalkmadığına şaşıyordu. Bütün vücudu uyuşmuştu; artık bitmişti, sessizliği bölecek bir tek söz dahi yoktu aklında, sanki dili tutulmuştu.

Bir evine gitse, odasına kapansa, kafasını belki toplardı. Fakat İrem'den bir metre uzak olmakla 10 km uzak olmanın kendisi için hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini de daha şimdiden anlıyordu. Onun şu perişanlığı gözlerini açsa da kapasa da genç kızın peşini bırakmayacaktı.

İrem'in kendi gözlerine dikilen birşeyler söylemesini bekleyen bakışlarını hissedince içindeki paniği bastırabilmek ümidiyle parmaklarını birbirine kenetledi.

—Söz veriyorum, imkânım dahilinde ona uzaktan uzağa iyi bir dost olacağım İrem Hanım.

—Karınsı olsanız daha iyi.

Dilârâ'nın boğazı acıyla yandı.

Bu teklifi kabul etmenin, imkânsızlığını ve acâipliğini genç kadına gösterebilmesi için bir çare yok muydu?

İrem ile bakışları birbirine takılınca sırtında ürperti-ler hissetti. Her yanını buz kesti. Hastanın gözleri sessiz-ce yalvanyordu.

Onun söylediğini yerine getirebilmesi imkânsızdı. Kesinlikle olamazdı bu. İrem ölürse, Çetin'e gidip "Ben seninle evleneceğim, karın istedi" mi diyecekti.

Bunları düşünürken genç kız, için için kararının kalbinde kesinleşmesini bekledi, ancak tam tersi olmaya başlamıştı. Gittikçe gevşiyordu.

İrem gözlerini sımsıkı kapatmıştı.

Odanın dört bir köşesinde ölüm havası esiyordu. Vazodaki kırmızı güllerin kokusuna ölümün soğukluğu karışmış, insanı titretiyordu. Dilârâ'nın vücudu kasıldı. Ölüm, İrem'in nefeslerinin sayısının bitmesini gözetliyordu.

Etrafına bakındı, yüreği eridi. İçinden birşeylerin koptuğunu hissetti. Ona hemen şimdi söylemezse yarın çok geç olabilirdi. Şaşkınlıkla ve şefkatle elini İrem'in alına koydu. Hasta gözlerini açtı. Anlamıştı.

—Sağol Dilârâ, dedi.

Kararını içgüdüsel ve mantıksız da vermiş olsa, doğru yaptığına inanıyordu. Dilârâ, rahat bir nefes aldı.

İrem'in yanaklarında, alnında ter belirmişti. Şiddetle soluyor, dili ağzından dışarı çıkıyordu.

Dilârâ'nın hiçbir şüphesi kalmamıştı, genç kadın, yavaş yavaş ölüme yaklaşıyordu. Çocukluğu müddetince sıcak ve parlak insanî şefkatler teneffüs etmiş, çukulatalarla büyümüş, dadılarla yetişmiş, çiçekler, danteller, romantik filmlerle dolu bir hayat sona eriyordu.

Genç kız telâşlanarak ayağa fırladı.

Hastanın eli yataktan aşağı sarkmıştı. Dilârâ irkildi, tüyleri diken diken oldu. İnsanı canlı mı cansız mı olduğuna tereddüte düşüren parmaklar sedef bir oje ile pırl pırl parlıyorlardı.

Genç kız, hızla kapıya asıldı. Oya Hanım İrem'in anesi, hemşire, doktor ve diğerleri hastanın yanına koşarken, Tuğçe'nin önünü kesti:

—Asiton getir Tuğçe çabuk, ojelerini silelim. Bana da bir Kur'an-ı Kerim verin.

—İrem'in asitonu nerede acaba? Morali yerine gelsin diye onları ben sürmüştüm.

Tuğçe tuvalet masasının üstünde dizili bir sürü şişeyi, kutaları karıştırıyor, telaştan bazılarını deviriyor, fakat asiton şişesini bulamıyordu.

—Allah kahretsin yok. Nereye gider bu asiton?

İrem'in hizmetini gören kadın da çekmeceleri açıp kapıyor, şişeyi arıyordu.

—Ben Melisa'nın elinde bir ara bir şişe gördüm, o olmasın.

—Ah yumurcak ah! Odur. Bakalım nereye koydu, belki de atmıştır.

Tuğçe, babaannesinin dizleri arasına sokulmuş, Melisa'ya dişlerinin arasından çıkan yumuşak bir sesle sordu.

—Melisa'cığım nerede o şişe?

Dilârâ'nın kafası ise İrem'in abdestli olup olmadığına takılmıştı. İrem, gusül abdesti alıyor muydu acaba?.. Böyle ojeli tırnaklarla alıyor olsa dahi, ojelerin altında kalan kısımlar su ile temas etmediğinden abdestsiz sayılırdı di-

nen.

Birdenbire şiddetle fren yapan bir arabaya sesiyle beraber, kahkahalar işitildi ve bir teypten neş'eli bir müziğe uyup, şarkı söyleyen kalın bir erkek sesi yükseldi.

—İyi ki doğdun İrem.

Oya Hanım yaşından umulmayan bir çeviklikle pence-reye atıldı.

İrem'in halasının iki üniversite talebesi kızı ve İrem ile aynı yaştaki oğlu, aşağıda arabalarının önüne çıkmış, başlarını yukarıya kaldırmış, kahkahalar atarak, Çetin veya İrem'in görünmesini bekliyorlardı.

—İyi ki doğdun İrem.

Her taraf müzik sesi ile inliyordu.

Tâ Antalya'dan, arabalarıyla, İrem'in yarın akşamki yaş gününü kutlamaya gelmişlerdi. Kaza onlar yola çıktıktan sonra olduğundan henüz bir şeyden haberleri yoktu.

Oya Hanım şehâdet parmağını dudaklarına götürerek "susun" derken diğer eliyle de içeri gelmelerini işaret etti.

Ancak çocuklar Oya Hanım'ın gülmeyen yüzüne aptal aptal bakıyor, onun şaka yapıp yapmadığını anlamaya çalışıyorlardı. Daha üç gün önce onunla telefonda neş'yle konuşmuşlar, geleceklerini bildirmişlerdi.

Oya Hanım şimdi bu ciddi bakışlarını değiştirecek, gülererek onlara:

—Hoş geldiniz, diyecekti.

İrem sesleri duymuş, rüyadan uyanır gibi gözlerini açmıştı.

Beynini saran sisler zaman zaman yoğunlaşıyor, şekil-

ler kayboluyor, sonra tekrar belirginleşiyordu.

Öyle takatsiz, o kadar yorgundu ki... Gene de dalmak istemiyor, direniyordu. Hafızasını zorladı, hatırlamaya çalıştı.

O bugün saçlarını boyatmaya gidecekti. Alınacak elbisesi terzide kalmıştı. Yarın akşam için "Kulüp 88"e telefon edip bir masa ayırtacaktı. Evet, yarın onun doğum günüydü, akrabaları ve yakın arkadaşlarıyla beraber doğum gününü kutlayacaklardı.

—Mutlu yıllar sana.

İrem başını korkunç bir gayretle yastığında bir sağa bir sola döndürdü. İtiraz ediyor, müziğin susturulmasını istiyordu.

Şu acizliğinde, şu zayıflığında onu yaşamın, belki bir daha asla tadamayacağı, ebediyyen terketmek üzere bulunduğu en mutlu saatlarına çağırın bu sestem, rahatsız olmuş, sıkılmıştı.

Gün olmuş kahkahalarla gülmüş, gün olmuş alkışlanmış, gün olmuş kaygısız, gamsız, tasasız gezinmenin zevkini çıkarmıştı. Şimdi herşey bitiyordu... Aklını ve iradesini kullanma melekelerini an be an yitiriyordu.

Çenesini tutamıyor, göğsüne düşüyordu. Hırıltıları da gitgide artıyordu.

Ölüm, bütün hücrelerini dolanıyor, hayat, gövdesinden, her yanından uçmaya hazırlanıyordu. Ruhu bedenini terkedecekti.

Bütün ailesi, öleceği için mi böyle başına toplaşmışlardı?

Genç kadın göz kapaklarını yırtarcasına açmaya çalıştı. Birbirine karışmış kirpiklerinin arasından görünen do-

nuk ve sabit göz bebekleri dehşet içindeydi.

Ölümün korkunçluğunu yeni anlıyor gibiydi. Ölüm ötesi şeyler, kabrin müthiş yalnızlığı, garipliği, o feci karanlığı, iskeletler arasında yatmak, bir beyaz patiska kefene sarılmak, arka arkaya İrem'in gözlerinin önüne, sıralanıyordu. Bakışları deli gibi oldu, bizzat karşısına dikilen ölümden nefret ediyordu. Ölümü tasavvur etmekten, onun hakikatine geçmek gerçeği genç kadını çılgına döndürmüştü. Kurtulmak, ölümden kaçmak için gayret harcıyordu şimdi.

Ölmek istemiyordu. Hayır, hayır ölmek istemiyordu! Asla ölüme karşı çıkıyordu. Ölüm onu sevdiği herşeyden koparıp ayıracak, alıp götürecekti insafsızcasına, geri getirmemek üzere...

Az sonra bir daha açılması imkânsızlaşacak ağzını araladı, ümitsiz ve yırtıcı bir sesle dili peltekleşerek:

—Bilmiyorlar, tabiat onları öldürecek, dedi.

İrem, son nefeslerinde Sokrates'in saçma sapan felsefeleriyle haşır neşir oluyordu.

Dilârâ adeta yatağın çevresini sarmış kalabalığı tartaklayarak kendisine yol açtı, İrem'in yanına karyolanın önüne diz çöktü.

İrem'in mermer soğukluğundaki parmaklarını tuttu, kulağına eğildi:

—Lâ ilâhe illallah, dedi, çabuk çabuk ve sesini alçaltarak.

Doktor ve Antalya'dan gelen hala oğlu yan odaya geçmiş acil servise ve hastahaneye telefon etmekle meşguldüler.

İrem'in annesinin ve Oya Hanım'ın boğuk hıçkırıkları-

nın arasında Dilârâ'nın telkinleri eriyip gidiyordu.

—Hav hav... hav, hav...

İrem'in fifisi tüm kapılar açık bırakıldığından içeri girebilmiş, yatağın yanında hoplayıp zıplıyordu. Tüylü bir yastığa benzeyen yüzünün ortasından pembe dili dışarıya sarkmıştı.

Sahibinin kokusunu almış, yatağa çıkmaya çalışıyordu. Beceremeyince Oya Hanım'ın ayaklarını yalamaya başladı.

Köpek olanları anlıyormuş gibi, bâzan da ayaklarının üstüne dikiliyor, dikkatle onlara bakıyordu. Yüzünde mahzun bir ifâde vardı.

Sonra tekrar ayak yalamaya dönüyordu.

Oya Hanım, köpektен kurtulmak için ayaklarını kıpırdatıyordu, hayvanın ısrarından sıkılmıştı. Köpek bir yolunu bularak somyanın ayak ucunda oturan Oya Hanım'ın kucığına sıçrayıp da sahibi olup olmadığını anlamak için onun yüzünü gözünü koklayınca kadıncağız:

—Of! diye bağırды, patlattın beni, in aşağı. Ay öf, Allahışkına def edin şunu dışarı. Köpeğı elbisesinden yakalamış salıyordu. Yardımcı kadın onun sıkılmasını gidermek için:

—Köpek sizden hoşlandı, dedi.

Oya Hanım kıpkırmızı kesildi:

—Yere batsın hoşlanması.

Fatma Hanım da başka telaştaydı, arkasına dönmüş fisıldıyordu:

—Zemzem yok mu? Biri gitsin karşıdan istesin, hacıdırlar, onlarda vardır. Zemzem damlatahım dudaklarına!

Dilârâ gözünün ucuyla yeşil elbiseli birinin eteklerini savurarak odadan çıktığını gördü...

Hastanın göz pınarlarında iki iri damla yaş peydahlanmıştı.

—Meğerse hayat hiçmiş... Bunu ölürken Balzac mı demişti?

İrem sayıkhıyordu. Solunumu azalıyor, duyulmaz hale geliyordu.

Bir Fransız yazarının son nefesini verirken söylediği sözlerdi bunlar. Dilârâ bu hengâmede nerden hatırlayacaktı, Balzac mı dedi, başkası mı dedi?

Genç kızın başı dönüyor, kulakları uğulduyordu... Derin bir nefes alarak kendine gelmeye çalıştı.

—Şu mavi gözler bir daha görmeyecek, pırlanta küpeli kulaklar işitmeyecek, pedikürlü ayaklar yürümeyecek, manikürlü eller tutmayacak, rujun her rengi sürülmüş dudaklar, kıpırdamayacaktı.

"Yaşadıkları gibi öldüler, öldükleri gibi de dirilecekler" hadis-i şerifini hatırladı Dilârâ.

Allah'ım, mabudum, hakikatı, doğruyu ancak sen bilebilirsin, fakat imansız mı gidecekti, bu genç kadın yoksa?

Yaşadığı saygın hayatı, ince güzelliği, fevkalâde kültürü hiçliğe karışıyordu.

Sadece iman ve salih amelin fayda verebileceği ahirete yönelmişti.. O iman ve salih ameller de varsa...

Açık pencereden içeriye bol bol, neş'eyle güneş ışınları giriyordu.

Hasta bakışlarını bir noktaya dikmiş, gözlerini oradan ayırmıyordu.

Dilârâ son bir ümitle eğildi, yine yavaş bir sesle, heyecanla:

—Lâ ilâhe illallah, dedi.

Ancak İrem bambaşka, onu duyamayacağı bir alemdeydi.

Hayretle, korkuyla, dehteşle başını dikleştirmeye çalışıyordu. Öyle, o vaziyette birkaç saniye can havliyle cırpındı, göğsü gitgide daha çok, gitgide daha çabuk kalkıp sonra birden sür'atle başı yana düştü ve bir daha kıpırdamadı.

Doktor, hemşire, herkes iyice yaklaştı...

Anladılar ki, İrem ruhunu teslim etmişti, yaşamıyordu.

Genç kadının dünya hayatı bitmişti.

İrem'in annesi, sapsarı benziyle, iki büküm vücuduyla, hızlı hızlı soluk alıp veriyor, gözlerini kızının cesedi üzerine dikmiş, en tiz sesiyle bağıırıyordu:

—Henüz yermiyedi yaşında, daha! Nasıl olur, nasıl?

Dilârâ ellerini yüzüne kapadı.

Bu neyi değiştirirdi ki, bir başka yerde de belki bir yaşında çocuk ölüyordu şu an...

Ölüm! Özgür ölüm...

Hiçbir engel tanımayan ölüm!

Yaşamın içindeyken daha, hiç durmaksızın ölüme sürüklenmiyor muydu insanoğlu?

Ölüm her canlıya damgasını vurmuş...

Fâni olmak için doğur denmiş...

O bir durumda gelip de başka bir durumda gelemez

değildi.

O kış mevsiminde gelip baharda gelmez, bahar mevsiminde gelip kışın gelmez, gündüz gelip gece gelmez, gece gelip gündüz gelmez değildi. O, çocukluk çağında gelmez de, yaşlılıkta gelir, yaşlılıkta gelmez de çocukluk zamanında gelir değildi.

Sağlıklı bulunmayı, zamansız ve yersiz olmayı tanımlıyordu.

Anayı, yavrusundan, çocuğunun yüzünü görmeden ayırıyor, babayı gurbette ki oğlunun yolunu gözler bırakıyordu.

Nice yapılara sahipleri giremiyor, hiçbir yerde ebedî kalınamıyordu.

Dünya bir kervansaray, böyle gelmiş öyle gidiyor...

Mallar ve mülkler zamanın geçmesi, insanların değişmesi ile elden ele geçerek birinden diğerine kalarak, bizden öncekilere ve ondan da bize gelmedi mi?

Asırlar, kâinata sessizce devamlı bunun ağıtını yakmıyor muydu?

Süleymanın mülkü, Süleymana erişti,

O mülk bu fâni ve yalancı dünyadır.

Mülk bu mülktür, hâlen buradadır.

Fakat hani, mülkün sahibi Süleyman nerede?

Hakkın kazası, ölüm hükmü insana ulaştığı zaman, kendileri ile servetleri makam ve debdebeleri arasını kesip koparıyor, herşeyi târumar ediyor, toplantılarını dağıtıp, sevenlerini perişan bırakıyordu.

İnsanı kuştüyü yatağından indiriyor, rahat koltuğundan kaldırıyor, köşkünden çıkarıyordu.

Ölüm ebedî saadetin kılındığı insanları gözünün yaşına bakmadan, direnişlerine hiç aldırmadan topluyordu.

İnsan nasıl olur da sorumsuz yaşayabilirdi?

Arkasında ölüm, onu bekleyen kabir, va'd olunduğu, yer kıyamet, cehennem üzerinde yolu vardı.

Rabbimizin huzurunda durdurulacak...

İnceden inceye hesaba çekilecek. Niçin söyledin? Neden gittin? Hangi sebepten yaptın, denecek.

Dilârâ son derece müteessir, ölünün yanından geri çekildi.

Deminki yeşil elbiseli genç kadın gelmiş, elinde su dolu bir fincan tutuyordu.

—Zemzemi getirdim, nereye koyayım?

Fatma Hanım:

—Sen onu bana ver şekerim, İrem'in dudaklarının üzerine sürelim. Günahları varsa, temizlenir. Gerçi ne günâhı olacak ama? Yavrum uyuyor gibi, ne temiz öldü.

—Hav, hav, hav...

Fifi, o köpeklere mahsus iç güdüsü ile sahibinin başına bir felaket geldiğini hissetmiş, atıldığı bahçeden geri dönmüştü.

İrem'in annesi, eğilip fifiyi kucağına aldı.

—Ah fifi ah!.. İrem gitti.

Antalya'dan gelen kızlardan birisi Dilârâ'nın önüne geldi.

Doğum gününde derken, ölüm gününde bulunmak onu çok sarsmıştı. Gözleri ağlamaktan kıpkırmızıydı. Göz yaşları boyalarını bozmuştu. Rimelleri göz kapaklarına yayılmış, dudak boyası çenesine doğru akmıştı.

—Siz affedersiniz, hoca imişsiniz?

—Hayır, dedi Dilârâ sadece bir müslümanım.

—Şey bu durumda başımızı örtmemiz gerekli mi?

Oya Hanım bu sözleri duymuştu, Dilârâ'nın cevap vermesini beklemeden hıçkırıklarının arasından:

—Sorulur mu hayatım? dedi. Odadan melekler kaçır, tabîî örteceksin.

İki kişi yaşlı bir adamın, iki tarafından kollarına girmiş, onu odaya sokuyorlardı. İrem'in üstüne kapanıp:

—Yavrum benim, biricik evladım, sen gidecek yaştamıydın, senin yerine ben ölmeliydim! Sıra benimdi kızım! deyince Dilârâ bu ufak tefek, zayıf adamın İrem'in babası olduğunu anladı.

Komşular ve bütün akrabalar eve dolmuştu. İrem'i hastahanede bulamayan arkadaşları da eve koşmuş, gelmişlerdi. Odalara girip çıkanların ayakkabı sesleri, bazılarının fısıldaşmaları, telefon konuşmaları, teselli edici sözler, ölüye dualar, ağlamalar, bağırışmalar, herşey birbirine karışmıştı. Bu feryatlar ve uğultu yıllarca sürecekmış gibiydi.

Dilârâ dikkati çekmemeye çalışarak yerinden kalktı, eline verilmiş, bir âyetini dahi okumaya fırsat bulamadığı Kur'an-ı Kerim'i, salonda gördüğü yüksek bir sehpanın üstüne bıraktı. Çocuklardan biriyle, Tuğçe'ye haber saldı.

Bu evde bir dakika daha kalamazdı. Erkekler kadınların yanında gelip oturmuşlar ve ev iğne atılsa yere düşmeyecek kadar kalabalıklaşmıştı.

İrem'in ertesi günü yapılan cenaze merasiminde ise ondan çok daha fazla kalabalık hazır bulunacaktı.

Gazetelere "Büyük kaybımız", "Çok acı kaybımız", "Ve-

fat" adı altında akrabaları ve dostları tarafından pek çok ilan verilmiş, feminist arkadaşlarının yaptırdığı kocaman bir çelengi herkes çok beğenmişti.

Hususi arabalardan oluşan bir konvoy mezarlığa kadar cenazeyi takip etmişti.

Kulüp mensuplarından bir grup dayanamamış mezarlığın içine girip uzaktan uzağa İrem'in toprağa verilmesini üzgün gözlerle izlemişti. Tuğçe de onların arasındaydı.

Tuğçe bunları Dilârâ ve annesine, beraberce İrem'lerin Aile Kabristanlarının bulunduğu Kozlu mezarlığına doğru giderlerken anlatıyordu. Arabadan inmiş, ağır ağır yürüyorlardı.

İrem'in ölümünün üstünden birbuçuk ay geçmişti. Tuğçe, Dilârâ'nın İrem'in mezarını ziyaret etme arzusunu, ancak şimdi yerine getirebilmişti.

—Cenaze günü hava hiç, öyle kapanık, bulutlu, hafiften, yağmur çiseliyor, edebiyatçılara hüzünlü romanlar yazdıracak, şairlere garip şiirler ilham edecek, ölüyü götürenlerin kalbine yas getirecek cinsten değildi.

Gökyüzü masmâviydi, güneş inadına neş'eli, çiçekler kokuluydu.

Selvi ağaçlarının tepeleri hafif hafif sallanıyordu. İrem'in gömüldüğü gün ne güzel bir gündü, diyordu Tuğçe.

Mezarlığa girince ne tarafa baksalar, bir karış arahlarla uzayıp giden toprak yığınları gördüler.

Bu tümseklerin altında bebekler, genç kızlar, delikanlılar, gencecik kadınlar, dedeler, neneler yatıyordu.

Toprak, bir toplanma yeri... Üstü canlılar, altı ölüler için. Toprağın altında komşuluk, akrabalık, yok, arka-

daşlar birbirini ziyaret etmez.

Baba ile oğul bitişik iki mezarda, ana ile kız üstüste konmuş olsalar bile.

Hayâtтан sonra ölü kesilmişlerdir. İrili ufaklı taşların arasına sıkışmışlar.

Kıvırcık kirpikler dökülmüş, pembe dudaklar çürümüş, yanakları karıncalar yemiş bitirmiştir. Kemikler kupkurudur. Gözlerin yerinde iki karanlık yuvarlak çukur kalmıştır.

O mezarın içinde ne bir damar, ne de bir sinir parçası, ne de tek bir hücre yoktur...

Gün olur topraktan, gelen insan tamamen toprağa karışır gider böylece.

Dilârâ mezarlara bakarak selâmını veriyor:

—Esselâmü aleyküm yâ ehlel-kubur!

Hemen ardından:

—Aleykümüsselâm, yâ ehli dünyâ, diyor.

Sabah parçalı bulutlu olan hava, öğleden sonra değişmişti. Onlar arabada gelirken biraraya yığılan bulutlar, gökyüzünü tamamen kaplamıştı. Yağmura yakalanmadan dönebilecekleri çok şüpheliydi.

Dilârâ telaşla, adımlarını sık sık atarak yürüyordu. Böyle havalarda annesinin siyatiği tutar, günlerce devam ederdi. Onun koluna girip, hiç sesini çıkarmadan yürümesine aldanmamalıydı.

—İrem'in öldüğü gün çok güzeldi Dilârâ biliyorsun, dedi Tuğçe. Demek iyi insanmış.

—Bir de bir bahar sabahı doğmuşsa, diye cevapladı onu Dilârâ, Tuğçe'ye şöyle yandan bakarak:

—Dilârâ lütfen benimle dalga geçme.

—Neden benim dediğim, dalga geçmek oluyormuş?

Tuğçe yürürken dizlerinin üstüne çıkmaya çalışan eteğini aşağı doğru çekiyordu. Önce sesini çıkartmadı, işini bitirince:

—Çok zırvaladım galiba, dedi. Aptalca şeyler söylüyorum. Bir insanın mânevî durumunun hava ile ne alâkâsı olabilir. Bunlar halkın tipik kıyaslamaları. Etkileniyoruz, şuursuzca biz de aynı şeyleri söylüyoruz.

—İnsanlar dinlerini bilmedikçe de bu durum devam edecektir Tuğçe.

Önlerine geçmiş olan Tuğçe, bir müddet sonra:

—İşte İrem'in yeri, diye onlara döndü.

İki ağaç arasına yapılmış, etrafı parmaklıklarla çevrili, mermer bir mezarın yanında durmuştu.

—İrem tanımadığımız bir diyarın ahâlisine katılmış durumda, yalnız kendi dertleri ile meşgul kimselerin memleketinde. Üç büyük korkuyu geçirdi; Azrail (a.s.)'ı görme, cennetlik mi, cehennemlik mi, öğrenme ve sekeratı (ruhun bedenden çıkma halleri). Sıra bizde Tuğçe.

—Dilârâ benim zaten ödüm patlıyor, ölümden, daha fazlası inan sinir zımpırtılarımı mahveder. Duânı yaptık buradan. .

Genç kız annesinin kolunu yavaşça bıraktı, kabrin ayak ucunda durdu.

Huşu ile Kur'an okumaya başladı.

Kalbine sık sık İrem'in imansız gitmiş olabileceği geliyordu. Bu düşünce, genç kızı derin bir ızdıraba gark ediyordu. O taktirde şu mezar cehennem çukurlarından bir

çukurdu.

Genç kızın gözleri kelimelerle ifade edilemeyen duygulardan fışkıran gözyaşlarıyla doluyordu.

Bir müslüman için ölümü göz önünden ayırmamak, güzel bir sona gereken önemi vermek, ahiretini kurtarmak, ne kadar mühimdi.

Bu ümmetin bütün evliyalrı, ârifleri iman ile ölmeye, yani güzel sona had safhada değer vermişlerdi. Yaşamlarının tek sebebi Allah'ın rızasını kazanmak olmuştu. Öyle ki, onlar bunun için dünyanın fâni olduğunu hiç unutmamışlardı.

Gözlerini ebedî âleme dikmişler, âhiretlerini tâmir etmişler, dünyânın harabiyetine sırt çevirmişlerdi.

Bedenleri bu dünyada iken ruhları göklerde gezinmişti.

Uzun, soğuk kış gecelerinde ibadetin, sıcak günlerde oruç tutmanın zevkine varmışlardı.

Zillet, korku, huşu ve kalplerinde biten takva, cesetlerinde beliren vera ile süslenmişlerdi.

Dünyada zühd üzere yaşamışlardı...

Açlığı gidereceğın en azını yemişler, fazlasını âhiret için takdim etmişlerdi.

Allah'ın (c.c.) kendileri için sevdiğini sevmişler, kerih gördüğünü kınamışlardı.

Nefesleri tesbih olmuştu.

Nabızları Allah, Allah, diye atmıştı.

Tevhid denizine dalmışlardı.

Gönüllerini İslâm bahçesi yapmışlardı.

Ölmeden ölmüşlerdi.

Herşeyin Mevlâ'nın yardımıyla olduğunu da unutmamışlardı.

Ve bütün yaptıklarına da değmişti...

Neticede onlar, ni'metlere kavuşuyorlar, örtülere bürünüyorlar, Allah'ın (c.c.) hâlis kulları adını alıyorlardı.

Cennet bahçelerinden bir bahçe olan kabirlerinde ebedî şan ve şerefleriyle yatıyorlardı.

Korku ve şiddet şerrinden emin, kıyâmette zorlu hesap ve dehşetten uzaklar.

Önlerinde neş'e, sevinç ve sürûrun sonsuz olduğu cennet yolları Allah'ın (c.c.) rahmetiyle apaçık...

Gözyaşları yanaklarından aşağı yuvarlanırken Dilârâ, "Rabbim bizlere de onların izinde yürümeyi nasib buyur" dedi yavaşça. İrem kulunu da bağışla!..

Tuğçe uzun bir dal parçasını yerden almış, onunla İrem'in mezarında bulunan geniş yuvarlak bir deliği göstererek soruyordu:

—Bu ne, teyze?

Nesrin Hanım da ona bakıyordu ve düşünüyordu; o neydi öyle?

Delik içerilere doğru düzgün bir kalınlıkla gidiyordu. Tüyleri ürperdi. İrem duyacak ve incinecek hissine kapıldığından, biraz mezardan uzaklaşmalarını bekledi.

—Bir yılan deliğine benziyordu, dedi sonra.

—Altımızdan taşlar batacak, üstümüzde otlar bitecek, yılan, çıyan mekân tutacak, derler ya. Üç günlük ölüyü görsek korkarmışız. Ağız ve avret mahalli civarında kurtlanmalar başlarmış, kokarmış.

Kadının biri ölen oğlunun arkasından:

"Seni sağ tarafına yatırdılar biliyorum yavrum. Ve böcekler öpmeye kıyamadığım yanaklarından yemeğe başladılar" demiş.

—Aman teyze, sende, ölünce herşey bitiyor, nasıl olsa.

—Tuğçe kızım, insan iki kısımdan yaratılmıştır. Ruh ve beden. Beden çürür, ruh çürümez.

Hocalar, ölümlere telkin verir:

—Meselâ; "Ey Abdullah, ey Zeyneb oğlu! Hayâtında devam edici ve tasdik edici olduğun gibi, Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden resulullah" kelime-î şahadetini zikret, şüphesiz cennet haktır, kıyamet haktır, bunda şüphe yoktur. Allah Teâlâ, kabirlerde bulunanları, muhakkak diriltilip mahşer yerine toplayacaktır. Ve sen -yâd et ki Allah Teâlâ'nın rububiyetine İslâm'ın din oluşuna, Muhammed aleyhisselâtu vesselâmin nübüvvetine Kur'an'ın îmam, Kâbe'nin kible ve mü'minlerin kardeşler oluşuna râzı bulunmuş idin..." diye, bunlar boşuna mı söylenir?

—Arkadaşlar ölüye azab yapılsaydı, canı yansaydı, dirilerde olduğu gibi çırpınır, hareket ederdi, diyorlar, teyze.

—Kabir hayâtı, denilen, ölümlerin hâli, dünyadaki dirilerin hayatı gibi değildir, Tuğçe kızım.

Dünyânın nizâmı, düzeni için, buradaki hayât da, hem his, yani duygu hem de irade ile hareket vardır. Berzah hayatında ise hareket etmek lâzım değildir diyen İmam-ı Rabbâni mi idi Dilârâ?

Dilârâ sevgiyle kolunu annesinin arkasından, onun beline doladı. Annesinin bunları söyleyecek kadar değişmesi olağanüstü birşeydi. Yüzünün önceki huysuz çizgileri de kaybolmuştu. Ne büyük tecelliler oluyordu. Bu yüz-

den Allah'a gece gündüz şükretmeliydi. Ne kadar şükretse Allah'ın lütfettiği bu nimetinin yanında teşekkürü hiç ka-
hrdı.

Seldâ'nın üzüntüsü onları birbirlerine destek olma zarûretinde bırakmış, anne kızıdan öte iki sırdaş, iki dost, durumuna gelmişlerdi. Annesi dini toplantılara onunla beraber geliyor, İslâmî bilgilerini arttırmak için çeşit çeşit kitaplar okuyordu, öğrendiklerini unutmuyor, yeri gelince inci taneleri gibi sıralıyordu.

—Evet anneciğim, dedi, İmam-ı Rabbani (K.S idi). Hatta "Berzah âleminde hareket olmaması lâzımdı. O hayatta bulunanların elem azabı duymaları için yalnız his etmeleri yetiştir. Berzah hayatı, yani kabir hayatı, dünya hayatının yarısı gibidir. Kabirde, ruhun bedene bağlanması, diri iken olan bağlanmasının yarısı kadardır" der.

Tuğçe elinde dolandırıp durduğu sopayı fırlatıp atmış, ilgi ile dinliyordu.

—Anlattıklarınız müthiş. Ruhun, ölüm sonrasında cesedine taalluku dehşet verici birşey. Biz bunları hiç bilmiyoruz.

Kabir azâbı denilen şey, korkulu bir rüyâ görmeye benziyor belki de.

Dilârâ örtüsüne yapışmış bir ısırgan otu parçasını çekti, aldı, attı.

—Tuğçe, o büyük İslâm âlimi, "Kabir azabını rüyada görülen azab gibi sanmak, kabir azabını bilmemekten, anlamamış olmaktan ileri gelmektedir. Kabir azabı ahiret azablarındandır. Dünya azabları, ahiret azabları yanında hiç kahr" buyuruyor.

Mezarlara haşyetli bir hava veren uzun boylu selvi

ağaçlarının hüzünlü hışırtısı giderek artıyor, incecik dallar, rüzgârla birbirine giriyor, aşağı-yukarı sallanıyorlardı.

Çok hafif belli belirsiz yağmur çiselemeye başlamıştı.

—İskeletler, ağlayan bir gökyüzü ve ölüm konuşmaları, dedi Tuğçe. Bu gece uyuyabilirsem, âferin bana. Zaten İrem'in hayâli bir türlü gitmiyor gözlerimin önünden.

Abartmış mıydı? Abartmak kocasının dediğine bakılırsa onun marifetlerinden biriydi. Ama bu defa, sözleri tam bir gerçeği yansıtıyordu.

Nesrin Hanım adımlarını sıklaştırmıştı. Konuşmakta zorlanmasına rağmen susmadı:

—Korkunun ecele faydası yok, derler. Mezar taşlarını okumaktansa onlara duâ etmek daha iyi imiş, fakat şimdi önünden geçtiğimiz taşta okudum:

—"Bizler sizin gibiydik. Unutmayın siz de bizim gibi olacaksınız" yazılıydı. Alpaslan'ın mezar taşında da duyduğuma göre:

—"Dünyâyı titreten Alpaslan şu bir avuç toprakta yatıyor" cümlesi varmış.

Onlar ağaçlıklı yoldan havuzun yanına doğru yürürken yağmur hızlanmış, yerleri sarımsak sular kaplamıştı, incecik akıntılar suları çukurlara sürüklüyordu.

—Siz şu kapının köşesine sığının ben gidip arabayı alayım, ne diye sanki dışarıda bıraktım. Ne mânâsızlık...

Dilârâ yağmur altında Tuğçe'nin topuklu papuçları üzerinde seke seke arabasına doğru koşmasını izledi. Bir mendil kadar küçük eşarbi bir anda sıırıslık olmuştuk, eşarptan fıskıran saçları alınına ve ensesine yapışmıştı.

Genç kadın, otomobilin kapısını açtı, bindi. Farlar ara-

banın önünü aydınlattı ve az sonra araba önlerinde durdu. Ayaklarına su sıçratmamaya dikkat ederek arabaya doğru yürüdüler.

Dilârâ hemen arka kapıyı açıp, annesinin içeri girmesine yardım etti, kendi de ön tarafa geçip oturdu.

Tuğçe otomobili vitesine taktı, gaza bastı, Topkapı istikâmetinde hareket ettiler.

Mezarlığın dışında hayat devam ediyordu. Herkes işinde gücünde koşturup duruyordu. Yağmurdan korunmaya çalışan insanlar, birbirini geçmeye çalışan arabalar Dilârâ'nın başını döndürüyordu.

Ne bir sessizlik, ne de bir durgunluk vardı...

Nesrin Hanım'ı araba tuttuğundan başını arkaya dayamış, gözlerini yummuştu.

—Hava da ne kapamık dedi, Tuğçe.

Dilârâ yüzünü ona doğru çevirdi, sonra başını öne eğdi, derin düşüncelere daldı, öyle kaldı.

Bir süre sessizlik içinde yol aldılar. Yağmur olanca şiddetiyle devam ediyor, pencereler sımsıkı kapalı olduğundan, iki tarafa gidip gelen yağmur sileceklerinin ve motorun homurtulu uğultusu dışında hiçbir şey duyulmuyordu.

Arkalarından bir araba geliyordu. Hızla yaklaştı, onları geçti, gözden kayboldu gitti.

—Benden aceleci sürücüler de var memlekette, dedi, genç kadın dikiz aynasından Nesrin Hanım'ın dahilp dalmadığını anlamaya çalışırken.

Yaşlı kadının başı önüne düşmüş, hafif hafif sağa sola sallanıyordu, uyumuştı.

Tuğçe gözünü yoldan ayırmadan, yavaşça Dilârâ'nın hiç beklemediği bir anda:

—Dilârâ, dedi.

—Ne cevap vermiştin İrem'e?

—Nasıl ne cevap?

Genç kız bir an soruyu anlamamış gibi duraladı, aslında kendini toparlamaya çalışıyordu.

Her seferinde de Tuğçe'ye karşı bir aptallık yapıyordu. Onun âni suâllerine hâlâ alışmamıştı.

Fakat İrem'in onca şoku içerisinde herşeyi teferruatıyla düşünmesi gerçekten hayret edilecek bir şeydi.

Kader, olaylar ne kadar girift olursa olsun ağlarını sıkıca ve sapa sağlam örüyordu.

Tuğçe'nin onu İrem'e götürürken Çetin'in gözlerinin durumunu birkaç defa ısrarla tekrarlamasının sebebi şimdi anlaşılıyordu. Genç kadın dürüstçe ve mertçe hareket etmek istemiş, ona açık ikâzda bulunmuştu.

—İrem senden önce bana vasiyette bulundu Dilârâ. "Çetin ile Dilârâ'nın evlenmelerine yardım et" dedi.

Tuğçe, ikinci vitesi üçüncüye geçirdi.

—Beni biraz patavatsız gösteren âni girişimlerimi, aceleci, huyumu unutmuş olamazsın, Dilârâ. Meşhur gözlerini kaç kere açıp bana bakmışsındır. Meselelerin hep pratik çözümünü, kestirmeyi tercih etmişimdir.

—Lütfen, Tuğçe dedi, genç kız gülerek. Araba kullanırken, virajlarda bunu tatbik etme, dosdoğruların aşağısı denizde olabilir, kalın demir parmaklıklar filan da, en az 30 araba solladık.

Tuğçe de güldü, sonra çok ciddi bir tonla:

—Netice ne? dedi. Çetin yarı yarıya gözlerini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya. Bir sene sonra ameliyat olacak. Sözlerini daha yavaş bir sesle ve üzüntüyle tamamladı:

—Şimdi evde ve görmüyor.

Mahalle yağmur sularında çamur deryasına dönmüştü. Araba sokaklarda zorlukla ilerliyordu.

Dilârâ arabadan inince tekerleklerle göz attı:

—Tekerlekler çamurlara batıp çıkmaktan mahvolmuş, dedi yüksek sesle.

Fakat Tuğçe tekerleklerle hiç ilgilenmedi, başını arkaya döndürmüş, gözlerini Dilârâ'nın yüzünden ayırmıyordu. Gözlerinde tek bir şey vardı soru... Sorusuna cevap bekliyordu, bütün ruhu ve bedeniyle. Dilârâ'nın cevabının ne olacağını çok merak ediyordu. Akli, genç kızın hayır demesini isterken, kalbi Dilârâ'ya olan sevgisinden evet, demesini temenni ediyordu.

Dilârâ, arabanın arka kapısını açıp annesine, dışarı çıkması için yardım etti, genç kızın kalbinde tereddüt adına hiçbir şey yoktu, neden cevabı bir an önce vermesindi, dünyânın en tâbii birşeyinden söz ediyormuş gibi gâyet net ve kararlı bir sesle:

—Evet, demiştim, dedi.

* * *

Seldâ başına doladığı küçük havluyu çıkardı, saçlarını bir daha kurulayıp aynanın karşısına geçti. Genç kadın uzun uzun kendisini incelerken saçlarını ıslıl ıslıl omuzlarına dökölünceye kadar fırçaladı. Sarı krepten dikilmiş elbisesi bedenine sıkı sıkı oturuyor ve üst parça kalçasında geniş bir kuşak ile son buluyordu. Elbisenin diz kapağına kadar olan kısmı ise kloştu.

Genel olarak gündüzleri az makyaj yapardı. Göz kapaklarına hafif bir far sürüp, kirpiklerini rimellemekle yetinirdi. Ama şimdi farklı idi. Nûri bugün onu dışarı çıkaracaktı. İçinde bir dürtü vardı. Gelip geçeni kendisine baktırarak kocasının kafasında uyarı zilleri çaldırmalı, o kendine güvenli, rahat Nûri'yi sarsmalı, kıskandırmalıydı. Hemen hemen tamamı bitmek üzere olan makyaj malzemelerini önüne serdi.

Şakaklarına alıkh sürüp, aynı tonda bir rujla da dudaklarını boyadı. Göz kapaklarını ise yeşil ve gümüş bir farla renklendirdi.

Makyajı bittiğinde memnun bir tavırla topukları üzerinde bir yarım dönüş yaptı. Göze batmayan ama çarpıcı bir makyaj olmuştu. Bir taraftan da "Ah İklime bütün bunları sen başlattın", "Ruj azıcık kullanılırsa hiç farke dilmiyor Seldâ, bu farı bir dene rengi çok tath" derken beni benzettin kendine diye, söylendi.

Dilârâ, "Kişinin dini arkadaşının dini gibidir" derdi, bunda büyük bir gerçek payı olduğunu kendi kendine itiraf etti.

Topladığı makyaj malzemelerini itina ile tuvalet kutusuna yarleştirdi, kapağını kapattı, valizinin içine koydu.

Dediğini yapmış, son adımı kendi kafasına göre atmıştı. Altı aydır Nûri ile evliydi. Birkaç saatin içinde evlenmeye karar vermişler, gizlice nikâhlarını kıydırıp Nûri'nin Yalova'daki, şimdi beraber oturmaya devam ettikleri akrabasının yanına, kaçıp gelmişlerdi.

Zeynep nine dul bir kadındı ve evi bir apartmanın giriş katında 40 m²'lik bir dâireydi. İki küçük odasının birisi önde sokağa, diğeri de arkada bahçeye bakıyordu. Kocasının, sağlığında mesleği bakkallıktı, bu daireyi bile binbir güçlkle, oradan buradan topladıkları yardımlarla almışlardı.

Zeynep nine fakir fonundan aylık oluyor, ihtiyaçlarının çoğunu komşularının zekât paraları ve yardımlarıyla gideriyordu. Köyünde kalan oğlu ve kızı arada sırada ona, un, kuskus, nohut, bulgur gibi erzâklar gönderiyorlardı. Yaz aylarında köyüne gidiyor, her sene yazı orada geçiriyordu.

Yalova'ya gelir gelmez, Nûri iş aramaya başlamış, kısa bir zamanda bir mağazada tezgâhtarlık işi bulmuştu. Yerinden memnundu. Nûri ticaret lisesi mezunuydu. Ayrıca geceleri bir veya iki saat çalışabileceği muhasebe yardımcılığı da arıyordu.

Onun yanı sıra ev de bakıyorlardı. Fakat kirâlık boş daire bulabilmek bir problemdi. Yalova'nın sürekli değişen oynak bir nüfusu vardı. Sahildeki evlerin çoğunlu yaz aylarında turistlere veriliyordu. Boş kalanların da kirası o

kadar yüksek ki, bir aylığana dahi tutamazlardı.

Aslında böyle bir zorlukla karşılanacaklarını tahmin etmeleri gerekirdi. Ama ne yapıp edip, en kısa zamanda, kenar mahallelerde münâsib bir ev bulmaları şarttı.

Seldâ, bütün bir günü Zeynep nine ile beraber tek düze konuşmalarla geçiriyordu. Yaşlı kadın, ancak Türk komedi filimlerinde rastlanabilecek kenar mahalle kadını tiplerindendi. Dedikoducu, meraklı ve geveze... En büyük zevki torunlarına birşeyler örmekti. Bu onu hayata bağlayan önemli bir hobiydi. Şişleri neş'eli, neş'eli zevkle sıkırdatırdı... En ufak bir ses işitti mi üşenmeden örgüsünü bırakır, kalkar, kapı deliği ve pencere arasında ne olduğunu anlayıncaya kadar mekik dokurdu. Sokağında bulunan herkesin girdisini çıktısını bilirdi.

Seldâ, sabahleyin üst kattaki Mine Hanım'dan, gazetesini rica edip almış, dikkatle ilanları taramıştı. Uygun gördüğü evleri kalemle bir daire içine alarak işaretlemiş, sonra dışarı çıkmış, hepsine teker teker başvurmuştu.

Her ev sahibinden "Özür dileriz", "Az önce tutuldu", "Kusura bakmayın bundan aşağı inemeyiz" ve buna benzer sözler dinlemişti. Ev bulabilme meselesi tamamen Seldâ'nın omuzlarındaydı. Buna çok canı sıkılıyorsa da, birkaç aydan beri kocasının onu ihmal etmesi, eve geç vakitler gelmesi gibi daha büyük sorunları olduğundan, bunun üzerinde pek durmuyordu. Onun sinirlerini en çok harab eden akşamları saatlerce pencerede kocasını beklemektir.

Nûri fethettiği, sahip olduğu insanla oynamaktan hoşlanan bir erkekti. Onu kendi malı gibi görmeye başladığından beri gizlediği kötü huylarını açığa vurmakta bir sakınca görmüyordu. Aslında sert mizâçlı ve kaba bir ya-

piya sahip bulunan Nûri bu yönünü gizlemeyi başarmıştı.

Geriye baktığında, ona en kötü yanlarını göstermemek için çok dikkatli davranmış olduğunu anlıyordu. Başlangıçta neşeli ve şakacı bir kişi izlenimi vermişti. İnsanları ilk görüşte yargılama huyunun cezasını çekiyordu.

Beyninin uzak bir köşesinde yavaşça bir anı uyandı. İklime, Nûri için, "egoist bir erkek" demişti. Kızın bu ciddi uyarısına azıcık olsun dikkat etmemiş, etkilenmemişti. Nûri'nin kişiliğinin bu tipik vasfını bir-iki arkadaşlıktan sonra İklime anlamıştı, o da evlilikten sonra anlıyordu işte... Kocasını ikisinin düşüncelerinde bir ortak nokta aramaya veya zevklerinde bir anlaşmaya varmaya katiiyen çalışmazdı; aldırımıyordu öyle şeylere.

Kısacası kadın kişiliğinin hiçlendiği bir evlilik sürdürüyordu. Seldâ düşüncelerinin derin bunalımında kaybolmuşken, Zeynep ninenin sesiyle kendine geldi:

—Saçların da pek havah olmuş.

Yaşlı kadın genç kadının arkasından geçti, her zaman ki yerine, pencere dibine oturdu. Oradan Seldâ'ya bir gülücük fırlattı:

—İnanır mısın, gençliğimde ben çok güzeldim, dedi.

Genç kadın, çabucak onun ahlak ve yağlı yüzüne baktı. Boynunu yukarı doğru germiş, renkleri birbirini tutmayan giysisinin yakasını düzeltiyordu.

Öyle edâh, cilveli bir duruşu vardı ki, bu yaşlı kadının kendini gerçekten güzel sandığından kuşku duymadı.

—Senden bilem güzeldim.

Yaşlı kadın geçmişe dalarcasına gözlerini pencereden dışarı, yüksek ağaçlara çevirdi.

—Ağanın sığırtmacı az mı peşimde dolaşmıştı, dedi,

kendi kendine konuşurcasına.

—Köy yerlerinde işlerin çokluğundan bizler ziyan zebil olduk, sevdiklerimize varamadık, şimdi gençler akıllı. Kendilerine çok dikkat ediyorlar.

Sen, saatlerce saçların teneke parçalarıyla sarılı geziyorsun, onları kıvırıyorsun, ne güzel. Akşam da kocamı gerdeğe girecek gelinler gibi karşılıyorsun.

Seldâ'nın içinden bir ses bütün uğraşlarının hiçbir faydası olmadığını fısıldadı ona. Bunu Zeynep nineye söylemek için ağzını açmışken vazgeçti, birşey demedi.

Hiç gönlü yoktu konuşmaya, gülümsemekle yetindi. Şu sıkıntılı sırasında onun varlığına tahammül etmekte bayağı güçlük çekiyorken sohbete kapı açmamalıydı.

—Birer fincan kahve içsek mi acaba kızım?

—Bana üç fincan gerek nene dedi, Seldâ, dolu dolu üç...

Bu miktar kahveden hasıl olacak cafeinin bile onu açacağından şüpheliydi.

—Çok durgunsun. Senin gene kafan bozulmuş...

—Sigara alıp gelecekti Nûri nene, şuracıktan diye patladı Seldâ. Onu tanıyamıyorum artık. İstanbul'da kendisi ile gezdiğim çocuk değil sanki.

—Her bakımdan mı?

—Hayır, bazı bakımlardan...

—Evlilikten çok şey bekliyorsundur. Her insan arkadaşlıkta, farklı hareket eder, kendini başka türlü gösterir.

—Belki, fakat böylesine bir başkası gibi davranamaz. İlk tanıdığımdan tümüyle bambaşka yönleri var.

—Evliliğin ilk yılının en kötü yıl olduğunu söylerler.

Cahil için de öyledir, okumuş için de... Uzun süre birlikte yaşamadıktan sonra kimse kimseyi doğru dürüst tanıyamaz...

—...

—Benim bunları anlayamayacağımı mı düşünüyorsun?

—Normal bir uyum sorunu olsa senin dediğin doğru nene de, kocam burayı gittikçe otele çevirdi, girip çıkıyor sadece, ben de gözdesiyim.

—Eee, "Kadının yüz karası, erkeğin elinin kinasıdır", derler.

—Nene yanlış anlıyorsun, kadın meselesi yok ortada.

—Tütütüüü, öyle birşey demedim. Der miyim hiç? Erkektir gezer mi gezer. Kahveye çıkıyormuş, çıksın. Sen de pek pipiriklisin.

Seldâ aklından, şu anânevi kadını konuşturmamak için üstüne atılıp, ağzını kapatmanın dışında bir çare araştırırken, Zeynep nine "dur" der gibi kolunu kaldırdı.

Kapının önünden sesler geliyordu. Sanki çok önemli bir mesele tartışılıyordu. Konuşmalar yavaş sesle sürüyordu.

Sonra bir sessizlik oldu.

Seldâ ve Zeynep nine görünmemeye dikkat ederek perdenin aralıklarından sokağa baktılar. Nûri tanımadıkları bir adamın kulağına eğilmiş birşeyler fısıldıyordu. Dişleri altın kaplamalı adamın acâip bir sırtışı vardı. Gülüşü dudaklarının uç kısımlarından sarkıyordu. Nihayet hararetle el sıkışıp ayrıldılar.

Seldâ koşup kapıyı açtı. Nûri ağır adımlarla içeri girdi.

—Geç kaldım ama benim suçum yok bunda.

—O zaman kimin suçu peki? Eve geliyorken bir arka-

daşının seni ayak üstü lâfa tuttuğunu söyleme bana. O, yirmi dakika filan sürdü, seni gözetledik pencereden. Sen çalkalı üç saat oldu.

—İnan öyle, dedi Nûri. Boğazına toz kaçmış gibi hafifçe öksürürken.

—Adamdan zor kurtuldum.

—Kahve arkadaşlarından mıydı o adam?

—Evet!

—Pek gülümsüyordu.

—O gülümsemez, ancak kesici ve öğütücü dişlerini gösterir.

Genç kadının dilinin ucuna arka arkaya hakaretimsi sözler geldi, ama hiçbirini ağzından çıkarmadı. İç güdüleri çabucak normal haline dönmesini ikaz ediyordu ona. Bu cumartesi gününü berbat etmek istemiyorsa sinirine hâkim olmalıydı. Kocasını ile beraber dışarı çıkmak ve bu akşamı onunla yalnız geçirmek için can atan o değil miydi?

Fiziksel bakımdan Nûri ondan kat kat üstün, iri yapıydı. Gerek görürse kaba kuvvetini kullanmaktan hiç utanmaz ve çekinmezdi. Bir ağız kavgasında da Nûri'nin kelime hazinesi çok daha zengin, bol çeşitli argo olduğundan gene o galip gelirdi.

Seldâ kocasının içinde insanın hayâl bile edemeyeceği bir öfkenin bulunduğunu öğrenmişti.

Gezmeye gidebilmesi için tek şansı kocasının onun içinde bulunduğu kargaşayı, şu moral bozukluğunu farketmemesiydi. Genç kadın bakışlarını hemen başka tarafa çevirdi.

—Zeynep nineye kahve pişirecektim, dedi uyumlu bir sesle.

—Olur, pişir de öyle çıkahm.

Seldâ mutfağa yöneldiğinde rahat bir nefes aldı. Ama genç kadının bu rahatlığı uzun sürmedi, çünkü Nûri, mutfağın kapısına dayanmış, gözünü bile kırpmadan onu seyrediyor, hareketlerini kontrol ediyordu.

—Kızdın mı?

Genç kadın Nûri'nin nasıl olup da onun duygularını anlayabildiğine sık sık şaşardı. Yüzüne anlamsız bir ifade vermeye çalışarak ona doğru döndü:

—Nereden çıkarıyorsun bunları?.. Seldâ'nın yanakları kızarmıştı.

Nûri ters bir sesle:

—Yüzünden, diye sözünü kesti.

Genç adamın dudakları sert ve soğuk bir mânâ ile kıvrılmıştı.

—Gerilim içinde bulunduğunu keşfetmek için çok usta bir psikolog olmaya hacet yok. Renklerin seni daima açık ele verir. Anlaşılması çok kolay birisindir sen. Ne var surat asacak? Adam peşimi bırakmadı. Azıcık yüz versem eve de girecekti terbiyesiz herif!

Nûri sıkıntılı, bütün gece uyumamış gibi oldukça yorgun görünüyordu. Traş dahi olmamıştı. Seldâ fazlaca mı bencil davranıyordu acaba? Belki... Genç kadın cevap verme yerine arkasını çevirdi, raftan cezveyi aldı. Kahve ve şeker kutularını önüne koydu. Şaka yollu:

—O adama, dedi. Özel dedektif, gizli ajan, mafia üyeliği sıfatları çok yakışır.

—Üç tahminin de doğru. Bu sebepten adam kasıla kasıla geziyor ya!

Seldâ kocasının o adam hakkında daha belirli bir açıklama yapmasını bekledi, ama Nûri bilgi vermeye niyetli değildi. Genç kadın cezveye çeşmeden su doldurdu.

—Seldâ!

Zeynep nine oturduğu yerden sesleniyordu.

—Efendim, Zeynep nine, dedi genç kadın bağırarak.

—Siz gidin, akşam yemeğinden sonra kahveyi hep beraber içeriz. Bana sadece birkaç elma yıkayıp getiriver, bir de bıçak.

Seldâ elma tabağıyla odaya geri geldiğinde, Nûri'nin sandalyede oturmuş onu beklediğini gördü. Uzun parmaklarıyla ensesindeki kaslara masaj yapıyordu. Kabanını çıkarmamıştı. Seldâ, tabağı Zeynep ninenin önüne koyduktan sonra anorağını giydi, boğazına kadar kapattı.

Havada birkaç bulut kümesi dolaşıyordu.

Dışarıda açık hava tertemizdi, denizden yosun kokuları geliyordu.

Merve Aile bahçesi, onlara yakındı ve hafif bir tepe üzerine ağaçlıklı bir alana kurulmuştu.

Mesaların çoğu doluydu. Seldâ ile Nûri boş buldukları bir masaya çöktüler.

Herkes öğlene kadar süren pırıl pırıl güneşe aldanmış, hafif giyinmişti. Kazak giyip yanlarına ceketlerini almamış olanlar, güneş bulutların arkasından kaybolduğu zamanlar, elleriyle kollarını ve bedenlerini ovuşturuyorlardı.

Bembeyaz masalar arasında dolaşan garson, ayaklarını sürüye sürüye geziniyordu, yorgun olduğu, eve gitmek için can attığı belli oluyordu. Yanlarından geçerken Nûri siparişini verdi:

—Bize iki gazoz.

Kocasının ona sormadan birşeyler ısmarlaması artık Seldâ'yı rahatsız etmiyordu.

—Uludağ mı, Çamlıca mı ağabey?

—Çamlıca kardeşim, sıra hasreti giderelim, İstanbul-luyuz.

Garson yapmacık ve zoraki bir tebessümle kafasını sallayarak uzaklaştı.

Seldâ, anorağının önünü açtı, böyle daha güzel görün-düğünü bilirdi.

—Çok cazipsiniz hanımefendi dedi Nûri.

Uzamp Seldâ'nın boynunu süsleyen ince zincire dokundu. Zincirin ucunda kalb şeklinde bir kolye vardı. Kolyenin içinde de annesinin resmi duruyordu.

—Açılıyor mu?

—Evet.

Nûri kolyeyi açtı, içindeki resmi görünce onu uzun uzun inceledi ve minik kapağı tekrar kapattı.

—Özledin mi onları?

—Anne-baba sevgisi fitrî bir duygu, aranıyor, özleniyor.

—Zamanla bize olan kızgınlıkları, hırsları silinir, gün gelir gideriz. Dert etme kendine. Arkadaşlarla sağlık ve iyi olduğumuz haberlerimizi anneme gönderiyorum, annem de senin annene veya Dilârâ'ya iletiyormuş.

Garson gazozları getirmişti.

Seldâ ile Nûri gazozlarını yudumlarken havadan sudan konuşmaya ihtiyaçları olmayan iki dost gibi uzun zaman öyle oturdular. Çevrelerindeki insanları seyrettiler.

Nûri arada sırada iç geçiriyordu. Birkaç kez daha tekrarlayınca Seldâ:

—Senin bir huzursuzluğun, bir sıkıntın var Nûri, dedi.

—Öyle mi görünüyorsun?

—Öyle değil misin?

—Tamamiyle öyleyim. Her işim ters gidiyor.

Bulutlardan ve ağaç yapraklarının arasından kurtulup süzülen bir güneş ışını Seldâ'nın gözlerinde parlıyordu, genç kadın hafifçe kıpırdanarak bundan kaçınırken:

—Ben de bugün gene iki saat ev araştırdım, mahvol-dum, dedi. Kiralar çok yüksek, sen bir ek işe girmedikçe imkânsız ayrı, güzel bir eve çıkamayacağız, dedi.

Nûri bardağını masaya koydu ve ağzını eliyle kapata-rak uzun uzun esnedi. Koyu gri gözlerinde birbirini pek tutmayan bir sürü duygu yansıyor, beğeni, küstahlık, endişe... sinsilik...

—Ben avantajlarımı ve dezavantajlarımı iyice hesap-lamadan bir işe girmem hemencecik. Senin geç vakitlere kadar çalışmamı istemediğini ikimiz de biliyoruz.

—Ve bu şekilde bir iş bulunamayacağınızı anladığınızı da biliyoruz, diye hatırlattı genç kadın, en sempatik tav-riyle.

—Ayrıca eve hep çok geç geliyorsun Nûri.

—Bekârlıktan kalmış bir alışkanlık bu.

—Ve artık bırakmanı rica edeceğim bir alışkanlık. Usandım bundan.

Nûri ellerini pantolonunun ceblerine sokup, bacaklarını öne doğru gererken:

—Haksızlığa uğramış biri pozlarına girme! diye konuştu. Sen de kendine arkadaş edin, muhit yap.

—Nazik, dostça ilginç... Bir erkeğin genç hanımına harika tavsiyeleri. Bir kadının yeri yuvasıdır, bunun için mi evlendik Nûri?

Nûri öne doğru eğildi, dirseklerini masaya dayadı:

—Böyle içi boş sloganlarla karşıma çıkma hanım. Bütün vakti akvaryumdaki bir süslü püslü balık gibi oturup dışarıyı seyrederek geçirmek pek iç açıcı birşey olmasa gerek.

Seldâ'nın bir yandan yüreği acıyla ezilirken, siniri de gittikçe tepesine çıkıyordu.

—Neticede sen bana çalışmamı da önereceksindir.

—Ki bunu öneriyorum.

—Kendime iş mi bulayım?

Genç kadın kulaklarına inanamıyormuş, sözleri katıyetle onaylanmamalıymış gibi soruyordu.

Nûri'nin suratının kıvrımları daha da sertleşmişti.

—Senin bazı mantıksızlıkların beni çileden çıkarıyor. Geleneksel anlamda bir evlilik mi bizimki?

Buz gibi gözlerle baktı karısına.

—Evlenmezden önce, ben de bir işe girerim, diyordun. Çalışmak istemiyor musun şimdi?

Onun bakışlarına Seldâ da aynı sertlikle karşı koydu. Kim? Hangi kadın isterdi, böyle itile kakıla çalışmaya sevkedilmeyi. Çok sinirlendi. Niye bu kadar sinirlendiğini kendisi de anlamıyordu. Ama mâdem kavga başlamıştı, bunu niye saklasındı ki?

—Hayır istemiyorum, diye tısladı sıkılmış dişlerinin

arasından...

—Çok güzel, öyleyse söyler misin ne halt edeceğiz? Nasıl geçineceğiz? En küçük bir fikrin yok galiba.

—Hangi konuda?

—Açık konuştuğumu sanıyorum.

—Konu senden gelince, hiçbir şey açık olmaz.

—Ya! Dinle şu halde para meselesinden bahsediyorum.

Seldâ bir baş hareketiyle saçlarını arkasına attı.

—Ne söyleyeceksen çıkar ağzından şu lâfı, dolandırıp durma lütfen.

Nûri parmaklarını sabırsız bir tavırla gazoz şişesine vuruyordu, durdu ve:

—Borçlandım hanım, dedi.

Genç kadın şaşkınlıkla kızgınlık arası bir duyguyla donakaldı. Neden sonra:

—Neee? diyebildi.

Nûri ona cevap vermeden önce alt dudaklarını ıslatarak bir süre oyalandı.

—Bir peri masalı dünyasında yaşamıyoruz. Kışın yakacak, odun, kömür parası, elektrik parası, su parası, mutfak masrafları ağır oluyor. Gerçekler dünyası zorlu.

—Aldığın aylığı hesaplamıştık, ucuz bir yer bulsaydık ucu ucuna da olsa kiraya dahi yetiyordu.

—Naparsın, çarpım ve toplam hatalarımız olmuş. Senin bu hususta özel yeteneklerin vardır biliyorsun.

Seldâ'nın vücûdundan yüzüne doğru bir sıcaklık yükseldi:

—Bırak şimdi dalga geçmeyi! Daha geçen ay durumumu tekrar sordum, idare ediyoruz dedin. Yeni ay gireli bir hafta oldu. Para bitmiş, üstüne üstlük borçlanmışız. Dün birşey bırakmamıştın, unuttun zannediyordum, sebebi başka imiş meğerse.

Seldâ, Nûri'nin tahmin ettiğinden fazla şaşırmıştı. Genç adamın yüzünde hain bir kurt gülümseyişi dolaydı:

—Hayat inişli yokuşludur, derler. Mücadeleli, çetin bir hayat insanı olgunlaştırır. Herşeyin olgunu tercih edilir, kirazın, armudun, üzümün...

Genç adam bütün meyve isimlerini saymaya niyetli görünüyordu. İşi şu andaki durumlarına hiç uymayan bir maskaralığa dökmüştü.

O konuştuğu Seldâ'nın içini tam bir karamsarlık kaplamış ve ona hakim olmuştu. Buraya gelirken bu akşam herşeyin yoluna gireceğini telkin etmişti kendisine. Nerede? Endişelerinden daha büyük endişeler doğmuş, cesareti gitmiş, umudu kırılmıştı. Genç kadın kendine güvenini kaybettiğini hissetti. Suskun puskun oturuyordu.

Seldâ boğazında bir gerilme hissederek kafasını hafifçe arkaya doğru eğdi. Görünüşü aynıydı, ama Nûri hiç şüphesiz onun tamdığı gibi değildi.

Etraflarındaki insanlar gayet neş'eli gözüküyordu. Fakat onun kalbi buralardan çok uzaklardaydı, hiç gelmemiş olmayı temenni etti.

Bu yaprakları dökülmüş ağaçlar, gökyüzünde kaynaşan koyu renkli bulutlar, hırçın bir maviliği olan çalkantılı deniz, psikolojisine ne kadar uygundu.

Yemyeşil çimenlerin üstüne oturup, lâle bahçesinin benzersiz kokularını teneffüs ederken binlerce söz ver-

meyle, o sözleri hayata tatbik etme bambaşka birşeydi.

—Haydi sen de iç dedi Nûri, Seldâ'nın gazoz şişesini alıp, gazozu onun bardağına boşaltırken.

Genç kadın kendine söyleneni yaparak soğukluğu gitmiş gazozdan arka arkaya bir kaç yudum aldı.

—Tartışmayı bırakalım Seldâ.

Nûri durdu, düşündü. Onun konuşmasından evvel duraklayarak düşünme huyuna alışmıştı genç kadın.

—Bir fikrim var.

—Evet, dedi Seldâ soru yüklü bir sesle ve dinlemeye hazırlanarak. Nûri'nin uzattığı zeytin dalında ne taktikler vardı kimbilir? Bir yılan gibi başını dikleştirdi, bekledi.

—Akılcı olmalıyız. Önce şu borçtan kurtulmalıyım. Bir de bize ay sonuna kadar yetecek para lazım. Zeynep ninden sen münasip bir şekilde borç olarak istesen.

—Katiyyen vermez. Bir ekmek dahi almıyor. Kira fiyatlarını duydukça bana lâf dokunduruyor, mutfak masraflarından ne olacakmış, diye. Ben hiç kimseden birşey isteyemem ve vermezler de... Mühim, büyük para tutacak birşeyler almadık, bu borca hayret ediyorum. Annene, babana para mı gönderdin yoksa?

Nûri artık Seldâ'nın sözlerini takip etmek istemiyordu. Aptalca tahminlerde bulunuyordu çünkü. Fakat eninde sonunda açıklamayacak mıydı? Buna mecbur değil miydi?

—Kahvede borçlandım, dedi ağır ağır.

Seldâ beynini zorlayarak bu sözler altında yatan ince mânâyı anlamaya çalıştı.

Birden içine bir kuşku düştü. Kocas, ümitleri sönmüş, yenik bir kişi gibi oturuyordu. Omuzları çökmüş, yakışıklı

yüzü sapsarıydı.

Yargıları onu, aklına gelene inanmaya zorluyordu. Kopuk kopuk sözler, birbiriyle alâkasızmış gibi görünen olaylar birleştirilince, belirginleşiyor, dehşetli bir durum çıkıyordu ortaya. Genç kadının kocasına gücenik bakan yeşil gözlerinde kıvılcımlar uçuştı, dudakları korkunç bir hiddetle gerildi, hınç ve suçlamayla:

—Yoksa sen kumar mı oynuyorsun? dedi.

Sözcükleri kulağına yabancı gelmesine rağmen, cümle akıp gitmişti ağzından.

Nûri bu soruyu hemen yanıtlamadı. Fakat şakağında seyreden damar içinde kopan utanma fırtınasının somut bir göstergesiydi.

—Bunu tahmin etmeliydim çok evvelerden... Cebinden paraları avuç dolusu çıkarıyordun. Ersan "Yahu sen sık sık mirâsa mı konuyorsun" dediğinde, kibir ve gururla, "Oğlum becer, al dünyası bu" diye cevap verirdin. Bazen defterden bahsederdin. Muhasebe defteri tutuyorsun zannederdim. Faturalar eksikti, yanlıştı gibi lâflar geçerdin. Dedikoduları dinlemeli, sana güvenmemeliydim. Hepsi palavraymış.

Bu sözler Nûri'yi sarsmış, erkeklik gururuna dokunmuştu:

—Bizim kahvenin muhasebe defterlerini kastediyordum. Sözlerim doğruydu. Aklın nerelerdeydi? Dikkatli dinlemiş olsaydın, bunu anlardın.

Seldâ'nın aklı, Nûri'nin geniş omuzlarında, alnına düşen sarı perçemlerinde, sert etli yüzünde olurdu. Bunu şimdi ona söyleyebilir miydi? Hayır!.. Şu anda bir tutam saç gene o zamanki gibi alnını süslüyordu.

—Ben dürüst bir erkeğim, her zaman dürüst olmaya çalıştım.

Seldâ, kolunu kaldırıp masaya bir yumruk vurmamak için kendini güç tuttu.

—Yâ! Şu halde yaptığın işler dürüstçe değil. Ayıardır tek bir odada sürünüyoruz.

En başına döneyim istersen, burada bir akrabamızın yanında kalacağımızı söylemiştim.

—Bir kedinin bile dolaşamayacağı darlığını ve sıkıcılığını ilave etmeyi unutarak.

Ablasının öğütlerine hiç değer vermediği halde, onun "İnsan sabırlı olmalı" sözcükleri ısrarla Seldâ'nın aklına geliyordu. İyi ki geliyordu, yoksa "Kumarbazlığını söyledin mi" diye bağırırdı belki de.

Genç kadın yıkılmıştı. Gözlerini bardağına dikerek zihninden aptalca kurduğu romantik düşlerinin parçalarına ızdırapla bakıyordu şimdi.

Nûri şefkatle Seldâ'nın elini avuçları arasına aldı, kuvvetlice sıktı: O güne kadar Seldâ'dan gizlediği bu durumunu ona açıklamaktan karışık ve garip bir hoşnutluk duymuştu. İçinden kendisini ne mazur, ne de suçsuz gösterme çabası geliyordu.

—Göreceksin, hepsi düzelecek. Sular bulanmadan durulmaz. Sen benim eşimsin Seldâ, herşeyimi bilmelisin.

—Ne demezsin bana söylemen büyük bir incelik doğrusu, en sonunda.

Genç kadın bunları bilmiyorken dahi pişman olmaya başlamıştı. Ama şimdi? Şimdi on kez, yüz kez, daha beterd pişmanlığı.

—Özür dilemeyi pek beceremem ben.

—Özür dört harfli bir sözcük, sadece demekle kalınır-
sa birşey ifade etmez Nûri

—Şerefimle yemin ederim ki, bundan böyle kendimi
bu duruma sokmayacağım. Bu kumar feci bir alışkanlık.
Babamın kahvesinde alıştım.

—Ne babaymış!

—Yanılıyorsun, onun haberi yoktu. Eğlence ve oyun
olarak başlamıştım. Bizim kahvede bir çayına, iki sigara-
sına oynuyorduk. Sonra ben kendime para ile oynanan
yerler buldum. Çok defa kazanıyordum, hep öyle olacak
sandım.

—Kumar parası vicdanını sızlatmıyor muydu?

—Hayır, çünkü o da başka bir kumardan kazanmıştır,
parasını diye düşünüyordum.

—Liseyi bitirmiş birine çok yakışan bir kıyaslama şek-
li.

—Haklısın. Bu mantıksızlığımı ben kendime itiraf et-
tiğim gün oynamamaya karar verdim, fakat bu, duruma
yeni bir karmaşıklık getirdi, bırakamıyordum, müthiş
alışmıştım.

Kendi içimde bir kaçış ve kovalayış başlamıştı. Yalo-
va'yı bir kurtuluş yeri olarak görmüştüm.

Maalesef kumarbazlar mıknaatısların zıt kutupları gibi
belli bir alan içine girerlerse birbirlerini çekip buluyorlar.

Seldâ yavaşça elini kocasının avucundan çekti, kalan
gazozunu yudumladı. Midesi, boğazı harareten yanıyor-
du.

Parlak ışıklarla aydınlatılmış bahçede, müşterilerin

konuşmaları, bardak ve kadeh sesleri alçak bir uğultu halinde yükseliyordu.

Nûri'nin sesi çok yavaş çıktığından genç kadın onu daha iyi duyabilmek için sandalyesini altına iyice çekip masaya yanaştı, başını kocasına doğru yaklaştırdı.

—O kapıda gördüğün adamla diyordu, kahvede tanıştım, kumarbazın tekiydi. Çete kurmuş, sinsice çalışıyor. "Sen oynama, yalnız seyret bizi kardeşim" diyerek taktı beni oltasına. Dayanamayacağımı biliyordu. Kandırma ile ağına çekti beni, hâin herif. Borcumu ödemezsem gelip iş yerine bildirmekle tehdit ediyor.

Nûri'nin sesi üzüntüsünden titriyordu ve gözleri de dolu doluydu. Seldâ onun gözyaşlarını görünce ruhundaki sessiz kavgası durdu, onun da gözleri yaşardı.

Nûri'nin, o ürkütücü, kendine güvenli havasından üzerinde eser kalmamıştı. Gözlerinde öylesine bir çaresizlik belirmişti ki, aralarındaki bütün anlaşmazlıkları aşırıyordu.

Genç kadın yüzü gayet solgun bir halde boş gazoz bardağını avuçları arasında evirip çeviriyordu. Kocasının durumuna kaygılanmıştı.

—Sana yardım etmek isterim Nûri.

Seldâ'nın sesi çok derinden ve boğuk çıkmıştı. Kırgınlıkları, kalbinde birikmiş kinleri, silinmiş gitmişti. Ruhunda olan bağımsızlık tutkusu onu zaten günün birinde çalışmaya sürüklemeyecek miydi? Sadece birazcık yeni gelinlik yapmak ve bir müddet de mes'uliyetsiz yaşamak için evde kalmıyor muydu? Hepsi bu kadardı. Erken başlarsa ne zarar ederdi, hiç...

—Ben de hemen bir işe girer, borçları öderiz Nûri, diyerek manâklı yaklaşıma çalıştı problemlerine...

—Sağol Seldâ, ancak...

Nûri susarak birkaç defa dudağını kemirdi, devam etmeye çekiniyordu.

—Ancak ne? diye sordu Seldâ cesaret vermek niyetiyle.

Nûri bir müddet daha kararsız kaldıysa da, az sonra sözünün gerisini tamamladı.

—Bana para çok acele lâzım. Üç gün içinde ödemem şart.

Bu kez susma sırası Seldâ'nındı, bu durumda elinden hiçbir şey gelemezdi. Mahzun, yardım edememekten sıkıldığını belli eden gözlerini kocasına dikti. Bütün vücûdu kasılmış, her bir uzvu sızlıyordu.

Nûri de karısının yüzüne bakmaktaydı şimdi. Göz bebekleri iyice büyümüş, bütün saydam tabakayı kaplamıştı sanki. Yavaşça genç karısının narin bileğini tuttu. Seldâ kocasının dolgun ve kıvrık dudaklarının kımıldadığını gördü:

—Senin şu bileziğini satıp parasını ona verirsek, üzerinde olumlu bir izlenim sağlayabiliriz, gerisini de taksite bağlatabileceğimi tahmin ediyorum. Kumar borcu namus borcu gibidir.

Seldâ boş bulunup birden sıçradı, ağzı ise şaşkınlıktan bir karış açılmıştı.

—Şaka yapıyorsundur!

—Hayır çok ciddiym. Buna mecburum ben. Şaşkınlığımı bu derece belli etmene gerek yok. Herkesin dikkatini çekeceksin. O kadar eşitlik nutukları dinledin. Bir erkek arkadaşına bileziğini borç olarak verdiğini tasavvur et, o zaman olay sana hafif gelecektir.

—Böyle birşey düşünemem, sen benim arkadaşım de-

ğil, eşimsin.

—Amma yaptın. Senin feministliğinin, evlilikte yeri yok mu?

Seldâ karşılık vermedi, feministliği düşündüğü mü vardı şimdi, akl başka yerdeydi. Ne garip şeyler oluyordu hayatında. Nûri onu bu bahçeye getirmiş, güzel bir manzara seyrettirmiş, birkaç tatlı söz etmiş, bir gazoz ısmarla-yıp genç kadını yumuşatmış, arkasından sıralamıştı. Önce borcu, sonra kumarı, daha sonra bileziği...

—Bu bileziği bana Dilârâ, çok istiyorum, diye aldı, he-diye etti. Aylarca çalışarak, kuruş kuruş para biriktire-rek... Onu bileğime geçirdiğim gün hayatımın en büyük sevinçlerinden birini yaşadım. Böyle birşey yapamam, an-la beni Nûri.

—Yegâne umudum bu benim Seldâ.

Öyle bir umutsuzlukla söylemişti ki bunu, öldürücü bir yara almış gibi sandalyesinde büzüşmüş olan Seldâ'nın yüreği sızladı.

—Böyle konuşma!

Nûri mendilini çıkardı, göz kapaklarının üstünü, al-nında birikmiş incecik teri, yanaklarını sildi. Bezginlik genç adama üzgün bir yakışıklılık vermişti.

—O adamla başım belaya girecek. Hiç lâf anlamıyor. Düşün bir, bu Pazartesi patronuma gidecekmiş, güçlükle vazgeçirdim. Seldâ lütfen bir dahaki sefere.

—Bir dahaki sefere mi?

Genç kadının sesi, öyle yüksek çıkmıştıki çay içen bir-kaç kişi merakla başlarını onlardan yana çevirdiler.

—Bir dahaki sefere ha!.. Bir dahaki sefer filan olmay-a-cak senin için...

—Bir dakika Seldâ; sâkin ol! Heyecanlanma! Telaşlanmayalım, ben de onu diyecektim. İstedikleri kadar zorlasınlar, beni yere yatırıp tepeme çıksınlar, gene oynamaya çağım.

—Kahveye de gitme.

—Gitmem. Tевbe, tevbe, tevbe. Rica ederim, azıcık insaflı ol da inan bana... Tевbe de ettik işte.

—Sen avukat olmalıymışsın. Mahkemelerde çok başarılı olurdun, herhalde. İkna kabiliyetin dehşet, nefes kesici, felâket.

—Yani seni ikna edebildim mi?

—Hangi konuda?

Nûri ümitle cevap verdi:

—Bilezik.

—Evet... Hayır... Kararsızım pek emin değilim.

Genç kadın hiçbir şeyden emin değildi.

Nûri avuçlarını birbiren geçirmiş, karısının yüzünde baş eğmenin belirtilerini takip ediyor ve bekliyordu.

Seldâ bir çekişte bileziğini çıkarıp kocasına uzattı, pişmanlıkla süzdü onu.

—Korkunç birşey bu! Dilârâ'nın alın terini nereye veriyorum. Zavalılcık bileziği sokakta takmama bile müsaade etmiyordu.

Bu sözleri duymamış gibi Nûri'nin yüzü hoşnut bir tebessümle aydınlanıverdi.

—Teşekkür ederim, sen beni evliliğe götüren kızsın, aklımdan çeşit çeşit şüpheler geçmesine rağmen, kalbim, senin tarafından yalnız bırakılmayacağımı biliyordu. Abılanın bileziğini kısa zamanda sana iade edeceğim.

Seldâ bu sözlere üzgün bakışlarla karşılık verdi. Teselli olamıyordu bir türlü. Genç kadın bu gece uğradığı şokların sınırlarını kavrayamaz bir haldeydi. Olaylar birleşip üstüne çullanmış, nefes bile aldırmıyorlardı ona.

Sonunda beyni, tamamen bastırmış geceyi, gazinoda hemen hemen kimsenin kalmamış olduğunu anlayabilecek duruma geldi.

Hava çok serindi, cildi buz gibi olmuştu. Nisan ayı hayli soğuk geçiyordu. Denizden kopup gelen iyod kokuları onlara kadar ulaşıyordu. Elektrik lambalarının bazıları söndürülmüştü. Sanki suyun altında gibiydiler, etraf yeşil ve karanlık, uzaklarda biçimleri belirsiz gölgeler vardı.

—Saat kaç Nûri?

—Dokuz veya ondur.

—Veyayı kaldırırver. Tam olarak söyle.

—Saatim yok.

—Evde mi bıraktın?

—.....

—Anlaşıldı, o da gitti kumarda.

Nûri iskemlesini devirerek ayağa kalktı. Sonra dönüp devrilen iskemleyi düzeltti.

—Geçmişe bir çizgi çekmiştik, kumar lafı da bitmişti, dedi bileziği cebine koyarken.

—Gidiyoruz.

Hesabı ödeyip çıktılar, gazinodan.

Gece nefisti. Denizın üstü teknelerin ışıklarıyla parlıyordu. Sahil boyunda uzanan gazinolar bir şenlik varmış gibi aydınlatılmıştı. Sanki önemli bir konuk bekleniyordu. Birçok insanın gezmekte olduğu kordon boyunca ilerledi-

ler. Anlaşılan herkes deniz havası aldıktan sonra gidip yatmayı yeğliyordu.

Nûri, kolunu Seldâ'nın omuzuna dolamış, genç kadının vücudunu kendine yaklaştırmıştı.

Bu şekilde yan yana, baş başa bir iki saat kadar gezindiler. Çoğunlukla Nûri konuşuyor, Seldâ dinliyordu. Genç adam ayın onbeşinde kasadan avans olarak biraz para çekebilecekti, şunun şurasında birkaç günleri kalmıştı. Seldâ'ya Nûri'nin çalıştığı yere yakın bir iş bulmaya çalışmalydılar. İşe başlama ve çıkış saatleri uymasa dahi, sık sık bir yolunu bulur görüşebilirlerdi o zaman.

Geç vakit eve döndüklerinde Zeynep ninenin antredeki ışığı yanık bırakıp yatmış olduğunu gördüler.

Seldâ derhal yüksek topuklu ayakkaplarını bir kenara fırlattı, odaya koştu. Ağrıyan ayaklarını ovuşturmaya başladı. Çok yorgundu. Ruhu da bedeni de yorgundu.

—Ben derhal yatıyorum, dedi Nûri'ye.

Anorağını çıkarp iskemlenin arkasına attı. Çoraplarının yere düştüğünü görmesine rağmen eğilip almadı. Ardından elbisesini çıkardı. Bütün bunları yaparken hep Nûri'yi düşünüyordu. Hatırına olumlu şeyler getirmeye çalışıyordu, fakat anlaşmalarının hiçbir fayda sağlamayacağı fikrine sapanmıştı bir kere, kalbindeki çığlıklarını susturamıyordu.

Nûri birşeyler yemek için mutfığa geçmişti. Seldâ bileziksiz bomboş kalmış koluna bakarak; "Sözünde durmayacak" diye mırıldandı.

Geceliğini giyerken gözleri bir daha koluna gitti, birden öfkelenildi ve gözleri yaşardı.

Hafifçe dizlerini kırarak somyayı duvara doğru itti.

Somya ağır olduğundan bayağı zorlanıyordu, bacakları acıyordu.

Bu da Nûri'nin suçuymuş gibi, "vicdansız, vicdansız" diye söylendi.

Makyajını temizlemekten vazgeçip yatağa girdi, ama ışığı söndürmeyi unuttuğunu fark edince bir inilti koptu dudaklarından. Güçlkle kalkıp kapıya kadar gitti ve düğmeyi çevirdi. Karanlıkta bir yere çarpmamaya çalışarak gelip yatağı girdi. Daha gözlerini tamamiyle kapatmaya fırsat kalmadan ışık tekrar yandı. O da gözlerini yeniden açtı, bir iş yapmış olmak için göz kapaklarını oğuşturdu.

Nûri elinde bir fincan sütle yatağın yanına gelmişti. Seldâ üstünde dumanlar tüten sütün mis gibi kokusunu aldı.

—Boş mideyle yatılmaz, sana bir bardak süt ısıttım, haydi kalk.

Nûri elinin bir hareketiyle yorganı yarıya kadar açmıştı. Seldâ yatakta doğrulup oturdu, sütü bir dikişte içti. Yalova'nın sütleri çok güzel oluyordu, yağlı ve koyu. Sabahleyin mahalleye bir köylü getirmiş, onlar da bir kilo almışlardı.

—Bana kalsa hiçbir şey yiyecek durumda değildim, dedi Seldâ. Ne de içecek.

—Âfiyet olsun. Süte itiraz etmeyeceğini iyi tahmin etmişim.

Seldâ dudaklarını kuvvetlice yaladı. Gevşemişti.

Ne vardı sanki öylesine karamsarlığa kapılacak...

Kocasının sesi sâkindi. Rahat ve samimiydi. Boş süt bardağını almış, hiç üşenmeden mutfığa götürüyordu. Ne

iyi çocuktu.

Seldâ yorganın altına büzülürken "Azıcık vicdanı var" dedi. Onun sözüne güvenmeli, moralini düzeltmeliydi.

Duymak istemediği şeyleri duymuş, vermek istemediği kararları vermiş olsa da... Kocasının çektiği güzel nutukların hepsini, tepeden tırnağa yalan kabul etse de.

O anda hayâlinden garip bir şekilde sırtına geçirdiği kiralık gelinliğiyle, elinde tuttuğu bir bûket düğün çiçeği geçti. Âilelerinden birisi gelir de onları yakalar korkusundan, nikâhları binbir sıkıntı içinde kıyılmıştı. Davetlileri sadece nikâh şahidi olan arkadaşlarıydı...

Uyku... Uyumak, insan hayatında bulunan muazzam bir ihtiyaçtı, harikulâde bir olaydı. Bir nevi kendi varlığının dışına çıkmaktı. Genç kadın belki bu gece onun sayesinde beyninin ters çalışmalarını durdurabilecekti. Seldâ hiçbir şey düşünmek istemiyordu. Rüya bile görmek istemiyordu. Sadece uyumak istiyordu. Açılıp kapanan göz kapaklarının ardından, kendini büyük bir arzuyla uykunun boşluğuna bıraktı. Nûri'nin yatağa girişini duymadı bile...

Ertesi günü pazardı. Pazar günleri geç vakitlere kadar yatarlardı.

O sabah, bir martının pencerenin önünden geçerken bir çığlık atmasından genç kadın erkenden uyandı. Yatağında uzanıp hafifçe gerinirken, perdelerin arasından sızan soluk ışığa baktı. Yorganın altından ayaklarını kımlıdattı, sızıları geçmiş, ağrımıyordu. Arka bahçede meleyen bir koyunun melankoli dolu sesini bir müddet dinledikten sonra yavaşça yataktan çıktı. Kot bir pantolonla yakası açık bordo renkli bir kazak geçirdi sırtına.

Nûri akşam mutfağı muhakkak karmakarışık bir va-

ziyette bırakmıştı. Mutfağa girerken Zeynep ninenin şiş şakırtılarını duydu. Çocukluğunda ve genç kızlığında, köylerde edindiği alışkanlığını hâlâ devam ettiriyor, böyle sabahın köründe kalkıyordu kadın... Kalkar kalkmaz örgüye oturuyordu. Seldâ önüne bir önlük bağlayıp, tabakları, bardakları yıkadı, yerine kaldırdı.

Çay hazırlarken geleceğe ait bir sürü plan kurdu kafasında. Münasip bulduğu ilk işe derhal girecekti. Belli bir iş muhiti edinirse istediği gibi işlere geçmesi çok daha kolaylaşır. Onun çalışmasıyla birçok mesele hallolacaktı. Miktarını söylemiyorsa da kumar borcunun pek gazla olduğunu sanmıyordu, hemen öderlerdi. Taksitle önce bir buzdolabı, sonra da küçük bir çamaşır makinası gerekcekti. Genç kadının kalbinin derinliklerinde uyuklayan fedakârlık hissi, o farkında olmayarak yavaşça gözlerini açıyordu. Mutfağın havalanması için akşam pencereyi aralık bırakmıştı. Oradan gelen bir çocuk sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Okumak için kendisinden gazete aldığı Mine Hanım'ın dokuz yaşındaki oğlu Tarık, sevgiyle konuşarak demin meleyen koyuna ekmek veriyordu.

Çaydanlıkta su kaynamıştı, Seldâ çayı demledi.

Çekmeceleri, buz dolabını karıştırarak, öğle yemeği için pişirebileceği birşeyler olup olmadığını araştırdı. Çekmecelerin birinde kalmış nohudu gördü, taşlarını, çöplerini ayıklayıp, su doldurduğu bir tencereye nohutları ısladı.

Yalova havadar, sebze ve meyve çeşitleri bol, umumiyetle sâkin bir yerdi. Henüz herkes uykudaydı, apartmandan ve çevreden hiçbir gürültü gelmiyordu.

Seldâ sessizliği pek sevmezdi. Keskin bir bağırsık birden sevmediği sessizliği böldü. Mine Hanım, Tarık'ın poposuna vurarak barbar bağıırıyordu:

—Koskoca çocuk olacaksın! Evin ekmeği verilir mi hiç? Kahvaltıda ne yiyeceksin şimdi, diye.

Genç kadın pencereye dayanarak hoşnutsuzlukla ve çocuğu kurtarma ümidiyle:

—Hayırlı sabahlar, Mine Hanım, dedi.

—Aman ne hayırı kardeş, şer! Ekmeğin hepsini yedirmiş koyuna. Şehirde hayvan mı bakılırmış. Kaç kere söyledim, Gül Hanım'a.

Gül Hanım dediği en üst katlarında oturan kadındı. Mine Hanım biraz da ona işittirebilme amacıyla sesini yükseltebildiğince yükseltiyordu.

—Satsınlar şunu veya köye göndersinler, elâlemin koyunu yüzünden işini gücünü bırak, ekmeğe aramaya git...

Bahçeye bakan apartman pencerelerinden dışarıya sersem sersem saçları birbirine karışmış, kafalar fırlamaya başlamıştı. Merak etmişlerdi, ne var, diye. Sabah sabah bu cıyıklamalardan huzurları bozulmuştu. Mine Hanım çakır gözlerini arada bir apartmanlara çeviriyordu. Balkonlara çıkanların sayıları fazlalaştığında sustu. Çocuğunu kolundan tuttu, onu iteleyerek, sarsarak, aldı götürdü, eve soktu. Seldâ, çocuğun gittikçe uzaklaşan feriyatlarını dinlerken o yaştaki çocukluk hatıraları derinden derine acı ile titredi.

Bir çocuğun daha, kimbilir kaçınıcı çocuğun hatası, haksızca değerlendiriliyor, azarlanıyordu. Seldâ bir tepsiye kahvaltılıkları koydu, bardaklara çayları doldurdu, şeker katıp karıştırdı, o yavrunun mahzun yüzü, ağlamaları, yalvarışları, genç kadına çok dokunmuştu, kendisini bıraksa hüüngür hüüngür ağlayacak.

Seldâ silkindi, kahvaltı tepsisini aldı, odaya girdi.

Zeynep nine şişlerini bırakarak ellerini neş'eyle çırpı:

—Yaşa sen emi? dedi.

Genç kadının erken kalkmasına, hele kahvaltıyı derhal hazırlamasına bayağı sevinmişti. Çok acıkmıştı.

—Kahvaltıya buyur, nene. Ben akşam yemeden yatmıştım, midem bir tuhaf, bir iki lokma alırsam belki yatıştır.

Zeynep nine, önüne konan zeytin, peynir, ekmeği inılmaz bir hızla yiyordu. İştahlı bir kadındı. Çayını iri yudumlarla içtikten sonra arkasına yaslandı, Seldâ'yı süzdü.

—Bir dilim ekmeği bitiremedin. Yemen lazım senin. Bilhassa kilo aldırıcı şeyler, börek, çörek gibi.

Bakışlarını genç kadının vücudunda dolaştırdı:

—Biraz fazla sıskasın.

—Ona incesin denir, Zeynep nine.

—İkisi de bir. Rengin berbat gene. Yanaklarının boyası gidince yüzünün limon gibi sarılığı meydana çıkmış. Düzelmedin mi? Bütün gece gezdiniz.

—Kendimi pek iyi hissettiğimi söyleyemem.

Zeynep nine şişlerinden biriyle başını kaşıdı. Dudaklarına mânâlı tembel bir gülümseme yayıldı:

—Sizin aranızda galiba birşey geçti. Tamamen barışmadınız.

Seldâ bu sözler karşısında, öylesine boş bulunmuştu ki:

—Maşallah teyze, dedi bilmediğin halimiz yok... Sen hep bizi mi gözlüyorsun?

Yaşlı kadın çenesini tuttu, ne diyeceğine karar veremedi. Kapana, kendi ayağıyla girmişti. Ancak bu bacak

kadar kadının ithamına da çok içermişti.

Seldâ bir lâfa bin cevap yetiştiren Zeynep nineyi sorgu hakiminin karşısında süklüm püklüm oturan bir sanığa benzetti.

İhtiyar kadın, yarısından fazlası beyazlaşmış saçlarını ince bir çizgiyle ikiye ayırmıştı. Alın kemiği düzdü. Patlak, açık renkte gözlerinin altındaki deriler morarmış ve torbalanmıştı. Başını titreterek yüzünü Seldâ'ya çevirdi. Hiç de insan gözetleme huyu yoktu. Şaşkınlığını ve kurgunluğunu atlatmış, sözün altından kalkmaya çalışıyor, dürüstlük taslıyordu.

Seldâ ile Nûri gece eve döndüklerinde o yatakları on dakika filan olmuş. Sözde, onları merak etmekten fazla yemek bile yiyememişmiş. Mutfakta hep tek kişinin ayak seslerini duyunca garibine gitmiş. Seldâ rahatsızlandı mı acaba, diye düşünmüş. Az daha yataktan kalkıp kapılarına gelecek soracakmış. Onları evlâdı gibi bilirmiş. Ardından Allah'tan Nûri'nin telaşsız yürüyüşlerini duymuş da rahatlamış. Nûri yarım saat kadar da yatak odasında dolaşmış. Neden sonra, çok geç yatmış.

Seldâ ağzını açtı:

—Zeynep nine ayak seslerinin kime ait olduğunu, odaya hangimizin girip çıktığını nasıl anlıyorsun.

—Sen beni daha tanımadın. Yaşımın altmış olduğuna bakma. Son derece anlayışlı bir kadındır. Gayet iyi işitirim. Nûri'nin bacakları uzun olduğundan seyrek adım atıyor ve her yere basışında az veya çok muhakkak ses çıkarıyor. Kilolu çocuk. Sen ise kısa bacaklısın. Çabuk çabuk yürüyorsun. Pekte çalzsın. İyice kulak vermeden yere bastığın anlaşılmaz.

Seldâ, yaşlı kadının onu çileden çıkaran saf itiraflarını ve patavatsızlıklarını sinirle dinlemişti:

—Olur şey değil, dedi. Bu hususta özel ihtisasın var.

—Kızdın mı? Sesin sert çıkıyor.

—Neye?

Seldâ, sorduğuna pişman oldu. Neye kızmamıştı ki, de soruyordu.

Bu kadın ondan hoşlanmamıştı. Hiçbir hakaret etme fırsatını kaçırmıyordu. Göğsünde müthiş bir sıkışma duydu. Bu görgüsüz kadınla aynı evde kalmaya devam edemeyecekti. Seldâ yemin etti. Eğer önündeki hafta içinde ev de, iş de bulamazsa ona Seldâ demesinlerdi.

Ve Seldâ, ikisini de buldu. Cumartesi günü Nûri'ye önce evi gösterecek, ardından görüşmek için randevu aldığı iş yerine gideceklerdi.

Fakat gidemediler. O cumartesi saat 2 oldu, Nûri gelmedi.

Genç kadın odanın içinde dört dönerek gece yarısına kadar kocasını bekledi. Meraktan çatladı, eli ayağı tutmadı, başına ağrılar girdi, kulakları zonkladı.

Nihayet saat 3'te kesin olarak emin oldu ki, Nûri yeniden kumar oynamaya gitmişti. Seldâ'nın kehâneti gerçekleşmişti. Nûri, Nûri idi.

Dehşet içinde kalmıştı. Bu niçin onun başına gelmişti? Günahı neydi? Söylendi, sızlandı, öfke ve isyan hisleri duydu. Ve sonra sessizliğe, mutlak bir sessizliğe büründü. Sessizliğin içinde ızdırapları ön plana fırladı ve ona acı veren, gittikçe artan nedâmetleri... Nûri'yi suçlamaları... Kendinden nefret etmeleri... Mutsuz olmak onun değişmez yazgısı mıydı?

Herşeyi yüzünü gözüne bulaştırmıştı. Tıpkı annesi gibi... Kendini yönlendirememiş, zayıf ve çocukça hareket etmişti. Kalbinin yere düşmüş bir yaprak gibi kuruduğunu hissediyordu. Yıllar boyu onu koruyup kollayan Dilârâ'nın burada bulunmasını, onun insana güven veren varlığının yanında bulunmasını arzuladı. Yaslanıp ağlayacağı bir omuza ihtiyacı vardı. Elma şekeri elinden alınmıştı. Bundan böyle onun için kahcı olan kırık ve acılı kalbiydi. Kırılan gururunu hiçbir şey onaramazdı. Mahallenin serserisi, onun kocası olmuştu.

Etrafına bakındı. Bir ürperti kapladı vücudunu. Herşey sessiz, cansız ve renksizdi.

Seldâ yüzükoyun kendini yere attı. Her tarafını sarıyan bir hıçkırık koptu ciğerlerinden, ardından bir daha, bir daha... Sonra sarsıla sarsıla ağlamaya başladı.

Son ayların birikmiş acıları, hayâl kırıklıkları, endişeleri gözyaşı olmuş halıya dökülüyordu sanki. Kişiliğinde husule gelen derin gediklere rağmen önünde uzayıp giden sonu belirsiz, hayat, eşşek gibi çalışmak, yakışıklı kocasını elinden kaçırmamak için hep genç kız gibi bakımlı olmak, onu kumardan vazgeçirmek için erkek gibi düşünmekten ibaretti.

Neden sonra Zeynep ninenin sesini duydu. "Allah aşkına sus kızım! Kendini yedin bitirdin. Nedir bu halin. Sen evliliğe yeni başladın".

—Ben senin o dediğini başlamadan bitirdim, Nene bundan böyle bana sürünmek... Sürünmek...

* * *

Rüzgâr itici bir güçle Ömer'in yüzüne çarptı. Kış geri gelmişti. Bir kar yağmadığı eksikti. Burnu kıpkırmızı olmuş, ensesinden arkasına giren soğuk, beline kadar inip onu üşütmüştü. Paltosunun yakasını kaldırdı, boynunu kıstı. Önünde, yerden rüzgârla beraber havalanan ince bir toz tabakası sağa sola savruluyor, kaldırım kenarlarında gazete parçaları uçuşuyordu.

Bahçeli evlerin yanlarından geçerken bakışları ağaçlara gitti. Bazılarında zamansız çiçekler açmıştı. Pembe, beyaz, küçük, sevimli çiçekler, soğuğa karşı direnmeye çalışıyor, dallarda şaşkıncasına sallanıyorlardı. Hangileri erik ağacı, hangileri kiraz ağacı Ömer ayırdedemiyordu. Ömer'in kafasında bir sersemlik vardı. Kahvede arkadaşlarından bir tanesini dahi bulamamıştı. Kimi işteymiş, kimi okuldaymış, kimi de kursta...

Uğradığı kahvenin tavanı basık, duvarları bej renkli bir kâğıtla kaplıydı. Zemini, kırçılı çini döşeli bir yerdi. İçerisi tıklım tıklım kalabalıktı. Köşede, pencere önüne konmuş bir masada tavla oynayan iki ihtiyar adamı, Ömer yarım saat kadar seyretmiş ve ağır sigara dumanlarına, masa örtülerine bile sinmiş kekremsi kokuya, daha fazla dayanamayarak çıkmıştı dışarıya.

Ömer tembel tembel mahallenin yazlık sinemasının çevresini dolaştı, mayıstan itibaren gösterilecek filmin

afişlerine baktı. "Batı Yakasının Hikâyesi"ni oynatacaklardı. Eski bir film, gitmeyecekti. Oradan caddeye indi, vitrinleri inceledi, gezindi, mağazaların camlarında bedbin yüzünün hayâline baktı sık sık...

Ense saçları, kirden yapış yapış olmuş, yağlı kasketini gözlerinin üstüne indirmiş, eski yırtık elbiseli bir adam önüne bir mendil açmış, dilencilik yapıyordu.

On yaşlarında bir çocuk pedallarını cakayla döndürerek bisikletiyle tur atıyordu. Yüzü gözü toz toprak içindeydi.

İki orta yaşlı kadın, karşılıklı durmuş konuşuyorlardı. Yanlarından süratle bir otobüs geçti. Kadınlar havalanarak tersine dönen, iç çamaşırlarının soluk mavi rengini meydana çıkaran eteklerini elleriyle bastırdılar. Sarı saç olanının dudakları kıpkırmızıydı ve uzaktan suratında bir yara gibi duruyordu.

Okuldan erken çıkmış, bağırışa, çağırışa, birbirlerini kovalayarak karşıdan birkaç talebe geliyordu.

Bir şoför arabanın penceresinden kafasını uzattı, "Taksi ağabey! taksi" dedi. Onun araba bakındığını zannetmişti.

Çok gezmemesine rağmen Ömer'e ayakları kurşun gibi ağır geliyordu. Gezinmekten canı sıkıldı, eve yöneldi. Ayaklarını sürüye sürüye yürüyordu. Hiçbir şeyden tad almaz olmuştu. Herşeyi kirli ve çirkin buluyordu. Futboldan bile soğumuştur, arkadaşlarının yalvarmasıyla, yakarmasıyla gidiyordu oynamaya.

Birkaç aydır yerken, içerken, otururken, kalkarken, yatarken, onu tedirgin eden, hırçınlaştıran, mânevi bir rahatsızlığın pençesinde kıvranıyordu. Yaşadığı günlerden

dolayı vicdanında belli belirsiz bir utancın varlığını seziyordu. Hayat yolunda kapalı gözlerle yürümüştü. Azim ve sebatla hareket edememişti. Dilârâ kadar olamamıştı. Verdiği mücadeleden genç kız şüphesiz çok yorgundu, ancak hayatının üstünde sapasağlam bir kale gibi yükselmişti. Asil ve vakûrdur. Alın terinden dokuduğu sancağı şerefle dalgalanıyordu.

Ömer anahtarı dış kapıda çevirirken zorlandı, kollarına da ağırlık hakimdi.

Neş'e ve ümit insana enerji veriyor, can sıkıntısı ve umutsuzluk da insanın reflekslerini donduruyordu. Ömer içeri girdi, kapıyı belki de ilk defa zangırdatmadan kapattı.

—Haa... Aklma gelmişken söyleyeyim. Ömer'le biraz yumuşak konuş.

Annesi oturma odasında, onun evde olmadığı zannıyla yüksek sesle konuşuyordu.

Babası soruyordu:

—Sebep?

—Çocukcağz sabah erkenden saçlarını yıkadı, kuruladı, güzelce taradı, ayakkabılarını boyadı, cilaladı, tertemiz giyindi, pazarlama işini görüşmek için gitti. Referans mektubu istemişler. Bunun dışında elaman almaya karar verirlerse hemen Ömer'e haber vereceklermiş. Baştan savmak istenilen insanlara söylenilen bir söz senin anlayacağın.

—Bize ne hanım?

—Nasıl bize ne Osman Efendi Ömer üzüldü.

—Ne olacak?

—Allah Allah! Nasıl ne olacak? İlgilen çocukla, bir iki

tatlı söz söyle.

—Onun serseri hayatının sorumlusu ben değilim. Dini diyaneti de yok, âdi oğlanın, alçağın.

—Hayır oğluma bayağı ve dinsiz damgasını vuramazsın, haksızlık olur.

Babasının hakaretleri bir bıçak gibi saplanıyordu Ömer'in yüreğine. Yer ayaklarının altında sallanıyor, tavan başına iniyordu. İşittiği her kelimeyle, Ömer'in ruhunu saran sıkıntı daha derinlere iniyor, his adına ne varsa hepsini birer birer yitiriyordu. Aşağılanmışlık duygusuyla ezilmiş, kahrolmuştu. Gitgide artan perişanlığını gidermek için duvara dayandı, gözlerini yumdu.

Bu acı sözlerin üzerindeki tesirine hayret etti. Bardağı taşıran son damla, gibi göğsünde müthiş bir titreşim yapmıştı. Ömer sığındığı dünyasından uyanıyordu.

Kapalı kapının arkasından annesiyle babasının didişmelerini tahâyâyül etti. Biri samimi, telaşlı, yalvaran, önceki volkanik bir kaya gibi sert iki çehre gözünün önüne geldi. Babasının şakağından aşağıya doğru inen damarının kabarmış ve morarmış olduğuna, öfkeden dudak uçlarının titrediğine emindi.

Annesine acıdı. Hayatının bugüne kadar olan bölümünde onun başına dert olmuştu. Tatlı bir rikkat boğazını tıkadı. Şiddetle onun alnından öpmeyi, onu teselli etmeyi arzuladı. Annesinin geçmişte ona karşı yapmış olduğu hatalarını bağışladı.

—Hem söyler misin, niçin ona iyi davranacak mıyım? Bütün gün evde bir karış suratla dolaşıyor. Okumadı, çalışmıyor, kimseye faydası yok. Hayta herifin biri. Sonra da herkes ona güzel muamele edecekmiş, iyi valla...

—Biraz talihsiz çocuk.

Ömer'in midesine kramplar giriyordu. Aklına buradan fırlamak, kaçmak, şimdi geldiği sokaklara geri dönmek fikri geliyordu.

Bugün, Ömer'in durumunu iyice kavrayabilmesi için babasının hakâretlerini duyması gerekmişti. Yara üstüne yara alıyordu. Annesi, babası susmuş ve kavga Ömer'in içine sıçramıştı. Tatsız, tuzsuz hayâtının içinden kendini çekip çıkaramamış, kızkardeşlerine dahi bir yardımda bulunmamıştı. Dilârâ'dan harçlık alıyordu. Kıl diplerinden bir utanç fişkırı. Seldâ'yı süslemiş, püslemiş, düğüne götürmüştü, dansetsin diye başka erkeklerin kollarına kendisi bırakmıştı. Ateşi söndürmemiş, alevlerin arasına benzin dökmüştü hep...

Suçluydu... Kendisine ve herkese karşı...

Ansızın misafir odasının kapısı gıcırdadı ve eşikte Dilârâ göründü. Kolları zayıf vücudunun iki yanından sarkıyordu. Bir ay parçası güzelliğiyle orada duruyordu. Başında kocaman bir başörtü vardı. Namaz kılmış...

Ömer'in rengi değişmiş, esmer yüzü, çökük, zayıf omuzları, yıkılmışlığı, Dilârâ'nın hemen dikkatini çekmişti:

—Ömer dedi, Dilârâ, ne oldu sana? Hastalandın mı yoksa?

—Hayır birşeyim yok, biraz moralem bozuk.

Dilârâ kardeşinin yanına yaklaştı.

—Hayâl kırıklığına mı uğradın? Üzülme. "Gündoğmadan neler doğar" bir atasözüdür. Veciz bir cümle, yarının neler getireceğini bilmemek insan hayatının en güzel yanlarından biridir, Ömer'ciğim.

—O senin sözünü ettiğin yarınlarını iki senedir bekliyorum.

—Belki yarından da yakın.

—Ne kadar iyimsersin ablacığım, saflık derecesinde.

—Sesin pek zayıf ve tutuk çıktı, aptallık mı diyecektin?

Ömer paltosunu çıkardı, kaşkolunu koluna geçirip portmantoya astı.

—Katiyyen.

—Teşekkürler, olayları abartmamahsın. Hayatta başarı için, soğukkanlı ve ümitvar olmalıyız.

—Espri gücümü kaybettim Dilârâ, senin şu fıkır fıkır sevincine iştirak edemeyeceğim. Beni mazur gör ve yalnız bırak.

Ömer'in gözleri yanmaya başlamıştı. Göz kapaklarındaki küt ağırlık ona sızı veriyordu.

Izdırabını hafifletmeye yarayacak herhangi bir söze ihtiyacı vardı. Hatta bir yalana bile!

Ama şu anda dinlemekten bıktığı boş tesellileri, mânâsız avundurmaları duymaya dayanamıyordu. Bu gece çok sevdiği dizinin son bölümü gösterilecekti, buna rağmen televizyon seyretmeyecekti. Ne isteği vardı, ne gücü...

—Bir dakikacık benimle gelir misin, dedi Dilârâ.

Çoraplarını çıkarmış olduğu çıplak ayaklarıyla taşlara basarak misafir odasına koştu.

Dilârâ'nın Ömer'i sinirlendiren neş'esi hiç aksamadan, erozyona uğramadan sürüyordu.

Dilârâ misâfir odasından elinde sallanan kurdela bağlı bir anahtarla çıkmıştı.

Ömer bir an hareketsiz kaldı, kalbi hızlı hızlı çarptı, elini uzatıp kurdelanın ucunda sallanan anahtarı almaya cesaret edemiyordu.

—Çok mu şaşırdın? Sana birçok kereler söylemiştim, bana, hiç mi inanmamıştın?

—Ben... ben... sandım ki.

Ömer'in ağzının içinde dili dolanıyor, ne diyeceğini bilemiyordu.

—Bunu az önce pencereden uzattı anahtarı. Adam bir gün içinde apar topar çıkmış, dükkanı tahliye etmiş.

—Birilerine teşekkür etmek geliyor içimden. Galiba en doğrusu Allah'a şükür etmeliyim, bundan sen de çok memnun kalırsın Dilârâ, dedi Ömer, gözlerinde binbir gülüş ışıldarken.

* * *

Kıyını tâkib ederek yürüdüğü halde Hande Nâzân, denizden yana pek bakmıyordu.

Hayatı boyunca dalgaların sesi, deniz, sandallar ve meltem rüzgarları onun için mutluluğu simgelemişti.

Şimdi ise üzerinde güneş ışınlarının dolaştığı pırıltılı sulara şöyle bir göz gezdirdiyordu ancak.

Kafasının içi harıl harıl daha yüce, daha ulvi gâyelerle meşguldü.

Tüm aklını ve yeteneklerini ortamını bir an önce müslümanca yaşayabileceği bir şekilde düzenlemeye seferber etmişti. Enes'in gönlüne düşürdüğü ateşten sonra duyguları çatışmış, çarpışmış, vuruşmuş, akli karışmış, tereddütler geçirmiş, sonunda hakikate ulaşmıştı. O büyük hakikate... Aklını ve nefsini İslâm'ın emirlerine teslim etmeye. Bundan başka bir çıkış ve kurtuluş yolu kat'iyyen yoktu.

Allah (c.c.) insanı ahsen-i takvim üzere halk etmiş ona akıl vermiş ve idrak cevherleriyle süslemiş, yeryüzünde bulundurmuş, geçim tarzlarını öğretmiş, hidayet yolunu bildirmişti. Ve bütün kullarını o yoldan cennetlerine dâvet ediyordu.

Bu dünya mutlaka terkedilecekti.

Kabre mutlaka girilecekti..

Kul Rabbine mutlaka dünya hayatının hesabını verecekti.

İnsan dünyaya gelmezden evvel, ezelde hiçbir şey değildi ve ölümden sonrası, ebede kadar da bir daha dünyayı müşâhede etmeyecekti.

Dünya hayatı, ezel ile ebed arasına sıkışmış bir zaman dilimiydi, hepsi o kadar...

Hayatlar incecik, hassasiyetler üzerinden geçilerek katediliyordu. Zevk gibi görünen şeyler de bir hiçti. İnsan hayatın içinden akıntıya kapılmış bir saman parçası gibi geçip gidiyordu.

Hz. Ali (R.A.) buyurmuştu:

"—En şifâlı yiyecek baldır, bir arının kusmuğudur.

—En gerekli meşrubat sudur, onu içmede insanlar eşittir.

—En güzel koku misktir, bir hayvanın kanıdır.

—En kıymetli giyecek ipektir, bir böceğin artığıdır.

—En hoş binek attır, nice insanlar harpte onun sırtında ölmüştür.

—En şiddetli arzu, cinsel istektir, kadın süslenir, fakat ona varış idrar mahallinden olur".

Çok şükür Hande Nâzân ölmeden evvel dünyayı tanıyabilmişti. Dünyanın arzuları geçici, günahları ise kalıcıydı.

İçine bir sükûnet gelmişti. Bundan önceki yaşamında huzur diye birşeye asla kavuşamayacağını sanmakla nasıl yanılmıştı.

Etrafını saran batılla örülmüş, kalın duvarları bir bir aşmıştı.

Eğer gerçeklerden saklanmaya devam etseydi belki de îmânsız gidecekti bu dünyadan. Onu bundan kurtaran Allah'a hamdediyordu. Ah! O bomboş, kupkuru, susuz geçen yıllar... Sonra silkinip kendini bulması...

O muhteşem Allah sevgisini, o İslâm'a tutkuyu o nefsi dinlememeyi tanınması, ne güzeldi...

Heyecanlı ve mutluydu... Kalbinden ortalığa ışık saçıyor sanıyordu.

Merfua ve Reyhan o evden çıkarken sırtına geçirdiği kıyâfetini çok beğenmiş, annelerini iki yanağından öpmüşlerdi. Kocasını ise hiç sesini çıkarmamıştı. Dış örtüsü aynen Dilârâ'nınki gibiydi. Gözünün önüne Dilârâ'nın hayâli geldi. Sevgili Dilârâ onu daha da güzelleşmiş bulmuştu. Genç kız Enes'e istemeye açık gitmişti. Dilârâ ile bundan sonraki görüşmesinde kapalı olacaktı. Genç kız hayret edecekti. Dilârâ'ya tam bir sürpriz.

Aylardır kalbinde ve aklında sürüklenen nefsiyle mücadele verdiği iki meselesini iki-üç gün önce kesin sonuca bağlamıştı. İslâm'ın emrettiği tarzda örtünecek ve yakında çalışma hayatını terkecekti.

Butiğin önü parka müsâit olmadığından arabasını garaja bırakmış, oradan dükkana kadar yürüyerek gelmişti.

Hande, butiğinin önünde durdu, kapıyı açıp, içeriye baktı.

Begüm, küçük tuvalet aynasını radyatörün üstüne koymuş, yüzünü pudralıyordu. Begüm süslenmeyi pek sevmeydi.

İşe gireli birkaç ay olan İtr'in insana bunalmış biriyimş izlenimini veren suratı bir karış asıktı, bir bez almış, masanın camını siliyordu. Becerikli, çalışkan bir kız olma-

sa çekilmezdi, hep soğuk dururdu.

Cumhur Esencan da rafları tanzim ediyordu. Butiğin tüm idaresini üstlenmişti. Hande Nâzân da onun aylığını çok yükseltmişti. Hande'yi önce, Cumhur Esencan gördü. Pür tesettür kıyafetine dikkatli bir bakıştan sonra kaşları hayretle yukarı kalktı. Fakat hemen kendine hâkim olmayı becerdi.

Hande Nâzân yanlarına geldiğinde yüzündeki acaip mânâ, yerini, koyu mavi gözlerinin derinliklerinden gelen saygılı bir gülümsemeye bırakmıştı.

—Bir bahar günü için sıcak bir kıyafet, dedi.

Hande Nâzân bu söze ne demeliydi? Hafifçe belli etmeden alay mı ediyordu, yoksa samimi miydi? Boş verdi, aldırışsız bir hareketle koltuğuna geçti, oturdu.

—Nostalji mi, Hande Hanım?

—Yok, yok hiç alâkası yok.

—Hande Abla size gerçekten yakışmış. Örtünmeye çok hevesliydiniz, ben pek şaşırmadım. Enes Ağabeyi görmeli, çok sevinmiştir. Ancak havalar henüz normal gidiyor, derece 38, 40 oldu mu giyebilecek misiniz?

—Müslüman hanımları buna, cehennemnin ateşi daha şiddetli, diye cevap veriyorlar Begüm.

İtir toz bezini kapının önünde silkelenmiş geliyordu:

—Dükkânda çıkartın Hande Abla, dedi, az sonra sıkı-lırsınız.

—Ne burada, ne başka umumi yerlerde çıkarılmaz. Ben, birkaç hesabın ödemesini yapıp gidiyorum.

—Tatile mi? dedi Cumhur Esencan.

Hande hastalık ve tatil hâricinde kat'iyen dükkân-

dan ayrılmazdı. Hande Kur'an dersi almaya gideceğim, demeye hazırlanırken Cumhur Bey yeniden konuşmaya başlamıştı.

—Haziran ayı tam tatil zamanıdır. Güneş pırl pırl, kumlar tatlı bir sıcaklıktadır. Bir ton ter dökmeden dinlenir, döner gelir insan. Bu kış çok yoruldunuz. Kafanızı dinleyin biraz. Görüşülecek birkaç meselemiz vardı, onları halledelim gidin, bir hafta kalın, onbeş gün kalın, farketmez.

—Bir hafta onbeş gün yetmez, Cumhur Bey ömür boyu diyorum ben.

Cumhur Esencan bir kutuyu rafa yerleştiriyordu, onu bıraktı, birden topukları üzerinde döndü:

—Ömür boyu mu? Ne demek bu? Yürüyerek dünyayı mı gezeceksiniz? Okyanusları da sandalla.

—Butik çalışmalarından çekileceğim. Burayı satacağım.

—Ne?

Cumhur Bey'in yüzüne yerleştirdiği şakacı mimikleri bir anda kayboldu.

—Hande Hanım, bugünkü yerinize gelmek için neler çekmemişsiniz. Butiğin her köşesindeki özenle, dikkatle planlanmış incelik herkesin ilgisini çekiyor. Bir vazo gibi, küçücük bir ayrıntı bile gelişi güzel yerleştirilmemiş, Tarabya'da en seçkin giysiler satan bir butik düzeyine getirdiniz burayı. Gerçekten bu ideal yeri elden çıkaracak mısınız?

Hande başıyla onayladı.

—Kararım, şu gökteki güneş kadar berrak, açık seçik. Hiçbir tereddüdüm yok. Bugünkü yerim defterimde simsi-

yah bir tortu. Bu hayatı devam ettiremem. Ruhum da, aklım da hatalarımı idrak etti. Bütün enerjimi bundan böyle dinime ve yuvama vereceğim. Buna mecburum, ahiret var. Dünyada en değerli şey müslümanca yaşamak. Ebedî saadet ona bağlı.

Hande için bundan böyle mevsimler başlamadan yapılan defilelerde modanın getirdiklerini izleme yoktu artık, renk renk çeşitli şekillerde mayolar satmayacaktı. Mini etekleri giyerek bacaklarının görünmesi haram kısımlarını teşhir etmek isteyenlere "Aman bunu alın size çok yakıştı" demeyecekti. Kimseye kollarını, boyunlarını meydana bırakan giysiler tavsiye etmeyecekti. Şimdiye dek yaşamına girmiş günahların hepsini terkedecekti.

Cumhur Esencan, işini bırakıp bir sigara yakmış, bir omuzunu duvara dayayıp, Hande'yi, tek kelimesini bile kaçırmamaya dikkat ederek dinlemişti. Hande Nâzân'ın kesin konuşmaları onu yıldırma-mıştı. Eninde sonunda bu fıkirden vazgeçecekti.

—Sakın acele etmeyin, sonra çok pişman olursunuz. bir kaç sene daha sabredin, liseyi bitirince kızlarınıza bırakırsınız butiği. Yeniden güzelce herşeyi enine boyuna düşüneneceğinize söz verin bana. Kendim için söylemiyorum Hande Hanım. Ben ve kızlar her yerde iş buluruz.

Hande Nâzân not defterinin yanında duran dolma kalem-i alarak parmaklarının arasında çevirdi.

—Ben bu kararı aniden vermedim Cumhur Bey, benimki bir feveran değil.

—Çevrenizden çok tepki göreceksiniz. Sizi Enes de kurtaramayacaktır. Yadırganacaksınız, rûhi bir bunahma girdiğiniz söylenecek.

—Cumhur Bey tuttuğumuz yol helâl midir, haram mı-

dır araştırmadan dünya için çalışır çabalarken akıllıyızdır, ahiret için birşeyler yapmaya kalkınca ruh hastası olarak kabul ediliriz.

Hande Nâzân söylemek istediklerini iyi ifade edemeyeceği korkusuyla konuşurken telâşlanıyor, yanakları alev alev yanıyordu.

—Bu saçma görüşün bedeli cehennem Cumhur Bey. İçinde Allah'a itaat ve ahirete hazırlık olmayan dünyanın bir aldanış olduğuna kanaat getirdim. Gittiğim yoldan sapmanın lüzumunu duydum.

Cumhur Bey sonunda Hande Nâzân'ın çok ciddi olduğunu anlamıştı.

—Anlıyorum, ilk kez anlıyorum dedi.

Cumhur Bey'in sesinde binbir güçlkle saklamaya çalıştığı yine de hemen sezilen bir aşağılama vardı.

Hande verilen siparişleri not ettiği defterini önüne açtı:

—Kadıköy'den ipek blûzlar geldi mi Cumhur Bey.

—Hayır.

Cumhur Bey omuzunu duvardan ayırdı, gelip koltuklardan birine yerleşti, pantolonunu diz yerlerinden tutup yukarı çekti.

—Bu sabah telefon ettiler. Yolda olduğunu söylediler. Apaçık yalan söylüyorlar. Alçak herifler... Öğlenden sonra ancak gelirler. Mazeretlerini çoktan hazırlamışlardır. Terkerleklerinin lastiği patlamıştır üçünün de.

Cumhur Esencan her zaman bir manken kadar şık görünmeyi başaran ender erkeklerdendi. Son derece geniş omuzları siyah ceketini germiştı. Gri pantolonu bıçak gibi ütölüydü. Cumhur Bey eğilip sigarasının ucunu, kül tab-

lasına silkeledi.

Begüm sehpanın üstünde duran sigara paketini almış, bakımlı uzun parmaklariyle içinden bir sigara çekmeye çalışıyordu.

—Müsâdenizle Hande Abla dedi.

Cumhur Bey, cebinden çakmağını çıkardı, çaktı, alevini Begüm'ün sigarasına tuttu. İkisinin elleri hafifçe birbirine temas ediyordu.

Hande, lüzumsuz kâğıtlardan birini aldı, tortop etti, sepete attı. Buradaki herşeyi dağıtma arzusu duymuştu, Cumhur Bey'le, Begüm'ü de.

—Kızım dedi, Hande yaştın kaç senin daha. İkide bir sigara içiyorsun.

—Bir tane içeceğim abla, insanın zihnini toplamasına yardım ediyor.

—Kaç yaşında başlamıştın.

—Onsekiz.

—Geç kalmışsın. Şaka ediyorum, yazık değil mi sana, bir genç kıza hiç yakışmıyor.

Begüm toplumun genel yargılarına hiç değer vermezdi, sırtıttı, sigarasını dudaklarına götürdü, bir nefes çekti. Birkaç içimden sonra genç kıza bir öksürük geldi, boğazındaki gıcıklanmayı gidermeye çalışırken sesine kıvrak bir ahenk vererek:

—Bu sigara çok sert Cumhur Bey dedi. Onu değiştirin.

—Teşekkürler, sen bizi bir senelik sigara tecrübelerinin hepsinden faydalandırıyorsun.

Cumhur Bey Begüm'e doğru dönmüş, onu yatıştırmak için hafifçe arkasına vuruyordu.

Begüm bir daha öksürdü. Bir şımarık öksürüğü.

Cumhur Bey vurmaya devam ediyor, sanki okşuyor ama...

—Telaşlanma, şimdi geçer, ben seni iyi edeceğim.

Bu lâubâli şakaları, mânâlı mânâlı bakışmaları, Begüm'ün bilgiçlik taslamaları, her fırsatta onların kenarda köşede gizlice fısıldaşmaları Hande Nâzân'ı tiksindiriyor, çileden çıkarıyordu. Derhal gözünün önüne kızları gelirdi. Onunla bununla flört eden erkekler düşünmüyorlar mıydı ki, o kız veya kadın bir başka erkeğin karısı, kızı ya da kızkardeşidir. Bir erkek ve kadın arasında bu ne şerefsiz bir yakınlıktı.

Hande Nâzân'ın boğazı sıkılır gibi oldu, yüzünü sıcak bir ter kaplamıştı. Ama belki de yanıyordu, belki gerçekten böyle bir ilişki yoktu. Bir sıçrayışta ayağa kalktı.

—Onu kendi haline bırakın Cumhur Bey dedi.

Begüm, Hande Nâzân'ın bozulduğunu sezinlemişti, sinirli hareketlerle sigarasını bitirmeden kül tablasına bastırarak söndürdü.

—İtir, dedi Hande Nâzân, üst katı dolaşiver.

Genç kız siyah yün elbisesiyle zayıf ve dik vücuduyla, geniş adımlar atarak merdivenlere doğru ilerledi.

Az sonra yukarıdan seslendi:

—Hande Abla! Salon felâket. Her taraf darmadağınık. Hiçbir şey yerinde değil, iyi ki gelmişim.

Hande Nâzân onun yanına çıktığında İtir'i yerde kalmış kumaş kırpıntılarını toplarken buldu.

—Dün akşam çıkmadan evvel buraları toplamayı unutmuşuz Hande Abla diyordu İtir.

Hande Nâzân gözlerini kaçırmasa İtir'in iç çamaşırlarını, bacaklarını, her yerini görecekti. Genç kız çömelmeden eğilmişti.

Doğrulduğunda beline kadar inen ipek gibi parlak kıvrıkcık kısl saçlarını iki yanına sallayarak arkasına attı.

—Rengin solmuş, yorgun musun İtir?

—Biraz.

—Begüm'e arada sırada Cümhur Bey yardım ediyor. Sen yalnız kahyorsun.

İtir'in göz kapakları kuşkuyla kısıldı... Burnunu havaya kaldırdı.

—Begüm, başı sıkışınca imdat çağırın tiplerdendir Hande Abla, ondan.

Hande yüzünü cama doğru çevirdi. Serin bir hava cereyanı şakaklarında biriken ter damlalarını buz gibi soğutuyordu.

Hande, genç kıza tahminlerinin doğruluğunu tasdikleyici mahiyette konuşturmaya çalışmıştı. Ne var ki İtir Hande'nin kurnaz sorularından akıllıca kaçmayı onların ilişkilerine değinmemeyi başarmıştı.

Genç kızin yukarı kaldırdığı tek kaşı bu konuda konuşmak istemediğini anlatıyordu.

Hande elbise dolabına yaslandı. İtir'in anlamlı suskunluğunu farketmemiş göründü. İtir tilki gibi uyanık bir kızdı, kolay kolay pes etmezdi. Öyleyse o da imâsız ve apaçık soracaktı:

—İtir, dedi. Cümhur Bey'le Begüm'ün birbirlerine karşı davranışları fazla samimi. İşin iç yüzü, sırtkanlıklarının sebebi meydanda. Bana göre, flört ediyorlar. Sen ne dersin?

İtir irkildi, bu soruyu böyle apaçık hiç beklemiyordu, aptal aptal gözlerini Hande Nâzân'dan kaçırdı. Fakat vücudu olduğu yerde kazık gibi dikilip kalmıştı. İtir'in açıkça cevap vermesi gerekiyordu, bir başka seçeneği yoktu.

—Sizinle aynı fikirdeyim, dedi sıkılarak.

Hande sırtını dolaptan öyle bir hızla ayırdı ki bir an başı döndü, yanındaki sandalyenin arkasına tutundu. Şüphelerinin katileşmesiyle vücudunun her bir sinir ucuna acı bir öfke ulaşmıştı. Birkaç kez gözlerini kırptırdı. Bu çok yüz kızartıcı birşeydi, bir düş olmalıydı.

İtir, Hande Nâzân'ın renginin atmasından korkmuş ve sinmişti:

—Dışarıda buluştuklarını sanmıyorum Hande Abla, dedi Cumhur Bey âilesinden memnun, Begüm de yakında nişanlanacak.

—Sadece gönül mü eğlendiriyorlar? Basit bir macera demek.

—.....

—Senin de beni hayâl kırıklığına uğrattığını itiraf etmeliyim.

—Hayal kırıklığı mı? Neden ama? Genç kız müthiş bozulmuştu.

—Onları hoşgörmenden dolayı...

Hande masanın üstünde yığılı kalmış bir tomar giysisinin bir tanesinin etiketini tuttu, okudu. Etikete alış fiatı konmuş, kâr ilâve edilmemişti. Ödenilen vergi dahi katılmamıştı.

Begüm'ün dersini iyi ezberlemiş bir öğrenci gibi birisini karşılamakta olduğunu duydu.

—Günaydın, hoşgeldiniz hanımefendi. Bir arzunuz mu

var, bir aksilik mi oldu yoksa?

—Eteğim 5 cm kısaltılacaktı, 4 cm kısaltılmış.

—Siz şöyle istirahat buyurun, ben şimdi atelyeye götürür yaptırırım.

—Lütfen! Bu akşam onu giyeceğim.

İnsanların çoğu ipin ucunu iyice kaçırmıştı, işler mas-karahğa dökülmüştü. Hande kadını sesinden tanımıştı. İstinye'de oturuyordu. 1 cm için kalkmış gelmişti. 1 cm kısa olsaydı sesi çıkmazdı.

—İtir, dedi Hande Nâzân, büyük bir kâğıda, "ACELE SATILIKTIR" yaz ve derhal kapıya as. Hemen şimdi.

* * *

Hatice Hanım senin işten çıkacağını duymuş, ben de yok öyle birşey, dedim.

Osman Efendi, hanımının uzattığı pijamasını koparırcasına alıp yere fırlattı:

—Dememeliydin, bilmen gerekirdi senin. Hiç kimse-den saklamaya çalışmadım. Sakın bana bilmediğini söyle-me! Her Allah'ın günü adamdan gıcık kaptığımdan bah-settim. Ayın sonunu zor beklediğimi Mısır'da sağır Sultan duydu. Evine aldığı öteberisini arabasına, bana taşıtıyor, ben uşak mıyım? Hammal mıyım?

—Doğru söylüyorum, ben bilmiyordum.

—Zavallı sen! İşine gelmeyen şeyleri hep duymazsın. Şimdi çok açık, öğrendin.

Nesrin Hanım, Dilârâ ile beraber muntazaman gittiği İslâm ahlâkına ait sohbetlerde öfkeyi dinlemişti.

"Gadap, öfke veya kızmak, bir insana galip gelirse, insanın kalbini de dış görünüşünü de çirkinleştirir" denmiş-ti.

Osman Efendi'nin yerinden fırlamış gözleri, açılıp kapanan burun kanatları, yüzünden boynuna ve kulaklarına yayılan kırmızılığı bunu doğruluyordu.

—Her işten çıkışım mesele olur bu evde, mâtem hava-

sı estirmesen şanına dokunur. Aç mısın, çıplak mısın, sokakta mısın?

—Bizim durumumuzdakilere, bahsettiğin sebeplerden iştten çıkmak yersiz kaçıyor Osman Efendi. Kızma!

Nesrin Hanım sözleri ağzından çıktıktan sonra fazla ileri gittiğini anladı. Osman Efendi mosmor kesilmiş, hid-detinden çenesi titriyordu.

Nesrin Hanım yersiz sözünü, bilerek, sadece onu bir parçacık etkilemek umuduyla kullanmıştı.

Dilârâ'nın evlenip evinden ayrılması bir iki ay içinde dahi olabilirdi. Kızı istiyorlardı. Ekseri o yavrusunun sürüyüp götürdüğü masrafları onun ardından kim karşılayacaktı. Ömer, dükkan açma telaşına düşmüştü, çocuk bir kuruş bile yardım edemezdi.

Kocasıyla ne iyilikle, ne de imâh konuşmalarıyla birşey kazanamıyordu. Nesrin Hanım hiçbir zaman sabrı bu kadar yakınında sezmemişti. Bu tartışmanın tuzağına düşmeyecekti, kavgaya tutuşmayacaktı elhamdülillah, sabredebilecekti. Kavgalar, bağrıışmalar, arkasından gelecek dargınlıklar, kız vermenin arefesinde eşe, dosta karşı rezâletti. Kur'an-ı Kerim'de bir âyetin mânâsını ezberlemişti.

"Cahiller onlara hitap ettikleri zaman, onlar "selâm" derler". Kerim olarak geçip gitmek lazımdı. Çocuğa, deliye, câhile uyulur muydu hiç?

—Afedersin, dedi Nesrin Hanım ağzından kaçırverdi.

Osman Efendi, sehpanın üstüne uzattığı ayaklarını gerdi, kollarını göğsünde çaprazladı.

—Ha, şöyle hanım, adam sırasına girmeye başladın. Haksızlığını anlayınca, sesini kestin.

Bir gün Allah'ın huzurunda hak ve hukuklarını göreleceğini bilmek ne nimetti. İnsanı her çeşit belâ ve musibetlere karşı dayanıklı kılıyordu. Suçun kimde olduğu, o büyük günde anlaşılacaktı.

Osman Efendi uzandı, televizyonu açtı.

—Ben dedi, hava raporunu dinleyeceğim.

Odadan çıkmadan önce Nesrin Hanım ayakta durarak:

—Dilârâ Çetin'i tercih ediyor Osman Efendi, vazgeçmiyor ne diyorsun?

—Ben Enes'le evlenmesine taraftarım. İnad ederse, bırak gitsin. Kendi düşen ağlamaz.

Nesrin Hanım büyük kızının evlenme meselesinde çıkmaza girmişti. Odasında yorganın üstüne oturdu, aklında Dilârâ ile yaptığı konuşmaları geçirdi.

Bütün bir geceyi pencereyi döven yağmuru seyrederek ve düşünerek geçiremezdi. Yorganı kaldırdı, yatağın içine girdi. Kafasını dolduran binlerce düşünceyi unutmaya bile hiç değilse vücudunu dinlendirebilirdi. Hande Nâzân'ın gelip Dilârâ'yı Enes'e istemesinden beri geçen iki gece boyunca hiç uyumamıştı. Ancak şimdi de uyuyamıyordu. Üzüntüleri, endişe ve korkuları beynini kemiriyordu.

Seldâ'dan bugün selâm gelmişti. Rahatlarmış... İnanmıyordu. Karşı karşıya gelmedikçe, gidip yerini yurdunu görmedikçe, kuşklarından kurtulamayacaktı. Seldâ hakkındaki vehimleri kadar Nesrin Hanım'ı Dilârâ ile olan mücadelesi de yoruyordu. Hayatta bir kez olsun, Dilârâ'nın yalnız kendi mutluluğunu düşünmesi gerektiğini ileri sürüyor, onun mutlak Enes'le evlenmesini istiyordu.

Beyin sarsıntısı geçirmiş bir hastanın sayıklamalarının ardına düşüp de kızının Çetin'le evlenmesine göz yummamazdı. Katlanamayacağı kadar büyük bir vicdan azabı duyardı böyle birşeye... Söz vermişmiş... Vermeseydi efendim... Tuğçe dahi her gelişinde "Siz bilirsiniz, ben Dilârâ'ya ikâzda bulunmuştum" diyordu.

Tuğçe henüz kimseye birşey söylememişti, onları hiç sıkıştırmadan kararlarını bekliyordu. Oya Hanım'a ve Çetin'e bir netice alırsa açacaktı meseleyi.

Nesrin Hanım'ın hiçbir tereddütü yoktu, kızının dengi Enes'ti. Kocasıyla Ömer, işyerine gitmiş Enes'le görüşmüşlerdi. Hayranlıklarını anlata anlata bitiremiyorlardı. Hande Nâzân'ın teşebbüsünden babaları memnundu, Ömer memnundu, herkes memnundu. Dilârâ müstesna, "Allah'ım! Rabbim! yetiş imdadıma, Hızır-İlyas (A.S.) koşun yardıma" dedi yüksek sesle. Enes'te Dilârâ'nın aradığı bütün özellikler vardı işte. Gel gör ki, "hayır" diyordu. Sanki "evet" diye bir kelimenin mevcudiyetini unutmuştu bu kız!

Dilârâ'yı seçiminde yalnız bırakmama niyetini Nesrin Hanım kalbinde daha kuvvetlendirdi, yorganı omuzlarına doğru çekti, uykusunun gelmesini bekledi. Üç evladından biri olsun mes'ut değildi. Kafasına üşüşen fikirlerin her biri darmadağınık, parça parçaydı. İki tanesinin ucunu bir araya getiremiyordu. Ağlamak isteğiyle kıvrandı, ama ağlayamadı. Aşinâsı olduğu odanın karanlığında gözleri fıldır fıldır.

Ömer henüz gelmemişti. Saat 11'di. Sıkıntısından terliyor, bacakları yatak çarşafına yapışuyordu. Kalktı, geceliğinin yakasını arkasına kaydırarak odanın içinde dolaşmaya başladı. Yağmurdan mı ne? Oda çok sıcaktı. Havada

bir bunaltı vardı. Parmakları nemlenmişti. Yemenisinin iki ucunu tutup bir müddet yelpâzelendi. Sonra birdenbire mutfağa gidip bir bardak su içmeye karar verdi.

Hole çıktığı zaman, Dilârâ'nın kapısının aralık olduğunu gördü. Işığı söndürmüştü. Uyumuş muydu acaba?

Yatağına dönmeden önce onunla bir parçacık konuşsa rahatlayacaktı.

Kapıyı itti. Oda karanlıktı. Sessizlik içinde belli belirsiz muntazam soluma işitiliyordu.

Çekinerek sordu.

—Uyuyor musun Dilârâ?

—Yeni yattım, birşey mi istedin anneciğim?

Nesrin Hanım sevinçle ürperdi:

—Yoo. Bir bardak su içmek için mutfağa gidiyordum. Kapını kapatmamışsın. Bir bakayım, dedim.

—Kapıyı kapatmayışımın bir sebebi yok anne, unutmuşumdur. Sık sık unuturum. Allah (c.c.) rahathk versin anneciğim.

—Benim uykum hiç yok.

Nesrin Hanım eşikten odaya doğru adımını attı. Dilârâ'ya sormadan ışığı yaktı.

Kızının canlı bakışlarını görünce onu da uyku tutmadığını anladı.

—Dilârâ kızım, az önce iki kısmetini yeniden gözden geçirdim, uzun uzadıya kafamda evirip çevirdim. Çetin'le evlenmen için en küçük bir neden yok, inan bana.

—Var.

Nesrin Hanım bir an boğazının düğümlendiğini hissetti. Şu an çok güçlü olmalıydı ve onun önerisini kabul

edeceği konusunda kızının kalbinde ufacık bir ümit dahi bırakmaması gerekiyordu. Becerebildiğince sâkin olmaya çalışarak:

—Bu evliliğin gerçekleşebileceğini aklının ucundan geçirme.

Genç kız sesini çıkarmadı...

—Enes'e varmak dururken, diye devam etti, Nesrin Hanım, kızının başı ucuna oturdu.

—Çocuk sapasağlam, daire almışlar, işini mükemmel kurmuş, senin hayâl edebileceğinin ötesinde dindarmış. Çetin'i gizliden gizliye seviyordu isen baştan niye evlenmemiştin. Eğer sevmemişsen şimdi niçin varacak mışsın ona. Ben İrem'le aranızda geçen konuşmaları hiç kabul etmiyorum, çıkar onları kafandan.

Annesi konuşurken, buz gibi bir uyuşukluk Dilârâ'nın tabanlarından yukarı doğru yayıldı.

Genç kız yerinden doğruldu, yastığını dayanması için annesinin arkasına yerleştirdi. Kendi sırtı ile duvar arasına da hırkasını sakıştırdı.

—Anneciğim çekişmeyelim, müsâade et de kararı kendim vereyim. Ben Çetin'i tercih ediyorum.

—Sakın ha!

Dilârâ kendini savunurcasına baktı annesine:

—Neden?

—Neden olduğunu biliyorsun, bu mevzuda bana melâikelik taslama. İllâ açıklatacak mısın? Sen bekâr bir kızsın, dul adamla evlenmen zaten yanlış. Bir de gözlerinin geleceği belirsiz, bu durumda evlenmen budalalık. Tuğçe çok mert bir kadın, herşeyi açık anlatıyor; son muâyesinde doktor "Görmesine az bir ihtimâl var" de-

miş. Aklını mı kaçırdın sen, bütün bir ömrü onunla geçiremezsin.

—Anneciğim, bu benim onunla evlenmek isteğimi kuvvetlendirir.

—Bir insan bir kere kafadan sakatlandı mı, hiçbir şeyine şaşmamak gerekir... Senin daima biri tarafından frenlenmeye ihtiyacın vardır. Eskiden bilirim.

Dilârâ annesine karşı nasıl hareket etmesi lâzım geldiğini bilmezmiş gibi başını avuçları arasına aldı. Ardından sâkin ve sabırlı bir sesle:

—Hakikâten benim delilikten, dün de "kapis" demiştin, böyle birşey yapabileceğimi düşünüyor musun anneciğim, dedi.

—Hayır dedi, Nesrin Hanım, tek kelimeyle ve dürüstçe.

—Öyleyse niçin söyledin?

Nesrin Hanım sağ koluyla kızının omuzlarını sardı.

—Duygusallıkla hareket etmene mâni olmak için. Sen aşırı merhametlisindir. Dilârâ kızım, şefkatin ise mantıkla ilgisi yoktur.

Genç kız başını annesinin omuzuna dayadı. Birkaç dakika sessiz kaldılar. Dışarıda birinin gezindiğini duydu-lar. İksisi de kulak verdi. Ayak sesleri kapının önünde durmuştu. Bir tereddütten sonra adım sesleri uzaklaştı, karşıki odanın kapısı açıldı, kapandı. Osman Efendi yatmak için odasına girmişti.

Dilârâ cılız bir ümide kapıldı:

—Anneciğim, canım anneciğim, şu sükûtunu, evet mânâsına alabilir miyim?

—Güldürme beni.

—Çetin'in bana ihtiyacı var, çok yalnız kaldı anne!

—Anası düşünsün. Bir yerde Çetin'in hayatı bana vız gelir, benim için seninki önemli.

—Bu evliliğin bana bir zararı olmaz ki anne!

—Çok komiksin, yararı da olmaz.

Nesrin Hanım kızı hakkındaki son haddini bulan şaşkınlığını zorlukla gizliyordu. Allah'ım yavrusu ne ne kadar, ne kadar tertemiz bir kızdı. Tüm konuşmaları Dilârâ'nın nefsinde fâni olduğunu gösteriyordu.

Odanın ışığı gidip geliyordu. Nesrin Hanım lambalar sönecek galiba demeye kalmadan, elektrikler kesildi, her taraf zifiri karanlığa büründü.

Ay ışığı, bir yıldız pırıltısı, bir kibrit alevinin dahi bulunmadığı zifiri karanlık çok korkunçtu, hiçbir şey görünmüyordu. Nesrin hanım korkuyla ürperdi, saçları diken diken oldu.

—Bir karış ötemdesin, seni göremiyorum Dilârâ. Kabirde mi böyle olacak kızım?

—Birkaç ayrıntıyla evet anne. Orada beraberimizde sadece yalnızlığımız bulunacak. Başka bir kimse olmayacak. "Yalnızlar evi" demişler ora için.

—Kabir lâfından, karanlıktan sıkıldım, beni bırak da perdeleri açayım veya tutuna tutuna gidip mutfaktan bir mum alayım yakayım. Ay! şimdi bağıracağım, imdaat diyeceğim.

Dilârâ, annesini bırakacağına, ona biraz daha sokuldu ve göğsüne yaslandı.

—Anneciğim, dedi, bir düşün. Çetin hep buna benzer

karanlıklar içinde.

Nesrin Hanım, bir an için kendini Çetin'in yerine koydu. Rengârenk çiçekleri, çeşit çeşit şekilleri, biçim biçim mahlûkları, şırıltılarla akan dereleri, dumanlı dağları, akıp giden bembeyaz bulutları, güneşi, gökyüzünü, sevdiği çehreleri görememek, dayanılmaz bir durum olurdu onun için. Asla! Asla onun gibi olmak istemezdi. Birkaç dakikalık karanlığa zor katlanılıyordu. O genç adam, saatler, haftalar, aylardır hiçbir şey görmeden yaşıyordu. Çetin'in duyabileceği korkunç umutsuzluğu düşündü. Hayatında kimseye bu derece acımamıştı. Birden dertlerinin hepsini unuttu. Bu bir trajediydi. Hiçbir hayâl gücünün hazırlamadığı, hiçbir muhayyileden çıkmamış, hakiki bir trajedi.

Çetin'le olan mutlu anıları tüm yoğunluğuyla kalbinde baş kaldırdı. Çetin, Nesrin Hanım'a demet demet taze menekşeler, sümbüller getirir, büyük kutular dolusu çukulatalar alırdı. Hürmetle ellerine sarılır öperdi. Simsiyah gözleri sevgiyle ışıldardı. Çetin'e âit hatırladığı her teferuat sevgisini yeşertiyordu.

O yakışıklı adam için gece ile gündüz birdi... Hep karanlıklarla başbaşaydı. Güneş doğmuş, batmış onun için neydi? Hiç...

Nesrin Hanım'ın hücrelerine gür bir şefkat aktı, ansızın gözlerinden yaşlar fışkırdı.

—Çetin ile evlen Dilârâ, dedi.

Hız. Davut (A.S.)'in elinde demirin yumuşaması gibi Allah'ın dini, Nesrin Hanım'ı evirip çevirmiş, tarife sığmaz bir biçimde değiştirmişti. İslâm'ın yoğurduğu insanda vicdan tüm nefsi arzuların üstüne çıkıyordu.

—Biraz zaman geçsin, Enes'e Bânu'yu tavsiye ederiz Dilârâ. İyi kız bize de çok iyiliklerde bulundu.

Dilârâ, kendi aklına gelen düşünceleri, annesinin olduğu gibi sözlerinde yansıtmaya çok sevindi. Bugün hayat ona sevinç üstüne sevinç sunuyordu. Coşkuyla:

—Ne kadar iyisin, canım anneciğim, dedi.

* * *

Aradan günler, haftalar, aylar geçmişti. Neredeyse Dilârâ ile Çetin evleneli bir yıl olacaktı.

Günlerden cuma idi, aylardan ağustos.

Tepeler kır çiçekleriyle, örtülü, dereler, dağlardan aşağı bir gümüş gerdanlık güzelliğiyle iniyordu. Gökyüzü düz bir koyu mavi, yamaçlar yeşil, tarlalar sapsarıydı. Bağlarda üzümler olmuş, meyveler, dallarından aşağı sarkmış. Doğa cıvı cıvı...

Dilârâ ile Çetin, Kumbağa yakın yazlık evlerinin balkonunda karşılıklı şezlonglarında oturuyorlardı. Balkon çevresindeki öbek öbek çiçeklerle gizlenilmişti. Pembe bahçe masasının üzerinde çin işi bir çay takımı, sandviç, küçük pastalar vardı. Dilârâ demliği eline alarak:

—Çayını dolduruyorum Çetin, dedi.

İki fincana da çay doldurdu, şeker katıp fincanın birini Çetin'in eline verdi.

—Trakyalı'lar kahveyi severler, bu Karadeniz işi, koyu çaylara nasıl alıştınız Çetin?

—Dedemin dedesinin.

—Dedesinin dedesi.

—Evet, tam öyle, dedi Çetin gülerek. Rizeliymiş, kah-tam meselesi.

Genç adam bir yandan da çayının şekerini karıştırıyordu.

Dilârâ, bakışlarını kocasının gür saçlarında gezdirdi. Beyazları daha artmıştı. İyi dikilmiş kısa kollu açık gri renkte gömleği ve keten pantolonu içinde şıklığın, soyluluğun bir simgesi gibi duruydu. Her bir hareketi bu saygıdeğer görünümünü arttırıyordu. Yıllar onu bazı değişikliklere uğratmıştı. Yüzünün hatları sertleşmiş, olgun bir ifadeye bürünmüştü. Alnındaki çizgiler ise derinleşmişti.

Genç kadın, sandviç tabağını kocasının önüne yerleştirdi.

Çetin uzanıp içinden bir tane aldı, ısırıldı.

—Sen mutfakta iken Orhan telefon etti. Ömer borcundan gene ödeme yapmış.

—Çok sevindim. Önümüzdeki sene borcunun hepsini ödeyeceğe benziyor bu çocuk.

Çetin, Ömer'e bir miktar borç para vermişti. Borç bite ne kadar, kârdan hissesine düşeni de alacaktı. Bu kuralı ısrarla Dilârâ koymuştu. Çetin fincanındaki çayı bitirerek yeniden doldurması için Dilârâ'ya uzattı. Sevimli bir sesle:

—Sonuçta ikimizin de isteği oldu, dedi.

—Evet ne ettin ettin, para verdin Ömer'e.

—Sende ne yaptın ettin, beni kazanca dahil ettin.

Çetin, çay kaşığını fincanından çıkardı, tabağının kenarına bıraktı.

—Doğru söyle Dilârâ, kimden yanasın? Benden mi? Kardeşinden mi?

Genç adam karısına şaka yapmaktan her zaman çok hoşlanırdı.

Göz alabildiğine uzanan ormanın üzerinden deniz görünüyordu. Güneş ufuk çizgisine yaklaşmıştı. Altın rengi ışıklar, kımıltısız duran denize vurmuş... Kışın bu durgun sular, beyaz köpüklü dalgalara dönüşecek... Doyumsuz güzellikte birkaç dakika yaşanacak ve gün batımı bitecekti. Gecenin karanlığı, sessizliği ve yalnızlığı çökecekti. Yalnızlık... Yalnızlık kelimesi Dilârâ'nın beyninde yankılandı. Yalnızlığı çok iyi bilirdi.

Kızlığında kaç gecelerini odasında yapayalnız geçirmişti. Çok defa çalışmaktan bitap düşerdi. Bazen de dikişleri kucağında dururken başı sarkar, uyuklardı. Göz kapaklarını araladıkça problemlerini karşısında üstüne yıkılacaklar, onu ezecekler, mahvedeceklermiş gibi dikilmiş bulurdu. Genç kız bu hayâli kafasını şiddetle silkeleyerek kovar, ayıklar, tekrar çalışırdı.

—İyi misin Dilârâ, sesin çıkmıyor.

Bu hafif dolgun tok ses, evlendiğinden beri hemen yanı başında, her zaman genç kadını bir kucaklayış gibi böyle sarıp sarmalıyordu.

Dilârâ hiçbir kuşkuya yer kalmayacak bir biçimde anlamıştı, kocasını sayıyor ve beğeniyordu.

Evliliğin verdiği tatlı mutluluğu ve doyumunu ilk gecen den beri duyuyordu.

Kocasının mânevi gözleri onun kalbini açık bir levha gibi okuyordu. Daha kendi çözemedi Çetin ne düşündüğünü tahmin edebiliyordu.

—Birşeyim yok dedi Dilârâ.

Hafif bir rüzgar esiyordu. Belli saatten sonra buralar geceleri serin oluyordu.

Çetin'in gömleği inceikti, üşütebilirdi. Genç kadın he-

men kalktı, içeri girdi, bir yün ceket alıp geldi, onu kocasının omuzlarına doladı.

Çetin omuzlarında iken hanımının iki elini birden yakaladı, incitmekten korkarmış gibi hafifçe sıkı ve okşadı. Karısına teşekkür ediyordu.

Gökyüzüne yaldızlar mutlulukla gerinmişti, oradan bir, bir, genç kadının kucagına dökülüyordu sanki.

—Bir kadının bu şekilde ödüllendirilmesi ne büyük saadet, dedi Dilârâ.

—Bence sen çok daha fazlalarına lâyıksın.

—Aklma nasıl evlendiğimiz geliyor da... Samimiyetinden azıcık şüpheleniyorum Çetin. Benimle evlenmeyi reddetmiştin. Tuğçe bir defasında, sana kızmış, evlenmiyor işte, diye bağırmıştı. Yalvar yakar olmuştum. Mahalleye rezil ettin beni.

Çetin başını arkaya atarak yüksek sesle güldü.

—Etme bulma dünyası, derler.

—Dahası var, seninle adaklarla evlendim.

Genç kadın böyle sözler söylerken yenemeyeceği kadar büyük bir utanç duyacağını sanırdı, yanılmıştı. Bazen de Çetin'le şakalaşan o değilmiş, o hiçbir zaman bu tarz konuşamazmış, rüyadaymış gibi geliyordu. Ne çabuk herşey gayet tabii, gayet basit gelmişti Dilârâ'ya. Herşeyleri müşterek oluvermiş, birçok şeyi birbirleriyle paylaşmışlardı. Bu saadet, hayat boyu sürer miydi?

—Orhan'dan sonra bir telefon daha geldi Dilârâ.

Genç kadın birden paniğe kapıldı, çay fincanını sıkıca kavradı.

—Kimden? Doktor Bülentten mi?

—Evet, pazartesi günü kesinkes beni ameliyata alacakmış, yatağımı ayırtmış. Sonbaharı beklemeye gerek yokmuş.

Genç kadının yüreğine bir sızı saplandı. Sesinin içinde kopan fırtınayı ele vermemesi dileğiyle:

—Allah'tan hayırlısı, dedi.

Dehşetten sesinin ne kadar doğal olmayan bir tizlikle çıktığını farkettiler.

—Ameliyatın ekim ayına kalmasını mı tercih ederdin?

—Zannettiğin gibi değil. Doktor zamanını şüphesiz bizden iyi bilir.

Çetin kışkırtıcı bir ısrarla:

—Ameliyatın başarısız bir sonuç verme ihtimalinden mi ürküyorsun? dedi.

Dilârâ'nın her yanını merhamet ve sevgi sarmıştı, dudakları hüznle, kıvrıldı.

—Ben senin üzülp üzülmemenin dışında hiçbir şeyden korkmam.

Genç kadının duyduğu acı belirginleşmiş, gözleri yaşıyor, her tarafı titriyordu. Nerdeyse dişleri birbirine vuracak...

Çetin karısına doğru kolunu uzattı, kısa bir arayıştan sonra onun yüzünü buldu. Parmaklarıyla Dilârâ'nın yanaklarına yayılmış göz yaşlarına dokundu, onları yavaşça sefkâtle sildi:

—Sakin ol canım, neler çektiğini biliyorum. Hepsi geçecek.

Dilârâ'yı ceketinin altına çekti.

—Üşümüşsün sen.

Çetin balkon parmaklıklarına dolanmış asmadan bir gül tutup kopardı. Parmaklarının ucuyla yoklaya yoklaya dikenlerini ayıkladı, onu hanımının saçlarının arasına geçirdi.

—Dilârâ, dedi, senin hayatını güllerle donatmak ve güllerin dikensiz olmasını isterim. Gözlerim açılırsa Kuş Cenneti'ne gider, bülbül seslerini dinleriz. Abant gölünde gezeriz kayıkla... Ormanlarda sana yaban zambakları toplarım. Şelaleleri seyrederek yan yana. Defne yapraklarından başına taç takarım.

—Önce kalkıp namazlarımızı kılalım. Ezan okunalı epey oldu.

—Derhal dedi, Çetin, Allah'ın emri başımızın üstünde.

Namaz, her zaman andığımız Rabbimizi belli vakitlerde ta'zim ve hürmet yoluyla yeniden anmaktı. Pek çok hikmetleri içeren namazı eda etmeye Çetin hazırды. Çetin özde, İrem'in keşfettiği gibi İslâm'a çok yatkındı. Dilârâ ona Allah'ın emirlerini anlatırken, yüzünde kupkuru bir çölde, uzun süre susuz kalmış bir insanın merakıyla dinliyordu ve kabul ediyordu. Genç adamın kulağı hassastı. Âyetleri çabucak ezberlemiş ve namaza başlamıştı.

Çetin'in bütün işlerini Orhan Bey yürütüyor, her hafta sonu Çetin'e gelip mâlûmat veriyordu.

Dilârâ'nın babası, Çetin'in yanındaki işine geri dönmemiş, fakat umulmadık bir canlılıkla Ömer'e yardıma koşmuştu.

Merdivende gıcırtilar vardı. Salonun girişinden Oya Hanım'ın sesi, Fatma Hanım'ın gülüşü, geliyordu.

Dönmüşler... Bir saat kadar önce öteberi almak için çarşıya çıkmışlardı.

Oya Hanım daha İrem'in zamanında teyzesinin yanında kalmaya alışmış, teyzesiyle anlaşabileceğine kanaat getirince, onun yanına taşınmıştı. Sık sık Çetin'i ziyarete geliyorlar, bazı geceler de yatıya kalıyorlardı.

Oya Hanım, Dilârâ'nın Çetin'e gösterdiği büyük itinasından ziyâde memnun, yavrusunun yüzünü güldüren gelinine minnetinden, onun itirazlarına rağmen paket paket hediyeler taşırdı. Yolda bir köylü kadınında görüp beğendiği ve satın aldığı dört tane iğne oyalı yemenileri gelinine uzattı.

Valide hanımın gözlerine yorgunluğun izleri vurmuştu, dudakları gülüyorken bakışları sönüktü.

—Anneciğim, dedi Dilârâ, çok teşekkür ederim ama aldıklarını koyacak yer kalmadı inan bana.

—Size hediye vermek beni mutlu ediyor Dilârâ, lütfen hepsini kabul et.

Kayınvâlîde hanımın yarım yamalak örttüğü eşarblı başından kaymış, omuzlarına düşmüştü.

Fatma Hanım da başına taktığı ince tülünü çıkarmış, koluna atmış. İkisinin de örtünme emrini uygulamakta kararları henüz kesin değildi. Deneme safhasındaydılar. Biri ellisekiz, diğeri yetmişüç yaşında iki kadın düşünüyorlardı, acaba örtünebilirler miydi?

* * *

Dağların üzerini hafif bir sis tabakası kaplamıştı.

Karşı tepelerin ardından güneş kıpkızıl bir tepsi gibi görünmüş, gökyüzü hafif bir pembeliğe boyanmıştı. Uzaklardan, harman makinalarının sesleri geliyordu. Hasattan sonra her yeri taze bir yaprak kokusu sarmış... Bülbüller uyanmış, erkenden gül dallarından serenad yapıyor, kurbağaların enerjik bağırışları, sabahın sessizliğini deliyordu.

Genç bir at kışnıyor, bir manda sürüsü neş'eli homurtular çıkararak otlaklara gidiyordu. Gün başlamış, tüm yeryüzü şarkıda...

Çetin sabah namazını kılmış, seccadesinin üzerinde oturmuş, hiçbir şeyi görmeyerek, yalnız sesleri duyarak tesbih çekiyordu. Açık balkon kapısından yatak odasına çimen kokulu serin bir hava giriyordu.

Saat yedide amcası gelip genç adamı alacak, hastahaneye götürecektir... Dilârâ hastahane için hazırlanılan eşyalarda bir eksik olup olmadığına bakmak için alt kata inmişti. Dünden beri genç kadın heyecanlı ve telaşlı... Heyecanlı ve telaşlı olan bir tek Dilârâ değildi... Çetin'in yüreği göğsünü delemek gibi atıyordu.

Ameliyattan sağ salim çıkabilecek miydi? Anbe an değişen, içinde capcanlı duran tabiatın güzelliklerini iyileşip bir daha seyredebilmesi mümkün olacak mıydı? Taham-

mülü çok zor elim günlerinde ona sabrı sunmuş fedakârlığın eşsiz bir örneğini vermiş karısını görebilecek miydi? Doktoru dahil, herkes onun bilmediğini sanıyordu. Fakat onların bilmediğini sandıkları şeyi genç adam öğrenmişti. Yirmi gün önce bekleme salonunda otururlarken, bir fırsatını bularak ustalıkla hemşireyi konuşturmayaya muvaffak olmuştu... Gözlerinin açılabilme ihtimalinin yanında bir daha görememe riskide yatıyordu. Patavatsız hemşire doktorun bir başka endişesinden de bahsetmişti. Doktor bir ölüm vukuundan da korkuyordu.

Genç adam herbir şıkka karşı hazırlanmış, tedbirini almıştı. Vasiyetnâmesini yazdırmış, ölümü halinde tüm mallarını annesinden sonra Dilârâ'ya bırakmıştı. Ameliyat muvaffakiyetle neticelenmez de, gözleri sakat kalırsa Dilârâ'yı daha onun yanına gelmesine fırsat vermeden boşayacak, karısını serbest bırakacaktı.

Çetin'in boğazına bir hıçkırık tıkanı, günlerdir çocukça bir dehşetle ızdırap çekiyordu. Dili ağzının boşluğunda dolanıyor, sessizce hep dua ediyordu.

Ne o güne kadar işlemiş olduğu günahlarıyla ölmesi kolaydı, ne de ölünceye kadar görmemesi ve sevgili karısından ayrılması.

Hanımının günün belirli saatlerinde ona okuduğu dini kitaplardan, bilmediği, duymadığı, tahayyül dahi etmesi imkansız şeyler öğrenmişti. Karanlık dünyasında zayıf imanı, bir meyve gibi olgunlaşmış bir gül güzelliğiyle yaprak yaprak açmıştı.

İslâm, suskunluk ve anlamamazlıktan gelme, yalnızca onayhyorum veya kabul ediyorum, demekle geçiştirilemiyordu.

İnsan İslâm'la kendini tanıyor, hayatın sırrını keşfedi-

yor, onunla bu dünyadaki rolünü tayin ediyor, gayelerini belirliyordu.

Genç adam, kulluk vazifelerini idrak etmeye başlar başlamaz bugün bulunduğu yerde bülûğ çağından beri olmak istemişti.

Çetin, bir defa olsun arkasına dönüp bakmadan Dilârâ'nın onu terk edişinden sonra gururu kırılmış olarak yaptığı araştırmalarından kızın haklılığını daha o zamanlar kabullenmiş, kendinin, davranışlarının İslâm'da yeri bulunmadığını anlamıştı.

İrem ile evliyken, bu gafletten silkinmeye çabalamış, becerememişti. Birçok geceler İmam-ı Gazâlî'nin yazdığı kitabın sahifelerini çevirir, Hz. Ömer'in şu sözlerini okurdu:

"—Hak ağırdır. Ağırlığına rağmen kolaydır. Bâtıl hafiftir. Hafifliğine rağmen güçtür".

İrem'in vasiyeti Dilârâ'nın ona söz vermiş olduğu kendisine bildirildiğinde, Çetin gözleri hakkındaki bütün tereddütlerine, genç kızın hayâtını mahvetme şüphelerine ve korkularına rağmen, onunla birlikte olma saadetine karşı fazla direnememişti. Genç kız, onun kalbindeki cılız ateşi tutuşturmaya geliyordu, emindi. Dilârâ genç adamın yalnızlığını paylaşacak, anılarına gömdüğü hayallerini gerçekleştirecekti. Dilârâ'ya bir yudum su, bir nefes gibi muhtaçtı. Bencilliğinden dolayı utanarak bir gün gözlerinin açılacağı ümidini kendinde kuvvetlendirerek, onunla evlenmişti.

Dilârâ'nın cömert kalbinin sıcaklığıyla yuvası, İslâm kokuyordu, İslâm tütüyordu, mutluluk doluydu. Dilârâ'nın yanında gösterdiği aşırı cesareti şu an kaybetmişti. İyileşmek arzusu dayanılmaz bir şiddetle kalbine

tazyik yapıyor, her dakika biraz daha artıyordu. İlk günlerde durumu hakkında duyduklarının üstünde şu anki kadar durmamıştı. Belki de bu kadere inancından gelmişti. Kaderde ne yazıldıysa o gerçekleşecekti. Ancak şimdi saatlerin yaklaşmasıyla, gözlerinin açılması ve hayatta kalmak için çılgın bir arzuyla yanıyordu. Tekrar normal bir insan olmak ne müthiş birşey geliyordu.

Kollarını kaldırdı, gönlünün tüm yakarışıyla dua etmeye başladı:

—Rabbim diyorlar ki, Allah (c.c.) öyle kerimdir ki, kadında ümid edenlerin ümidini boşa çıkarmaz.

Kerim sıfatına sığınıyorum.

Merhamet edenlerin en fazla merhamet edeni cömertliğinin kapısına dayandım.

Senden senin yardımını diliyorum.

Bana hayırlı bir ömür ihsan buyur!

Gözyaşlarımı tükeninceye kadar geçmişime ağlayayım...

Aç ve susuz, böyle kableye doğru dizlerimin üzerine oturayım saatlerce!

Başım eğik, avuçlarım açık, sana uzanmış, yalvarayım!

Sabah rüzgârlarından kollarım donsun.

Harareten çatlayan dudaklarımda şebnemler gezinsin, bir damla içmeyeyim!

Yeter ki sana ibâdetsiz gelmekten beni azâd et!

Beni salih kullarının arasına kat!

Sonra nezdinde mukarreb olanların derecesine ulaştır!

Makbul kullarının birinci safında kıl!

İlliyyinde beni yükselt!

Âbidler, fadıllar,müttakiler gibi gecenin katanlıklarını, sana doğru yönelmekle kat edeyim.

Gündüzlerimi salih amellerle süsleyeyim.

Rabbim! Bana bir gün, senin rızânı kazanmış olarak gel, de.

Ve gençliğini, güzelliğini, hayatını bana vakfetmiş hanımımı cennetlerinde de eşim kıl.

Güneş mağrur ve muhteşem, gökyüzünde yükselmişti.

Dilârâ içeri girdiğinde birden gözleri kamaştı.

—Çetin, dedi güneş doğmuş...

* * *

Dilâra'nın gözleri, kelimelerle ifade edilmeyen duygulardan fışkıran gözyaşlarıyla dolmuştu. Nûri'nin hapse atıldığını, Seldâ'nın sıkıntılarını, Enes'in Bânu'yu beğenip beğenmediğini herşeyi unutmuştu. Yalnız şu anı biliyor, şu anı yaşıyordu. Allah'ım bu ne büyük saadetti. Çetin görüyordu. Hüzünlü günler bitmişti. Efendisinin ona bakarken gözlerinden taşan ince ve derin mânâları sonsuza dek hatırlayacaktı.

Genç kadının sevinçten yüreği göğsünü delemek gibi atıyor, olduğu yerden ileriye doğru bir adım atamıyordu.

Çetin hanımının pahalı giysilerin, seçkin kozmetiklerin hiçbir katkısı bulunmayan doğal güzelliğini ayların, senelerin verdiği bir hasretle süzdü. Sevinçten pırl pırl olmuş gözlerini hanımının yüzünden, yattığı odanın geniş penceresine kaydırды. Dışarıda güneşli, sıcak ve neş'eli bir yaz günü, olanca hareketliliğiyle hüküm sürüyordu.

Doktor gözünden bantları çıkardıktan sonra çıkmış, odaya önce genç adamın annesini, onun arkasından Dilâra'yı göndermişti.

Ruhunun bütün iştiakeyle, şefkatle, Çetin hanımına doğru döndü, kollarını açtı.

—Dilâra koş, koş, dedi.

Genç adam hanımını tam omuzlarından tutacaktı ki, genç kadın iki büklüm eğildi.

—Ööö... Ööö...

—İyi vallahi, dedi Çetin yoksa gözlerim açıldı, diye beni terk mi ediyorsun.

Oya Hanım başını bir parça eğdi güldü.

—Dünde öğürdü, daha önce ki günde...

Çetin'in bakışları bir anda keskinleşti, boynundan yüzüne doğru ağır ağır bir pembelik yükseldi, her tarafına bir gülüş geldi.

—Yoksa bir oğlum mu olacak, dedi heyecanla. Bar bar bağırıyordu.

Dilârâ şaşkınlıkla:

—Peki kızımız olursa? deyiverdi.

—Allah hayırlısını versin.

—Genç ve sıhhatlisin Dilârâ arka arkaya doğumlar seni etkilemez, meraklanma.

Çetin'in açık şakaları genç kadını çok utandırmıştı. Gözlerinde tatlı bir sitem dolaştı.

—Dilârâ, dedi Çetin. Kahkahalarla gülüyordu karısının haline. Cennet annelerin ayaklarının altındadır.

Annem hep yedi kardeşe yedi gelin düşlemiştir. Yedinin erkek ve kız karışımına itiraz edeceğini sanmıyorum.

Oya Hanım sevgiyle gelininin elini tuttu.

—Öyle kızım öyle diye cevap verdi. Peygamber Efendimizin ümmetini çoğaltacağız yâ.

*B*eyaz bir gelinlik

içinde Dilara.. Her genç kızın
hayalinde var olan şekliyle...

Sosyete çevresine girmek için
can atan onca insanın yanında

o sihirli havaya girmekten

korkan ve kaçınan kenar

mahallenin genç ve güzel bir

kızının örnek hayatı...

ISBN 975-7544-69-8

9 799757 547

€

5.50